This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

UC-NRLF
$B 62 967

BEGINNERS' BOOK IN MORSE

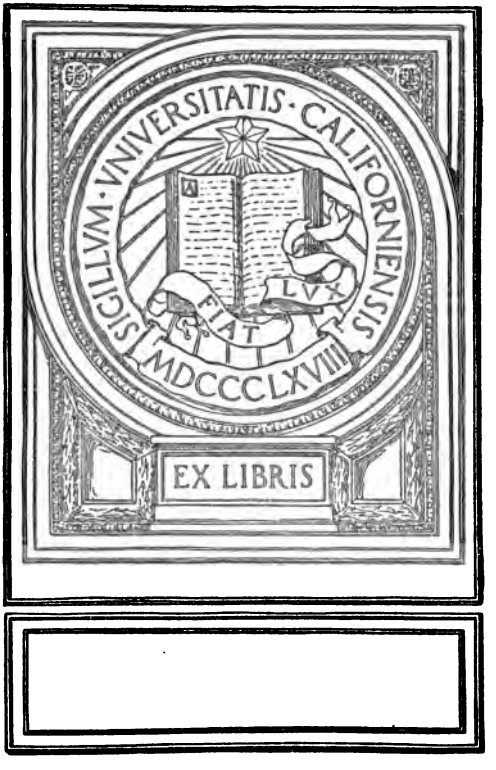
SIGILLVM · VNIVERSITATIS · CALIFORNIENSIS
LVX
FIAT
MDCCCLXVIII
EX LIBRIS

BEGINNERS' BOOK IN NORSE

BY

J. A. HOLVIK, A. M.

Professor of Norse, Concordia College
Moorhead, Minnesota

AUGSBURG PUBLISHING HOUSE
MINNEAPOLIS, MINN.

PD 2623
H6
1910

Copyright, 1910, by
AUGSBURG PUBLISHING HOUSE
MINNEAPOLIS, MINN.

UNIV. OF
CALIFORNIA

PREFACE

THIS book aims to give the English-speaking student a reading knowledge and to some extent a speaking knowledge of present-day Norse. It lays no claim to being a complete treatise on Norse grammar. Only such principles and details of grammar are presented as were thought necessary to make plain the differences between Norse and English. The book is chiefly intended for the classroom, and much is left to the instructor, especially drill and review work, pronunciation, and conversation. However, it is hoped that anyone wishing to acquire a knowledge of elementary Norse, who has no access to a classroom course, will derive some benefit from the book in private study. The exact intonation, however, can only be gotten from the spoken word.

As to the plan of the book, but little need be said. The vocabulary of each lesson aims to give a group of words which are associated with one another in common use. These words are then used in the reading exercise, in somewhat connected discourse. The composition exercises are made up chiefly of detached sentences, applying as much as possible the principles presented in the respective lessons. It was planned to take up literature as early as possible, to furnish the desired element of interest. Beginning with Lesson XXXVI, the reading exercises consist of Bjørnson's little classic, "En glad gut." The vocabularies and the composition and conversation exercises are based on the text.

As a beginners' book in Norse for English-speaking students is to some extent a new venture, the author keenly realizes the possibility of many points of deficiency. In view of this, he sincerely requests criticism and suggestions for improvement. Arrangements are made for any such revision as may prove necessary.

"Norse" has been used throughout in place of the cumbersome and much mispronounced "Norwegian." To many this may be slightly confusing as Norwegian is more commonly used. A discussion on the respective merits and correctness of these terms would lead too far. Suffice it to say that present usage among writers and authorities shows that Norse is rapidly supplanting Norwegian; and rightly so.

M249301

The author desires to acknowledge his indebtedness to Prof. Gisle Bothne of the University of Minnesota, and to Prof. O. E. Rølvaag of St. Olaf College, for reading the manuscript and offering valuable suggestions. The author is especially indebted to Prof. P. J. Eikeland of St. Olaf College for his indispensable assistance and kindly encouragement throughout the preparation of this book.

The following books have been used for reference:

"Norsk Grammatik," by P. J. Eikeland.
"Dansk-Norskens Syntax," by Falk og Torp.
"Retskrivningsregler," by J. Aars & S. W. Hofgaard.
"Norwegian Grammar and Reader," by Julius E. Olson.
"Dano-Norwegian Grammar," by P. Groth.

J. A. HOLVIK.

Minneapolis, Minn., August, 1910.

TEACHERS of Norse in America have recently formed an association for purposes of co-operation and for the publication of a series of textbooks. The first textbook published under the auspices of this association is J. A. Holvik's "Beginners' Book in Norse."

GISLE BOTHNE,
President of the Association.

Minneapolis, Minn., August, 1910.

REVISED EDITION

THE present edition has been revised and enlarged. The treatment of the articles and adjectives has been altered; conversation exercises are given in the first three lessons in place of vocabularies with reading and composition exercises. Lessons XXXI—XXXV contain illustrated exercises dealing with Norway. The illustrations may be used as material for lectures, conversation, and composition.

J. A. HOLVIK.

Forest City, Iowa, August, 1915.

CONTENTS

Lesson		Page
I.	**Pronunciation:** Alphabet, 1. Consonants, 2. Vowels, 3. Diphthongs, 4. Stress, 5. Musical accent, 6	11
II.	**Noun:** Number, 7, 1. Gender, 7, 2. Case, 7, 3. **Article:** Indefinite, 8, 1. Postpositive, 8, 2	16
III.	Personal pronouns with **at ha** and **at være,** 9. Word order, 10	21
IV.	Declension of personal pronouns, 11. Possessive pronouns, 12. Use of **sin,** 12, 1. Noun followed by possessive, 12, 2	23
V.	Demonstrative pronouns, 13. Use of **hin,** 13, 1. **Den,** 13, 2. **Denne,** 13, 3. Declension of adjectives, 14. Use of strong declension, 15. Neuter form of adjectives as adverbs, 16.	27
VI.	Definite articles, 17. Adjectives after prepositive, 18. Use of weak form of adjectives, summary, 19. Adjectives used as nouns, 20	31
VII.	Conjugation, 21. Analysis of tenses, 22. Word order, 23. Rules for plural of nouns and adjectives, 24	35
VIII.	Verbal stem, 25. Strong conjugation, 26, 1. Weak conjugation, 26, 2. Present tense, 27. Interrogative pronouns, 28. Personal pronouns after copula, 29	40
IX.	Numerals, 30	44
X.	Composite words, 31. Gender of composite words, 32. Pronunciation of **-ig,** 33	48

Lesson		Page
XI.	Relative pronouns, 34	50
XII.	Pronouns of address, 35	53
XIII.	Passive voice, 36	55
XIV.	Comparison of adjectives, 38. Declension of adjectives in comp. degree, 39; in superlative degree, 40	60
XV.	Adverbs, 41. Comparison, 42	64
XVI.	Present participle, 43. Use, 44. English forms in ing compared with related forms in Norse, 45	68
XVII.	Complete conjugation, 46. Subjunctive mode, 47. Imperative mode, 48. Perfect participle, 49	73
XVIII.	**Ja, jo, 50. Nei, 51. Av, 52. Om, 53. Ved, 54. Med, 55. For, 56. Paa, 57. Til, 58. Over, 59.** Distinction in use of adverbs, 60.	78
XIX.	Indefinite pronouns, 61. **Det, 62. Man, 63. En, 64. Nogen, 65. Ingen, 66. Somme, 67. Mange, 68. Anden, 69. Al, 70. Hver, 71. — som helst, 72.** Use of **gang, 73.** Reciprocal pronouns, 74	83
XX.	Modal auxiliaries, 75. **Skulle and ville, 76. Kunne, 77. Maatte, 78. Burde, 79. Turde, 80.** Expressions in common use, 81. Deponent verbs, 82. Prin. parts and conjugation of deponent verbs, 83. Reciprocal verbs, 84. Reflexive verbs, 85. Use of **sig,** 86	88
XXI–XXV.	Grammar review in reading exercises	93
XXVI.	**Nu skal du til. Prosa eller poesi?**	110
XXVII.	**Straffet vigtighet. Det var ikke saa farlig**	112
XXVIII.	**To halvskillinger**	116
XXIX.	**Tid er penge**	119
XXX.	**Ely Rem**	121
XXXI.	**Den norske kyst**	124
XXXII.	**De norske fjorder**	130
XXXIII.	**Fjeld og dal**	135
XXXIV.	**Norske bygninger**	143
XXXV.	**Norges hovedstad**	148
XXXVI.	**En glad gut**	154

Page
Appendix 274
Norse-English Vocabulary 291
English-Norse Vocabulary 337

ILLUSTRATIONS

1. Norges kyst 125
2. Torungerne fyr ved Arendal 126
3. Nordkap, midnatssol 127
4. Balstad, Lofoten 128
5. Svolvær, Lofoten 129
6. Henningsvær fyr, Nordland 129
7. Troldfjord i Nordland 131
8. Lærdalsøren i Sogn 132
9. Krigsskib i Sognefjorden 132
10. Smaajenter i nationaldragt 133
11. Balholm i Sogn 134
12. Nedre Vasenden i Søndfjord 134
13. Troldvandet i Nordland 136
14. Paa vei til Folgefonnen 137
15. Valders, Bagn med Fjeldheim 138
16. Nærødalen 139
17. Fra Folgefonnen 140
18. Snetunnel ved Haukelid 140
19. Hardangerjøklen 141
20. Utsigt over Ringerike 141
21. Valders, mellem Skogstad og Grindaheim 142
22. Stalheim, Nærødalen 142
23. Bygdø: stavkirke, aarestue, og stabbur 144
24. Frognersæterens skihal 145
25. Domkirken i Trondhjem 146
26. Sankthanshaugens restaurant 147
27. Frognersæterens restaurant 147
28. Karl Johans gate, Kristiania 149
29. Slottet i Kristiania 149
30. Kristiania, utsigt fra slottet 150
31. Kristiania, utsigt fra slottet mot fjorden 151
32. Kristiania, utsigt fra Sankthanshaugen 152
33. Skien 152
34. Finse, langs Bergensbanen 153
35. Bergensbanen ved Gravhalsen 153

UNIV. OF CALIFORNIA

BEGINNERS' BOOK IN NORSE.

LESSON I.

PRONUNCIATION.

1. The Norse alphabet consists of the twenty-six letters of the English alphabet plus the three vowels *aa*, *æ*, *ø*. Five of these (*c*, *q*, *w*, *x*, *z*) have other equivalents, and are used only in foreign words and names.

2. *Consonants.*

1. The following are pronounced as in English: *b*, *d*, *f*, *h*, *k*, *m*, *n*, *p*, *t*.

2. *j* has the sound of *y* in *yes*.

3. *g* has the sound of *g* in *go;* but before *i* and *y*, it has the sound of Norse *j;* *g* is silent before *j*.

4. *h* is silent before *v* and before *j*.

5. *l* has less of the vowel quality in Norse, the tip of the tongue being pressed lightly against the root of the upper teeth, thus placing the tone more toward the front and deadening the resonance.

6. *r* is usually formed by vibrating the tongue against the ridge of the upper gum.

The pronunciation of r varies in different sections of the country, from the uvular r to the trilled r. It is influ-

UNIV. OF CALIFORNIA

enced by other consonants, but it is always distinct and is never given the modulated quality of the English middle and final **r**.

7. *s* has the sound of *s* in *sister*.

8. *v* has the sound of *v* in *very*, but pronounced with less force.

9. *c, q, w, x, z* are used only in foreign words and names.

1. **c** before the front vowels (e, i, y, æ, ø) has the sound of **s**, but before the back vowels (a, aa, o, u) **c** has the sound of **k**.

2. **q** is equivalent to **k**.

3. **w** is equivalent to Norse **v**.

4. **x** is equivalent to **s** in beginning a word, and to **ks** medially and at the end of a word.

5. **z** is equivalent to **s**.

3. *Vowels.* These are *a, aa, e, i, o, u, y, æ, ø.*

1. Vowels may be *long* or *short*.

2. Two of the vowels, *e* and *o*, admit of a fixed change of quality: they may be *open* or *closed* (the names having reference to the air passage).

In the following, the English sounds given are not exact equivalents. The vowels **aa, o, u** require a stronger rounding of the lips in Norse than in English; this places the tone more forward and gives less resonance.

3. *Rule*: A vowel in an accented syllable is usually long except when followed by two consonants.

Irregular pronunciation will be marked or given in brackets. A **macron** denotes long quantity, and a **breve** or two consonants denote short quantity.

4. *a* has the sound of *a* in *father*: *ha*, have; *hat* [hăt], had.

5. *aa* has the sound of *a* in *all*: *gaa*, go; *gaat* [gaatt], gone.

The letter å is often used instead of aa; in this book å is used only as a phonetic sign (§3, 6).

6. *o* closed has the sound of *o* in *open*: ***bok,*** book; ***sort,*** black.

o open [phonetic sign: long, *å;* short, *ŏ*] has the sound of *o* in *or*: *sove* [*sâve*], to sleep; *for* [*fŏr*], for, because.

7. *e* closed, long or short, has the sound of *i* in *bin*: *en* (c. g.), one; *ett* (n. g.), one.

e open [phonetic sign *ĕ*] has the sound of *e* in *men*; *men* [*mĕn*], but. This *e* is usually short; the long sound is written *æ* (§3, 11).

e in unaccented syllables is short and open, but varies somewhat both in quantity and quality; it may be compared to *e* in *open* and to the first *e* in *because*.

e open before *r* has the sound of *e* in *there*: *er,* is; *hverken* [verken], neither.

8. *i* has the sound of *ee* in *seen*: *skrive,* write; *mĭn,* my.

9. *u* has the sound of *o* in *do*: *du,* you (thou); *dugg,* dew.

10. *y* has no English equivalent. It corresponds to French *u* and to German *ü*. (Pronounce ee, protrude the lips and draw the corners of the mouth forward and inward).

11. *æ* has the same qualities as *e* except that of unaccented *e* (§3, 7).

The most common sound of æ is the open (which becomes broad before r). The closed long sound is very common in eastern Norway, especially in Christiania. In many cases both the open and the closed are permissible.

Ex.: **læse** (to read) is pronounced **læse** or **lēse**; **glæde** (joy) is pronounced **glæde** or **glēde.**

12. *ø* has the sound of *e* in *her*: *høre,* to hear; ***tør*** (short vowel), dry. It is equivalent to German *ö* and French ***eu.***

The **e** in **her** receives its quality from the position of the tongue which curves back at the tip to form the **r**. In pronouncing **ø**, the tongue lies in its natural position, the corners of the mouth are drawn inward, the lips slightly protruding. This vowel follows the tendency of becoming more open when short, and especially before **r**: **søt** (sweet, c. g.), long and closed; **søtt** (n. g.), short and slightly open; **dør** (door), short and more open.

4. *Diphthongs.* These are *ei, ai, øi, au, oi.*

Diphthongs are two vowels pronounced as one syllable. Care must be taken to begin and end with the proper vowel quality; there will necessarily be formed a series of intermediate tones.

1. *ei* begins with open *e* (§3, 7): *nei,* no.

2. *ai* consists of the two vowels pronounced as one syllable: *mai,* May.

3. *øi* consists of the two vowels pronounced as one syllable: *høi,* high.

4. *au* begins with a quality of *a* approaching that of *æ*: *august',* August.

5. *oi* begins with open *o*: *konvoi,* convoy. In French words *oi* has the sound of *oa* (or *wa*): *toilet* [*toalĕt'*], toilet.

STRESS.

5. In native words the stress usually falls on the first syllable.

1. Words with the prefixes *be—, ge—,* and *er—* usually take the stress on the syllable following: *bestil'ling,* order; *gevinst',* prize; *erfa'ring,* experience.

2. Words adopted from Latin and French take the stress on the last syllable: *student', present'* [presang'], *gestikulation'* [—sjon].

3. Verbs ending in *—ere* take the stress as follows: *stude're,* to study; *stude'rer* (pres. tense); *studer'te*

(past tense); ***studert'*** (perf. participle). Other examples similarly inflected and stressed: ***kultivere, eksaminere, producere, multiplicere, servere.***

MUSICAL ACCENT.

6. In addition to stress there is musical accent. This accent is *simple* and *composite*. Simple musical accent consists of a uniformly rising inflection; composite musical accent consists of a falling inflection on the stressed syllable and a rising inflection on the rest of the word.

1. Words of one syllable take the simple musical accent: *gul,* yellow; *god* [go], good; *lang,* long.

2. Words of more than one syllable usually take the composite musical accent (indicated by the grave accent): *sko`le,* school; *læ`rer,* teacher.

There are exceptions to these preliminary statements regarding stress and musical accent. Further statements will be made from time to time and a somewhat detailed discussion given in the Appendix.

Musical accent is in reality the melody that characterizes the language. Its mastery is difficult, depending as it does upon a good ear and ability to imitate. Both instructors and students should give this subject the most serious attention.

Remember: Acute accent (') indicates simple musical accent, and the grave accent (`) indicates composite musical accent.

CONVERSATION.

1. *Gaar du paa skole?*	1. Do you go to school?
2. *Ja, jeg* [jei] *gaar paa skole.*	2. Yes, I go to school.
3. *Hvad* [va] *gjør* [jør] *du paa skolen?*	3. What do you do at school (the school)?
4. *Jeg lærer nörsk.*	4. I am learning Norse.
5. *Lærer du at* [aa] *tale norsk?*	5. Do you learn to speak Norse?

6. *Nei, ikke ĕndda.*	6. No, not yet.
7. *Hvad lærer du da?*	7. What do you learn, then?
8. *Jeg lærer at læse norsk.*	8. I learn to read Norse.
9. *Er det* [dæ] *lĕt at lære norsk?*	9. Is it easy to learn Norse?
10. *Ja, det er nŏk'saa let.*	10. Yes, it is quite easy.

Observe: 1. That the following words have composite musical accent (§6, 2): **skole, lære, tale, ikke, endda.**

2. That **noksaa** has simple musical accent although it has more than one syllable (§6, 1).

3. That in **jeg, eg** is equivalent to **ei** (§4, 1). This is the case in many words: **egn,** region; **tegn,** sign; **regn,** rain; **tegne,** to draw; **regne,** to rain.

4. That **h** before **v** is silent (§2, 4), and that **g** before **j** is silent (§2, 3).

5. That the sign of the infinitive **at** is pronounced **aa.** Very important!

6. That in **det, t** is silent and **e** has the open sound (§3, 7).

7. That in questions the verb comes before the subject. Forms like the English "Do you go" and "Are you going" are never used in Norse.

8. Review the paragraphs on vowels and determine which vowels are **long, short;** point out closed **e,** open **e;** closed **o,** open **o.**

LESSON II.

NOUN.

7. Nouns have *number, gender,* and *case.*

1. *Number.* There are two numbers: *singular* and *plural.*

a.—Some nouns have the same form in both numbers: *brev,* letter or letters; *ord* [or], word or words.

b.—Some nouns form the plural by endings. Some add *-e*: sing. *dag* (day), pl. *dage;* some add *-r*: sing. *uke* (week), pl. *uker;* some add *-er*: sing. *maaned* (month), pl. *maaneder.*

c.—Some nouns form the plural by changing the root vowel of the singular: ***mand—mænd,*** man—men.

d.—Some nouns form the plural by changing the root vowel and taking a plural ending: ***haand—hænder,*** hand—hands; ***bok—bøker,*** book—books.

1. In the vocabularies the plural form will be indicated after the singular of the word either in full or as follows:

Class a, by a dash.....**brev,—.**
Class b, by a dash + ending.....**dag,—e.**
Class c, by a dash with two marks.....**mand, ".**
Class d, by a dash with two marks + ending..**haand, "er.**

2. In many cases the final consonant of the singular is doubled when the plural ending is added. In such cases the added consonant will be given with the ending.

3. Notice that **o** changes to **ø** (bok—bøker), that **a** changes to **æ** (mand—mænd), and that **aa** changes to **æ** (haand—hænder).

2. *Gender.* There are two genders: *neuter* and *common.*

3. *Case.* There are two cases: *nominative* and *possessive.*

a.—The possessive is formed by adding *-s* to the nominative: nom. *bok,* poss. *boks.*

b.—When the nominative ends in *-s, -'s* is added: nom. *Hans,* poss. *Hans's.*

Note 1.—We might speak of three cases from the point of view of syntax: subjective, objective, and possessive. But there is no inflection of the noun for the objective case; the same form of the noun is used as subject and object.

Note 2.—The possessive is used more extensively in Norse than in English. English expresses possession with the preposition "of" in many cases where Norse requires the possessive case: **Ukens dage,** the days of the week.

ARTICLE.

8. There are two articles used with the noun, the *indefinite article* corresponding to *a* and *an*, and the *definite article* corresponding to *the*.

1. The *indefinite* article is used in the singular only, and agrees with the noun in gender. The common gender (c. g.) form is *en*, the neuter gender (n. g.) form is *et*.

Common gender.	*Neuter gender.*
en mand [mann], a man.	**et barn**, a child.
en kvinde [kvinne], a woman.	**et brev**, a letter.
en dag, a day.	**et aar**, a year.

Note.—The article is not used with nouns denoting a person's profession or occupation when such nouns are unmodified and follow the copula: **Hăn er lærer** (He is a teacher). But when the noun is modified, the article is used: **Han er en dygtig** [dygti] **lærer** (He is an able teacher). Other examples: **Han er farmer, Han er advokat'** (lawyer).

2. The *definite* article (postpositive article; see §17) is added to the noun as an ending; it agrees with the noun in number, and with the singular of the noun in gender.

DEFINITE ARTICLE.

singular c. g.: —en. plural: —ene (—ne).
singular n. g.: —et [ĕ].

Singular.

Common gender.	*Neuter gender.*
manden, the man.	**brevet**, the letter.
dagen, the day.	**aaret**, the year.

Plural.

mændene, the men.	**brevene**, the letters.
dagene, the days.	**aarene**, the years.

Note.—The postpositive article offers considerable difficulty to the English-speaking student. Bear in mind that

this article comes after the noun as a suffix and is inflected for agreement in number and gender.

3. Nouns in the possessive case used with the definite article (postpositive) take the sign of possessive (*-s*) after the article: ***mandens; dagens; brevets,*** etc.

4. The *t* of the neuter article is silent except before the possessive *-s* and in cases of special emphasis.

5. In the singular the musical accent is not affected by the addition of the postpositive article, although the word thus comes to have more than one syllable: *brev, brevet* [brev'e]; *aar, aaret* [aar'e]. The plural, with few exceptions, takes the composite musical accent; *brev`ene, aar`ene.*

DECLENSION.

Singular.	*Plural.*
Indefinite.	
nom.: en mand [mann]	mænd [mænn]
poss.: en mands [manns]	mænds [mænns]
Definite.	
nom.: manden [man'nen]	mændene [mæn`nene]
poss.: mandens [man'nens]	mændenes [mæn`nenes]
Indefinite.	
nom.: en kvinde [nn]	kvinder
poss.: en kvindes	kvinders
Definite.	
nom.: kvinden	kvinderne
poss.: kvindens	kvindernes
Indefinite.	
nom.: et aar	aar
poss.: et aars	aars
Definite.	
nom.: aaret [aa're]	aarene [aa`rene]
poss.: aarets [aa'rets]	aarenes [aa`renes]

Note 1.—Notice that in **mand** and **kvinde, nd=nn.** This is a general rule with but few exceptions.

Note 2.—Words that end in **e,** add only **n** or **t** for the postpositive singular.

Note 3.—**haand** and **bok** have simple musical accent also in the plural **[hænd'er, bøk'er].**

Note 4.—As the possessive case is regular (adding **s** to the nominative), it will be sufficient to drill on the nominative only: **en mand, mænd; manden, mændene.**

Drill.—1. Decline the common gender nouns **dag, uke, maaned,** giving the English equivalent with each form.

2. Decline the neuter **brev,** giving pronunciation and English equivalent of each form.

CONVERSATION.

1. *Hvad lærte vi igaar'?*	1. What did we learn yesterday?
2. *Vi lærte mange ord* [ōr] *og* [ŏ] *sætninger.*	2. We learnt many words and sentences.
3. *Er lĕksen til idag' let eller vanskelig* [—li]*?*	3. Is the lesson for today easy or difficult?
4. *Leksen vi har idag er vanskelig.*	4. The lesson we have today is difficult.
5. *Var leksen vi hadde igaar, vanskeligere end denne lekse?*	5. Was the lesson we had yesterday more difficult than this lesson?
6. *Nei, jeg tror leksen vi hadde igaar, var lettere end* [ĕn] *dĕnne.*	6. No, I think the lesson we had yesterday was easier than this.
7. *Hvad er det sŏm er vanskelig i denne leksen?*	7. What is it that is difficult in this lesson?
8. *Det er dĕn bestĕm'te artĭk'el.*	8. It is the definite article.
9. *Hvor'fŏr er den bestemte artikel saa vanskelig?*	9. Why is the definite article so difficult?
10. *Fŏrdi den er ikke lik den ĕngelske bestemte artikel.*	10. Because it is not like the English definite article.

Drill.—Memorize the following declensions (nominative) and give the equivalent of each form in English. (These words have all been used as examples.)

1. **en skole, skolen, skoler, skolerne.**
2. **en lekse, leksen, lekser, lekserne.**
3. **et ord, ordet, ord (pl.), ordene.**
4. **en student', studenten, studenter, studenterne.**
5. en present [presang'], presenten, presenter, presenterne.
6. en artik'el, artik'elen, artik'ler, artik'lerne. (Notice the omission of **e** before **l** in the plural, also the simple musical accent throughout, which is common in words of foreign origin.)

LESSON III.

PERSONAL PRONOUNS—VERB.

9. Personal pronouns with present tense of *at* [aa] *ha*, to have. *at være*, to be.

Singular.

jeg [jei] **har**, I have.	**jeg er** [ær], I am.
du har, you have.	**du er**, you are.
hăn har, he has.	**han er**, he is.
hun [hunn] **har**, she has.	**hun er**, she is.
den [dĕn] **har**, it has.	**den er**, it is.
det [dæ] **har**, it has.	**det er**, it is.

Plural.

vi har, we have.	**vi er**, we are.
de [di] **har**, you have.	**de er**, you are.
de [di] **har**, they have.	**de er**, they are.

1. The verb is not inflected for person and number, one form being used throughout the tense.

2. The simple tense in Norse expresses the simple, the progressive, and the emphatic forms of the English: *Jeg læser* = I read, I am reading, I do read.

3. Second person plural has two forms, *de* and *I*.

The latter is falling out of use, but is common in literature.

4. Third person singular has two forms for *it*: *den,* common gender, and *det,* neuter gender. *Det* is used as impersonal subject (*Det regner,* it rains) and as introductory subject (*Det er blit sagt at* — —, it has been said that — —).

WORD ORDER.

10. There are two kinds of word order, the *normal* and the *inverted.* In the *inverted* order the verb comes before the subject.

1. As in English, questions have the inverted order: *Læser han?* Is he reading?

2. Unlike the English, Norse has the inverted order whenever a sentence or clause begins with a part of the predicate. By part of a predicate is meant (a) an adverb, (b) adverbial phrase, (c) adverbial clause, (d) predicate (attribute) complement, (e) direct object, (f) indirect object.

a.—Nu læser han.	Now he is reading.
b.—Paa bordet [bo're] *laa der en bok.*	On the table lay a book.
c.—Da han aapnet boken, fandt han et brev.	When he opened the book he found a letter.
d.—Læreren var det som hadde lagt brevet i boken.	The teacher it was who had placed (laid) the letter in the book.
e.—Brevet hadde han lagt i boken.	The letter he had placed in the book.
f.—Mig gav han et kort.	To me he gave a card.

CONVERSATION.

1. *Nu har vi en ny lekse. Er den vanskelig?*	1. Now we have a new lesson. Is it difficult?
2. *Nei, den er meget let.*	2. No, it is very easy.

3. *Var leksen for lang?*	3. Was the lesson too long?
4. *Nei, den var nok'saa kört.*	4. No, it was quite short.
5. *Liker de korte lekser?*	5. Do you like short lessons?
6. *Ja, vi liker korte lekser bedre end lange.*	6. Yes, we like short lessons better than long ones.
7. *Hvad handler leksen om idag?*	7. What does the lesson treat of today?
8. *Den handler om pro-no'mener.*	8. It treats of pronouns.
9. *Hvilke pronomener har de lært idag?*	9. Which pronouns have you learnt today?
10. *Vi har lært pronomenerne jeg, du, ham* (etc.).	10. We have learnt the pronouns (etc.)
11. *Hvad er et pronomen?*	11. What is a pronoun?
12. *Et pronomen er et ord brukt isteden for et substantiv'.*	12. A pronoun is a word used instead of a noun.

Drill.—1. Form a simple sentence and change it by using various personal pronouns as subjects.

2. Review the words used and form original sentences (ten or more).

LESSON IV.

DECLENSION OF PERSONAL PRONOUNS.

11. Personal pronouns have three cases: *nominative, possessive, objective (accusative).*

Nominative	*Possessive*	*Objective*
1st person:		
s.— **jeg**, I.	**min**, my, mine.	**mig**, me.
pl.— **vi**, we.	**vor**, our, ours.	**os**, us.
2nd person:		
s.— **du**, you (thou).	**din**, your (thy), yours (thine).	**dig**, you.
pl.— **de**, you.	**deres**, your, yours.	**dere**, you.

3rd person:		
s.— **han**, he.	**hans**, his.	**ham**, him.
" **hun**, she.	**hendes**, hers.	**hende**, her.
" **den**, it.	**dens**, its.	**den**, it.
" **det**, "	**dets**, "	**det**, "
pl.— **de**, they.	**deres**, their.	**dem**, them.

Note.—1. Observe carefully the pronunciation: **jeg** [jei], **de** [di], **han** [hăn], **hun** [hunn], **den** [dĕn], **det** [dæ], **min** [mĭn], **vor** [vaar], **din** [dĭn], **mig** [mei], **os** [ŏs], **dig** [dei], **dere** [de`re], **ham** [hăm], **hende** [hĕnne], **dem** [dĕm].

2. Second person plural I (see §7, 3) has the objective **e'der** and possessive **eders.**

3. **det** is pronounced **dæ,** but **dets** retains the sound of **t.**

4. **Min, din,** and **vor** do not properly belong to this declension. They are possessive pronouns, but used as possessive cases of the corresponding personal pronouns.

POSSESSIVE PRONOUNS.

12. The possessive pronouns are *min, din, sin, vor.* These are inflected for agreement in number and gender. They agree with the noun modified, whether it be expressed or understood.

Singular.		*Plural.*
c. g.	**n. g.**	**either gender.**
mĭn bok.	**mĭt** brev.	**mĭne** bøker og brev.
dĭn bok.	**dĭt** brev.	**dĭne** bøker og brev.
sĭn bok.	**sĭt** brev.	**sĭne** bøker og brev.
vor bok.	**vort** brev.	**vore** bøker og brev.

1. *Sin* is a reflexive. It is used in place of the 3d pers. poss. when the possessor is the same as the nearest subject.

1. *Han læste sin bok* (*sit brev*).	He read his book (his letter).
2. *Han læste sine bøker* (*sine brev*).	He read his books (his letters).

3. *Hun læste sin bok (sit brev).*	She read her book (her letter).
4. *Hun læste sine bøker (sine brev).*	She read her books (her letters).
5. *De læste sin bok (sit brev).*	They read their book (their letter).
6. *De læste sine bøker (sine brev).*	They read their books (their letters).

a.—Notice that this possessive pronoun is not inflected according to the number and gender of the subject, but according to the number and gender of the word modified.

b.—When the possessor (3rd person) is not the same as the subject, the possessive case form of the personal pronoun is used.

1. Hun læste (read) hans brev.
2. Han læste hendes brev.
3. Han tok hans bok.
4. De tok deres bok.

Notice that this distinction between the use of the reflexive (**sin, sit, sine**) and the possessive case forms of the personal pronoun (3d person) avoids ambiguity. In the sentence "The boy took his hat," the possessive "his" does not indicate whether the hat belongs to the boy or to some one else. But in the Norse sentence "Han tok sin hat," the reflexive **sin** shows that the hat belongs to the boy; that is, the possessor is the same as the subject. And in the sentence "Han tok hans hat," the possessive case form **hans** shows that the hat belongs to some one else.

2. When a word denoting possession comes after the noun, the noun takes the postpositive article: *Han tok hatten sin; Han tok hatten hans.*

Drill.—1. Change each of the sentences in sections 1 and b to this word order (word denoting possession after the noun).

2. Use each of the pronouns of the 1st and 2nd persons in each of sentences 1 and 2 in section 1, being careful to use the right words to denote possession.

VOCABULARY.

Note.—For system used in indicating plural, see §7. Gender is indicated by the indefinite article (§8, 1).

en lærer, —e, teacher; instructor.
en elev', —er, pupil, student.
en lekse [lĕkse], **—r,** lesson.
en tavle, —r, slate.
en vægtavle, —r, [vĕg, wall], blackboard.
en sætning, —er, sentence.
papir', n. g., paper.
lærer, learns; teaches.
lærte, learned (past tense).
var, was or were.
hadde, had.
skrev, wrote.
ut'taler, pronounces.
ut'talte, pronounced.
gav, gave.
tok, took.
sŏm (rel. pro.), who, which, that.
paa, on.
saa, then.
mĕn, but.

Note.—The past tense ending -te does not change the quantity of the root vowel; if long in the stem, it remains long also after the second consonant t is added.

READING.

Jeg læser i min bok, og du læser i din. Vi læser i vore bøker. Han læste ikke, men han skrev i boken sin. Hun skrev ikke i sin bok, men hun læste i den.

Læreren skrev et ord paa vægtavlen, og eleverne uttalte det. Det var ordet *papir*. Han gav eleverne papir, og paa det[1] skrev de ordene som han uttalte. De skrev ordene i linjer, gav ham papirerne, og han læste dem.

Læreren gav os en lekse paa to sider (two pages long). Jeg lærer min, du lærer din, og hun lærer sin. De skrev sine ord og læste sine lekser; men bøkerne[2] sine læste de ikke.

Note 1.—The adverbial phrase **paa det** causes the inverted order **skrev de** (§10, 2, b).

Note 2.—In this clause the object is placed first, hence the inverted order **læste de** (§10, 2, e).

COMPOSITION.

1. I wrote him a letter. 2. He wrote me a letter. 3. I am reading his letter and he is reading mine. 4. We are reading our letters. 5. He took his (own) book. 6. He took his (another's) book. 7. Our teacher gave us our lessons. 8. He pronounces the words and we write them on the blackboard. 9. The students learned their sentences and wrote them on paper; the teacher read them. 10. They were writing letters; he wrote his and she wrote hers. 11. They read their lessons; he read his and she read hers. 12. I gave you (sing.) paper and you wrote your lessons on it. 13. I gave you (pl.) paper and you wrote your lesson on it. 14. He wrote his sentence on his paper. 15. She wrote a letter on her paper. 16. I gave them paper and they wrote their lesson on it.

LESSON V.

DEMONSTRATIVE PRONOUNS.

13. The demonstrative pronouns are *denne* (this), *den* (that), and *hin* (that, yonder). These pronouns agree with the noun in number, and with the singular of the noun in gender.

	Singular.	*Plural.*
1.	c. g., **dĕnne**, this n. g., **dĕtte**, this	**disse**, these
2.	c. g., **dĕn**, that n. g., **det** [dæ], that	**de** [di], those
3.	c. g., **hin**, that (remote) n. g., **hĭnt**, that (remote)	**hine**, those (remote)

1. The demonstrative *hin* (*hint, hine*) is not commonly used except in elevated style. It refers to

that which is remote in time and space; it also refers to something previously mentioned. *Denne og hin* are sometimes used in the sense: the latter, the former.

2. The demonstrative *den* (*det, de*) is identical in form with the personal pronoun, 3d person, common gender (§9, 4). When this demonstrative is used substantively, it can be distinguished from the personal pronoun by means of its stronger emphasis: *DEN var god,* That was a good one; *Den var god,* It was good (a good one). When the demonstrative is used adjectively, there is no cause for confusion.

3. When the noun comes after the copula and the demonstrative comes before the copula, there is no agreement in gender; the neuter only is used: *Dette er en lang lekse.* (Compare: *Denne lekse er lang.*) In the case of a plural noun either the neuter singular or the plural may be used: *Dette er lange lekser; Disse er lange lekser.* The neuter is used most.

Drill.—1. Use each of the demonstrative pronouns with the following common gender nouns, giving (1) singular, (2) plural: **bok, mand, kvinde, dag, uke, maaned, lekse, lærer, elev.**

2. Use each of the demonstrative pronouns with the following neuter gender nouns giving (1) singular, (2) plural: **brev, aar, barn** (pl. **barn** or **børn**).

14. Adjectives have two declensions, the *strong* and the *weak*.

1. In the strong declension the adjective agrees with the noun in number, and with the singular of the noun in gender.

a.—Singular common gender is uninflected: **lang.**
b.—Singular neuter gender adds **t**: **langt.**
c.—Plural, either gender, adds **e**: **lange.**

2. In the weak declension both genders and num-

bers have the same form (the plural form): sing. c. g., *lange;* sing. n. g., *lange;* pl., *lange.*

Note.—There are some irregularities in forming the neuter and the plural; these will be taken up later.

STRONG DECLENSION.

	Singular.	*Plural.*
1.	c. g., en lang lekse	lange lekser
	n. g., et langt brev	lange brev
2.	c. g., en stor bok	store bøker
	n. g., et stort hus (house)	store hus
3.	c. g., en varm dag	varme dage
	n. g., et varmt værelse (room)	varme værelser

Drill—1. Give the strong declension of the following adjectives. (Model: **lang—langt—lange**): **ny,** new; **sterk,** strong; **svak,** weak; **kold** [köll[1]], cold; **het,** hot; **hel,** whole; **rund** [runn], round; **ung,** young; **bred**[2] [bre], broad; **smal,** narrow.

Note 1.—d is assimilated with l to form **ll.** Similarly d is assimilated with **n** to form **nn** (exceptions).

Note 2.—d is silent, but may be pronounced when plural **e** is added.

15. The strong forms are employed when the adjective is used (a) as a predicate adjective, and (b) as an attributive modifier of a noun not preceded by any other limiting word.

1. *a.—Dagen er lang.*
   b.—Det er en lang dag.
2. *a.—Brevet er langt.*
   b.—Det er et langt brev.
3. *a.—Huset er stort.*
   b.—Det er et stort hus.
4. *a.—Dagene er lange.*
   b. Jeg skriver lange brev.
5. *a.—Husene er store.*
   b.—Vi har store hus.

Drill.—1. Use the adjective **varm** (warm, hot) in examples 1 and 3.

2. Use the adjective **hvit** (§2, 4) in examples 3 and 5.

3. Form original sentences using adjectives given in Drill under Strong Declension (§14).

16. The neuter forms of most adjectives are used as adverbs.

Adjective.		*Adverb.*
c. g.	n. g.	
lang	**langt**	**langt**, far
høi (high)	**høit**	**høit**, highly, loudly
god [go], (good)	**godt** [gŏt]	**godt**, well

VOCABULARY.

et blad [bla], —, leaf.
en side, —**r**, page.
et ord [or], —, word.
en bokstav', —**er**, letter (of the alphabet).
en linje, —**r**, line.
et sprog [språg], —, language.
en klasse, —**r**, class.
papir', n. g., paper (substance).
et papir', —**er**, (a) paper.
klar, clear.
mange, many.
meget, n. g., much.
sent, late (adj.: **sen**).
ganske (adv.), quite.
hver [vær], c. g., each.
hvert, n. g., each.
længer, longer.
lĕt (pl. **lĕtte**), light, easy.
første (weak form), first.
sorte (pl.), black.
saa, so.
paa, on.
sŏm (rel. pronoun), who, which, that.
fŏr, because.

READING.

En bok bestaar' av (consists of) mange blad. Hvert blad har to sider, og hver side har mange linjer og ord. Bokstaverne er sorte; men papiret er hvitt. Det er let at læse i en ny bok, for da er ordene klare.

Denne lekse er ganske lang. Den er længer end leksen vi hadde igaar. Det er ikke let at lære lange lekser i et nyt sprog.

Der er mange elever i klassen. En ung gut kom idag. Han kom sent, for han hadde saa langt at gaa. Dette er hans første dag paa skolen.

LESSON VI.

DEFINITE ARTICLES.

17. There are two definite articles: the *prepositive* placed before adjectives, and the *postpositive* added as a suffix to the noun. Both articles agree with the noun in number and with the singular of the noun in gender.

	Singular.	*Plural.*
	Prepositive Article.	
c. g.,	**dĕn**, the	**de** [di], the
n. g.,	**det** [dæ], the	
	Postpositive Article.	
c. g.,	**—en**, the	**—ene** [—ne], the
n. g.,	**—et** [ĕ], the	

Note.—Both definite articles are derived from demonstrative pronouns. The prepositive article is identical with the demonstrative pronoun **den (det, de)** except that the demonstrative pronoun takes a strong emphasis and the prepositive article is not emphasized. The postpositive article is derived from the demonstrative pronoun **hin (hint, hine)**. In Old Norse this demonstrative was added to the noun as the article is now.

18. After the prepositive article the adjective takes the weak or definite form.

Note.—Review §14. For convenience the weak declension form of the adjective is called the definite form, as it is used with nouns used definitely. (See §19.)

Singular.	*Plural.*
1. *den lange lekse*	*de lange lekser*
2. *det lange brev*	*de lange brev*
3. *den nye bok*	*de nye bøker*
4. *det nye hus*	*de nye hus*
5. *den unge mand*	*de unge mænd*
6. *det hvite papir*	*de hvite papirer*

Drill.—1. Change each example to the indefinite use of the noun, using the proper form of the indefinite article (§8, 1) and the proper strong form of the adjective (§14).

2. Give all the nouns used in the examples, both singular and plural, with the postpositive articles and without the adjectives.

3. In colloquial language, and to a great extent in literary language, both the prepositive and the postpositive articles are used. Give the examples as they are, adding the proper form of the postpositive article: **den lange leksen**, etc.

19. *Summary.* The weak form of the adjective is used (1) in direct address, (2) after the prepositive article, (3) after a demonstrative pronoun, (4) after a possessive pronoun, (5) after a personal pronoun in the possessive case, and (6) after a noun in the possessive case.

1. Direct address: *kjære vĕn,* dear friend.

2. Prepositive article (§17, §18): *den nye bok,* the new book.

3. Demonstrative pronoun (§13): *denne nye bok,* this new book.

4. Possessive pronoun (§12): *min nye bok,* my new book.

5. Pronoun in possessive case (§11): *hans nye bok,* his new book.

6. Noun in possessive case (§7, 3): *guttens nye bok,* the boy's new book.

Note.—In colloquial language, and to a great extent in literary language, the postpositive article is used with a noun modified by a demonstrative pronoun.

Drill.—1. Change the modified nouns from singular to plural and observe carefully which of the modifying words undergo inflectional changes. (Plural of **ven** is **venner.**)

2. Substitute **brev** for **bok** and use both singular and plural. Vary this exercise by using other nouns and adjectives.

3. Use other possessives in examples 5 and 6.

20. Both strong and weak forms of adjectives may be used as nouns.

1. Some adjectives have become pure nouns and are inflected as nouns: *et onde* (adj. *ond,* bad, evil), *ondet, onder; det onde, de onde.* These forms all take the possessive.

2. Most adjectives used as nouns can not take the postpositive article and are not inflected in the plural as nouns, but as adjectives: *en blind* (blind person), *de blinde* (the blind people); *en blinds, den blindes, de blindes.*

Note.—Adjectives used as nouns may be modified by other adjectives: **den stakkars blinde,** the poor blind (man).

VOCABULARY.

Explanation.—An **r** after the adjective indicates that it is inflected regularly (see **ny, hvit**). Irregular adjectives have the common gender singular given, the neuter singular is given or indicated in the first space following, and the plural is given or indicated in the second space following. A dash represents the given form. Thus, in **sort** the neuter is like the common gender, and in **blaa** the plural is like the singular common gender.

Nouns with the plural ending given as **—e(r)** omit the **r** in the plural definite: **hattene.**

en skole, —r, school.
en hăt, —te(r), hat.
en hanske, —r, glove.
et hjĕm, —, home.
hjemme, at home.
paa skolen, at school.
kridt, n. g., chalk.
at [aa] gaa, to go. (**at gaa paa skole,** to go to school, to attend —).
gaar, pres. tense of **at gaa.**
tar, pres. tense of **at ta,** to take.
gĭk, past tense of **at gaa.**
ny, r, new.
hvit, r, white.
sort, —, —e, black.
blaa, —t, —, blue.
măn, indefinite pronoun: one, they.
meget, much.
der (adv. of place and expletive), there.
uten, without.
til, to.
om [omm], about; concerning.
at skrive, to write.

READING.

Jeg har en ny hat og nye hansker. Jeg tar min nye hat og mine nye hansker og gaar paa skolen. Der lærer vi (§10, 2, a) at læse og skrive norsk. Vi lærer lekserne hjemme. Paa skolen læser vi (§10, 2, b), og skriver paa vægtavlen eller paa papir. Der er mange nye ord at lære. Vi skriver de lange ord; men de korte lærer vi uten at skrive (without writing) dem.

Paa skolen er der (§10, 2, b) store vægtavler. Vægtavlerne er sorte. Paa vægtavlen skriver man med kridt. Kridtet skriver hvitt paa den sorte vægtavle; men blyanten skriver sort paa det hvite papir. Blækket som man skriver paa hvitt papir med, er sort eller blaat. Paa blaat papir skriver man med hvitt blæk.

Han skrev et langt brev. Det var et brev paa (consisting of) mange sider. Det var om skolen han skrev. Han skrev om de lange lekser, om sin nye lærer, og de nye elever som gik paa skolen.

COMPOSITION.

1. He has my new hat. 2. He took his hat, his books, and his new gloves. 3. They went home and learned their lessons. 4. She had a long letter to write. 5. She wrote long letters about the school and the new students. 6. At school [on the school] we have new blackboards. 7. On blackboards we write with white chalk. 8. The chalk writes white on the blackboard. 9. We go to school. There we read (§10, 2, a) our lessons; but we learn them at home. 10. Are you (s.) reading? Do you (pl.) read? I was reading. I read. 11. The glove, the new glove, my new gloves. 12. A word, a new word; the word, the new word.

LESSON VII.

CONJUGATION—SIX TENSES.

21. The principal parts of a verb are: infinitive, *at læse;* present tense, *læser;* past tense, *læste;* and perfect participle, *læst.*

Other examples:

Infinitive:	at ha	at være	at skrive
Present tense:	har	er	skriver
Past tense:	hadde	var	skrev
Perfect participle:	hat	været	skrevet

As time is divided into **present, past,** and **future,** so the corresponding tenses are spoken of as **present tense, past tense,** and **future tense.** In the case of a verb denoting action as **at læse** (to read), the present tense (**læser,** reads) denotes the action as going on in present time, the past tense (**læste,** read) denotes the action as going on in past time, and the future (**skal læse,** shall read) denotes the action as going on in the future. These tenses are called **simple** or **primary tenses.**

But a verb may also denote action completed in the present, in the past, or in the future. This requires the corresponding perfect tenses. **Present perfect** (**har læst,** have read) denotes that the action is completed now, **past perfect** (**hadde læst,** had read) denotes that the action was completed at some time in the past, and **future perfect** (**skal ha læst,** shall have read) denotes that the action will be completed at some time in the future. These tenses are spoken of as **compound** or **secondary** tenses.

SIX TENSES—INDICATIVE.

Infinitive: *at læse,* to read. (Other principal parts, see §21.)

present:	**Jeg læser**	I read (am reading)
past:	" **læste**	" read (was reading)
future:	" **skal læse**	" shall read (be reading)

pres. perf.:	**Jeg har læst**	I have read (been reading)
past perf.:	" **hadde læst**	" had read (been reading)
fut. perf.:	" **skal ha læst**	" shall have read (been reading)

Infinitive: *at skrive,* to write. (Other prin. parts, §21.)

present:	**Jeg skriver**	I write
past:	" **skrev**	" wrote
future:	" **skal skrive**	" shall write
pres. perf.:	" **har skrevet**	" have written
past perf.:	" **hadde skrevet**	" had written
fut. perf.:	" **skal ha skrevet**	" shall have written

Infinitive: *at være,* to be. (Other prin. parts, §21.)

present:	**Jeg er**	I am
past:	" **var**	" was
future:	" **skal være**	" shall be
pres. perf.:	" **har været** [vært]	" have been
past perf.:	" **hadde været**	" had been
fut. perf.:	" **skal ha været**	" shall have been

Infinitive: *at ha,* to have. (Other prin. parts, §21.)

present:	**Jeg har**	I have
past:	" **hadde**	" had
future:	" **skal ha**	" shall have
pres. perf.:	" **har hat**	" have had
past perf.:	" **hadde hat**	" had had
fut. perf.:	" **skal ha hat**	" shall have had

Suggestion: Copy the conjugations in parallel columns; underline the principal parts of each verb; then compare the forming of the tenses, especially the future and the perfect tenses. What auxiliary is used to form the future? Past perfect? Future perfect?

22. *Analysis of the six tenses, indicative mode.*

1. The *present* tense consists of an inflected form of the verb, usually the infinitive +r: *læser, skriver.* Exception, *er.*

2. The *past* tense consists of an inflected form of

the verb, either a tense ending (*læs+te*) or a change of the root vowel (*skrev*).

3. The *future* tense consists of the infinitive with *skal* (or *vil*) as auxiliary: *skal læse, skal skrive.*

4. The *present perfect* tense consists of the perfect participle of the verb and the present tense of *at ha* as auxiliary: *har læst, har skrevet.*

5. The *past perfect* tense consists of the perfect participle of the verb and the past tense of *at ha* as auxiliary: *hadde læst, hadde skrevet.*

6. The *future perfect* tense consists of the perfect participle of the verb and *skal ha* as auxiliaries: *skal ha læst, skal ha skrevet.*

Drill.—1. Review paragraph 11. Conjugate the verbs given above with each of the personal pronouns as subject.

2. Make complete sentences of the given verbs, selecting suitable subjects, objects, predicate adjectives, and other modifiers. Employ each tense in succession with the rest of the sentence unchanged except where changes are necessary to make sense .

Note 1.—As in English the present tense is often used in a future sense. Ex.: **Gaar du snart?** Are you going soon?

Note 2.—As Norse does not use an auxiliary equivalent to **do**, questions like "Does he write?" must be changed to "Writes he?" before translating.

Note 3.—Verbs denoting change of place or condition generally take the verb **at være** as auxiliary to form the perfect tenses: **er kommet,** has (is) come; **var reist,** had (was) gone.

23. *Word order.* In the *inverted order* the auxiliary comes before the subject, and the main verb after the subject. In the future perfect tense the subject comes after *skal* or *vil.*

Note.—See §10. As word order offers considerable difficulty to beginners, the subject should be given the most careful attention.

a.—Nu har han læst en ny bok.	Now he has read a new book.
b.—I boken har han lært meget nyt.	He has learnt many new things in the book.
c.—Naar du kommer hjem, skal jeg vise dig noget nyt.	When you come home, I shall show you something new.
d.—Varmt har det været hele dagen.	It has been warm all day.
e.—Pengene skal du ha faat før klokken tolv.	You shall have received the money before twelve o'clock.
f.—Mig har han git en ny bok.	He has given me a new book.

24. *Rules.*

1. Most nouns ending in *-el,* and *-er,* drop *e* before the plural ending *-e* and *-er*: *søster* + *e* = *søstre; onkel* + *er* = *onkler.*

2. Adjectives ending in *-el, -en, -er,* drop *e* before the plural ending *-e*: *simpel* + *e* = *simple; egen* + *e* = *egne.*

3. Adjectives ending in *-el, -en, -er* preceded by double consonant, drop both *e* and second consonant before plural ending *e*: *gammel* + *e* = *gamle; vakker* + *e* = *vakre.*

VOCABULARY.

en familie [fami'lie], **—r,** family.
en far (or **fader,** pl. **fædre,** ancestors), father.
en bedstefar [b ĕ s t e f a r], grandfather.
en mor (or **moder**), **mødre,** mother.
en bedstemor, grandmother.
foræl'dre, parents (no singular except **far** and **mor**).
oedsteforældre, grandparents.
en søn, —ner, son.
en datter, døt're, daughter.
et barn, — (børn), child.
en søster, søstre, sister.
en bror (or **broder**), **brødre,** brother.
søskende (pl.), collective for brother and sister (without regard to number).
søskendebarn, —børn, cousin (either sex).
en fæt'ter, —e, cousin (man).
en kusi`ne, —r, cousin (woman).

en on'kel, onk'ler, uncle.
en tante, —r, aunt.
at tale (taler—talte—talt), to speak, to talk.
at gi (gir—gav—git), to give.
at ta (tar—tok—tăt), to take.
at elske (elsker—elsket—elsket), to love.
at bo (bor—bodde—bodd), to dwell, reside, live.
at synge (synger — sang — sunget), to sing.
morsom, —t, —me, amusing, interesting (used in idiomatic expressions).
her, here.
hos, by; with.
ingen (n. g. **intet**; pl. **ingen**), no; none.

READING.

Her er mit hjem. Her bor jeg (§10, 2, a) og vor familie: min far, min mor og mine søskende. Vi har det godt hjemme. Der læser vi og synger og har det morsomt (i. e., *have a good time*). Vore bedsteforældre bor hos os. Det er morsomt at tale med dem.

Min onkel er fars bror. Mors bror er ogsaa vor onkel, og mors og fars søstre er vore tanter. Deres børn er vore søskendebørn. Vi har mange søskendebørn, baade fættere og kusiner.

Et barn elsker sit hjem, sine søskende og sine forældre, og forældrene elsker sine børn. En søn eller en datter som ikke elsker sine forældre, er ingen søn, er ingen datter. Og forældre som ikke elsker sine sønner og døtre, er ingen forældre.

COMPOSITION.

1. I sing, you sang, he has sung, they have sung. 2. I spoke with (med) him. He had not spoken with them. 3. She lives with us. She is our cousin. 4. Did you read his letter? No. Have you read it? 5. I gave him a book, but he has not read it. 6. He gave the book to his cousin (masc.). 7. He gave it to his cousin (fem.). 8. She was writing a letter about her school, her teacher, and her books. 9. My aunt is my

mother's sister, but your aunt is your father's sister. 10. Our uncle's children are our cousins; his son is our cousin (masc.) and his daughter is our cousin (fem.).

LESSON VIII.

CONJUGATION—STRONG AND WEAK.

25. *Verbal stem.* The verbal stem is the infinitive minus the final unaccented *e*: *læs* from *at læse; skriv* from *at skrive.* In verbs which do not have this *-e*, the stem and the infinitive are alike: *bo* from *at bo* (to dwell); *se* from *at se* (to see).

26. *Conjugations.* There are two conjugations, the *strong* and the *weak*.

1. The strong conjugation forms its imperfect tense by a change of the root vowel: skrive—*skrev;* være—*var;* synge—*sang.*

2. The weak conjugation forms its imperfect tense by adding endings to the verbal stem.

For convenience, the verbs of this conjugation are classed as follows:

Class I adds **—et** for imp. tense, and **—et** for perf. participle: **at elske — elsket — elsket.**

Class II adds **—te** for imp. tense, and **—t** for perf. participle: **at læse — læste — læst.**

Class III adds **—dde** for imp. tense, and **—dd** for perf. participle: **at bo — bodde — bodd.**

In vocabularies, weak verbs will be designated by these class numbers; strong and irregular verbs will have imp. tense and perf. part. given in full.

27. The present tense is formed by adding *-r* to the infinitive: *at elske—elsker; at læse—læser; at bo—bor.*

There are a few exceptions. *At vite* (to know), pres. tense *vet; at være,* present *er; at gjøre* (to do), present *gjør; at bære* has both the regular *bærer* and the irregular *bær.* The auxiliaries *skal* and *vil* are irregular present tenses. (Other modal auxiliaries, §75).

INTERROGATIVE PRONOUNS.

28. Interrogative pronouns are: *hvem, hvad, hvilken.*

DECLENSION.

	Singular.	*Plural.*
nom.:	**hvem,** who	**hvem,** who
poss.:	**hvis,** whose	**hvis,** whose
obj.:	**hvem,** whom	**hvem,** whom
nom.:	**hvad,** what	**hvad,** what
poss.:	**hvis,** whose	**hvis,** whose
obj.:	**hvad,** what	**hvad,** what
nom.:	c. g., **hvilken,** which n. g., **hvilket,** which	**hvilke,** which
poss.:	**hvis,** whose	**hvis,** whose
obj.:	c. g., **hvilken,** which n. g., **hvilket,** which	**hvilke,** which

1. *Hvem* (who, whom) refers to persons.

Ex.: *Hvem er det? Det er mig.* Who is it? It is I.

Hvem talte du med? Med læreren. Whom did you speak with? With the teacher.

2. *Hvad* (what) refers to things.

Ex.: *Hvad er dette? Det er en bok.* What is this? It is a book.

3. *Hvilken* (which, what) is used adjectively.

Ex.: *Hvilken bok har du læst?* Which (or what) book have you read?

Hvilke bøker har du læst? Which (or what) books have you read?

Hvilket brev er dit?	Which letter is yours?
Hvilke brev er dine?	Which letters are yours?

4. *Hvem, hvad,* and *hvilken* all have the possessive *hvis* (whose). *Hvis* is used adjectively, but is not inflected: *hvis bok, hvis brev; hvis bøker, hvis brev* (pl.).

5. *Hvad for en* is also used as an interrogative pronoun. The neuter is *hvad for ett,* and the plural *hvad for* (*nogen*).

Ex.: *Hvad for en bok er dette?*	What book is this?
Hvad for ett brev er dette?	What letter is this?
Hvad for (*nogen*) *bøker er dette?*	What books are these?

Note 1.—The demonstrative pronoun is not inflected for agreement in the constructions given above.

Note 2.—**Hvilken** is used in exclamations: **Hvilken vakker dag!** What a fine day!

Note 3.—**Hvad for en (ett)** is similarly used, but in an abbreviated form: **For en vakker dag!** What a fine day! Sometimes only **for** is used: **For varme og vei!** What (awful) heat and roads!

Note 4.—**Hvem** is originally the objective form, but is now used also in the nominative in the place of **hvo,** a form now used only in solemn style.

29. **A personal pronoun after a copula is usually in the objective case. Third person may also be used in the nominative.**

Ex.: *Det er mig. Er det dig? Det er ham* (or *han*). *Ham* (*han*) *er det.*

Note.—There is a tendency among recent writers to use only the nominative after the copula: **Det er jeg. Er det du? Det er han.**

VOCABULARY.

en handling [nn], **—er,** act; action.

et ver'bum, ver`ber; def., **ver'bet,** verb.

tid, —er, c. g., time, tense [d is often silent].
præ'sens or **nu'tid** (**nu**, now), present tense.
imperfĕk'tum or **fŏr'tid** (**fŏr**, before), imperfect (or past) tense.
at bruke, II, to use.
at kalde [kalle], II, to call; to name.
at ut'trykke, II, to express.
at handle, I, to act.
at handle om, or **at omhandle**, to treat of.
sterk, r, strong.
svak, r, weak.
idag', to-day.
at faa — fik — faat [faatt], to get.
igaar', yesterday.
imorgen [imå'ren], to-morrow.
imorges [imå'res], this morning.
ikveld [ikvĕll'], this evening.
meget, adv., very.
en (with stress), one (numeral and indefinite pronoun; the article is without stress).
anden [an], other; **en —**, another.
av, of.

Note.—Verbs with a double consonant like **uttrykke** drop the last consonant along with final **e** to form the stem: **uttryk**; to this stem the proper tense ending is added: **uttrykte, uttrykt.**

READING.

Idag har vi (§10, 2, b) en ny lekse. Den er meget lang, men imorgen faar vi en kort en (ind. pro.). Vi liker korte lekser, men ikke lange. Leksen handler om verbet. Et verbum er et ord i en sætning. Det uttrykker handling. Verbet har mange tider. En av verbets tider kalder vi præsens eller nutid, en anden kalder vi imperfektum eller fortid.

Hvem har ikke lært leksen sin idag? Jeg har lært min godt; jeg læste paa den baade igaar og imorges. Min bror lærte ikke sin lekse til idag. Igaar læste han en ny bok som jeg har git ham.

Hvilken sætning eller hvilke sætninger er det som du ikke har læst? Jeg har læst alle sætningerne. Hvilket ord eller hvilke ord er det du ikke har lært? Det er verberne. Hvilke verber? Det er verbet ***at handle***

og verbet *at bruke*. Verbet *at handle* har imperfektum paa *-et;* verbet *at bruke* har imperfektum paa *-te*. Disse er svake verber. Det sterke verbum *at skrive* har *skrev* i imperfektum.

COMPOSITION.

1. Whose book? Whose books? Whose letter? Whose letters? 2. Which lesson have you studied for today (lit., read to today)? 3. Which word is it you (sing.) have not learned in today's lesson (lit., the lesson to today)? 4. Which verbs have *-et* in past tense? Which have *-te* in past tense? 5. Yesterday we learned (§10, 2, b) many new words; which were they (it)? 6. Who is it? It is I (me); it is we (us). Is it you (s., dig)? Is it you (pl., dere)? Which book was it you were reading yesterday? 8. Now we have studied many long lessons and learned many new words and sentences.

LESSON IX.

NUMERALS.

30. Numerals are *cardinal* and *ordinal.*

1. *Cardinal* numbers tell how many: *fem,* five; *syv,* seven.

2. *Ordinal* numbers give the position in a series: *femte,* fifth; *syvende,* seventh.

Cardinal.	*Ordinal.*
1. en (n. g., ett; def. ene).	den[1] første, 1ste.
2. to.	" anden[2] [an], 2den.
3. tre.	" tredje, 3dje.
4. fire.	" fjerde [fjære], 4de.
5. fem [fĕm].	" femte, 5te.

6. seks [sĕks].	den sjette, 6te.
7. syv.	" syvende, 7de.
8. otte.	" ottende, 8de.
9. ni.	" niende, 9de.
10. ti.	" tiende, 10de.
11. elleve.	" ellevte [ĕllefte], 11te.
12. tolv [tŏll].	" tolvte [tŏllte], 12te.
13. tretten.	" trettende, 13de.
14. fjorten.	" fjortende, 14de.
15. femten.	" femtende, 15de.
16. seksten [seisten].	" sekstende, 16de.
17. sytten [søtten].	" syttende, 17de.
18. atten.	" attende, 18de.
19. nitten.	" nittende, 19de.
20. ty've.	" tyvende, 20de.
21. en og tyve (i. e., one and twenty).	" enogtyvende, 21de.
22. to og tyve (two and twenty).	" toogtyvende, 22de.
30. tredive [trĕd'deve].	" tredivte [trĕd'defte].
31. en og tredive.	" enogtredivte, 31te.
40. firti [førti].	" fir'tiende, 40de.
50. fem'ti.	" fem'tiende, 50de.
60. seks'ti.	" sekstiende, 60de.
70. syt'ti [søtti].	" syt'tiende, 70de.
80. ŏt'ti.	" ot'tiende, 80de.
90. nit'ti.	" nit'tiende, 90de.
100. hundrede.	
101. hundrede og en.	" hundrede og første, 101ste.
102. hundrede og to.	" hundrede og anden, 102den.
200. to hundrede.	
1000. (ett) tu'sen, eller tus'ind(e).	
1000000. (en) million' (pl. —er).	

Notes.—1. The ordinals are used as adjectives; hence they may be preceded by the prepositive article (den, det, de).

2. **Anden** is declined: n. g. **andet** [ant or annet].

3. **hundrede** and **tusen** have no ordinals. In rare cases

hundrede is used as ordinal, but this should be avoided if possible.

4. Pronominal use of numerals:
   a.—**en**, one; **den ene**, the one.
   b.—**en anden**, another; **den anden**, the other; **det andet**, the other; **de andre**, the others.
   c.—**for det første**, in the first place; **for det andet**, in second place, etc.

5. Fractions are formed by adding **del**: **en halvdel, en tredjedel, en fjerdedel**, etc.

VOCABULARY.

et aar, —, year.
en maaned, —**er**, month.
en uke, —**r**, week.
en dag, —**e**, day.
en time, —**r**, hour.
et (en) minut', —**ter**, minute.
et sekund' [nn], —**er**, second.
hver, —**t**, every (each of two or more).
fra, from.
nogen [noen], ind. pro., some.
alt'saa, then, consequently (a conj. used very freely, often without the force of a conjunction).
megen (n. g., **meget**), much.
kan, can; be able. **Kan** is followed by infinitive without **at**. In the inverted word order (§§ 10, 23), the subject comes between **kan** and the infinitive.
at ta—tok—tăt, to take.
saa, then, so, thus. **Naar.... saa**, when....then.

READING.

Der er aar, maaneder, uker og dage. Der er ogsaa timer, minutter og sekunder. For det første har vi aaret. I et aar er der 12 maaneder. Saa har vi maaneden. I en maaned er der 4 uker. I ett aar er der altsaa 12 × [gange] 4 uker, eller 48 uker. Men der er 52 uker i et aar; altsaa er der nogen dage over 4 uker i hver maaned. I en uke er der 7 dage. Nogen maaneder har 30 dage, andre har 31 dage. I den ene maaned, februar, er der 28 dage; men hvert fjerde aar har den 29. De maaneder som har 31 dage er: den 1—, den 3—,

den 5—, den 7—, den 8—, den 10—, og den 12—. Hvilke maaneder er det som har bare 30? (Designate by ordinals). Hvilken maaned har bare 28?

I en dag er der 24 timer, i en time er der 60 minutter, og i et minut er der 60 sekunder. Der er altsaa 60×60 sekunder i en time, eller 3,600 sekunder. I en dag er der altsaa 24 timer, eller 1,440 minutter, eller 86,400 sekunder. Nu er der 4 maaneder paa 30 dage hver, 7 maaneder paa 31 hver, og en maaned paa 28 dage. I ett aar er der altsaa 12 maaneder, 52 uker, 365 dage, 8,760 timer, 525,600 minutter, eller 31,536,000 sekunder.

COMPOSITION.

1. This (n. g.) is a long lesson and there is much in it that is new. 2. But when we have learned this (n. g.) we can (saa kan vi) use it in other lessons. 3. We have now had seven lessons; this is the eighth. 4. There are from ten to thirty new words to learn in each lesson. 5. When we learn the words well we can (§10, 2, c) use them in sentences. 6. Now we are writing long sentences every day. 7. Some of the sentences are long; they have from ten to fifteen words. 8. We learn one lesson each day, or five lessons each week, or twenty lessons each month. 9. How many seconds are there in a minute? 10. How many minutes are there in an hour? 11. How many hours are there in a day? 12. How many days are there in a year?

LESSON X.

COMPOSITE WORDS.

31. Words are compounded very freely. A noun prefixed to another noun often takes the possessive ending; an adjective prefixed often takes the form of the weak declension.

1. Noun + noun: *aar* + *tid* = *aarstid*, season.
2. Adjective + noun: *styg* + *veir* = *styggeveir*, storm, bad weather.
3. Preposition + noun: *i* + *dag* = *idag*, to-day.
4. Preposition + verb: *til* + *tale* = *tiltale*, address.
5. Verb + noun: *sove* + *værelse* = *soveværelse*, bedroom.

32. When nouns are compounded, the last determines the gender:

Aar (n. g.) + *tid* (c. g.) = *aarstid* (c. g.); *sol* (c. g.) + *skin* (n. g.) = *solskin* (n. g.)

33. *Pronunciation*: Adjectives and adverbs ending on *-ig* have *g* silent: *deilig—deili.*

VOCABULARY.

en aars'tid, —er, season of the year.
en sŏmmer, sŏmre, summer.
en vin'ter, vin`tre, winter.
en høst, fall.
en vaar, spring.
en sol, —e, sun.
en maane, —r, moon.
en stjerne, —r, star.
en dag, —e, day.
en năt, næt'ter, night.
en stŏrm, —e(r), storm.
et lys, —, light.
en vind [nn], **—e,** wind.
veir [vær], n. g., weather.
sne, c. g., snow.
regn [rein], n. g., rain.
at regne—regnte—regnet,[2] to rain.
varme, c. g., heat.
at skinne — skinte — skint [sjinne, etc.], to shine.
at sne, III, to snow.
deilig, —, —e, fine, beautiful, delightful.
varm, r, warm.

kŏld [ll], r, cold.
hel, r, whole.
saa'dan, —t, —ne, such.
styg, —t, —ge, bad; opposite of pretty.
som, (rel. pro.), who, which, that; (conj.) as.
ganske, indecl. adj. and adv., quite, entire(-ly).
igjen', again.
længe, adv., long.
saa'ledes, thus.
at, sub. conj., that.

Notes.—1. Names of seasons of the year and divisions of time (except **aar**, **minut**, and **sekund**) are common gender.

2. The perfect participle (**regnet**) and the singular definite of the noun (**regnet**) are spelled alike. The participle has **composite** musical accent (see §6), the noun has **single** musical accent and **t** silent: **regnet** [rei`net], rained; **regnet** [rei'ne], the rain.

3. Names of the seasons often take the postpositive article where English does not require the definite article. Observe carefully such instances in the reading and composition that follow.

READING.

Aaret har 4 aarstider. Disse kalder vi sommer, vinter, høst og vaar. Vaaren er den første aarstid; saa kommer den varme sommer, saa høsten og den lange, kolde vinter.

Sommeren er meget varm, og vinteren kold; men vaaren er deilig, og høsten ogsaa. Om vaaren regner det meget; da regner det ofte hver dag. Om sommeren regner det ikke saa meget. Men naar vinteren kommer er det noget ganske andet (quite different); da har vi bare snestorm og styggeveir.

Om sommeren skinner solen varmt og godt. Da er dagen lang og natten kort; men om vinteren skinner ikke solen meget, og da er dagene korte og nætterne lange og kolde. Solen gir os altsaa baade varme og lys. Saaledes taler vi baade om solens lys og om solens varme, eller om sollyset og solvarmen.

Om dagen skinner solen, og om natten skinner

maanen og stjernerne. Vi sier at solen, maanen og stjernerne skinner. Saaledes taler vi ogsaa om solskin, maaneskin og stjerneskin.

Min bror har skrevet mig et langt brev. Han sier at der hvor han bor, har de vinter. Det har snedd i lang tid, saa (so that) nu er der megen sne. Det snedde den dagen han skrev ogsaa. "Men igaar", skrev han, "hadde vi deilig veir; solen skinte hele dagen."

COMPOSITION.

Note.—Where a different idiom is required in Norse, a translation will be given in parenthesis (), or a literal equivalent will be given in brackets [].

1. Spring (def. art.) is the first season of the year [the year's first season], summer is the second, fall the third and winter the fourth. 2. In spring and summer we often have rain. 3. Yesterday my sister wrote a letter to our parents. 4. She wrote about the snowstorm we had. 5. She says that it has snowed every day this week, and that there has been no [has not been] sunshine for a long time (paa længe). 6. Today we have sunshine again. It is the first time (gang) the sun has been shining [has shone] for a long time. 7. But today it shines beautifully on the new snow.

LESSON XI.

RELATIVE PRONOUN.

34. The relative pronoun generally used is *som* (who, which, that). It refers to persons and things of either number and either gender. When governed by a preposition, the preposition must come last in the sentence. When not used as a subject, *som* may be omitted. The corresponding possessive is *hvis*.

Ex.: 1. *Her er gutten som* (who) *skrev brevet.*

2. *Her er brevet som* (which) *han skrev.*

or, *Her er brevet han skrev.*

3. *Her er pennen og blækket som* (that) *han skrev med.*

or, *Her er pennen og blækket han skrev med.*

4. *Her er gutten hvis brev vi har læst.*

As in English, the interrogative pronouns **hvem, hvilken, hvad** (who or whom, which, what) have come to be used as relatives; but in Norse, the relative **som** is used so extensively that the use of the others is comparatively rare. These, and the relative **der,** will be called attention to as they occur. For discussion, see Appendix.

VOCABULARY.

Note.—Names of the months are not capitalized.

et navn, — (or **—e**), name.
januar', January.
februar', February.
mars, March.
april', April.
mai, May.
ju'ni, June.
ju'li, July.
august', August.
septĕm'ber, September.
ŏkto'ber, October.
novĕm'ber, November.
decĕm'ber, December.
en klŏkke, —r, clock.
et kvarter', —er, a quarter (of an hour).
et tăl, —, number.
halv [ll], half.
ŏ'ver, past.
fm. (formiddag), A. M. (forenoon).
em. (eftermiddag), P. M. (afternoon).
e'gen, e'get, eg`ne, own (one's own).
sidste [siss'te], last.
fra, or **ifra',** from.
at hete, — **het(te)** — **hett,** to be called, have the name of.
før (adv. of time), before.
at mangle, I, to lack; to be short of.
o. s. v., etc. (from **og saa videre,** and so forth).

READING.

Vi har før lært at der er 12 maaneder i et aar. I denne lekse lærer vi at hver maaned har sit eget navn. Den første maaned i aaret heter januar, den anden heter

februar, den tredje mars, den fjerde — o. s. v. (*Give order and name of each.*)

De to første og den sidste er vintermaanederne. Disse er aarets kolde maaneder, altsaa de maaneder i hvilke (§34, n) vi har sne og storm. Saa kommer vaarmaanederne, mars, april og mai. I mars maaned (the month of —) har vi ofte sne og regn; i april ogsaa. I mai er der meget solskin; men det virkelige (real) solskin kommer først i juni. Det er aarets deilige solskinsmaaned.

Klokken sier os hvad tid det er paa dagen (time of day). Der er tal paa den fra en til tolv. Den første time kalder vi klokken ett; den anden kalder vi klokken to; den tredje, klokken tre; den fjerde — o. s. v. Naar klokken er tredive minutter over tolv, sier vi at den er halv ett; naar den er tredive minutter over ett, sier vi at klokken er halv to, o. s. v. Femten minutter kalder vi et kvarter; eller ogsaa bare et kvart. Naar altsaa klokken er 12:15, kan vi si at den er ett kvart over tolv, eller ett kvarter over tolv, eller femten minutter over tolv.

Naar klokken er over halv tolv, kan vi enten gi minuttallet (the no. of min.) over elleve, eller minuttallet over halv tolv, eller minuttalet som mangler paa tolv. Saaledes kan vi læse 11:45 enten som (as) 45 min. over 11, eller som 15 min. over halv tolv, eller vi kan si at klokken mangler 15 min. paa 12. Vi kan ogsaa læse det saaledes: klokken er 3 kvart over 11, eller klokken mangler ett kvart paa tolv.

COMPOSITION.

(Write Complete Answers.)

1. What time is it [how many is the clock]? 2. What day of [in] the week is this? 3. Which day of the month have we today? 4. What month is this?

5. Which month of the year do we have now? 6. How many days are there in this month? 7. What is the next (næste) month called? 8. How many days has it? 9. How many days are there in it? 10. How many days are there in that? 11. Which months of the year have 31 days? Which have only 30? 12. What month has only 28? 13. *Give the various ways in which each may be read*: 11:30, 2:30, 8:15, 10:45.

LESSON XII.

PRONOUNS OF ADDRESS.

35. Second person of the personal pronouns—the pronoun of address—has two forms: the *familiar* and the *polite*.

a. Familiar: *du—din—dig; de—deres—dere.*

b. Polite: *De—Deres—Dem* (sing. and plural).

The polite form is the same as the third person plural, but written with capitals (§11).

The polite form may also be called the **formal** pronoun of address, and the familiar may be called the **informal** or the **intimate** pronoun of address. The best rule for when to use the one or the other lies in these terms.

VOCABULARY.

Note.—Names of the days of the week are not capitalized.

søn'dag, Sunday.
man'dag, Monday.
tirs'dag, Tuesday.
ons'dag, Wednesday.
tors'dag, Thursday.
fre'dag, Friday.
lør'dag, Saturday.
en gud, —er, god.
en gudin`de, —r, goddess.
en vĕn, —ner, friend (man).
en venin`de, —r, friend (woman).
et prono'men, —er, pronoun.
en hustru, —er, wife.
ental (en + tal), singular number.
flertal (flere, several; more

than one, + **tal**), plural number.
förfædre (**for** + **fædre**, fathers, ancestors), forefathers; remote ancestors.
nëmlig, namely; that is; **viz.**
liten, litet [lite], pl. **smaa**, def. **lille**, small.
kommer av, is derived from.

READING.

I leksen vi hadde igaar, lærte vi navnene paa maanederne i aaret. I denne lekse lærer vi hvad hver av ukens dage heter.

Hver dag i uken har altsaa sit eget navn. Disse navne er meget gamle. Det er nemlig vore forfædre som har git dagene deres navne; og de navne som de gav dem, bruker vi den dag idag. Nogen av disse navne er gudenavne; de kommer av navne paa vore forfædres guder. *Onsdag* kommer av navnet Odin (poss., Odins) og ordet *dag*, altsaa Odins dag. Odin var nemlig en av de store guder i hine dage. Odin hadde en søn som het Tor. Tor hadde ogsaa sin dag; den kalder vi *torsdag*. En anden av guderne, ogsaa en søn av Odin, het Tyr. Av Tyr faar vi *tirsdag*. Der var en stor gudinde; hun var Odins hustru og het Frigg. Av hendes navn faar vi *fredag*. Den sidste dag i uken kalder vi *lørdag;* vore forfædre kaldte den *laugardagr* (*laugar*, poss. of *laugr*, bath). Saa er der de to første dage igjen (left). *Mandag* er maanedag, eller maanens dag; *søndag* er solens dag.

Vi har nu i flere lekser læst om pronomener. Idag har vi ogsaa noget om et pronomen. Vi sier et pronomen og pronomenet; i flertal heter det pronomener og pronomenerne.

Naar sier vi *du*, og naar sier vi *De?* Vi sier *du, dig, din, de, dem* og *deres* til børn, til vore søskende, kusiner, fættere, venner og veninder. Men der er mange andre, som vi sier *De* til. Vi skriver *De, Dem* og *Deres*

med stor *D*, men tredje persons pronomen skriver vi med liten d.

COMPOSITION.

1. This is our twelfth lesson. 2. It deals with (handler om) the names of the days of [in] the week. 3. This lesson also treats of (handler ogsaa om) a pronoun. 4. Each day has its own name. 5. Some names are derived from the names of [on] gods and goddesses. 6. One of these gods was called Thor, another Tyr. 7. Tyr and Thor were Odin's sons. 8. Odin had a wife whose name was Frigg. 9. She was a great goddess; she is the mother of [to] several other gods. 10. The first day of the week has its name from the word sun. 11. The second day of the week gets its name from the word moon. 12. We use the pronoun — when we speak to our friends and to our brothers and sisters. 13. But we often use the pronoun — in speaking [when we speak] to others. 14. Can you (*pol.*) tell (si) me where our lesson is for today? 15. Can you (*fam.*) tell me what new verbs we had yesterday? 16. Can you (*fam. pl.*) learn all of (hele) the next lesson for tomorrow?

LESSON XIII.

PASSIVE VOICE.

36. *Passive voice* is formed by the use of *at bli* (to become). The *present infinitive* and the *present*, *past*, and *future tenses* are also formed by adding *es* or *s* to the tense stem.

	at bli	*to become*
pres.:	**blir**	becomes
past:	**blev**	became
future:	**skal bli**	shall become

pres. perf.:	**er blit**	has (is) become
past perf.:	**var blit**	had (was) become
fut. perf.:	**skal være blit**	shall have become

1. Passive of *at rose* (to praise), II.

pres. inf.:	**at bli rost**	to be praised
pres. tense:	**blir rost**	is praised
past tense:	**blev rost**	was praised
future:	**skal bli rost**	shall be praised
pres. perf.:	**er blit rost**	has been praised
past perf.:	**var blit rost**	had been praised
fut. perf.:	**skal være blit rost**	shall have been praised

2. Passive of *at rose.*

	a.—With auxiliary.	b.—With endings.
pres. inf.:	**at bli rost**	**at roses**
pres. tense:	**blir rost**	**roses**
past tense:	**blev rost**	**rostes**
future:	**skal bli rost**	**skal roses**

1. The passive in *-es* is used to indicate the usual or customary, hence this occurs only in the simple tenses and the infinitive. When a verb in the passive expresses an act occurring only once, the passive is formed by means of the auxiliary.

1. *Han rostes av sin lærer.* He was praised by his teacher.
2. *Han blev rost av sin lærer idag.* He was praised by his teacher today.

2. *At bli* takes the tense auxiliary *at være*: *er blit kaldt, var blit kaldt, skal være blit kaldt* (not *har blit, hadde blit,* etc.).

3. Comparison of *at være,* and *to be*:

a.—Both are notional verbs meaning *to exist*: *Jeg tænker, derfor er jeg,* I think, therefore I am.

b.—Both are used as copula: *Boken er ny.* The book is new.

c.—But *to be* forms passive voice (= *at bli,* or the

ending *-es*) ; *at være* does not: *He is praised,* Han roses, Han blir rost. *He was praised,* Han rostes, Han blev rost. *He has been praised,* Han er blit rost.

d.—*To be* is used in the progressive tense: *He is praising,* Han roser. *He was writing,* Han skrev.

Note.—Passive forms with the endings are very commonly used with the expletive **der** as subject: **Der spises tre ganger om dagen.** We (people) eat three times a day.

VOCABULARY.

en taller'ken, —er, platter.
en kniv, —e(r), knife.
en gaf'fel, gaf`ler, fork.
en ske [sje], **—er,** spoon.
en kŏp, —per, cup.
en skaal, —e(r), saucer.
et glăs, —, glass; tumbler.
en opvarter, —e, waiter.
et bord [bor], **—,** table.
et maaltid, —er, meal.
mid'dag, c. g., noon; dinner.
en af'ten, —er, evening; **aftensmat,** supper.
en kveld [ll], **—e(r),** evening; **kveldsmat,** supper.
fro'kŏst, c. g., breakfast.
dinér [dine'], dinner.
soupér [supe'], supper.
dessert [dessær'], dessert.
mat, c. g., food.
føde, c. g., food.
en rĕt, —ter, dish.
brød [brø], n. g., bread.
smør, n. g., butter.
smørbrød or **smørrebrød,** n. g., dish corresponding to sandwich.
ost, c. g., cheese
is, ice (ices).
frugt, c. g., fruit.
suppe, c. g., soup.
kjøt, n. g., meat.
pote'ter (en potet', —er), potatoes.
kake, —r, c. g., cake.
suk'ker, n. g., sugar.
sen'nep, c. g., mustard.
pepper, c. g., pepper.
salt, n. g., salt.
grønsaker (pl.), vegetables.
syltetøi, n. g., preserves.
mĕlk, c. g., milk.
fløte, c. g., cream.
kaf'fe, c. g., coffee.
te, c. g., tea.
vand [nn], n. g., water.
at dække, I, to cover. (**at dække bordet,** to set the table.)
at servē're, II, to serve.
at spise, II, to eat; to dine.
at drikke — drăk — drukket, to drink.
sent, late.
at forsy'ne, II, to supply; to help.
nogen [noen], **noget** [noe], **nogen** (pl.), any; some.

almin'delig, —, —**e**, usual; —ly.
forskjel'lig, —, —**e**, different.
tidlig [ti'li], —, —**e**, early.
ĕfter, after.
omtrent', about.
som ŏftest, usually.
saa'dant mere, the like; things like that; such things.
ved 7 tiden, at 7 (o'clock).
kl. 3 [klokken], 3 o'clock.

37. *Idiomatic expressions.*

at gaa tilbords.	to sit down to dinner (supper, etc.).
at sætte sig tilbords.	to sit down to dinner; to sit up to the table.
at sitte tilbords.	to sit at table (at dinner, supper, etc.).
ved middagen.	at dinner.
ved middagsbordet.	at the dinner table.
vær saa god.	(lit., be so good; — used when anything is offered or passed, both at table and elsewhere).
Vær saa god, forsyn Dem.	(Be so kind as to) help yourself.
skal det være	will you have some . . . .; would you like some . . .
maa jeg be om . . .	may I ask for . . , may I have . . .
Om jeg kunde faa et glas vand, tak.	Could I have a glass of water (thank you)? Please may I have a glass of water?
Vil De (være saa venlig at) sende mig . . .	(would you) please pass . . .
at spise middag, at spise til middags.	to eat dinner, to be to dinner, to take dinner.
Jeg har spist middag.	I have been to dinner.
Jeg har været i middag hos en ven av familien.	I have been to dinner at the home of a friend of the (or our) family.

tak [*tăk*], *mange tak, tusen tak.* The form "thank

you" is not used except in full sentences: *Jeg takker Dem.*

Vel bekomme, you are welcome; *ingen aarsak* (lit., no cause or reason), don't mention it; *jeg ber* (I beg). These are expressions used in answer to expressions of thanks: which to use, depends much upon the occasion. The last two are also used in answer to "I beg your pardon," "Pardon me," etc.

READING.

Der spises almindelig tre maaltider om dagen (a day, per day), nemlig frokost, middag og aften. Det første maaltid er frokost. Da serveres der brød, smør, kaker, kaffe med fløte og sukker, o. s. v. Frokost spises som oftest tidlig paa dagen, omtrent ved 7 tiden.

Middag spiser man til (at) forskjellige tider; nogen spiser middag kl. 12, andre kl. 6, og andre sent paa eftermiddagen. Til (for) middags serveres forskjellige retter: kjøt, grønsaker, poteter, o. s. v. Til (along with) kjøtretter brukes sennep, pepper, salt og syltetøi. Efter middagen serveres dessert. Til dessert kan der serveres frugt, is, kaker og saadant mere.

Dagens sidste maaltid er aftensmat eller kveldsmat. Man kan si "spise aften", "spise til aften", eller ogsaa "spise til aftens". Paa landet (in the country) sier man som oftest "kveldsmat" og "spise til kvelds". Man kan ogsaa bruke de franske navn "soupér" og "dinér".

Opvarter, kan jeg faa et glas vand? Mange tak! Bring mig en kop te med fløte og sukker. Tak, jeg skal ikke ha nogen kjøtret i aften (this evening); gi mig nogen kaker og et glas melk.

COMPOSITION.

1. We take breakfast early. It is our first meal.
2. Twelve o'clock is the usual dinner hour (tid), but

we have dinner at one. 3. Some have dinner at one and supper at six. 4. Meat, potatoes, and vegetables are the usual dinner dishes. Dessert is also served. 5. For supper, bread, butter, cheese, cold meats [meat dishes], tea and milk is served. 6. I have not been to dinner. I usually take dinner at 2 o'clock. 7. I shall not be (kommer ikke) home for (til) dinner today; I am to (skal) take dinner with a friend of mine (av mig). 8. I have no plate, cup or saucer. Bring me a spoon, a knife and a fork. 9. Do you wish for dessert? 10. Would you like some fruit? 11. Do you wish for cream and sugar with your [to the] coffee? 12. Have you been to dinner? 13. When do you have supper? 14. What did you have for breakfast this morning [today]?

LESSON XIV.

COMPARISON OF ADJECTIVES.

38. Adjectives are compared by adding to the positive *-ere* to form the comparative degree, and *-est* to form the superlative degree.

Positive	*Comparative*	*Superlative*
kort	kortere	kortest
flink (diligent)	flinkere	flinkest

1. Adjectives ending in *-el*[1], *-en*, *-er*, drop the *e* before the endings of comparison.

simpel (simple)	simplere	simplest
galen (crazy)	galnere	galnest
vakker[2]	vakrere	vakrest

2. Adjectives ending in *-e* take only *-re* and *-st*.

ringe (simple)	ringere	ringest

3. Adjectives ending in *-ig, -lig, -som,* take only *-st* in the superlative.

mægtig (mighty)	mægtigere	mægtigst[3]
venlig	venligere	venligst
morsom (amusing)	morsommere	morsomst

4. Adjectives which do not easily take the endings of comparison may be compared by use of the forms *mere* for the comparative and *mest* for the superlative.

storslagen (grand)	mere storslagen	mest storslagen

5. Adjectives are compared below the positive by use of the forms *mindre* (less) for the comparative and *mindst* [minnst, least] for the superlative.

klar (clear)	mindre klar	mindst klar

6. The following adjectives have change of vowel:

ung [ong, young]	yngre	yngst
tung, [tong, heavy]	tyngre	tyngst
lang	længere	længst
stor (large)	større	størst
faa (few)	færre	færrest

7. The following adjectives have one stem in the positive and another in the comparative and superlative:

meget	mere	mest
mange	flere	flest
liten	mindre	mindst
ond [ōnn, bad]	værre	værst
gammel	ældre	ældst [ællst]
nær (near)	nærmere	nærmest

Notes.—1. Adjectives ending in **—el, —en, —er** drop the **e** before the plural ending **—e** and before the endings of comparison **—ere** and **—est.**

2. If a double consonant precedes one of these endings, both the **e** and a consonant is dropped.

3. The **g** is silent except in the superlative, where it has the sound of **k** because of the combination with **s.**

39. Adjectives in the comparative degree have only a weak declension, i. e., they are not inflected for agreement as they have the sign of the weak declension (-e) in the ending of comparison.

40. Adjectives in the superlative degree take both the strong declension and the weak.

1. The superlative has the strong form when used as predicate complement; but as such it is not inflected for agreement in gender or number.

Gutten er størst. Gutterne er størst.

Min sætning er længst. Mine sætninger er længst.

2. The superlative has the weak form when used definitely (§19).

Den største gut. Hans nyeste bok. Vor yngste bror. Bedste ven! Den længste lekse. Dette er den længste.

VOCABULARY.

et hus, —, house; residence.
et værelse, —**r**, room.
en sal, —**e(r)**, room; hall.
en salon [salŏng'], —**er**, parlor.
en stol, —**e(r)**, chair.
en duk, —**e(r)**, table-cloth.
en skik [shĭk], —**ke(r)**, manner, custom.
en serviet', —**ter**, napkin.
en karaf'fel, —**ler**, decanter.
et kjøk'ken, —**er**, kitchen.
en kŏk, —**ker**, cook.
en opvar'ter, —**e**, waiter.
en vert, —**er**, host.
vertin`de, —**r**, hostess.
en gjĕst, —**er**, guest.
et selskap, —**er**, company; party.
en tale, —**r**, speech.
en taler, —**e**, speaker.
en skaaltale, —**r**, toast.
en bordtale, —**r**, after-dinner speech.
et sprŏg, —, language.
at til'lage, I, (or **at lage til**), to prepare, to cook.
at opvar'te, I, to wait (on table).
at koke, II, to cook.
at skaale, I or II, (or **at drikke skaal**), to drink to one's health; to toast.

at bestaa' av, to consist of (or in).
an'sĕt, —, —e, esteemed.
enhver', ethvert, every.
der'som, if.
samme, the same.
blandt [nn], among.
kŭn, only.

READING.

I mange hjem er der ett værelse som brukes kun som spiseværelse. Dette værelse har flere (several) navne. Nogen kalder det *spisestue,* andre kalder det *spisesal,* eller ogsaa *spisesalon.* (Salon kan skrives som det uttales, nemlig med *g*: *salong*). I *spisestuen* er der bord og stoler. Den som opvarter ved bordet kaldes *opvarter.* En kvinde som opvarter kan ogsaa kaldes *opvarterske.* Naar opvartersken dækker bordet, lægger hun først paa en hvit duk, og saa lægges der paa tallerkener, kniver, gafler, skeer og saadant mere. Der sættes ogsaa paa vandkarafler med glas. Og ved hver tallerken lægges en hvit serviet.

Maten tillages i et andet værelse, som kaldes kjøkken. Den som lager til mat, kaldes *kok*; er det en kvinde, saa kan hun ogsaa kaldes *kokke,* men *kok* kan brukes om baade mand og kvinde. Ordene *kok, koke,* og *kjøkken* kommer alle av ett og samme ord i et ældre sprog (Lat. *coquere*).

Hvert land har sine egne bordskikker. I et norsk middagsselskab fører verten den mest ansete dame blandt gjesterne tilbords, og vertinden føres tilbords av den mest ansete herre. Ved middagen, altsaa mellem retterne og ved desserten — som ofte serveres litt senere — holdes skaaltaler eller bordtaler. Der er mange slags (kinds of) bordtaler. Der kan være en tale for kongen, en for kvinden (i. e., the ladies), en for verten og vertinden, en tale for anledningen, eller ogsaa for en eller anden av gjesterne,

COMPOSITION.

1. This lesson is longer than the other lessons. 2. There are also more new words in this than in any of the others. 3. The most simple is often the most beautiful. 4. In spring the days are long, but in summer they are longer. 5. The longest day of the year is the 22nd of June. 6. The days are short in (om) the fall, but in winter they are shorter. 7. The 22nd of Dec. is the shortest day of the year. 8. Nothing is so good that it cannot be better; nothing so bad (galt) that it cannot be worse. 9. The sun is nearer than the stars, and the moon is nearest of *them* all. 10. It is hard (tungt) for the young to learn that which is old; but it is harder for those who are old to learn that which is new. 11. There are many who are diligent now and then (av og til), but fewest are they who always (altid) are diligent. 12. Even though we (om vi end) have learned much, there is much more that we have not learned.

LESSON XV.

COMPARISON OF ADVERBS.

41. Most adverbs are identical with the neuter singular of the corresponding adjective.

Ex.—1. *høit,* highly, derived from the adj. *høi,* high.
2. *godt,* well, derived from the adj. *god,* good.
3. *snart,* soon, derived from the adj. *snar,* quick.

Note.—In the case of adjectives that have no inflected form for neuter, the adverb will be identical with the adjective in its common gender form; in such cases only the context will show whether the word is used adjectively or adverbially. **Det er en deilig dag** (adj.); **Solen skinner deilig** (adv.).

42. *Comparison of adverbs:*

1. Adverbs formed from the neuter of adjectives and a few primitive adverbs are compared as the adjectives are sompared.

Positive.	*Comparative.*	*Superlative.*
godt	bedre	bedst
høit	høiere	høiest
vanskelig (difficult)	vanskeligere	vanskeligst
ofte	oftere	oftest

2. The following are irregular in having a separate stem in the positive:

ilde [ille], (badly)	værre	værst
vĕl (well)	bedre	bedst
litet, litt (little)	mindre	mindst
gjerne (gladly, rather)	hellere	helst
tit (often)	tiere	tiest

For distinctions in use of adverbs see paragraph 60.

VOCABULARY.

et uttryk, —, expression.
en fe'rie, —r, vacation.
en eksa'men, —er, examination.
Examen Artium [Art'sium], examination required for the degree of Bachelor of Arts.
en studĕnt', —er, a post-graduate; student.
et stu'dium, —er, a course of studies, such as law, medicine, etc.
et fag, —, a subject or branch of study.
et kur'sus, —er, course.
et semester [se m ĕ s't e r], **—re,** semester.
en termin', —er, term.
matematĭk', (—ken), mathematics.
fysĭk', (—ken), physics.
klas'sisk, —, —e, classical.
real', —, —e, scientific.
vi'denskap, —er, science.
videnska'belig, —, —e, scientific.
kemi [kjemi'], c. g., chemistry.
at op'holde [ll] **sig,** to stay.
at stude're, II, to study.
at høre (med) **til,** II, to belong.
at ind'dele, II, to classify or divide.

at begynde [bejyn'ne], II, to begin.
at bety', III, to mean.
høi, r, high.
der'næst, secondly; in the second place.
under [nn], under.
jul, c. g., Christmas; **juleferie**, Christmas vacation.
paaske, c. g., Easter.
latin', Latin.
græsk, Greek.
fransk, French.
tysk, German.
ĕngelsk, English.
saa'som, such as; like.
end [ĕnn], (conj. of comparison) than.
enten...eller, either...or.

1. Foreign nouns ending in **—um** and **—us**, drop this ending before the postpositive and plural **—er**: **studium**—studiet—studier; **kur'sus**—kur'set—kur'ser.

2. The names of languages are not capitalized. As adjectives they end on **—sk**; as final **—sk** seldom permits the use of the neuter **t**, they only take the plural ending **—e**: **en norsk bok; et norsk ord; norske bøker; norske ord.**

READING.

Den tid vi hvert aar opholder os paa skole, kaldes *skoleaar*. I et skoleaar er der almindelig 9 maaneder. Aaret inddeles enten i tre terminer eller i to semestre. Det første semester begynder som oftest den anden uke i september. Det andet semester begynder enten sidst i januar eller i den første uke i februar. Mellem semestrene er der ferie. Sommerferien er længst; da har vi ferie paa tre maaneder. Ved juletider og i paasken er der ogsaa ferie, men bare paa en eller to uker.

De som studerer ved høiere skoler, saasom colleges og universiteter, kaldes studenter; og de som studerer ved mindre skoler kaldes elever. I Norge brukes ordet *student* kun om en som har tat Examen Artium.

Der er ogsaa andre ord som brukes forskjellig i norsk og i engelsk. I engelsk taler vi om at studere dette og hint *subject*. Det som vi i engelsk kalder *subject* heter paa norsk *fag*, og brukes om matematik, fysik, kemi, græsk, latin, fransk, o. s. v. De første er realfag, de

sidste hører med til de klassiske fag. Man kan enten si at en *studerer* et fag, eller at man *læser* et fag. Disse forskjellige fag er inddelt i kurser. Av disse er der to slags, nemlig det klassiske kursus og realkurset. Naar en tar de fag som hører til det klassiske kursus, sier vi at han *tar* eller *gaar den klassiske linje.* Om en som tar fagene der (which) hører til realkurset, sier vi at han *gaar reallinjen.*

COMPOSITION.

1. The school-year is often divided into three terms. 2. The first term is the Fall term and begins about (omtrent) the second Tuesday in September. 3. The second term is the Winter term; this is two weeks shorter than the first term. 4. The last term of the year is the Spring term, which is the shortest. 5. Between the first and second terms we have Christmas vacation. 6. The subjects are classified in courses; two of these are the classical course and the scientific course. 7. Some of the subjects which belong to the scientific course are physics, chemistry, mathematics. 8. Greek and Latin are two of the subjects which belong to the classical course. 9. Some subjects are easy and some are hard. 10. Some subjects are more difficult than others. 11. Some subjects are easier than others. 12. It is not well to take many subjects at a time (ad gangen). 13. It is better to take few subjects at a time and get (learn) them well. 14. The lesson for tomorrow is more difficult than the lesson for today.

LESSON XVI.

PRESENT PARTICIPLE.

43. The present participle is formed by adding *-ende* to the verbal stem: *at elske — elskende; at skinne — skinnende; at flyte — flytende; at gaa — gaaende.*

44. The present participle is used —

1. as adjective: *en skinnende sol,* a shining sun;
2. as adverb: *Han talte flytende,* He spoke fluently;
3. as adverbial apposition: *Han kom gaaende,* He came walking.

45. The use of English forms in *-ing* and of Norse equivalents must be carefully observed.

1. The present participle in both English and Norse is used:

a.—as adjective: a shining sun, *en skinnende sol;*

b.—as adverbial apposition: He came walking, *Han kom gaaende.*

1. The English participle used as adverbial apposition is often equivalent to a finite verb in Norse: He sat writing, **Han sat og skrev.** He stood speaking, **Han stod og talte.**

2. The Norse participle used as an adverbial modifier is often equivalent to an adverb in English: **Han talte flytende,** He spoke fluently.

2. In English the present participle is used to form tenses; in Norse it is not: He is writing, *Han skriver* (not *er skrivende*).

When the idea of continued action is strong, this progressive tense is equivalent to the idiom *at holde paa (med)*—, to keep on (with)—:

He was writing when I came.	*Han holdt paa (med) at skrive da jeg kom.*

3. The participle *having* plus the perfect participle of a verb (a construction denoting action just completed) is equivalent to a time phrase or clause:

Having read the letter he tore it to pieces.	a.—*Efter at ha læst brevet rev han det istykker.*
	b.—*Da (when) han hadde læst brevet, rev han det istykker.*

4. The participle *being* plus any predicate complement is equivalent to a clause:

a.—Being sick he could not come.	*Da han var syk, kunde han ikke komme.*
b.—Being wounded he had to go home.	*Da han var saaret, maatte han reise hjem.*
c.—Being that he was sick he could not come.	*Eftersom* (as) *han var syk kunde han ikke komme.*

5. a.—The gerund (verbal noun in *-ing*) is equivalent to the infinitive:

(1) Writing book.	*Skrivebok.*
(2) He began writing.	*Han begyndte at skrive.*
(3) Writing letters is a difficult art.	*At skrive brev er en vanskelig kunst.*

b.—When the gerund is modified by a noun or pronoun in the possessive case (showing the agent of the act expressed), it is equivalent to a noun clause with subject and tense according to context; the clause may be introduced by *det*.

(1) His coming home was a surprise.	(*Det*) *at han kom hjem var en overraskelse.*
(2) Their having come home was a surprise.	*At de var kommet hjem var en overraskelse.*

6. The abstract nouns in *-ing* correspond to the abstract nouns in Norse formed by adding to the verb

stem -*(n)ing* or -*en*: *at skrive* (skriv)—*skrivning*, also *skriven; at stræbe* (stræb)—*stræben* (striving):

a.—*Paa skolen lærer børnene skrivning.* At school the children learn writing.
b.—*Man blir træt av al denne skriven.* One gets tired of all this writing.
c.—*Der er altid en stræben efter at lære noget nyt.* There is always a striving to learn something new.

VOCABULARY.

en bygning, —er, building.
en gaard [g a a r], **—e(r),** large building.
en leiegaard, —e(r), flat (at **leie,** to rent).
et hus, —, house.
en bolig, —er, dwelling; residence.
en indgang [nn], **—e(r),** entrance.
en entré [angtre'], **—er,** entrance; entry.
en etage [eta'sje], **—r,** story (of a building).
et lŏft, —, upper story; upstairs.
en kjelder [ll], **—e,** cellar; basement.
en trăp, —per, stairs.
et trĭn, —, step.
en dør, —e(r), door.
en ter'skel, —ler, threshold.
et gulv, —, floor.
et vindu, —er, window.
en gardin', —er, curtain.
et tĕppe, —r, carpet; spread (bedspread).
møbler (pl.), furniture regarded as pieces.
møblement' [møblemang'], furniture regarded collectively.
en leilighet, —er, suite of rooms; apartments.
en stue, —r, a room; parlor.
et værelse, —r, room.
et rum [romm], **—,** room; space.
et kam'mer, kam`re, room.
et soveværelse [såve—], **—r,** sleeping room, bedroom.
en sĕng, —e(r), bed.
en dyne, —r, a coverlet corresponding to a quilt.
en pute, —r, pillow. (also **hodepute; hode,** head).
en so'fa, —er, sofa; couch.
toiletsaker [toalĕt'—], toilet articles.
et foredrag, —, lecture.
en klokke, —r, bell.
en forelæsning, —er, lecture (in a course of instruction).
et kate'ter, katetre, chair; desk.

at bygge — bygde — bygget, (or I), to build.
at føre, II, to lead.
at o'verhøre, II, to conduct recitation; to hear lessons.
at ĕksamine're, II, to quiz; to examine.
at ringe, II, to ring.
burde, (modal auxiliary, 75 and 79), ought; should.
skal (tense and modal aux. 75 and 76), is to —; is going to —; is said to — (followed by infinitive without **at**).
maa (modal aux. 75 and 78), must.
bred [bre], r, broad.
istĕ'denfor, or **istedetfor,** in place of.
op, up.
nogen [noen], some one; anyone.

READING.

Der er mange slags bygninger, baade store og smaa; men de er alle mere eller mindre like. En stor bygning kan ha flere (several) etager, loft og kjelder; i en saadan bygning kaldes kjelderen *kjelderetage.* En bred trappe fører op til indgangen; denne bestaar som oftest av to dører. I kontorbygninger er der lange ganger eller korridorer. Fra disse er der andre dører som fører ind i kontorerne. Trapper fører fra den ene etage til den anden. Og i høie bygninger er der ogsaa elevatorer eller heiser. Saadanne bygninger kaldes *gaarder* i norske byer. Altsaa sier man der *forretningsgaard* istedenfor *business block.*

En bygning som brukes til at bo i, en *bolig* altsaa, kaldes almindelig *hus.* Der er ogsaa store bygninger hvor flere familier bor sammen. Disse kaldes *leiegaarde,* og svarer til amerikanske *flats.* De værelser som hører sammen, kaldes *leilighet.* Til en leilighet hører flere forskjellige værelser, saasom kjøkken, spiseværelse, stue, soveværelse og entré. Der er ogsaa andre navn paa værelser; en stue kan ogsaa kaldes storstue, dagligstue, og salon. Der er ogsaa andre værelser, saasom gjesteværelse, barnekammer, o. s. v. Vakre møbler, tepper

paa gulvet og gardiner for vinduet tjener til at gjøre et værelse hyggelig. Til et soveværelse eller sengekammer hører senger med tepper, dyner og hodeputer, kommoder, speil, toiletsaker med mere. I entréen, eller ved entrédøren, er der en dørklokke til at ringe med. De almindelige uttryk er *at ringe paa* eller ogsaa *at ringe*. "Det ringte!" "Ringte nogen?" "Der var nogen som ringte (paa)."

En skolebygning er som oftest en meget stor bygning. Den er inddelt i kontorer, klasseværelser og laboratorier. Klasseværelserne kaldes ofte auditorier, især i saadanne klasseværelser hvor professoren holder forelæsninger.

COMPOSITION.

1. My father is building a large two-story house. 2. The entrance to the main building (hovedbygning) is broader than the entrance to the other buildings. 3. A stairway should not have high steps. 4. This parlor ought to have a new rug and some new furniture. 5. These curtains are not as long as they should be. 6. I am going to (skal) read a new book this evening. 7. Having read the book, he began writing a letter. 8. Which is the greater art [which art is greatest], reading or writing? 9. This is not writing paper, but I have been using it as I haven't anything else (noget andet). 10. After learning my lessons, I sat writing letters till 11 o'clock. 11. He stood talking with an old friend of mine. 12. He was a good speaker; he spoke very fluently.

LESSON XVII.

CONJUGATION.

46. Paradigm of four type verbs. Auxiliaries are given only with the first.

PRINCIPAL PARTS.

Infinitive.	Imperfect.	Perf. participle.
I. at elske	elsket	elsket
II. at læse	læste	læst
III. at tro	trodde	trodd
St. v. at skrive	skrev	skrevet

ACTIVE VOICE.

Indicative Mode.

	I.	II.	III.	St. v.
pres.:	elsker	læser	tror	skriver
past:	elsket	læste	trodde	skrev
fut.:	skal elske	læse	tro	skrive
pres. p.:	har elsket	læst	trodd	skrevet
past p.:	hadde elsket	læst	trodd	skrevet
fut. p.:	skal ha[1] elsket	læst	trodd	skrevet
1st cond.:	skulde[2] elske	læse	tro	skrive
2nd cond.:	skulde ha[3] elsket	læst	trodd	skrevet

Subjunctive Mode.

pres.:	elske	læse	tro	skrive

Imperative Mode.

pres.:	elsk	læs	tro	skriv

Infinitive Mode.

pres.:	at elske	læse	tro	skrive
perf.:	at ha elsket	læst	trodd	skrevet
fut.:	at skulle elske	læse	tro	skrive

Present Participle.

	elskende	læsende	troende	skrivende

PASSIVE VOICE.

Indicative Mode.

pres.:	elskes	læses	troes	skrives
	blir elsket	læst	trodd	skrevet
past:	elskedes	læstes	troddes	skreves
	blev elsket	læst	trodd	skrevet
fut.:	skal elskes	læses	troes	skrives
	skal bli elsket	læst	trodd	skrevet
pres. p.:	er blit elsket	læst	trodd	skrevet
past p.:	var blit elsket	læst	trodd	skrevet
fut. p.:	skal være blit elsket	læst	trodd	skrevet
1st cond.:	skulde elskes	læses	troes	skrives
2nd cond.:	skulde være blit elsket	læst	trodd	skrevet

Subjunctive Mode.

pres.:	bli elsket	læst	trodd	skrevet
	være elsket	læst	trodd	skrevet

Imperative Mode.

pres.:	bli elsket	læst	trodd	skrevet
	vær elsket	læst	trodd	skrevet

Infinitive Mode.

pres.:	at elskes	læses	troes	skrives
	at bli elsket	læst	trodd	skrevet
pres. p.:	at være blit elsket	læst	trodd	skrevet
fut.:	at skulle elskes	læses	troes	skrives
	at skulle bli elsket	læst	trodd	skrevet

Present Participle.

sing. c. g.:	elsket	læst	trodd	skreven
sing. n. g.:	elsket	læst	trodd	skrevet
plural:	elskede	læste	trodde	skrevne

Notes.—1. Present tense of **at faa** may be used instead of **skal** (or **vil**) **ha** to form the future perfect: **Jeg kommer naar jeg faar læst brevet** (=skal ha læst).

2. **Skulde** as an auxiliary is equivalent to **should. Skulde** and **vilde** are the past tenses of the verbs whose present tenses are **skal** and **vil** (see §78). The present tenses, as we have seen, are used to form the future tenses (from the point

of view of the present); the past tenses are used to form the conditional tenses (future from the point of view of the past). See §79.

3. Imperfect tense of **at faa** may be used instead of **skulde** (or **vilde**) **ha** to form the second conditional: **Han sa han skulde kcmme naar han fik læst brevet** (=skulde ha læst).

47. The *subjunctive mode* has only one verb form, that of the infinitive. It is used to express *wish, prayer,* and *concession*:

a.—*Længe leve kongen!*	Long live the king!
b.—*Komme dit rike.*	Thy kingdom come.
c.—*Enhver handle efter eget skjøn.*	Let each (every man) act according to his own judgment.

48. The *imperative mode* has only one verb form, that of the verb stem. In verbs ending on *-re* and *-le*, the *-e* is retained for euphony. A verb in this mode expresses *command*:

a.—*Læs høiere!*	Read louder!
b.—*Hædre de gamle!*	Honor the aged.

INFLECTION OF PARTICIPLE.

49. *Perfect participles* of transitive verbs are used as adjectives and are inflected for agreement.

1. Strong declension.

Class I. *en elsket søn, et elsket barn; elskede børn.*

Class II. *en læst bok, et læst brev; læste bøker.*

Class III. *en sydd bokstav, et sydd ord; sydde bokstaver.*

St. v. *en skreven bok, et skrevet brev; skrevne bøker.*

2. In the weak declension, the participle has the plural form.

VOCABULARY.

et bibliotek', **—er**, library.
et bokskap, **—**, book-case.
en hylde [ll], **—r**, shelf.
en reol', **—er**, shelf of books.
en samling, **—er**, collection.
et eksĕm'pel, **—ler**, example.
en fortæl'ling, **—er**, story; novel.
en roman', **—er**, novel.
en novĕl'le, **—er**, novel.
et digt, **—**, poem.
et verk, **—er**, production (used of any book, but most often of a scientific work).
et bind [nn], **—**, volume.
et dra'ma, **—er**, drama.
et skuespil, **—**, play.
et tegn [tein], **—**, sign.
poesi', c. g., poetry; that which is poetical, whether in verse or in prose form.
pro'sa, c. g., prose.
dannelse, c. g., culture.
litteratur', c. g., literature.
histo'rie, c. g., history.
natur', c. g., nature.
indhŏld [nn — ll], n. g., contents.
art, **—er**, c. g., kind.
at samle, I, to collect.
at opstille, I, to place (as on a shelf or in line).
at tænke, II, to think.
at digte, I, to compose; write poetry or fiction.
at nævne, II, to name; mention.
dannet, **—**, **—ede**, (part. of **at danne**, to form), cultured.
privat', **—**, **—e**, private.
skjøn, **—t**, **—ne**, beautiful.
skjøn'litteratur, fiction.
lik, r, like; similar.
daarlig, **—**, **—e**, poor; bad.
en klasse, **—r**, class.
at finde [nn], **— fandt — fundet**, to find.
at paa'staa, to claim; to say.
at ta sig ut, to appear (well); make (a good) appearance.
at komme an paa, depend on.
sam'men, together.
størrelse, **—r**, c. g., size.
for'at, so that; in order that.

READING.

I ethvert hjem burde der være et bibliotek. Man kan gjerne paastaa at et bibliotek er tegn paa en dannet familie, et dannet hjem. Men meget kommer an paa hvad slags bøker der findes i biblioteket. Der er ogsaa daarlige bøker, og at saadanne blir læst, er alt andet end tegn paa dannelse.

Bøkerne opstilles i store skap med hylder i. Disse

kaldes *bokskap* og *boklhylder*. En hylde med bøker kan ogsaa kaldes en *reol,* eller *bokreol.* Som oftest opstilles de bøker sammen som er av samme størrelse, forat reolerne skal ta sig bedre ut.

Man inddeler bøker i klasser efter deres indhold. Der er to store hovedklasser, nemlig videnskabelig litteratur og skjønlitteratur. Disse kan igjen inddeles i mange forskjellige klasser. Videnskabelige verker handler om naturvidenskap, historie, matematik, o. s. v.

Skjønlitteratur kan være av mange slags. Der er poesi og prosa. Der er digt, skuespil (drama, komédie, tragédie), romaner og fortællinger. En forfatter som skriver skjønlitteratur, kaldes digter. Norge har mange store digtere. Blandt disse kan nævnes Henrik Ibsen, Bjørnstjerne Bjørnson, Jonas Lie, Ivar Aasen, Aasmund Vinje, Per Sivle, Arne Garborg og mange andre. Vi burde alle bli kjendt med den norske litteratur.

COMPOSITION.

1. Every cultured home ought to have many good books. 2. A good library—whether it is a large or a small collection—is a sign of culture. 3. Much depends upon what kind of books one reads. 4. We do not all like the same kind of literature; some would rather read scientific works than they would read fiction. 5. One should read some of each; it is not better to read science only, than to read only fiction. 6. The best culture is obtained through (faaes ved) reading the best in all classes of literature. 7. Poetry consists mainly [for the most] of short poems; but a poem may also be a whole play. 8. Ibsen's *Brand* is such a poem, and also *Peer Gynt;* these are two of the greatest productions in Norse literature. 9. Ibsen wrote Brand in his 37th year; he wrote it in [on] three months. 10. Peer Gynt,

which many claim to be [say is] the greatest of all his dramas, was written one year later. 11. School libraries are usually much larger than private libraries.

LESSON XVIII.

There are a number of words of such nature that they offer difficulty both to grammatical treatment and to definition. In this and a few lessons following, some of these particles, prepositions, and pronouns are taken up in examples showing their use. The student must bear in mind that the equivalents given in English do not always give the exact shade of meaning.

50. *Ja, jo,* yes.

a.—In answering questions, *jo* is used when the question is put negatively.

1. *Kommer han snart? Ja, nu kommer han.*

2. *Kommer han ikke snart? Jo, nu kommer han.*

b.—*Ja* and *jo* are used in a disconnected way like the English *well, why,* etc. *Ja* has often an enquiring force; *jo* is chiefly emphatic.

1. *Ja, hvad sier du til det?*	Well, what do you say to that?
2. *Ja, det har ogsaa jeg sagt.*	Well (or yes), I have said the same thing.
3. *Ja, saa gaar vi da.*	Well, we are off then.
4. *Du er jo gammel alt.*	Why, you are old already.
5. *Jo, det var gutten sin, det!*	That was the fellow for you!
6. *Han kunde jo ikke andet.*	He couldn't help it, of course.
7. *Ja vel.*	Very well.
8. *Ak ja!*	Alas!
9. *Jo da.*	Why yes; yes, certainly.

51. ***Nei*** **is the negative answer to a question. It also has other idiomatic uses.**

1. *Nei, saa vakkert!*	How beautiful!
2. *Nei, se der!*	Just look!
3. *Nei, hvad sier du?*	What?
4. *Nei, du sier da vel ikke det?*	You don't say!
5. *Nei, aldeles ikke!*	By no means.
6. *Nei da.*	No; not at all.

52. *Av* is translated by *of, out of, off, from, in, for, by.*

1. *Har De læst nogen av hans nye bøker?*	Have you read any of his new books?
2. *Nei hvor elskværdig det var av Dem at komme.*	How kind it is of you to come.
3. *Der var bare nitti av hvert hundrede som kunde baade læse og skrive.*	There were but 90 out of every hundred who could both read and write.
4. *Øyvind tok huen av og kastet den ende op.*	Øyvind took his cap off and threw it straight up.
5. *Jeg hørte det av en ven av mig.*	I heard it from a friend of mine.
6. *Han var gammel av aar.*	He was old in years.
7. *Han kommer ikke, av en eller anden grund.*	He is not coming for some reason or other.
8. *Boken er skrevet av Bjørnson.*	The book is written by Bjørnson.

53. *Om* is translated by *if, in, about, by, for, during, per, a.*

1. *Jeg spurte han om han kunde komme.*	I asked him if he could come.
2. *Han sa han skulde være her om en time.*	He said he would be here in an hour.
3. *Han skrev ikke noget om hvordan han har det.*	He did not write anything about how he is getting along.

4. *De gik side om side.* They walked side by side.
5. *De spilte om penge.* They played for money.
6. *Du har ingen ide om hvor deilig det var.* You have no idea (of) how beautiful it was.
7. *Vi spiser tre ganger om dagen.* We eat three times a day.

54. *Ved* is translated by *at, by, of, about, to.*

1. *Han er lærer ved universitetet.* He is instructor at the university.
2. *Han sitter ved bordet og skriver.* He is sitting at the table writing.
3. *Bordet staar ved vinduet.* The table stands by the window.
4. *Det store slag ved Svolder stod i aaret* 1000. The great battle of (or at) Svolder took place in the year 1000.
5. *Der er noget ved ham som jeg ikke liker.* There is something about him that I don't like.
6. *Hold fast ved hvad du har.* Stick to what you have.

55. *Med* is translated by *with, in, by, on, among, along.*

1. *Hvem gaar med mig?* Who will go with me?
2. *Med andre ord, hvem vil gaa med?* In other words, who will come along?
3. *at multiplicere med ...* to multiply by....
4. *Han gjorde det med forsæt.* He did it on purpose.
5. *Han var med de første som gik.* He was among the first to leave.
6. *med et eneste spring.* at a single bound (or leap).

56. *For* is translated by *for, to, at, of, about, too.*

1. *Skriv et brev for mig.* Write a letter for me.
2. *Vil De være saa venlig at læse litt for mig?* Would you kindly read a little to me?
3. *Det er det samme for mig.* It is all the same to me.

4. *Det laa like for hans føtter.*	It lay right at his feet.
5. *Jeg er bange for den hunden.*	I am afraid of that dog.
6. *Jeg er ængstelig for min bror.*	I feel worried about my brother.
7. *Læs ikke for meget.*	Don't read too much.

57. *Paa* is translated by *on, in, at, of.*

1. *Boken ligger paa bordet.*	The book is lying on the table.
2. *Vi bor paa landet.*	We live in the country.
3. *Gaar De paa* (or *i*) *teater?*	Do you go to the theater?
4. *Jeg har hørt det paa teatret.*	I have heard it at the theater.
5. *Han er en mand paa* 25 (*aar*).	He is a man of 25 (years).

58. *Til* is translated by *to, for, towards, until, of.*

1. *Han talte til os.*	He spoke to us.
2. *Har du lært leksen til imorgen?*	Have you learnt the lesson for tomorrow?
3. *Han tok veien til byen.*	He took the road towards town.
4. *Du faar vente til siden.*	You will have to wait until later.
5. *Odin er far til Tor.*	Odin is the father of Thor.
6. *til alle sider.*	to all sides.
7. *av og til.*	now and then.

59. *Over* is translated by *over, across, above, beyond.*

1. *Hun satte det over ilden.*	She put it over the fire.
2. *Han gik over gaten.*	He went across the street.
3. *Vandet gik over skoene.*	The water went above the shoe-tops.
4. *Det er over al beskrivelse.*	It is beyond all description.

60. Distinction in use of adverbs.

1. *Galt* (wrong) and *daarlig* (poorly) are often used as positive instead of *ilde,* while the comparative and superlative are retained. *Daarlig* is also compared regularly.

Det var galt nok før, men nu er det værre.	It was bad enough before, but now it is worse.
Det staar daarlig til endnu, men det har været værre.	Conditions (or things) are bad now, but it has been worse.

2. *Ofte* and *tit* are synonyms; but *ofte* is more emphatic and is preferred in common usage. Sometimes both are used: *Det hænder tit og ofte.*

3. a.—*Gjerne* has no exact English equivalent, but may be rendered in various ways. It connotes the idea of willingness where the element of will or volition may enter in; otherwise it connotes readiness or possibility.

Det gjør jeg meget gjerne.	I'll do that with great pleasure.
Imorgen kommer det gjerne til at regne.	Tomorrow it may possibly rain.

b.—In the comparative and superlative *gjerne* expresses an idea of preference.

Jeg læser hellere end jeg skriver.	I would rather read than write.
Jeg vil helst læse.	I prefer to read.

4. *Litet* and *litt* usually have the same meaning. *Litet* is the neuter of the adjective *liten,* hence it is the regular adverbial form. But before other adjectives and adverbs, *litt* is used in place of *litet.*

Det er litt sent.	It is a little late.
Her er litt papir.	Here is some paper.
Han læste for litet.	He read (studied) too little.

5. a.—*Godt* and *vel* are both adverbs corresponding to the adjective *god*. In some cases they can be used interchangeably.

Han kan leksen sin godt (not *vel*).	He knows his lesson well.
Far vel, min ven.	Farewell, my friend.

b.—*Vel* is used with secondary meanings:

assurance: *Ja det var vel.*	Yes, certainly.
supposition: *Det gaar vel godt?*	You are getting along well, I suppose?
intensive: *Det gaar vel* (with stress) *godt.*	It goes too well.

6. Adverbs indicating direction are made to indicate locality by adding *-e*: *ut — ute,* outside; *ind — inde,* inside.

7. *Da* (when) and *naar* are used as conjunctive adverbs.

a.—*Da* introduces a clause whose verb denotes a single act in past time: *Han var hjemme da jeg kom.*

b.—*Naar* introduces a clause whose verb denotes (1) a single act in future tense: *Han blir* (will be) *hjemme naar* (when) *jeg kommer;* (2) a recurring act in any tense: *Han brukte at være hjemme naar* (whenever) *jeg kom.*

LESSON XIX.

INDEFINITE PRONOUNS.

61. The indefinite pronouns are, *det, man, en, nogen, ingen, somme, mangen, anden, al, hver, enhver.*

62. *Det* is translated by *it*. It is used as *impersonal* subject and as *introductory* subject.

1. *Det regner; det sner; det blaaser.*	It rains; it snows; it blows.
2. *Det siges at han er hundrede aar gammel.*	It is said that he is a hundred years old.
3. *Det er ikke godt at vite hvor snart det sker.*	It is hard to tell how soon it will happen.
4. *Det var mig som fortalte ham det.*	It was I who told him (it).

63. *Man* has no corresponding word in English. It may be rendered by *they*, *we*, *people*, *one*. (Comp. Germ. *man*, French *on*.)

1. *Man sier at han har skrevet en ny bok.*	They say he has written a new book.
2. *Man tror ikke paa spøkelser og slikt nu længer.*	We (or people) do not believe in ghosts and the like now any more.

64. *En* (poss. *ens*) is used in the same sense as *man*. But while *man* can be used only as subject, *en* may be used both as subject and object, and also as possessive modifier.

1. *En kan ikke tro alt en hører nu tildags.*	One can't believe everything he hears now a-days.
2. *En tror ens egne venner bedst.*	One has most confidence in his (one's) own friends.

65. *Nogen* is used both substantively and adjectively. The meaning must be determined from the context. Among the equivalents are: *some*, *some one*, *somebody*, *any*, *anyone*, *anybody*, *something*, *anything*.

1. *Her har du nogen bøker at læse.*	Here you have some books to read.
2. *Her er noget papir for dere at skrive paa.*	Here is some paper for you to write on.
3. *Har du nogen bøker eller noget læsestof?*	Do you have any books or any reading matter?

4. *Jeg saa nogen gjennem vinduet.*	I saw some one thru the window.
5. *Har du set nogen? noget?*	Have you seen anybody, anything?
6. *Jeg har hørt noget vakkert om dig.*	I have heard something nice about you.
7. *Jeg har ikke hørt noget.*	I haven't heard anything.
8. *Jeg har ikke hørt noget om det.*	I have heard nothing about it.

66. *Ingen* (sing. & plur. n. g. *intet*). The primary meaning is *ikke en*. As adjective it may be used in the plural, meaning *no*. Other equivalents are: *no one, none, nobody, nothing.*

1. *Jeg saa ingen (ikke nogen) hvor jeg stod.*	I saw no one where I stood.
2. *Gi mig nogen penner, jeg har ingen.*	Give me some pens, I have none (haven't any).

67. *Somme* (some) is used both as *adjective* and as *substantive.*

1. *Der er somme som ikke kan uttale vokalen y.*	There are some who can not pronounce the vowel *y*.
2. *Somme vokaler er mere vanskelige at uttale end andre.*	Some vowels are more difficult to pronounce than others.

68. The adjective *mange* (many) occurs as a pronoun in various forms: *mangen* (many a), *mangen en* (many a one), *mangt* (many things).

1. *Det har han sagt mig saa mangen gang.*	Many a time has he told me that.
2. *Mangen ens liv er gaat tapt i hav og storm.*	Many a one's life is lost (has been lost; lit.: is gone lost) in storm and sea.

3. *Var der mange hjemme hos dere igaar?*	Were there many at your place yesterday?
4. *Han har mange penger i banken.*	He has a lot of money in the bank.
5. *Der er mangt at gjøre nu om dagen.*	There is a lot to do now (a)days.
6. *Han farer med saa mangt at han faar ingenting gjort.*	He is at so many things that he doesn't get anything (gets nothing) done.

69. *Anden*, n. g. *andet*, pl. *andre* (other). It is used *adjectively* and *substantively.*

1. *Det var ikke dig jeg mente, det var en anden.*	I didn't mean you, I meant some one else.
2. *Det er ikke det jeg mener; jeg mener noget ganske andet.*	That isn't what I mean; I mean something quite different.
3. *Hvad er det de andre har at gjøre?*	What is it the others have to do?
4. *Hvad har andre folk med det at gjøre?*	What have other people to do with that?
5. *Det var i en anden bok jeg læste det, ikke i denne.*	It was in another book I read it, not in this (one).

70. *Al*, n. g. *alt*, pl. *alle* (all). The common gender form, *al*, is used as adjective only. *Alt* and *alle* are used both *adjectively* and *substantively.*

1. *At jorden gaar og solen staar, er noget alle vet i vore dage — de som kan læse da.*	That the earth moves and the sun stands still is something everybody knows in our day—those who can read, at any rate (at least).
2. *Det er ikke alt guld* [gull] *som glimrer.*	It is not all gold that glitters.

71. *Hver*, n. g. *hvert* (each, every), forms compounds with the ind. art.: *enhver*, *ethvert* (anyone, any). Used *adjectively* and *substantively.*

1. *Vi lærer noget for hver dag som gaar.*	We learn something each day that passes.
2. *Vi maa lære hvert ord og hver sætning i hele leksen.*	We must learn every word and every sentence in the whole lesson.
3. *Enhver som vil lære noget, maa læse med flid.*	Anyone who wants to learn must study with diligence.
4. *At ilden* [illen] *er varm er noget ethvert (hvert) barn vet.*	That fire is warm is something every child knows.

72. Some of the pronouns and conjunctive adverbs form a class of compounds by adding *som helst.* This corresponds somewhat to the idiomatic use of *-ever, whatever,* and *at all.* The force of *som helst* may sometimes be rendered by *any.*

1. *Kom naar som helst.*	Come at any time.
2. *Dette er noget man kan tale om hvor som helst.*	This is something one may speak about any place.
3. *Hvem som helst kan komme.*	Anyone at all may come.
4. *Nu kan vi læse hvad som helst.*	Now we can read anything at all.
5. *Nu kan vi snart læse hvilken som helst norsk bok.*	Now we shall soon be able to read any Norse book whatever.
6. *Er der nogen som helst grund* [nn, reason] *for ikke at ha lært leksen?*	Is there any reason at all for not having learnt the lesson?
7. *Der er ingen som helst grund.*	There is no reason whatever.

73. Use of *gang,* time.

1. *en gang.*	once (numerically).
2. *engang.*	once, once upon a time.
3. *den gang.*	then; that time.
4. *en og anden gang (gangen).*	once in a while.

5. *baade den ene gangen og den anden.*	lit.: both the one time and the other.
6. *gang paa gang.*	time and again.
7. *nogen gang.*	any time (ever).

RECIPROCAL PRONOUNS.

74. The reciprocal pronouns are *hinanden* [hinan] and *hverandre* [verandre.] *Hinanden* refers to two, and *hverandre* to more than two.

1. *Læreren og eleven hilste paa hinanden.*	The teacher and the pupil greeted each other.
2. *Læreren og eleverne hilste paa hverandre.*	The teacher and the pupils greeted one another.

LESSON XX.

MODAL AUXILIARIES.

75. The six modal auxiliaries are *skulle, ville, kunne, maatte, burde, turde.*

1. The modal auxiliaries are followed by the infinitive without the sign *at.*

Han burde komme snart. He ought (to) come soon.

2. In the inverted word order the subject comes between the auxiliary and the verb.

Først da turde han komme. First then he dared to come.

PRINCIPAL PARTS.

Infinitive.	Present.	Imperfect.	Perf. part.
at skulle	skal (shall)	skulde [ll]	skullet
at ville	vil (will)	vilde [ll]	villet
at kunne	kan (can)	kunde [nn]	kunnet
at maatte	maa (must)	maatte	maattet
at burde	bør (ought)	burde	burdet
at turde	tør (dare)	turde	turdet

76. ***Skulle*** **and** ***ville*** **are nearly identical with shall and will.**

1. Their present tenses are used as auxiliaries to form the future (§22, 3 and 6).

2. Their imperfect tenses are used as auxiliaries to form the *first conditional* and *second conditional* tenses.

1st cond.: **skulde skrive,** should write.
2nd cond.: **skulde ha skrevet,** should have written.
1st cond.: **vilde læse,** would read.
2nd cond.: **vilde ha læst,** would have read.

3. *Skulle* expresses an idea of:

a.—command: *Nu skal du gaa.* Now, go!

b.—duty: *Du skulde ha gaat da han bad dig.* You should have gone when he told (asked) you to.

c.—rumor: *Han skal være en stor taler.* He is said to be a great speaker.

4. *Ville* expresses an idea of:

a.—will: *Jeg gjør det fordi jeg vil.* I do it because I want to (will to).

b.—choice: *Jeg gjør hvad jeg vil.* I do what I please.

c.—intent: *Jeg vil skrive.* I am going to (intend to) write.

77. ***Kunne*** **expresses an idea of:**

a.—knowing: *Jeg kan leksen.* I know the lesson.

b.—ability: *Han kan læse.* He can read.

c.—permission: *Nu kan du gaa.* Now you may go.

d.—possibility: *Det kan bli regn.* It may rain.

CONJUGATION OF INDICATIVE MODE.

Indicative Mode.

pres.:	**kan** (can)	know	am able
imp.:	**kunde** (could)	knew	was able
fut.:	**skal kunne**	shall know	shall be able

pres. perf.:	**har kunnet**	have known	have been able
past perf.:	**hadde kunnet**	had known	had been able
fut. perf.:	**skal ha kunnet**	shall have known	shall have been able
1st cond.:	**skulde kunne**	should know	should be able
2nd cond.:	**skulde ha kunnet**	should have known	should have been able

Infinitive Mode.

pres. inf.: **at kunne**	to know	to be able
perf. inf.: **at ha kunnet**	to have known	to have been able
fut. inf.: **at skulle kunne**		

Note 1.—All the modal auxiliaries may be conjugated like **kunne.** But they do not "make sense" in all the tenses. However, they are used with a wider tense reference than the corresponding English equivalents: **Jeg maa gaa,** I must go; **Jeg maatte gaa,** I had to go.

Note 2.—In the 2nd conditional, **ha** is often omitted: **skulde kunnet.** In a similar way any modal auxiliary may be followed by a perfect participle: **maatte reist; burde reist.**

78. *Maatte* may be rendered by *must, be obliged to, have to,* etc. It expresses:

a.—obligation: *Jeg maa gaa,* I must go (leave). *Jeg maatte gaa,* I had to go.

b.—permission: *Maa jeg faa et glas vand?* May I have a glass of water?

c.—wish: *Maatte du aldrig glemme dit barndomshjem.* May you (would that you might) never forget the home of your childhood.

79. *Burde* is equivalent to *ought.* It expresses:

a.—duty: *Du burde lære dine lekser bedre.* You ought to learn your lessons better.

b.—fittingness: *Saadan* (or *slik*) *bør det være, og ikke anderledes.* Thus it ought to be, and not otherwise.

80. *Turde* expresses an idea of:

a.—daring: *Jeg tør alt som ærlig er,* I dare all that is honorable. *Tør du spørre ham?* Do you dare to ask him?

b.—permission: *Tør jeg spørre Dem om Deres navn?* May I ask your name?

c.—possibility: *Det tør være farlig,* It may be dangerous.

81. Expressions in common use.

1. *Skal du hjem?*	Are you going home?
2. *Hvad skal jeg der?*	What should I do there (have I there to do)?
3. *Hvad skal jeg med det?*	What should I do with that?
4. *Hvad skal det være til?*	What is the use (of that)?
5. *Saa skal det være!*	Thus it shall be!
6. *Det skal saa være.*	It is thus to be.
7. *Det skulde være en vits.*	It was intended as a joke.
8. *Han skal til at studere.*	He is going to (begin to) study.
9. *Han skulde til at skrive.*	He was about to begin writing.
10. *Han skulde ha været her ved 9-tiden.*	He was to have been here at 9 (o'clock).
11. *Skulde du træffe ham, saa hils ham fra mig.*	If you happen to (should you) meet him, greet him from me.
12. *Der skal penger til at gaa paa skole.*	It takes money to attend school.
13. *Komme hvad der vil.*	(Let) come what will.
14. *Man kan hvad man vil.*	One can do that which he wills to do.
15. *Hvad er det du vil?*	What do you want?
16. *Han vet hvad han vil.*	He knows his (own) mind.
17. *Hvad vil det si?*	What does that mean?
18. *Det vil si (d. v. s.).*	That is to say (i. e.).
19. *Jeg kan ikke for det.*	I can't help it.

82. The following verbs are passive in form but active in meaning (deponent verbs):

at synes, to seem.	**at mindes**, to remember.
at trives, to thrive.	**at dages**, to dawn.
at længes, to yearn, to long for.	**at grønnes**, to become green.
	at vaares, coming of spring.
at ældes, to grow old.	**at lykkes**, to succeed.

83. The *present* is like the infinitive. The *imperfect tense* is formed by replacing *-es* with *-edes*. In many cases other endings are used: *-tes*, and *-ets*.

Ex.: **lykkedes, lykkets, lyktes; længedes, længtes; trivedes, trivdes; ældes, ældedes.**

CONJUGATION.

Indicative Mode.

pres.:	mindes.	lykkes.
imp.:	mindtes.	lykkedes.
fut.:	skal mindes.	skal lykkes.
pres. perf.:	har mindtes.	er lykkedes.
past perf.:	hadde mindtes.	var lykkedes.
fut. perf.:	skal ha mindtes.	skal være lykkedes.
1st cond.:	skulde mindes.	skulde lykkes.
2nd cond.:	skulde ha mindtes.	skulde være lykkedes.

Infinitive Mode.

pres. inf.: at mindes [nn].	at lykkes.
perf. inf.: at ha mindtes.	at være lykkedes.
fut. inf.: at skulle mindes.	at skulle lykkes.

1. *Lykkes* is used in two ways:

a.—*Arbeidet lykkes.*	The work is successful (is succeeding).
Arbeidet har lykkedes.	The work has been successful.
b.—*Det er lykkedes mig at bli færdig.*	I have succeeded in getting thru.

Notice that in **a**, it takes the auxiliary **at ha** like most other verbs in the active voice. In **b**, the auxiliary **at være** is used.

RECIPROCAL VERBS.

84. Some verbs with passive form are reciprocal in meaning.

Vi sees igjen = vi skal se hinanden igjen.
Vi træffes imorgen = Vi træffer hinanden imorgen.

REFLEXIVE VERBS.

85. A few verbs require the subject to recur as object. They are called reflexive verbs.

Jeg skammer mig.	I am ashamed of myself.
Han forsnakket sig.	He made a break (lit.: misspoke).
Nu har du forsovet dig.	Now you have overslept.

86. *Sig* is used for the third person regardless of the number or gender of the subject:

Ex.: *Han slog sig.*	He hurt (struck) himself.
Hun slog sig.	She hurt herself.
Barnet slog sig.	The child hurt itself.
Barnene slog sig.	The children hurt themselves.

LESSON XXI.

VOCABULARY.

grammatik', (—ken), grammar.
et substantiv', —er, noun.
et navnord, —, noun.
kjøn, n. g., gender; sex.
fælleskjøn, common gender.
intetkjøn, neuter gender.
kas'us, c. g., case.
fŏrm, c. g., case.
gen'itiv, genitive.
eieform, possessive.
nŏm'inativ, nominative.
nævneform, nominative.

en gjenstand [nn], **—e**, object; thing.
en e'genskap, —er, property.
en vokal', —er, vowel.
en samtale, —r, conversation, dialogue.
at nævne, II, to name; mention.
at eie—eide—eiet, to own.
at sætte — satte — sät, to place; put.
at sætte til, to add.
at foran'dre, I, to change.
e'gentlig, really.
bĕgge, both.
lĕt, —, —te, light, easy.
hvor'fŏr, why.
fŏrdi', because.
der'for, therefor.
at vise, II, to show.
at bøie—bøide—bøiet, to inflect (lit., to bend).
bøining, c. g., inflection.
hvor'av, of what; from what.

READING.

For at kunne et sprog maa man studere sprogets grammatik. Grammatik er det fag som lærer os hvordan sproget er bygget op eller sammensat. Et sprog bestaar av ord, og disse er inddelt i forskjellige klasser. Den klasse som man først tar op for at studere, kaldes *substantiver*. Der er ogsaa et norsk ord for samme klasse, nemlig *navnord;* de kaldes saa fordi substantiverne er navn, d. v. s., de nævner. Et substantiv (navnord) er altsaa et ord som nævner noget.

Et substantiv kan nævne *en* gjenstand, eller *flere* gjenstande. Denne egenskap, at det samme ord kan nævne en eller flere, kaldes *tal*. Dersom substantivet nævner bare *en,* siges det at være *ental;* nævner det *flere* end en, siges det at være *flertal*. Ental kaldes ogsaa *singularis,* og flertal kaldes *pluralis*.

Substantivet har ogsaa en anden egenskap, nemlig *kjøn*. Saadanne ord som hjem, hus, brev, o. s. v., sier vi er *intetkjøn;* saadanne som bok, mand, kvinde, familie, sier vi er *fælleskjøn*. Der er en liten ordklasse som viser os enten et substantiv er intetkjøn eller fælleskjøn. Disse ord heter *artikler*.

Der er forskjellige slags artikler ogsaa. Der er den *bestemte artikel* og den *ubestemte artikel.* Den ubestemte artikel har to former: *en* og *et.* *Et* er intetkjønsformen, og naar den brukes, viser det os at substantivet er intetkjøn. *En* er fælleskjønsformen, og den viser os at substantivet er fælleskjøn. Saa er der den bestemte artikel. Den er igjen av to slags: *substantivets bestemte artikel* og *adjektivets bestemte artikel.* Den første er ikke noget ord, men en endelse; fælleskjønsendelsen er *-en,* og intetkjønsendelsen *-et.* Man kan let se hvorfor artikelen kaldes bestemt og ubestemt. Ta til eksempel: *en bok;* det kan være denne bok, hin bok, eller hvilken som helst bok; men sier vi *boken,* da kan det kun være en bestemt bok der er tale om. Derfor kaldes disse artikler den *bestemte* og den *ubestemte artikel.* Naar et navnord har den bestemte artikel, sier vi at det *staar bestemt,* eller at det *staar i bestemt form.* Den ubestemte artikel brukes kun i ental; substantivets bestemte artikel brukes ogsaa i flertal, og heter *-ene* i begge kjøn. Naar et adjektiv brukes med et substantiv, bruker man en anden artikel, nemlig *adjektivets bestemte artikel.* Denne heter *den* i fælleskjøn, *det* i intetkjøn, og *de* i flertal begge kjøn. Til eksempel: *den* høie bygning, *det* høie hus, og *de* høie bygninger, *de* høie hus.

Et substantiv danner flertal som oftest ved endelser. Disse flertalsendelser er *-e, -er, -r.* De fleste danner flertal paa *-er,* især saadanne ord som har mange stavelser. Intetkjønsord paa kun en stavelse har som oftest ingen flertalsform, men samme form brukes baade i ental og flertal. Nogen ord danner flertal ved at forandre ordets vokal, og nogen baade forandrer vokal og tar endelse.

Dette, at forandre ord saaledes for at vise tal, kjøn, o. s. v., kaldes *bøining.* At sætte til endelser, o. s. v., er *at bøie.* Et substantiv, har vi lært, kan bøies i tal. Det kan ogsaa bøies i *kasus.* Naar et substantiv brukes som

subjekt eller som *objekt,* siges det at *staa i nominativ* (*kasus*), eller i *nævneformen.* Men det kan ogsaa brukes *adjektivisk,* saasom "guttens bok", hvor det viser at boken tilhører gutten. I denne form siges det *at staa i genitiv* (kasus), eller i *eieform. Eieformen* dannes ved at sætte til endelsen *-s.* Som vi ser av eksemplet, kan genitivsendelsen ogsaa sættes til substantivets bestemte artikel naar denne brukes.

CONVERSATION.

1. Hvad bestaar et sprog av?
2. Hvilket fag lærer os hvordan et sprog er sat sammen?
3. Hvad er grammatik?
4. Hvad er et navnord?
5. Hvad er en artikel?
6. Hvordan bøies artiklerne?
7. Hvilke egenskaper har et substantiv?
8. Hvordan bøies et substantiv i tal?
9. Hvordan bøies det i kasus?

LESSON XXII.

VOCABULARY.

en handling [nn], **—er,** act; action.
en re'gel, reg`ler, rule.
en konsonant', **—er,** consonant.
en vokal', **—er,** vowel.
en undta'gelse, **—r,** exception.
et merke, **—r,** sign.
fördöb'ling, c. g., doubling.
ut'støtelse, c. g., omission, eliding.
egennavn, proper noun; name.
at beskri've, to describe.
at lægge — la — lagt, to lay.
at lægge merke til, to pay attention to.
at fordöb'le, I, to double.
at ut'støte — utstøtte — utstøtt, to drop.

at beto'ne, II, to emphasize.
at kjende [nn], II, to know; recognize; be acquainted with.
u—, negative prefix.
bøielig, —, —**e**, (bendable), capable of being inflected.
lærd, —, —**e**, learned; educated.
lĕt, —, —**te**, light; easy.
sort, —, —**e**, black.
lĕns, —, —, devoid of.
tilfreds', —, —**e**, satisfied.
norsk, —, —**e**, Norse.
indbildsk, —, —**e**, conceited.
falsk, —**t**, —**e**, false.
fælles, —, —, common (to two or more).
avsides, —, —, remote; out-of-the-way.
mid'dels, —, —, mediocre; middling.
stakkars, —, —, poor; pitiable.
fri, r, free.
stø, r, steady.
blaa, —**t**, —, blue.
æ'del, —**t**, — **æd`le**, noble.
lydelig, —, —**e**, sounded; not silent.
stŭm, —**t**, —**me**, silent.
regelmæs'sig, —, —**e**, regular.
særlig, specially.
slŭt, c. g., end.
til slut, to end with; in closing.
undta'gen, except.
fŏr'an, before; ahead of.
med hĕnsyn til, with reference to; as regards.
at være tilfælde(t) med...., to be the case with.

READING.

Et substantiv kan nævne en person, en gjenstand, en egenskap, en handling, o. s. v. Men en person kan være stor eller liten, en gjenstand kan være ny eller gammel, en handling kan være god eller ond. Disse ord, *stor, liten, ny, god,* brukes sammen med substantivet for at *beskrive* det som substantivet nævner. De kunde derfor kaldes *beskrivelsesord* (descriptive words), men i grammatikken kaldes de almindelig *adjektiver*. Uttrykket *beskrive* betyr egentlig at si hvordan en ting er, eller hvordan den ser ut. Et *adjektiv* er altsaa et ord som beskriver det som substantivet nævner.

Ogsaa adjektiverne har sin bøining. Et adjektiv kan være ental eller flertal; i ental kan det være fælleskjøn eller intetkjøn. Den form adjektivet har naar det bare

nævnes (altsaa uten nogen bøiningsendelse), kaldes *ental fælleskjøn.* Eks.: stor, gammel, o. s. v. Intetkjønsformen dannes ved at sætte til endelsen *-t.* Eks.: stort, gammelt, nyt, o. s. v. Flertalsformen dannes ved at sætte til endelsen *-e*: store, gamle, nye.

Naar et adjektiv danner intetkjøn ved endelsen *-t,* og flertal ved endelsen *-e,* sier vi at det bøies regelmæssig. Men der er adjektiver som ikke tar *-t* (altsaa ubøielige i kjøn); der er adjektiver som ikke tar endelsen *-e* (ubøielige i tal): og der er adjektiver som tar hverken *-t* eller *-e* (ubøielige baade i kjøn og tal).

Nu skal vi først se paa dem som er ubøielige i kjøn. Men først maa vi nævne en regel med hensyn til lang og kort vokal. En vokal er almindelig kort foran to konsonanter; men foran én konsonant kan den være enten lang eller kort. Nu, dersom vi tar adjektivet *hvit* (lang vokal), saa kan vi sætte til endelsen *-t,* da blir intetkjønsformen *hvitt,* som uttales med kort vokal. Vi sier altsaa *en hvit side,* men *et hvitt blad.*

Men dersom adjektivet ender paa *-t* med kort vokal (let), da kan ikke ordet forandres ved at sætte til intetkjønsendelsen, fordi det ender paa *-t,* og vokalen er allerede kort. Altsaa sier vi *en let bok* og *et let sprog.* Adjektiver som ender paa *-t* med kort vokal, er altsaa ubøielige i kjøn. Det samme er tilfælde (is the case) med adjektiver som ender paa *-t* med konsonant foran, for ogsaa da er vokalen kort: *en sort side,* eller *et sort papir.* Ord som ender paa lydelig *d* (d. v. s. dersom *d* ikke er stum) tar heller ikke endelsen *-t,* da *d* foran *t* ikke kan uttales: *en lærd mænd, et lærd uttryk.* Ord som ender paa *-s* med konsonant foran, kan ikke bøies i kjøn: *gjængs,* —, *-e.* Adjektiver som dannes av egennavn, saasom *engelsk, norsk, tysk,* o. s. v., tar heller ikke *-t* (*tysk,* —, *-e*), og ikke andre adjektiver paa *-sk* (*indbildsk,* —, *-e*) undtagen saadanne som har bare en stavelse (*falsk,* —*t, -e*).

Saa er der en stor klasse adjektiver som ender paa *-ig*, og *-lig;* disse er ogsaa ubøielige i kjøn: *lydelig*, —, *-e*.

Adjektiver kan ogsaa være ubøielige i tal. Først har vi de adjektiver som ender paa vokal: *blaa*, *—t*, —. Disse tar ikke endelsen *-e*, undtagen *ny*, *fri* og *stø*, som *bøies* regelmæssig. Dernæst er der adjektiverne som ender paa *-es*: *fælles*, —, —. Tilslut er der en klasse som ender paa *-s* med konsonant foran i ubetonet stavelse: *middels*, —, —.

Ubøielige i kjøn er altsaa—

a.—adjektiver paa *t* med kort vokal: *let*, —, *-te*.

b.—adjektiver paa *t* med konsonant foran: *kort*, —, *-e*.

c.—adjektiver paa lydelig *d*: *lærd*, —, *-e*.

d.—adjektiver paa *s* (ikke alle): *gjængs*, —, —*e*.

e.—adjektiver paa *sk* (ikke alle): *indbildsk*, —, *-e*.

f.—adjectiver paa *-ig* og *-lig*: *lydelig*, —, *-e*.

Ubøielige i tal er —

a.—adjektiver paa *vokal* (ikke alle): *blaa*, *—t*, —.

b.—adjektiver paa *es* i ubetonet stavelse: *fælles*, —, —.

I adjektivets bøining er der to ting som særlig maa lægges merke til. Det ene er *konsonantfordobling*, det andet er *utstøtelse av vokal*. Naar en konsonant kommer til at staa mellem to vokaler, og den første er kort og betonet, da maa konsonanten fordobles: *let* + *-e* = *lette*. Naar ord som ender paa *-el*, *-en*, *-er*, tar endelsen *-e*, da maa den første *-e* støtes ut: *ædel* + *e* = *ædle*; *egen* + *e* = *egne; vakker* + *e* = *vakre*.

Merk følgende: egen + t = eget; megen + t = meget; liten + t = litet. Flertal av *liten* er *smaa*.

I denne lekse har vi kun talt om den *sterke bøining*. Der er ogsaa en *svak* bøining, som brukes naar substantivet brukes bestemt. Naar adjektivet bøies svakt, tar det altid samme form som flertal i den sterke bøining.

CONVERSATION.

1. Hvilken ordklasse studerer vi idag?
2. Hvad er det adjektiverne brukes til?
3. Hvad er et adjektiv?
4. Hvilket norsk uttryk kunde man bruke istedetfor *adjektiv?*
5. Hvorfor bøies adjektiverne?
6. Hvad er merket paa intetkjøn?
7. Hvad er merket paa flertal?
8. Hvad forstaaes med at et adjektiv bøies regelmæssig? uregelmæssig?
9. Nævn nogen adjektiver som er ubøielige i kjøn.
10. Nævn de klasser av adjektiver som er ubøielige i tal. Med andre ord, gi kjendemerker paa de adjektiver som ikke kan ta flertalsendelsen.

LESSON XXIII.

VOCABULARY.

komparation' [—shōn], c. g., comparison.
gradbøining, c. g., comparison.
en grad, —er, degree.
en feil, —, mistake, error.
et merke, —r, a sign.
at kompare're, II, to compare.
at bestĕm'me, —stemte, —stemt, to modify; (to decide).
at vise, II, to show.
at merke, I, to notice; to mark.
at svare til, II, to answer to; correspond to.
at høre (with preposition **med** or **til**), to belong.
at mangle, I, to lack.
po'sitiv, r, positive.
super'lativ, r, superlative.
kompa'rativ, r, comparative.
viss, r, certain.
nødvĕn'dig, —, —e, necessary.
selv [sĕl], self.
selvføl'gelig, of course.
op'ad, upward.
nedad [ne'ad], downward.
en rĕtning, —er, direction.
øst, east.
vĕst, west.
nord, [nor], north.

syd, south.
østre, —, —, eastern.
vestre, —, —, western.
nordre —, —, northern.
søndre, —, —, southern.
østlig, —, —**e**, easterly.
vestlig, —, —**e**, westerly.
nordlig, —, —**e**, northerly.
sydlig, —, —**e**, southerly.
et adver'bium, —**bier**, adverb.
nede, down.
nedre, —, —, more netherly.
nederst, —, —**e**, most netherly.
ute, out.
ytre, —, —, outer.
ytterst, —, —, outermost.
over [ŏ'ver], over.
øvre, —, —, upper.
øverst, —, —**e**, uppermost.
inde [nn], in(side).
indre, —, —, inner.
inderst [nn], —, —**e**, innermost.
oppe, up.
ypperst, —, —**e**, uppermost; most excellent.
siden, later; after a while.
sidst, —, —**e**, last.
mĕllĕm, between.
mellemst, —, —**e**, (most) central.
ene, alone.
eneste, (the) only (one).
høire, —, —, right.
vĕnstre, —, —, left.
til'svarende, corresponding.
end'nu [nn], still; yet.
bruk, c. g., the use.

READING.

Ved siden av den almindelige bøining har adjektivet en anden slags bøining som kaldes *komparation*. Paa norsk heter det ogsaa *gradbøining*. Vi har lært at et adjektiv bestemmer et substantiv ved at vise at den gjenstand som substantivet nævner, har en viss egenskap: til eksempel, at den er *stor* eller *liten*. Nu kan denne gjenstand være større eller mindre end en anden gjenstand. For at vise eller uttrykke dette, maa adjektivet kunne forandres (be able to be changed; admit of change). Denne forandring av adjektivets form er det vi kalder komparation.

Vi kan komparere opad og nedad; til eksempel: *stor — større — størst, liten — mindre — mindst; god — bedre — bedst, ond — værre — værst.* Den form vi begynder med, kaldes *positiv,* den næste kaldes *komparativ,* og den sidste kaldes *superlativ.*

UNIVERSITY OF CALIFORNIA

I regelmæssig komparation ender komparativ paa *ere* (*-re*) og superlativ paa *-est* (*-st*). Men man kan ogsaa komparere ved at sætte foran positiv adverbierne *mere* og *mest, mindre* og *mindst.* Det mest almindelige er at bruke endelserne; men det er ofte nødvendig at bruke disse adverbier. I visse tilfælder kan man bruke enten det ene eller det andet efter behag. Det kommer egentlig an paa vellyden, paa klangen. *Nyest* klinger bedre end *mere ny;* men derimot klinger *mere intens* bedre end *intensere.* Regelen er: bruk den form som er lettest og som klinger bedst.

Der er ogsaa nogen andre regler med hensyn til bruken av superlativ og komparativ. Bruk komparativ naar der tales om *to,* superlativ naar der tales om *flere end to.* Men i mange tilfælder, og helst i ældre uttryk, kan man ogsaa bruke superlativ istedenfor komparativ. I bruken av superlativ er der en meget almindelig feil. Man bruker ofte saadanne uttryk som: *Goliat var større end nogen mand.* Goliat var jo ogsaa en mand, og kunde selvfølgelig ikke være større end sig selv.

Med hensyn til den uregelmæssige komparation kan der henvises til § 38. Men der er nogen andre undtagelser som bør nævnes. Først er der nogen adjektiver som kun har komparativ; baade positiv og superlativ mangler. Disse er adjektiver som svarer til de fire retninger: *søndre* svarer til *syd, nordre* til *nord, østre* til *øst,* og *vestre* til *vest.* Der er ogsaa andre adjektiver som svarer til retningerne: *sydlig, nordlig, østlig, og vestlig*; disse kan gradbøies baade med endelser og med adverbier.

Dernæst er der nogen adjektiver som har baade komparativ og superlativ; men istedenfor den positive grad av adjektivet har de et adverbium. Blandt disse er adverbiet *nede,* hvorav vi faar adjektiverne *nedre* og *nederst;* av *ute* faar vi *ytre* og *ytterst;* av *over* faar vi *øvre* og *øverst,* og av *inde* faar vi *indre* og *inderst.*

Saa er der nogen adverbier hvorav vi faar superlativ, men ikke komparativ: op — *ypperst*; siden — *sidst;* mellem — *mellemst;* ene — *eneste.*

Der er endnu to adjektiver som bør nævnes: *høire* og *venstre.* Som vi ser, har de samme form som komparativ, men der er ikke nogen komparation i deres betydning. De brukes som almindelige adjektiver. Vi taler saaledes om den høire side og om den venstre haand, o. s. v. Man bør merke sig at i norsk taler vi om at gaa til høire (venstre), mens vi i engelsk bruker den bestemte artikel sammen med de tilsvarende ord: *to the right* (*left*).

Endnu er der en ting som maa merkes. Den komparative grad ender altid paa *-e;* den er ubøielig baade i tal og i kjøn. Superlativ er ogsaa ubøielig i kjøn og tal; men den tar *-e* naar den brukes i bestemt form. I komparativ hører *e* med til komparativendelsen; i superlativ er dette *e* flertalsmerke, men brukes her som merke paa den svake bøining (§14, 2).

CONVERSATION.

1. Hvad har vi læst om i denne lekse?
2. Hvad læste vi om i den forrige (previous) lekse?
3. Hvilke av disse to lekser er længst?
4. Er denne lekse lettere end leksen for igaar, eller er den mere vanskelig?
5. Hvad forstaaes med komparation?
6. Paa hvilke maater (ways) kan man komparere?
7. Nævn nogen adjektiver som har bare komparativ og superlativ.
8. Hvad er det som i disse tilfælder svarer til positiv?
9. Nævn nogen adjektiver som har bare superlativ.
10. Naar brukes komparativ, og naar brukes superlativ?

LESSON XXIV.

VOCABULARY.

en stræ'ben, c. g., verbal noun from **at stræve**, to strive; striving.
en fŏrskjĕl, —le, difference.
en preposition' [—s h ō n], **—er**, preposition.
særskilt, —, —e, special.
lik, r, like.
intim', r, intimate.
høflig, —, —e, polite.
re'flĕksiv, r, reflexive.
re'lativ, r, relative.
fjern, r, distant.
spørgende, interrogative (pres. part. of **at spørre**, to ask).
u'bestĕmt, —, —e, indefinite.
at behø've — behøvde — behøvet, to need.
en vanskelighet, —er, difficulty.
en plads [plăs], —e(r), place.
natur'lig, —, —e, natural.
at hĕn'vise, II, to refer.
at ligge—laa—ligget, to lie (in the sense of reclining).
at slaa—slog [slō] — **slaat**, [slaatt], strike.
at peke, II, to point.
at tjene, II, to serve.
tonløs, r, unstressed; unaccented.
mens, while.
der'i, therein; in this.
ĕllers, otherwise.
forholdsvis [fŏrhŏllsvis], comparatively.
tilba`ke, back.

READING.

Naar vi studerer grammatik, finder vi at der er en stræben efter lette og naturlige uttryk. Der er en ordklasse som særskilt tjener til at gjøre sproget let og naturlig. Denne klasse er pronomenerne. For at vise hvor nødvendige pronomenerne er, kan vi ta et eksempel som dette: "Ole sa til Oles bror at Oles bror skulde ta Oles brors bok med Oles bror". Denne sætning klinger ikke godt, det merker vi straks. Men naar vi sier: "Ole sa til sin bror at han skulde ta boken sin med sig", da merker vi en stor forskjel. Forskjellen ligger i bruken av pronomener.

Der er forskjellige klasser av pronomener. En klasse kaldes *personlige* pronomener. De kaldes saa fordi de brukes istedenfor personers navn. Et personlig

pronomen kan vise enten det er den som taler (1ste person), den som der tales til (2den person), eller den som der tales om (3dje person). Pronomenet kan ogsaa vise enten det brukes istedenfor en eller flere; altsaa har det *tal.* Tredje person har én form naar der tales om en mand, en anden form naar der tales om en kvinde, og endnu en anden form naar der tales om en ting. Denne egenskap ved pronomenet kaldes *kjøn.* Tredje person ental har én form naar det brukes som subjekt, en anden form naar det brukes som objekt, og en tredje form naar det brukes adjektivisk. Denne egenskap kaldes *kasus.* Altsaa, det personlige pronomen er bøielig i *person, tal, kjøn,* og *kasus.*

Der er et pronomen som er vanskelig at lære, især for saadanne som taler engelsk. Det er pronomenet for 2den person. Der brukes nemlig to forskjellige former, hvor der i engelsk brukes kun en. I fransk, tysk og andre europæiske sprog brukes ogsaa to former som i norsk. Disse to former er *intimformen* (*du*-formen) og *høflighetsformen* (*De*-formen). Vanskeligheten ligger i at bestemme naar vi skal bruke den ene, og naar vi skal bruke den anden. Det kommer meget an paa skik og bruk. Regelen ligger nærmest i ordene: *høflig* og *intim.* Man bruker almindelig at si *du* til barn, slegtninger og venner. Ellers bruker man helst høflighetsformen. I engelsk brukes kun flertalsformen, som ogsaa kan kaldes høflighetsform.

Ved siden av denne vanskelighet er der ogsaa en anden, nemlig med hensyn til bruken av det refleksive pronomen *sig* og den tilsvarende eieform *sin.* Disse gaar tilbake paa det nærmeste subjekt. *Sin* bøies sterkt som et adjektiv: *sin — sit — sine.* Det samme er tilfældet med eieformen til første person: *min — mit — mine, vor — vort — vore,* og med eieformen til anden person (du-formen): *din — dit — dine.*

Saa har vi en anden klasse, de *paapekende* pronomener; de kaldes saa fordi de peker paa dette og hint. Disse bøies ogsaa efter adjektivets sterke bøining. De paapekende pronomener er: *den — det — de, denne — dette — disse,* og *hin — hint — hine. Denne* brukes om det som er nær, *den* om det som er fjernt, og *hin* om det som er fjernt — helst om det som er fjernt i tid. Man bør merke sig at det paapekende pronomen *den* (*det, de*) har samme form som adjektivets bestemte artikel; men pronomenet er betonet, mens artiklen er tonløs.

De relative pronomener er forholdsvis lette. Disse er *som, der* og *hvem.* Eieformen *hvis* brukes for alle. *Som* er det mest almindelige. Det kan ikke ha preposition foran sig; dersom en preposition brukes, maa den komme sidst i sætningen. *Der* brukes ofte i skrift, men sjelden i tale. *Hvem* brukes kun om personer.

De *spørgende* pronomener og de relative er næsten like. Disse er: *hvem, hvad, hvilken,* og *hvad for en. Hvem* brukes naar man venter navnet paa en person til svar, ellers brukes *hvad. Hvilken* bøies som et adjektiv: *hvilken — hvilket — hvilke. Hvem, hvad,* og *hvilken* har samme eieform, *hvis. Hvad for en* heter i intetkjøn *hvad for ett,* og i flertal *hvad for nogen.*

Note.—Norse grammarians speak of the **formal** or **polite** pronoun of address as **høflighetsform,** but as yet there is no accepted term in the form of a noun for the **informal** or **intimate** pronoun. As there are practical reasons for having parallel terms, the author has arbitrarily chosen **intimform** as a parallel term to **høflighetsform.** However, both of these designations are open to criticism. The two sets of pronouns might better be referred to as the **du-form** and the **De-form** respectively.

CONVERSATION.

1. Hvad er et pronomen?
2. Hvad kan pronomener tjene til?
3. Hvad menes med 1ste person?
4. Hvad menes med 2den person?
5. Hvad menes med 3dje person?
6. Hvilke kasus har et pronomen?
7. Hvilke er de paapekende pronomener?
8. Hvordan bøies disse pronomener?
9. Hvilke er de spørgende pronomener?
10. Hvilke er de relative pronomener?

LESSON XXV.

VOCABULARY.

tilba`keblik, n. g., review. (**blik**, look).
et lĕd, —, part (of a sentence).
et prædikat', **—er**, predicate.
et subjĕkt', **—er**, subject.
en fŏrestilling, **—er**, concept; idea.
en tid, **—er**, tense (lit. time).
præ'sens, present tense.
nu'tid, present tense.
imperfĕk'tum, past tense (imperfect).
fŏr'tid, past tense.
perfek'tum, pres. perfect.
før'nutid, pres. perfect.
plus'kvamperfektum, past perfect.
før'fortid, past perfect.
futur'um, future.
frĕmtid, future.
futurum ĕksak'tum, future perfect.
før'frĕmtid, future perfect.
hovedtid, primary tense.
bi'tid, secondary tense.
en bi'sætning, clause.
at hĕn'føre, II, to lead toward; refer.
at ind'dele, II, to classify.
at binde [nn] — **bandt** — **bundet**, to bind; connect.
at finde [nn] — **fandt** — **fundet**, to find.
at finde sted, to take place.
ge'nus, voice.
fŏrm, voice.
mo'dus, mode (mood).
maate, mode.
kŏn'junktiv, subjunctive.
indi'kativ, indicative.
imper'ativ, imperative.

et particip' (or **participium**), **—pier**, participle.
hvorom, about which.
prædikatsord, predicate complement.

READING.

Denne lekse er et tilbakeblik paa de lekser som handlet om verbet. Men der er ogsaa noget nyt som tas med. I sætningslæren finder vi at en sætning bestaar av to led: subjekt og prædikat. Subjektet er det led i sætningen som nævner det hvorom noget siges. Prædikatet uttrykker hvad der siges om det som subjektet nævner. Man kan ogsaa si at subjektet er uttryk for en forestilling, og prædikatet er uttryk for en anden forestilling; ved hjælp av verbet henføres den sidste forestilling til den første.

Verberne inddeles i forskjellige klasser, eller rettere, i forskjellige slags klasser. Først inddeles verberne eftersom de kan henføre en forestilling til en anden med eller uten hjælpeord. De som kan danne prædikat alene, kaldes *selvstændige verber* (d. v. s., verber som kan staa selv). De verber som maa ha andre ord for at danne et prædikat, kaldes *uselvstændige*. Disse uselvstændige verber er igjen inddelt i to klasser: *transitive* og *kopulative* verber. Transitiv kommer av det latinske uttryk *transire*, at gaa over; handlingen som uttrykkes i verbet *gaar over* paa objektet naar verbet staar i *aktiv genus* (*handleform*), og paa subjektet naar verbet staar i *passiv genus* (*lideform*). *Kopulativ* kommer av *copulare*, som betyr *at binde sammen*. Kopulative verber binder prædikatsordet til sætningens subjekt. Blandt kopulative verber kan nævnes: *at være, at bli, at kaldes, at synes, at hete*. Som prædikatsord kan brukes et adjektiv, et particip, et substantiv, eller en substantivisk bisætning. Naar et adjektiv eller et particip brukes som prædikats-

ord, bøies det for at stemme overens med subjektet i kjøn og tal.

Verbet har ogsaa sine bøiningsformer. Ved sin form kan et verbum vise enten handlingen har fundet sted *nu* (i nutid), eller om den fandt sted *før* (i fortid), eller om den skal finde sted *siden* (i fremtid). Denne egenskap ved verbet kaldes *tid*. Og disse særskilte former: *finder, fandt,* og *skal finde,* kalder vi verbets tider. Finder er *nutid* eller *præsens;* fandt er *fortid* eller *imperfektum;* skal finde er *fremtid* eller *futurum.* Disse kaldes verbets hovedtider. Foruten disse har verbet ogsaa bitider. Nutid viser kun at handlingen finder sted *nu;* men verbet kan ogsaa vise at handlingen *har fundet* sted og er nu avsluttet. Denne tid kaldes *førnutid* eller *perfektum.* Saaledes kan verbet ogsaa vise at handlingen *hadde fundet* sted (*førfortid* eller *pluskvamperfektum*), og at den *skal ha* fundet sted (*førfremtid* eller *futurum eksaktum*). Som vi ser, dannes disse bitider ved hjælp av verbet *at ha*; i nogen tilfælder brukes verbet *at være. At ha* og *at være* kaldes hjælpeverber.

Uten hjælpeverber kan verbet kun vise nutid og fortid: elsker—elsket; læser—læste; tror—trodde; skriver—skrev. Det sidste verbum danner imperfektum ved at forandre vokalen *i* til *e* (*avlyd,* vowel gradation); saadanne verber kaldes *sterke verber.* De som danner imperfektum ved hjælp av endelser, kaldes *svake* verber. Av svake verber er der tr klasser: den første klasse tar endelsen *-et,* den anden endelsen *-te,* og den tredje, *-dde.*

LESSON XXVI.

VOCABULARY.

et ansigt, —er, face.
en pande [nn], **—r,** forehead.
en arm —e(r), arm.
en pult, —er, desk.
et kate'ter, —re, an instructor's desk.
en bænk, —e(r), bench.
vers, verse; poetry.
at glĕmme — glemte — glemt, to forget.
at stræve, —de, —et, to strive; to toil.
at stirre, I, to stare.
at knytte, I, to tie; **at knytte en haand,** to double a fist.
at løfte, I, to lift; to raise.
at tænke, II, to think.
at sitte — sat — sittet, to sit.
at fortæl'le, —talte, —talt, to tell; to narrate.
at slaa—slog—slaat [slaatt], to strike.
lyslĕt, —, —te, light complexioned.
rigtig, —, —e, right. Often used as an intensive, equivalent to real, quite, very, etc.
omtrent', about.
enten...eller, either...or.
hverken..eller, neither..nor.

READING.

"Nu skal du til[1]!"

Det var i en stor gutteklasse ved en folkeskole. De 40 gutter i den klassen kan jeg aldrig glemme. Vi hadde skrivning, og det var den store *D* vi strævde med. Den var ikke saa let at faa rigtig vakker. Jeg hadde skrevet min *D* op paa vægtavlen. Der stod den og viste dem hvordan en vakker *D* skulde være — ja, saa syntes nu gutterne da. Efterat jeg hadde gjort en runde omkring i klassen og set paa alle *D*'erne, satte jeg mig paa en stol ved siden av kateteret og saa ut over klassen.

Der sat de alle og skrev. Men ret[2] som det var, saa de op fra skriveboken og bort paa vægtavlen hvor min *D* stod, og saa tok de fat[3] paa sin egen *D*. Som jeg sat der, maatte jeg især lægge merke til en liten lyslet gut paa første bænk. Han hadde lagt pennen fra sig, lagt armene

overkors og sat og stirret lange stunder paa vægtavlen og lange stunder i skriveboken. En rynke i panden fortalte at han ikke var rigtig tilfreds med sin *D*. Slik sitter han i omtrent syv minutter og er saa optat av at studere og sammenligne de to *D*'er at han glemmer alt og alle omkring sig. Med ett lyser et blink i øinene hans, han løfter den høire haand knyttet i veiret og slaar den med kraft i pulten: "Nu skal du til!"

Prosa eller poesi[4]*?*

"Er det vers De skriver til hende?"

"Nei, ingen vers."

"De vil bare ha prosa?"

"Nei, jeg vil hverken ha prosa eller vers."

"Men det maa nok være enten det ene eller det andet."

"Hvorfor det?"

"Jo, fordi der findes ikke nogen andre uttryksmaater end prosa og vers."

"Der findes ikke andet end prosa og vers?"

"Nei. Alt som ikke er prosa er vers, og alt som ikke er vers er prosa."

"Hvad for noget? Naar jeg sier: Nikola, bring mig mine tøfler! er det prosa?"

"Ja."

"Tænk, nu har jeg talt prosa i over firti aar uten at vite av det!"

Notes.—1. Selection adapted from Pauss and Corneliussen's **Læsebok**; original by E. Reksten.
2. **ret som det var**, every now and then.
3. **at ta fat**, to take ahold; to get after.
4. Selection adapted from Joh. Storm's translation of Moliére's Le Bourgeois Gentilhomme.

COMPOSITION.

1. This is a story about a young boy. 2. He was the youngest in a class of forty boys. 3. The teacher had

written a *D* on the blackboard. 4. The pupils were to (skulde) write their *D*'s in their writing books. 5. It was difficult to get the *D* as it should be. 6. After having looked at all the books, the teacher took a chair and sat down (satte sig) by his desk. 7. He sat looking at the boys while they were writing. 8. There was a small light complexioned boy who sat on the first seat. 9. Every now and then he looked up and stared at the *D* on the blackboard. 10. He forgets that he is in the classroom, raises his doubled fist and strikes the desk with all his might.

CONVERSATION.

1. Hvad slags skole er det som der her fortælles om?
2. Hvormange var der i klassen?
3. Hvad var det disse gutterne skulde gjøre?
4. Hvem er det som fortæller?
5. Hvem er det han især fortæller om?
6. Hvad vil det si, at gutten var "lyslet"?
7. Naar en skal skrive, hvilke to uttryksmaater kan brukes?
8. Hvilken uttryksmaate brukes mest?
9. Hvad kaldes de som skriver yers?

LESSON XXVII.

VOCABULARY.

en bonde [nn], **bøn'der**, farmer (in Norway).
en soldat', **—er**, soldier.
en kŏnge, **—r**, king.
en krigsmand [kriks'mann], **—mænd**, warrior.
en kjærring, **—er**, married woman (vulgar term).
et ĕgg, **—**, egg.
et fat, **—**, dish; bowl.
hagl, shot (as collective it is c. g.: **"den haglen"**; otherwise n. g.: **et hagl**).
vigtighet [v i k t i h̃ e t] c. g., smartness (as used in this lesson); importance.

en kule, —r, bullet.
sand'het [nn], c. g., truth.
et bevis', —er, proof.
at bevise, II, to prove.
at begynde [bejyn'ne], II, to begin.
at prøve—prøvde—prøvd (or **prøvet**), to try.
at sĕnde [nn], II, to send.
at tilbringe, —bragte, —bragt, to spend (a vacation, a day, etc.).
at tælle — talte — talt, to count.
at forkla're, II, to explain.
at skyte — skjøt — skutt, to shoot.
at dundre, I, to make a racket.
at ødelægge, —la, —lagt, to destroy (lit., to lay waste).
at straffe, I, to punish.
at slite — slet — slitt, to wear (to wear out).
at forun'dre, I, to cause to wonder.
at forundre sig, I, to wonder, to be puzzled.
at mene, II, to mean; to express one's opinion.
vigtig, —, —e, important; smart (in a pretentious way).
sand [nn], r, true.
farlig, —, —e, dangerous.
saare, adv., sorely; great.
lærd, —, —e, learned.
lo'gisk, —, —e, logical.
straks, immediately.
ganske, adv., quite.
mens (conj. adv.), while.

READING.

Straffet vigtighet.

Hans skulde bli noget rigtig stort, og blev sendt paa en latinskole. Saa kom han hjem i ferien for at besøke sin far, som var bonde. Hans vilde straks vise hvor lærd han var blit.

"Kan du tælle hvor mange egg der er?" spurte han ved aftensbordet.

"Aa, det er vel ikke saa vanskelig, det," mente faren.

"Der er femten, ikke sandt[1]?" sa Hans.

"Nei lel[2], der er da vel ikke mere end fem," sa gamlingen forundret.

"Jo vist er der saa; jeg skal bevise at der er hele[3] femten," sa gutten. "Se nu her," begyndte han, "hvor der er fem er der ogsaa fire, hvor der er fire er der ogsaa tre, hvor der er tre er der ogsaa to, og hvor der er to er der

ogsaa en. Fem, og fire, og tre, og to, og en, det blir tilsammen femten. Er ikke det aldeles logisk?"

"Jo, det er vel det," sa faren mens han tok fatet til sig. "Nu tar jeg de fem, saa kan du ha de andre ti."

Det var ikke saa farlig.

Der var engang en kjærring som gik paa en vei, og saa møtte hun en soldat.

"Goddag!" sa kjærringen. "Er ikke du en kongens krigsmand?"

"Jo," sa han.

"Ja, var det ikke det jeg kunde se paa ham[4]," sa kjærringen. "Det var noget jeg har forundret mig saa saare over," sa hun, "og det er at I[5] gaar og gaar og gaar hele dagen. Jeg synes I maatte slite føtterne ganske ut med al den gaaingen, jeg."

"Vi gaar ikke, vi marsjerer," sa soldaten.

"Ja, var det ikke det jeg tænkte," sa kjærringen. "Men det var noget andet jeg vilde saa gjerne spørre om. Jeg har forundret mig saa ofte hvordan det gaar til med dere naar I er ute i krigen og skyter og dundrer. Jeg synes I maatte bli aldeles ødelagt av al den haglen I faar ind i dere," sa hun.

"Vi skyter ikke med hagl, vi skyter med kuler," sa soldaten.

"Ja, var det ikke det jeg tænkte," sa kjærringen. "Saa er det da vel ikke saa farlig."

Notes.—1. **ikke sandt?** This is often used where assent is expected. Compare the Eng. **is it not?**; Germ. **nicht wahr?**

2. **lel** is used in colloquial expressions; in this case it is used to make the negation less abrupt. Compare **hardly.**

3. **hele**, wk. form of adj. **hel**, whole.

4. Third person used instead of second, for the sake of politeness. This is very common. Compare second person polite form (**35, b**).

5. **I**, older form of second person polite form.

COMPOSITION.

1. Hans was attending (gik paa) school; he had come home for his vacation [in the vacation]. 2. He was going to spend (vilde tilbringe) his vacation at home. 3. Hans thought he had become quite learned. 4. He tried to show how learned he had become by proving that five are fifteen. 5. There were only five eggs in the dish; these his [the] father took, and the boy got what (hvad der) was left. 6. She came walking along (langs) the road; there she met a soldier. 7. She asked if he was a warrior of the king. 8. She said she had often wondered how soldiers could keep on (holde paa) walking all the day. 9. He told her that they did not walk, they marched.

CONVERSATION.

1. Hvor hadde Hans været?
2. Hvad skulde han der?
3. Hvorfor var han kommet hjem?
4. Hvad var det han prøvde at bevise?
5. Hvorledes beviste Hans at fem er femten?
6. Hvad hadde faren at si om sønnens logiske bevis?
7. Hvad spurte kjærringen soldaten om?
8. Hvad var det første hun hadde forundret sig over?
9. Hvad andet var det som hadde forundret hende?
10. Hvad syntes hun da soldaten hadde forklart det altsammen?

LESSON XXVIII.

VOCABULARY.

en skil'ling [sjil], **—er**, shilling (about one cent).
en by, —er, town.
en gate, —r, street.
en fin'ger, fin`gre, finger
et ĕple, —r, apple.
en pære, —r, pear.
en sko, —, shoe.
et haar, —, hair.
en taare, —r, tear.
en ver'den, —er, world.
klær (klæder), clothes.
en ener, —e, a mark of highest excellence.
guld [gull], n. g., gold.
at sælge [ll] **—sŏlgte—sŏlgt**, to sell.
at svĕlge, I, to swallow.
at peke, II, to point.
at naa, III, to reach.
at rope, II, to call in a loud voice.
at klĕmme — klemte — klemt, to squeeze.
at graate — graat — graatt, to cry.
at springe — sprang — sprunget, to run.
at berge, I, to save.
at rĕdde, I, to save.
at snakke, I, to talk.
at kjøpe, II, to buy.
at falde [ll] **— faldt — faldt**, to fall.
glad [gla], **—**, **—e** [glade], glad.
rik, r, rich.
fattig, —, —e, poor.
billig, —, —e, cheap.
kry, —, —, proud.
blank, r, bright.
vaat, r, wet.
tør [tørr], **—t, —re**, dry.
igjen'nem, through
til slut, at last (lit., to end).

READING.

To halvskillinger.

Den første halvskillingen jeg fik i verden, blev jeg saa glad i[1] at jeg svelget den. Men den næste likte jeg ikke saa godt. Jeg hadde været flink paa skolen, og i en hel uke hadde jeg bare faat enere. Vi var to gutter som hadde faat enere i den uken. Den andre gutten var rik, og jeg var fattig; han som var rik fik en halv daler da han kom hjem om lørdagen, men jeg fik bare en halv skilling. Jeg skammet mig over den halvskillingen. Jeg vilde bli av med[2] den.

Nede paa fjorden laa en mængde smaa jægter som solgte epler, pærer og gulerøtter. Der ned gik jeg med halvskillingen. Jeg vilde kjøpe gulerøtter, for det var det billigste. Jægterne laa like ved bryggen, og vi gutter sprang fra den ene til den anden. Jeg var liten og tyk, og naadde ikke over til gulerøtterne. Jeg gik like i sjøen[3]. Men jeg har altid hat langt haar, og det berget mig. Jeg blev halt op[4] efter luggen. Jeg var ganske skinnende av sjøvand, og det sang i skoene mine mens jeg gik op igjennem byen. Og gutterne pekte fingre av[5] mig og ropte: "Nei, se halvskillingen hvor blank han er," — det var den første halvskillingen de snakket om; den anden gik jeg og klemte mellem de vaate fingrene. Men da jeg kom ind i en gate hvor der ikke var nogen gutter, da graat jeg saa taarerne randt. Og det værste var, at da mor tok av mig de vaate klærne og gav mig tørre paa, saa sa hun: "Nu tror jeg du aldrig faar halvskillinger mere, for enten svelger du dem, eller ogsaa gaar du tilbunds med dem."

Saa gik jeg til en bakerkone med halvskillingen min. "Jeg skulde ha for en halvskilling i smørkringler," sa jeg, endda jeg visste at man ikke faar mere end en smørkringle for en halvskilling. Men bakerkonen tok i blusen min med den ene haand, og pakket hele fanget mit fuldt av varme smørkringler.

"Jeg skal bare ha for en halv skilling, jeg," sa jeg og stirret paa hende.

"Ja, men den halvskillingen der," sa hun, "den er meget værd, den. Slike halvskillinger som har været i fjorden, de er like saa god som guld, de. Det er ikke værdt[6] du skiller dig av med[7] den," sa hun. Og saa fik jeg sandelig halvskillingen med mig hjem igjen. Men den lørdagskvelden var jeg kry.

Notes.—1. at bli glad i, to like; to get an affection for.
2. at bli av med, to get rid of.
3. gik like i sjøen, fell right into the water (sea).

4. **at hale**, to haul or pull (sailor's term).
5. **peke fingre av**, point fingers at.
6. **Det er ikke værdt**, you better not.
7. **at skille sig av med**, to part with.

COMPOSITION.

1. This is a half-shilling. I got it when I came home from school. 2. Another boy and myself [I] had been so diligent that we got "A's" only. 3. He was rich, so he got more when he came home, than I did [got]. 4. I went down to the fjord to get rid of my half-shilling; I wanted to buy carrots for it. 5. There were several boats by the pier; the men had apples and pears to sell. 6. There was fruit to be (at faa) bought in the boats by the pier. 7. The boys pointed fingers at me when I walked up the street from the fjord. 8. They called me "half-shilling" because I happened (kom til) to swallow the first one I got. 9. I did not cry before I came to a street where the boys could not see me. 10. I wanted to buy some cakes, but the lady would not sell me any; she gave them to me [gave me them].

CONVERSATION.

1. Hvad handler denne fortælling om?
2. Hvad var det han fik halvskillingen for?
3. Hvor meget fik den andre gutten?
4. Hvad forskjel var der paa disse gutterne?
5. Hvad vilde gutten gjøre med halvskillingen sin?
6. Hvordan gik det til at han faldt i sjøen?
7. Hvorledes blev han reddet?
8. Hvad blev der av halvskillingen til slut?

LESSON XXIX.

VOCABULARY.

penge(r), money.
ar'beide, n. g., work (**at arbei'de**, to work).
en avis', **—er**, newspaper.
et trykkeri', **—er**, printing office.
en butik', **—ker**, store.
et kontor', **—er**, office.
pris, **—er**, c. g., price.
et svar, **—**, answer.
en erfa'ring, **—er**, experience.
en disk, **—e(r)**, counter.
en döl'lar, **—s**, dollars.
en kvart, quarter (of a dollar).
forrĕt'ning, **—er**, c. g., business; place of business; business deal.
vis, c. g., manner; way.
at op'ta — optok — optăt, to take up; to occupy.
at ønske, I, to wish.
at række — rakte — rakt, to reach; to hand (one something).
at forlang'e, II, to demand.
at hĕnte, I, to fetch (to call).
at o'verraske, I, to surprise.
at beslut'te, I, to decide.
at beta'le, II, to pay.
at av'gjøre — avgjorde — avgjort, to close; to come to an end.
at by (byde) — bød — budt, to offer.
alvor'lig, **—**, **—e**, sober.
endelig, finally.
nylig, recently.
øieblik'kelig, immediately; in the twinkling of an eye.
næsten, nearly.
tilste'de, present; (sted, place).
bak, behind.
tilba'ke, back; back again.
frĕm, forward; forth.
dŏg, nevertheless.

READING.

Tid er penge.

En vakker solskinsdag var Franklin sterkt optat av arbeide for sin avis, da en dagdriver kom ind i butikken. Han stod en times tid og glante paa bøkerne; saa tok han endelig en i haanden og spurte krambodgutten om prisen.

"En dollar," var svaret.

"En dollar?" sa manden, "du kan vel sælge den litt billigere?"

"Paa ingen maate. Prisen er en dollar."

Der var næsten gaat nok[1] en time da dagdriveren sa: "Er hr. Franklin tilstede?"

"Ja, han er i trykkeriet."

"Jeg ønsker at tale med ham."

Gutten gik øieblikkelig og sa til Franklin at der var en herre i butikken som vilde tale med ham. Franklin stod snart bak disken, og dagdriveren rakte frem boken og sa: "Hr. Franklin, hvad er det billigste De kan sælge denne bok for?"

"En og en kvart dollar," var svaret.

"En og en kvart dollar? Men gutten forlangte kun en."

"Ganske sandt," sa Franklin, "og det vilde været[2] en bedre forretning at faa en dollar da end en og en kvart nu jeg er hentet ut fra mit kontor."

Manden var overrasket, men syntes dog besluttet paa at faa forretningen avgjort paa sin egen vis; han sa: "Nu, alvorlig talt, hr. Franklin, hvad er det mindste De kan sælge den for?"

"En og en halv dollar."

"Hvad? og nylig bød De mig den for en og en kvart dollar."

"Ja," sa Franklin, "og det vilde været bedre at faa den pris da end en og en halv dollar nu, for min tid er penge."

Dagdriveren betalte og gik til sin forretning — hvis han hadde nogen —, og Franklin vendte tilbake til trykkeriet.

Notes.—1. The force of nok may be observed by comparing with line 3.

2. vilde været = vilde ha været.

COMPOSITION.

1. It was a beautiful day. The sun was shining beautifully. 2. I have no time; I am all (helt) taken up with work for my paper. 3. I have been looking over books for about an hour. 4. He is at work[2] on his paper.

5. An idler came into the store and spent an hour looking[3] over books. 6. He sent the boy into the office to call Mr. Franklin. 7. Franklin's answer surprised him, but he had decided to close the deal in his own way. 8. Whom do you wish to see[4]? Mr. Franklin is not present; he has just gone home. 9. What did you say the price is? A dollar and a quarter is too much. Can't you sell it cheaper?

Notes.—1. The progressive is expressed by the simple tenses: have been looking = har set. But when the duration of the act is to be expressed, the phrase at holde paa (med) is used: have been looking = har holdt paa at se. (See 45, 2).
2. Han holder paa med at arbeide.
3. ....looking, = ...med at se.
4. at tale med; at se is not used in this sense.

CONVERSATION.

1. Hvem er personerne i denne fortælling?
2. Hvad er en dagdriver for noget?
3. Hvad var der at faa kjøpt paa denne butik?
4. Hvem eide butikken?
5. Hvad var det Franklin holdt paa med?
6. Hvorfor kjøpte ikke dagdriveren boken av gutten?
7. Hvor meget mere maatte han betale Franklin end gutten hadde forlangt?
8. Hvad kan vi lære av dagdriverens erfaring?

LESSON XXX.

VOCABULARY.

en jernbane, —r, (**jern,** iron, **bane,** track), railroad.
en bro, —er, bridge.
et lokomotiv', **—er,** locomotive.
en vogn [vångn], **—e(r),** car.
et tog, —, train.
en passager [passasjer'], **—er,** passenger.
et liv, —, life.
en kant, —er, direction.
et fjeld [fjĕll], —, mountain.
en ulykke, —r, accident.
en lue, —r, flame.

fölk, n. g., people.
død, c. g., death.
ild [ill], c. g., fire.
at blaase, II, to blow.
at forsø'ke, II, to try; to attempt.
at brænde [nn] II, to burn.
at hænde [nn], II, to happen.
at kjøre, II, to drive; to ride.
at skjønne—skjønte—skjønt, to understand.
at vare, II, to last.
at slukke, I, to put out; to quench.
at skrike—skrek—skreket, to cry; to scream.
at flytte, I, to move.
at dø — døde — dødt, to die.
død (adj.), r, dead.
lys (adj.), r, light; bright.
sint, —, **—e**, angry.
endda, still.

READING.

Ely Rem.

Der er en by som heter York, og jernbanen til York gaar over en høi bro like ved byen. En gang faldt nogen kulglør fra lokomotivet ned paa broen da toget gik over den, og det tok ild i broen. Det blaaste sterkt, og snart stod hele broen i lys lue.

Nu kom folk og forsøkte at slukke. Men det var for sent, og broen brændte op. Da ropte en at et nyt tog skulde komme fra samme kant om ti minutter. Og like ved veien stod et fjeld, som gjorde at en ikke kunde se broen fra jernbanen før en var like ved den. Nu kunde en stor ulykke hænde. Den som styrte toget visste vel ikke at broen var brændt, og saa kom han til at fare ned i avgrunden med alle vognene. Der stod alle raadløse, og visste ikke hvorledes de skulde faa varslet togføreren[1].

Men saa var det en tolvaars gut. Ely Rem hette han, og han var mer snartænkt end alle de andre. Han gav sig til[2] at springe bortover banen, og det varte ikke længe før han saa det lange tog av vogner komme susende imot ham. Hvad gjorde saa Ely Rem? Det var ingen hjælp i at rope; ingen kunde høre det, slik som vognene durte. Han hadde ikke stunder til at grunde længe. Han stilte

sig midt paa banen, saa alle vognene maatte kjøre over ham dersom de skulde komme frem, og der stod han og skrek og fegtet med armene alt det han orket. Føreren trodde at gutten var tullet, og han skrek og vinket at han skulde gaa av veien. Men Ely Rem stod der han stod. Han stod der med døden for øinene, og endda flyttet han sig ikke av flekken; for han skjønte at alle disse menneskene maatte dø dersom han ikke blev staaende. Saa maatte føreren stoppe toget, ellers hadde han kjørt gutten ihjel. Men da var han ogsaa sint!

Men nu kom folk springende fra broen, og fortalte hvor nær toget hadde været ved[3] at gaa i avgrunden. Da kan du vel tænke at togføreren gjorde store øine, og snart fik alle passagererne vite hvorledes de — næst Gud — hadde Ely at takke for livet.

Notes.—1. Togfører, en som fører et tog. Here the context shows the word to be used for engineer.
2. gav sig til, began; started out.
3. nær....ved, near....to.

COMPOSITION.

1. York is the name of [on] a town. 2. Not far from this town there is a high bridge. 3. The bridge caught [took] fire and burned up. 4. People tried to put out the fire, but the wind blew too hard. 5. There was a high mountain close by so the engineer could not see the bridge in time (i tide). 6. Ely Rem was only twelve years old. He was only a boy of [on] twelve years. 7. He ran up along the track until the train came toward him. 8. He stood in the middle of (midt paa) the track yelling and waving his arms. 9. The engineer had to stop the train or he would have run (kjørt) over him. 10. When the passengers came out of the cars, they understood how near they had been to losing their lives.

CONVERSATION.

1. Hvor hændte det som der her fortælles om?
2. Hvad hændte med broen?
3. Hvad var faren ved dette?
4. Hvorfor kunde ikke togføreren faa stanset toget i tide?
5. Hvad var det Ely Rem gjorde?
6. Hvad tænkte togføreren om gutten som stod der paa banen?

Andre uttryk som brukes: *at reise med jernbane; at reise med tog; at ta toget; at ta med toget,* o. s. v.

LESSON XXXI.

VOCABULARY.

et billede, —r, picture.
et hav, —, ocean.
et fyr'taarn, —, light-house.
en ø, —er, island.
en holme, —r, a small island.
et skjær, —, skerry.
en kyst, —er, coast.
en klippe, —r, cliff.
en bølge, —r, billow.
et syn, —, view.
en strand [nn], **—e(r),** shore.
en bugt, —er, bay.
en bugtning, —er, bend.
en fædrelandssang, —e, national song.
at stige — steg — steget, to step; to rise.
at beskytte [—sjyt'te], I, to protect.
at seile, II, to sail.
veirbitt, —, —e, weather-beaten.
furet, —, —e, furrowed.
træffende, striking.
berømt', —, —e, famous.
steil, r, steep.
fjern, r, distant.
jevn, r, even.
lun, r, cozy.
hist og her, here and there.

READING.

Den norske kyst.[1]

Ja, vi elsker dette landet,
som det stiger frem,
furet, veirbitt over vandet
med de tusen hjem, —
elsker, elsker det og tænker
paa vor far og mor
og den saganat som sænker
drømme paa vor jord.

Norges kyst.

Slik synger Bjørnson i det første vers av fædrelandssangen. I faa ord har han her git et træffende billede av Norge slik som det viser sig fra havet. Men naar man saaledes ser landet stige frem furet og veirbitt over vandet, maa en undres over hvordan der i et saadant land kan være plads til tusen hjem; for alt en ser er nakne holmer og skjær og saa den steile graa kyst av veirbitte fjeld.

Vistnok kan man hist og her se et fyrtaarn. Av saadanne er der mange langs den farefulde norske kyst. Om kvelden tar de sig vakkert ut[2] som de kaster sine blinkende lys ut over havet og fortæller den sjøfarende at her bor folk her ogsaa. Nær kysten kan en se en mængde baater, baade store og smaa. Det er fiskere, som er ute sent og tidlig. Naar en kommer endda nærmere, kan en se de smaa fiskerhytter staa noksaa lunt inde

Torungerne fyr ved Arendal.

mellem klipperne, hvor de er delvis beskyttet fra det strenge veir som blaaser ind fra havet.

Nu skal vi ta en seiltur langs denne merkelige kyst, den merkeligste i hele verden. Vi begynder ved Lindesnes, Norges sydligste punkt. Nu er der to veier at ta. Vi kan lægge ruten utenom øerne, holmerne og skjærene, hvor det aapne hav bruser; eller vi kan lægge ruten indenfor disse øer og holmer — skjærgaarden som den kaldes — hvor havet er stilt; for bølgerne brytes paa de utallige skjær før de naar ind til selve kysten.

Først seiler vi mot nordvest til vi kommer til Stavanger; paa denne strækning er der ingen skjærgaard,

saa havbølgerne ruller like ind paa stranden. Fra Stavanger seiler vi mot nord forbi Bergen og Aalesund. Saa bøier vi av mot nordøst og seiler forbi Kristiansund og Trondhjem, og saa videre langs Nordland og Finmarken til Nordkap, Norges nordligste punkt. Fra Lindesnes til Nordkap er det 1100 mil; men kystveien er meget længer.

Langs hele kysten ser vi omtrent det samme syn:

Nordkap, midnatssol.

graa, veirbitte fjeldmasser med øer, holmer og skjær. I den sydvestlige del er kysten lav saa vi kan se langt indover landet, som stiger jevnt mot fjeldene i det fjerne. Paa vestkysten og nordover blir klipperne steilere og høiere. Som oftest stiger de op av havet som en vældig mur. Men hist og her er der en aapning i muren, likesom en port der fører i mange bugtninger langt ind i landet. Det er de berømte norske fjorder. I den nordligste del kan vi se solen baade nat og dag. Vi er kommet til midnatssolens land.

Paa veien har vi set bugter hvor der er gode havner

og større eller mindre byer. Herfra gaar der skib ut til alle verdens kanter.[3] Nordmændene har altid været et sjøfarende folk. I vikingetiden[4] seilte de ut til forskjellige land i Europa, til Island og Grønland, ja like til Amerika. I vor tid har Norge en av verdens største handelsflaater.[5]

Balstad, Lofoten.

Notes.—1. In these lessons (31-35) it will be necessary to use a somewhat large map of Norway. It is hoped that the teacher will give some more detailed facts in connection with the material here presented. The pictures may be used as material for conversation. For reference the following works may be suggested: "Norsk Konversations Leksikon" (6 volumes); Per Nissen: "Fædrelandet"; "Lande og Folk," I. del.

2. **at ta sig vakkert ut**, to make a fine appearance.

3. **alle verdens kanter**, all parts of the world.

4. **vikingetiden**, the viking age, principally the 9th to the 11th century.

5. The merchant marine of Norway is the 4th largest, those of Britain, Germany, and the United States being larger.

COMPOSITION.

1. This song is written by Bjørnstjerne Bjørnson; the melody is composed by Rikard Nordraak. 2. The first verse gives a striking picture of the country as it appears (tar sig ut) from the sea. 3. The coast of Norway is very remarkable. 4. There are many skerries and islands. 5. Along the coast one can see light-

Svolvær, Lofoten.

houses and fishermen's huts. 6. These huts are protected from the severe storms by the high cliffs. 7. We shall take a trip along the coast in a steamer. 8. From the boat we can see high mountains and deep fjords.

Henningsvær fyr, Nordland.

LESSON XXXII.

VOCABULARY.

en vidde, —r, plain.
en gaard, —e(r), farm.
en bund, —e(r), bottom.
et dalføre, —r, valley.
en elv, —e(r), stream; river.
korn, n. g., grain.
kornbaand, —, n. g., bundle.
byg [bygg], c. g., barley.
havre, c. g., oats.
rug, c. g., rye.
hvete, c. g., wheat.
jord [jor], c. g., soil; land.
jorddyrkning, c. g., farming.
a'kerbruk, n. g., farming.
befölk'ning, c. g., population.
en næringsvei, —e(r), branch of industry.
at smĕlte, I, to melt.
at speile, II, to mirror.
at til'late, —lot, —latt, to permit.
at sammenligne [lingne], I, to compare.
at ernæ're, II, to support.
at greie sig, —de, —d, to get along.
at dyrke, I, to cultivate.
at tørke, I, to dry.
at fortje'ne, II, to deserve.
at fŏsse, I, to stream (violently).
brăt, —, —te, steep.
dyrkbar, r, tillable.
prægtig, —, —e, splendid.
bekvĕm, —t, —me, comfortable.
en'kelte, some.
hovedsa'gelig, chiefly.
fælles, (in) common.
nogenlunde [noenlunne], somewhat.

READING.

De norske fjorder.

Fra Norges kyst gaar mange fjorder langt ind i landet. Disse fjorder er ikke alle like, men har dog meget fælles. Som oftest er de brede ute ved havet og smalere inde i landet. Paa begge sider av fjorden staar høie fjeld, mange med sne paa hele aaret. En del av sneen inde paa fjeldvidderne[1] smelter, og vandet gaar fossende ned over den bratte fjeldvæg. Enkelte steder stiger stranden nogenlunde jevnt. Der er da som oftest dyrk-

bar jord, og vakre gaarder ligger lunt opimot fjeldsiden og speiler sig[2] i fjorden.

Fra selve fjorden gaar der armer ut til begge sider; disse kaldes ogsaa fjorder og har sine egne navn. Her kan der ogsaa ligge gaarder langs strandene hvor disse ikke stiger altfor brat op fra vandet. Ved bunden av fjorden, det vil si ved fjordens ende, ligger landet noksaa flatt. Der kan ogsaa være et langt dalføre med

Troldfjord i Nordland.

fossende elv. Og i dalføret og opover siderne saa langt som fjeldene tillater det, ligger gaard i gaard[3] langt indover til dalens ende.

Som vi ser av billederne, er ikke disse gaarder store sammenlignet med farmene paa prærien. Allikevel er akerbruk en av Norges vigtigste næringsveier; omtrent en tredjedel av landets befolkning ernærer sig hovedsagelig ved jorddyrkning. Man dyrker omtrent de samme produkter som i Amerika: byg, havre, rug, og litt hvete, især i det sydlige Norge, hvor landet er flatere og gaardene større. Paa de større gaarder er dyrk-

Lærdalsøren i Sogn.

ningsmetoden omtrent den samme som i Amerika; man bruker helt moderne maskiner. Men paa de mindre gaarder er metoden en helt anden[4]; der maa man greie sig med mindre maskineri. Da det er vanskelig at faa

Krigsskib i Sognefjorden.

sol nok til at tørke høi og korn, sætter de kornbaandene paa staur og hænger høiet paa hesjer.[5] Saadanne hesjer kan man se paa flere av billederne.

De norske fjorder er berømte, og de fortjener at være det. Her kan man trygt seile med de mindste baater saa vel som med de store Atlanterhavsbaater. Endog store krigsskib gaar lige ind til bunden, over 100 mil ind i landet. En tur ind gjennem en saadan fjord

Smaajenter i nationaldragt.

byr paa den rikeste avveksling fra det vilde og storslagne til det milde og yndige. Hvert aar kommer der tusener av turister fra andre land. For at gjøre det bekvemt for disse reisende[6] er der bygget mange prægtige hoteller.

Notes.—1. **fjeldvidde,** literally a mountain-plain; but they are in reality mountainous plateaus.
2. **speiler sig,** are reflected. Several such reflexive verbs are equivalent to passive voice.
3. **gaard i gaard,** one farm close to the other.
4. **en helt anden,** entirely different.
5. These are usually made of posts with many lines strung between them.
6. Present participle used substantively as adjectives are; = travelers

Balholm i Sogn.

Nedre Vasenden i Søndfjord.

COMPOSITION.

1. The fjords are often broad out by the sea and narrow farther in between the mountains. 2. On the mountains lies snow, which melts and forms streams and waterfalls. 3. Many farms lie on the shores along the beautiful fjords. 4. Large battleships can sail clear in to the bottom of the fjord. 5. Many tourists come to Norway every summer and a great number also in winter. 6. Along the most noted fjords and valleys are built splendid hotels.

LESSON XXXIII.

VOCABULARY.

et fjeld [fjĕl], —, mountain.
en tind [tinn], —**er**, peak.
en bræ, —**er**, glacier.
en egn [ein], —**e**, region.
en indsjø [nn], —**er**, sea, lake.
en vandflate, —**r**, water surface.
en skog, —**e(r)**, forest.
en havn, —**e(r)**, harbor.
en fabrĭk', —**ker**, factory.
kraft, ‟**er**, c. g., power.
en fŏss, —**e(r)**, water-fall.
en kjede, —**r**, chain.
føde, c. g., food, sustenance.
en re'gel, reg`ler, rule.
at kjende [nn], II, to know.
at rage, I, to tower.
at begynde [bejyn'ne], II, to begin.
at føre, II, to carry.
at o'verføre, II, to transfer.
at samle, I, to gather; to collect.
at anvende [an'vĕnne], II, to apply.
at flyte — fløt — flytt, to float; to flow.
at vinde [nn] — **vandt — vundet**, to win; to secure.
at vaage, I, to venture.
at jage, I, to chase.
at sætte — satte — sat, to set; with adverbs denoting direction, motion is implied.
at feile, I, to err.
øde, —, —, waste, desolate.
evig, —, —**e**, eternal.
modig, —, —**e**, brave.
ærlig, —, —**e**, honest.
hæderlig, —, —**e**, honorable.
taus, —, —**e**, reticent.
alvor'lig, —, —**e**, serious.
stenet, —, —**e**, stony.
bega'vet, —, —**ede**, gifted.

READING.

Fjeld og dal.

Norge er et fjeldland. Bare 3 procent av landet er dyrket jord, omtrent 20 procent er bevokset med skog, resten er nakne fjeldtinder og øde fjeldvidder og snebræer. Blandt de mest kjendte fjeldegne er Dovre, Jotunheimen og Hardangervidden. Disse ligger saa at si

Troldvandet i Nordland.

midt inde i landet. Fra fjeldegnene gaar store dalfører, og i dalførerne er der elver og indsjøer. Disse elver og indsjøer er meget vakre. I sjøernes blanke vandflate speiler fjeldene sig som[1] de rager op med skogklædte sider og den evige sne om tinderne.

Landet nord for Dovre kaldes det *nordenfjeldske,* og landet syd for Dovre kaldes det *søndenfjeldske.* Denne fjeldegn, som paa en maate er Norges midtpunkt, danner det egentlige vandskille: i det nordenfjeldske gaar dalene og elvene mot nord og nordvest; i det søndenfjeldske gaar de i sydlig retning. To store dal-

fører begynder ved Dovre og gaar mot sydøst. Det ene er Østerdalen, som er bekjendt for sine store skoger. Gjennem denne dal gaar Glommen, Norges længste og vandrikeste elv. Den fører tømmeret fra dalens mægtige skoger ned til havnene ved havet, eller ogsaa til de mange sagbruk og cellulosefabrikker, som drives med vandkraft fra elvens fosser. Det andre dalføre er Gudbrandsdalen. Denne dal er bekjendt for sine store gaarder og for sine gamle ætter. Her har den gamle kultur

Paa vei til Folgefonnen, Hardanger.

holdt sig langt op i vor tid. I Lillehammer, paa østsiden av den vakre indsjø Mjøsen, er der samlet mange gamle bygninger som viser os hvordan vore forfædre levde for flere hundrede aar tilbake.[2]

Norges vildeste fjeldegn er Jotunheimen. Den ligger saa høit over havet at sneen blir liggende fra aar til aar. Det er den evige sne. Op fra vidden rager fjeldtinder, den ene efter den anden. Det hele ser ut som et størknet hav. Paa vidden mot vest ligger den berømte Jostedalsbræ. Det er en vældig ismark 50 mil lang og 50 mil bred. Den sender sine glitrende arme langt ned

i de nærmeste dalfører. Paa Hardangervidden er der ogsaa en bekjendt bræ som kaldes Folgefonnen. Den er 37 mil lang og indtil 28 mil bred.

Fra disse fjeldvidder gaar der fjeldkjeder med dalfører mellem og store elver. I elvene er der mange mægtige fosser. Disse lover at bli Norges største rigdomskilde. Efterhvert blir disse vældige fosser over-

Valders, Bagn med Fjeldheim.

ført til elektrisk kraft, som igjen anvendes til drivkraft ved forskjellige fabrikker. Ved Rjukan i Telemarken er verdens største elektriske kraftstation.

Som vi har set, er Norge ikke et land der flyter med melk og honning. Den[3] som i et saadant land skal vinde levebrød for sig og sine, maa være modig og arbeidsom. Det skal mot til[4] at vaage sig ut paa det stormfulde hav, hvor sildestimen gaar jaget av hvalen. Det skal utholdenhet til at avtvinge den stenete jordbund tilstrækkelig korn til føde for folk og fæ. Der kræves

et haardført folk baade paa hav og i skog og mark. De haarde livsvilkaar har da ogsaa sat sit stempel paa folkets karakter. Nordmanden er som regel taus og alvorlig. Men han kan ogsaa være i besiddelse av et muntert lune, som kanske bedst viser sig i de norske eventyr. Nordmændene har altid hat ord for at være et ærlig og hæderlig folk. Det er ogsaa et rikt begavet folk. "Feiler jeg vel naar jeg tror det har herlige kræfter?"

Nærødalen.

spør Bjørnson i ett av sine digt; og vor tid indrømmer villig at han ikke tar feil. I folkeoplysning staar nordmændene i første række, og norske navn findes blandt de mest berømte i videnskap, kunst, og litteratur.

Notes.—1. **som**, adverbial conjuctive, as.
2. **tilbake**, back, ago.
3. **den**, the one.
4. **skal til**, requires.
5. **at ha ord for**, to have a reputation for.

COMPOSITION.

1. In Norway there are many high mountains and long, deep valleys. 2. The low mountains are covered

Fra Folgefonnen, Hardanger.

with forests. 3. Rivers flow through the valleys to the lakes or to the fjords. 4. In these streams and lakes one can catch trout and salmon. 5. Gudbrandsdalen and Østerdalen are two of the largest valleys in Norway. 6. Norway's largest glacier is Jostedalsbræen; the next (næst) largest is Folgefonnen. 7. It requires courage

Snetunnel ved Haukelid.

Hardangerjøklen.

to go out on the ocean in storms as the fishermen often must do. 8. The Norsemen have a reputation for being an industrious people.

Utsigt over Ringerike.

Valders: mellem Skogstad og Grindaheim.

Stalheim, Nærødalen.

LESSON XXXIV.

VOCABULARY.

en bjĕlke, —r, log.
en aare, —r, fireplace.
et ildsted [ilsste], **—er,** fireplace.
et tak, —, roof.
et hjørne, —r, corner.
et hŭl, —, hole.
en pioner', —er, pioneer.
et bebo'elseshus, —, dwelling (house).
en kirke, —r, church.
et alter, —e, altar.
et tĕppe, —r, tapestry.
et møn'ster, —re, pattern.
en stabbe, —r, stump; block.
en sten, —e(r), stone.
en rŏkk, —er, spinning wheel.
træ, n. g., wood.
tøm'mer, n. g., timber.
røk, c. g., smoke.
at lage, I, to make.
at ligne [lingne], I, to resemble.
at flytte, I, to move.
at op'bevare, II, to keep; to preserve.
at ut'vikle, I, to develop.
at skjære — skar — skaaret, to cut; to carve.
tidlig [ti'li], early.
go'tisk, —, —e, Gothic.
yndig, —, —e, charming.
rank, r, straight, erect.
færdig, —, —e, ready.
paa'begyndt, begun.

READING.

Norske bygninger.

Som vi har set, er Norge rikt paa skog. Det er da naturlig at nordmændene bygget sine hjem av tømmer. Og da sagmøller ikke kjendtes i gamle dage, maatte de lage sit tømmer med øks, som nybyggerne gjorde her i Amerika. Saaledes bygget de sine bjelkestuer, som paa en maate ligner vore pionerers *log cabins*.

De ældste hus kaldtes aarestuer. De fik sit navn av aaren, som var opmurt av sten midt paa gulvet. Røken steg op gjennem et hul i taket, som kaldtes ljoren. I senere bygninger blev ildstedet flyttet til væggen eller ogsaa til et hjørne. Et saadant ildsted kaldes peis, og er betydelig større en vor moderne *fireplace*.

Nær beboelseshuset stod stabburet, hvor man opbe-

varte sine matvarer. Som navnet antyder, var dette et "bur" som var bygget paa stabber, forat ikke rotter og mus skulde komme ind og spise op matvarerne. Som oftest var stabburet vakkert utsmykket med træskjæringer. Nordmændene hadde tidlig en høit utviklet sans for kunst. I de lange vinterkvelder kunde mændene

Bygdø: stavkirke, aarestue, og stabbur.

sitte med sine tollekniver og skjære ut vakre mønstre i træ, mens kvinderne spandt paa sine rokker og vævet prægtige tepper. Endnu den dag i dag dyrkes denne kunst baade i by og bygd.

I gamle dage blev ogsaa kirkerne bygget av bjelker. Disse kirker kaldtes stavkirker. Av disse har der været omtrent 600 i Norge. Nogen av disse kirker staar endnu. Som vi kan se av billedet, er stavkirkerne en efterligning av den gotiske arkitektur, som særlig anvendtes i kirker bygget av sten. De merkelige stav-

kirker passet udmerket i et yndig landskap med ranke grantræer og høie fjeld til alle sider.

I senere tid har man i Norge opført flere bygninger i den gamle stil. Av saadanne kan nævnes Sankthanshaugens restaurant, Kongssæteren og Frognersæteren. De to sidste staar i meget vakre omgivelser i de skogklædte høider nordvest fra Kristiania.

Frognersæterens skihal.

Den merkeligste av Norges gamle bygninger er Trondhjems domkirke, Kristkirken i Nidaros som den ogsaa kaldes. Denne kirke blev paabegyndt i Olav Kyrres tid, i sidste halvdel av det 11te aarhundrede; men den blev ikke færdig før ved slutten av det 13de aarhundrede. Det er en vældig korskirke omtrent 300 fot lang og 150 bred, med 28 altere. Den har flere ganger været brændt og er endnu ikke helt gjenreist. Men siden 1869 har gjenreisningen foregaat med jevnt fremskridt, og snart vil den prægtige kirke staa fuldt færdig som et storslagent minde fra sagatidens Norge.

COMPOSITION.

1. The Norsemen built their houses of timber cut out of the wild forests. 2. These houses were somewhat like our log cabins. 3. In the oldest houses the fireplace was built of stone in the middle of the floor. 4. The

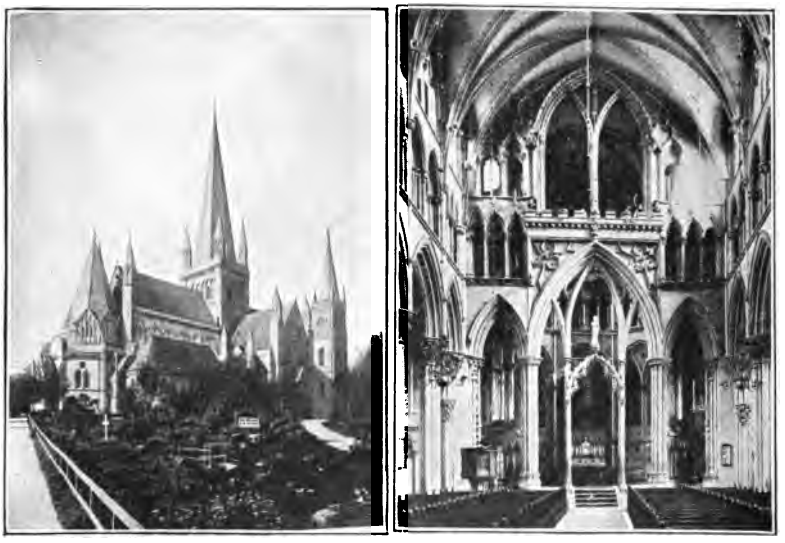

Domkirken i Trondhjem.

storehouses were usually nicely decorated with wood-carving. 5. Many old buildings from earlier centuries have been moved (flyttet) to Lillehammer and to Bygdø, an island near Christiania. 6. Several new buildings have been erected in which the old style of architecture has been applied. 7. The largest and most famous church in Norway is the cathedral at Trondhjem. 8. It was built in memory of (til minde om) Olav Haraldsøn, one of Norway's kings.

Sankthanshaugens restaurant.

Frognersæterens restaurant.

LESSON XXXV.

VOCABULARY.

en by, —er, town, city.
en by'del, —e, section of a town.
en gate, —r, street.
hovedgate, c. g., main street.
hovedstad, c. g., capital.
en indbygger, —e, inhabitant.
han'del, c. g., trade, business.
handelsforbindelse, c. g., commercial connection.
en industri', —er, industry.
en ingeniør [insjeniør'], **—er,** engineer.
et verk, —, work; achievement.
statistĭk', c. g., statistics.
en konge, —r, king.
et slŏt, —, palace.
en utsigt, —er, view.
en lund [lunn], **—e,** grove.
storting, n. g., congress.
et bassin [basseng'], **—er,** reservoir.
omegn [—ein], c. g., environs.
at an'se — ansaa — ansĕt, to consider.
at om'ringe, I, to surround.
at dele, II, to divide.
at vĕnte, I, to expect.
at besø'ke, II, to visit.
at sno (sig), III, to wind.
fŏlkerik, r, populous.
ut'strakt, extended.
vigtig, —, —e, important.
alli'kevel, nevertheless.
forholdsvis [ll], comparatively.

READING.

Norges hovedstad.

Da Norge er et litet land paa mindre end to og en halv million indbyggere, kan man ikke vente at byerne skal holde maal med de store byer i folkerike land som England og Amerika. Men der er allikevel forholdsvis store byer; for Norge har en utstrakt handel og blir mer og mer et industriland. Av de større byer kan nævnes Drammen med 24,895 indbyggere, Stavanger med 37,261, Trondhjem med 45,335, Bergen med 76,867, og Kristiania med 241,834 indbyggere. Disse tal er fra statistikken av 1910.

Kristiania er Norges hovedstad og vigtigste by. Her-

Karl Johans gate, Kristiania.

Slottet i Kristiania.

fra gaar gode veier og jernbaner til de forskjellige dele av landet. Banen til Bergen er anset for at være Europas mest storslagne ingeniørverk; den snor sig frem langs elv og dal, gjennem en mængde tunneller, over fjeldvidder hvor der ligger evig sne, og saa nedover mot havet i vest. Fra Kristianias havn gaar en mængde skib, store og smaa, til de forskjellige steder langs

Kristiania, utsigt fra slottet.

Norges kyst, og til de mange land over havet, som Norge staar i handelsforbindelse med.

Byen ligger ved bunden av den bekjendte Kristianiafjord, som gaar mot syd ut i Nordsjøen. Paa de andre kanter er byen omringet av prægtige skogklædte høider: Ekeberg mot sydøst, Grefsenaasen mot nordøst, og Holmenkollen og Voksenkollen mot nordvest. Gjennem byen gaar Akerselven og deler den i en østlig og en vestlig del. Østenfor Akerselven ligger den gamle bydel, som kaldes Oslo.

Kristianias hovedgate er Karl Johan. Øverst oppe paa en vakker høide ligger kongens slot, omgit av en stor park. Fra slottet har man en henrivende utsigt over byen og fjorden. Paa venstre side av gaten ser man en samling bygninger i græsk stil. Det er det norske universitet. Paa høire side ligger Studenterlunden, en vakker park med boulevard; og nedenfor parken staar

Kristiania, utsigt fra slottet mot fjorden.

den massive stortingsbygning. I Studenterlunden, like overfor universitetet, er opført en prægtig teaterbygning, Nationalteatret.

Byen har mange parker. En av de mest besøkte er Sankthanshaugen. Her er der vakre spaserganger, musikpaviljong, statuer, og en restaurant opført i gammel bygningstil. Paa toppen av haugen ligger et vandbasin. Herfra har man den yndigste utsigt over byen, fjorden, og den storslagne omegn.

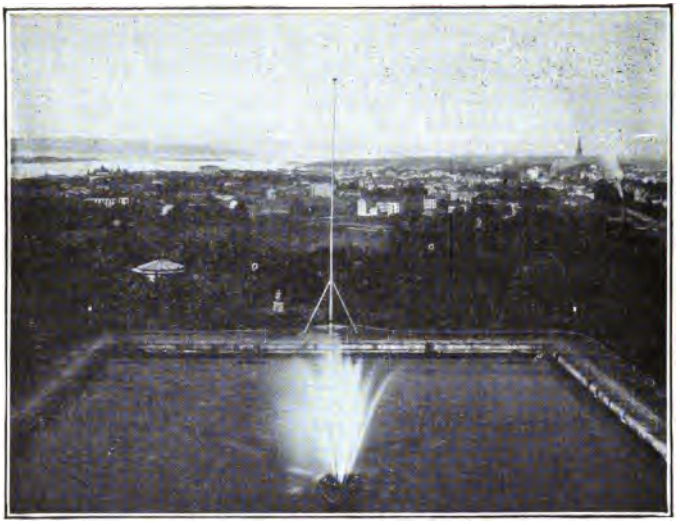

Kristiania, utsigt fra Sankthanshaugen.

COMPOSITION.

1. Norway is not a large country; the cities there are not as large as in America. 2. Christiania is the largest and most important city. 3. It is the capital of Norway;

Skien.

Finse, langs Bergensbanen.

the city has about 250,000 inhabitants. 4. The railway between Bergen and Christiania goes over mountains and through many long tunnels. 5. The oldest part of the city lies east of the river; it is called Oslo. 6. The capital has many parks and beautiful surroundings. 7. On one side is the fjord and on the other sides are forest-clad heights. 8. Out in the fjord are many beautiful islands, of which the largest is Bygdø.

Bergensbanen ved Gravhalsen.

LESSON XXXVI.

VOCABULARY.

en jënte, —r, girl.
et hode, —r, head.
en hals, —e(r), neck.
en mund [nn], **—e(r),** mouth.
et bryst, —, breast.
et hjerte, —r, heart.
et øie, øine, eyes.
et knæ, —, (pl. also **knær**), knee.
et berg, — (or **berge**), mountain; cliff.
pust, c. g., breath.
løv, n. g., leaves; foliage.
græs [græss], n. g., grass.
omhu, c. g., care.
en kant, —er, edge.
at spænde [nn], II, to kick.
at samle, I, to gather.
at smake, II, taste.
at klappe, I, to pat; to beat or palpitate.
at tænde [nn], II, to light.
at hoppe, I, to jump.
at le — lo — ledd, to laugh.
at lye — lydde — lyet or **lydd),** (other form: **at lytte,** I), to listen.
sen, r, slow.
dit, thither, there.
nëppe, hardly.

READING.

EN GLAD GUT.[1]

Første kapitel.

Øyvind het han, og graat da han blev født. Men alt da han sat opreist paa morens fang, lo han, og naar de tændte lys paa om kvelden, lo han saa det sang, men graat da han ikke fik komme bort til det.

"Av den gutten maa der bli noget rart," sa moren.

Der hvor han blev født, hang det bare berg utover[2], men det var ikke høit; furu og birk saa ned; heggen strødde blomster paa taket. Men oppe paa taket gik en liten bukk som Øyvind aatte; den skulde gaa der for ikke at tulle sig væk[3], og Øyvind bar løv og græs op til den. En vakker dag hoppet bukken over og bort i berget; den gik ende op[4] og kom dit den aldrig hadde været før. Øyvind saa ikke bukken da han kom ut efter non, og

tænkte straks paa ræven. Han blev het over hele kroppen, saa sig om og lydde:

"Kille-kille-kille-killebukken!"

"Bæ-æ-æ-æ!" sa bukken oppe paa bergkanten, la hodet paa skakke[5] og saa ned.

Men ved siden av bukken laa en liten jente paa knæ.

"Er den din, den bukken?" spurte hun.

Øyvind stod med aapen mund og øine, stak begge hænder i den kjolebuksen han bar.

"Hvem er du?" spurte han.

"Jeg er Marit, mor sin[6] unge, felen til[7] far, huldra[8] i huset, datterdatter til Ola Nordistuen paa Heidegaardene, fire aar til høsten, to dage efter frostnætterne, jeg!"

"Er du det, du!" sa han og drog pusten, for han hadde ikke turdet slippe den saalænge hun talte.

"Er den din, den bukken?" spurte jenten op igjen.

"Ja-ha," sa han og saa op.

"Jeg har faat saadan lyst paa den bukken; — du vil ikke gi mig den?"

"Nei, det vil jeg ikke."

Hun laa og spændte med benene og saa ned paa ham, og da sa hun:

"End naar du faar en smørkringle for bukken, kan jeg saa faa den?"

Øyvind var av fattigfolk; han hadde spist smørkringle bare en gang i sit liv; det var da bedstefar kom dit, og slikt hadde han aldrig spist hverken før eller siden. Han saa op paa jenten.

"La mig faa se den kringlen først," sa han.

Hun var ikke sen paa det, viste en stor kringle frem som hun holdt i haanden: "her er den!" sa hun og kastet den ned.

"Au, den gik i stykker," sa gutten, han samlet hver bit op med omhu; den allermindste maatte han smake

paa, og den var saa god at han maatte smake paa en til, og før han selv visste av det, hadde han spist op hele kringlen.

"Nu er bukken min," sa jenten.

Gutten stanste med den sidste bit i munden, jenten laa og lo, bukken stod ved siden, hvit i brystet, brunsort i ragget, og saa ned paa skakke.

"Kunde du ikke vente saalænge?" bad gutten; hjertet begyndte at klappe i ham.

Da lo jenten endnu mere, skyndte sig op paa knæ.

"Nei, bukken er min, den," sa hun og slog armene om halsen paa den, løste et strømpebaand og bandt omkring. Øyvind saa paa. Hun reiste sig og begyndte at dra i bukken; den vilde ikke gaa med og tøide halsen nedover mot Øyvind. "Bæ-æ-æ-æ!" sa den. Men hun tok i ragget med den ene haand, drog i baandet med den anden og sa vakkert:

"Kom, du bukken, saa skal du faa gaa i stuen og spise av mor sine fat og mit forklæ," og saa sang hun:

Kom, bukken til[7] gutten,
kom, kalven til mor,
kom, mjauende katten
i snehvite skor.

Notes.—1. With this lesson begins Bjørnson's little classic **A Happy Boy**. The story is given in full, with the omission of a few letters and a story within the story. This omission is due to language difficulties.

2. **hang....utover**, i. e., the cliff projected over part of the roof of the house.

3. **at tulle sig væk**, to stray off; ramble about and get lost.

4. **ende [enne] op**, straight up.

5. **paa skakke**, to the side.

6. **mor sin unge**, mother's child (darling). In dialects the possessive pronoun is often used instead of the possessive case of the noun.

7. **til** is often used to express possession.

8. **huldra**, definite form, = **huldren**.

COMPOSITION.

1. The story, *En glad gut,* is written by Bjørnstjerne Bjørnson. He wrote it when he was a young man of twenty-seven. 2. In his stories Bjørnson shows us the

poetic side of [the] life in (paa) the country. 3. Bjørnson has written many short stories; some of them are longer and some are shorter than this one. 4. The hero in this story is called Øyvind. The first thing we hear about him is that he cried when he was born. 5. Øyvind let his goat go about on the roof. There he could not get lost. 6. One day the goat jumped from the roof [and] up on the edge of the cliff. 7. May I have [get] it? Couldn't I get it? What if I give you something for it, could I have it then? 8. May I taste it? Have you tasted it? Does it taste good? How does it taste? 9. Do not taste it or you will eat it before you are aware of it. 10. Can't you wait a while? You will have to (faar) wait until later.

CONVERSATION.

1. Hvad heter denne fortælling?
2. Hvem har forfattet den?
3. Hvor gammel var han da han skrev den?
4. Hvordan saa det ut der hvor huset stod?
5. Hvor var det furuen, birken og heggen vokste?
6. Hvor kom blomsterne fra som blev strødd paa taket?
7. Hvad tænkte Øyvind da bukken ikke var nogensteds at se?
8. Hvad var det Øyvind skulde faa for bukken?

LESSON XXXVII.

VOCABULARY.

en stĕmme, —r, voice.
maal, n. g., voice.
himmerike (himmel, heaven, **rike,** kingdom), heaven.
et sŭk, —, sigh.
en lekekamerat, —er, playmate.
grønsvær, n. g., green-sward.
tăk, n. g., thanks.
mot, n. g., courage.

lov [låv], permission.
forla'telse, c. g., forgiveness; pardon.
en beslut'ning, —er, decision; resolution.
en sŏrg, —er, sorrow.
en kŏp, —per, cup; utensil (in this case, of wood).
at miste, I, to lose.
at sŏvne, I, to go to sleep (often followed by **ind** [inn], in).
at danse, —te, —et, to dance.
at drømme—drømte—drømt, to dream.
at føle, II, to feel.
at love [låve], II, to promise.
at ske [sje], III, to happen.
at bringe—bragte—bragt, to bring.
at ligge — laa — ligget, to lie (recline).
at forstaa', — s t o d [s t o], **staat** [staatt], understand.
at behŏl'de [ll] — **beholdt** — **beholdt**, to keep.
slĕm, —t, —me, mean.

READING.

Der stod gutten.

Bukken hadde han stellet med[1] siden i vinter den blev født, og aldrig hadde han tænkt sig at den kunde mistes; men nu var det gjort paa en liten stund, og han skulde ikke se den mere.

Moren kom trallende op fra fjøren med kopper som hun hadde skurt; hun saa gutten sitte og graate med benene under sig i græsset, og gik bort til ham.

"Hvad graater du for?"

"Aa, bukken, bukken!"

"Ja, hvor er bukken?" spurte moren, hun saa op paa taket.

"Den kommer aldrig mere igjen," sa gutten.

"Kjære, hvordan skulde d e t gaa til?"

Han vilde ikke straks tilstaa det.

"Har ræven tat den?"

"Ja, Gud gi det var ræven!"

"Er du paa stel[2]!" sa moren; "hvor er det blit av bukken?"

"Aa, aa, aa, — jeg kom i skade for[3] — — at sælge den for en kringle!" —

Just i det samme han sa ordet, forstod han hvad det var at sælge bukken for en kringle; før hadde han ikke tænkt paa det.

Moren sa: "Hvad tror du nu den lille bukken tænker om dig, naar du kunde sælge den for en kringle?"

Og gutten selv tænkte paa det, og forstod meget godt at han aldrig kunde bli glad mere h e r i verden — og ikke engang hos Gud, tænkte han siden.

Saa megen sorg følte han at han lovte med sig selv aldrig mere at gjøre noget galt, hverken at skjære rokkesnoren, eller slippe sauerne, eller gaa ned til sjøen alene. Han sovnet ind der han laa, og han drømte om bukken at den var kommet til himmerike; Vorherre sat med stort skjeg likesom i katekismen, og bukken stod og bet løv av et skinnende træ; men Øyvind sat alene paa taket og kunde ikke komme op.

Da stak noget vaatt like borti øret paa ham, han skvat op. "Bæ-æ-æ-æ!" sa det, og det var bukken, som var kommet igjen!

"Nei, er du kommet igjen!" Han sprang op, tok begge forbenene op paa den og danste med den som en bror; han rykket den i skjegget, og han vilde netop ind til mor med den da han hørte nogen bak sig og saa jenten sitte paa grønsværet like ved siden. Nu forstod han altsammen. Han slap bukken.

"Er det dig som er kommet med den?"

Hun sat og rev græs op med haanden og sa: "Jeg fik ikke lov at beholde den; bedstefar sitter deroppe og venter."

Mens gutten stod og saa paa hende, hørte han en skarp stemme oppe fra veien rope: "Naa!" Da husket hun hvad hun skulde gjøre; hun reiste sig og gik bort til Øyvind, stak den ene muldete haand i en av hans, saa bort

og sa: "Om forlatelse."[4] Men saa var ogsaa hendes mot forbi, hun kastet sig ned over bukken og graat.

"Jeg mener du faar beholde[5] bukken, jeg," sa Øyvind og saa væk.

"Skynd dig nu!" sa bedstefar oppi bakken.

Og Marit reiste sig, og hun gik med dragende ben opefter.

"Du glemmer nok strømpebaandet dit," ropte Øyvind efter hende.

Da vendte hun sig og saa først paa baandet og siden paa ham. Endelig fattet hun en stor beslutning[6] og sa med tykt maal: "Det kan du beholde."

Han gik bort til hende og tok hende i haanden:

"Tak skal du ha!" sa han.

"Aa, ikke noget at takke for," svarte hun, drog et uhyre langt suk og gik videre.

Han satte sig ned igjen i græsset, bukken gik ved siden av ham; men han var ikke længer saa glad i den som før.

Notes.—1. **at stelle med**, to tend to; to take care of.
2. "Are you out of your wits?"
3. I had the misfortune to....; I unfortunately happened to....
4. **Om forlatelse** = Beg your pardon. A short form for: **Jeg ber om forlatelse.**
5. It is difficult to render this in English. The sentence expresses a willingness to give up his rights, and yet a willingness which is enforced by the situation.
6. **at fatte en beslutning**, to make a resolution.

COMPOSITION.

1. The boy stood there thinking. What was he now to do? What could he do? Was he to do anything? Was there anything that could be done? 2. Now I understand what it means [or is] to sell it for a cake. Why did I not think of this before? How could I do it? What made me (fik til at) do it? 3. He had never felt such sorrow before. This was the first time he felt anything like [any such *thing* as] sorrow. 4. Øyvind lay think-

ing how mean he had been to [with] his playmate. While thinking [he thought] about this he fell asleep. 5. He began dreaming. He lay dreaming about his playmate. He dreamt it was in Heaven. 6. Did you come back with it? Why didn't you keep it? 7. She begged his (ham om) pardon. But then she lost her courage and began to cry. 8. I have decided to come back. I have made a decision.

CONVERSATION.

1. Hvad var det Øyvind aldrig hadde tænkt sig kunde ske?
2. Hvor hadde moren været?
3. Hvad saa hun da hun kom hjem?
4. Hvad var det gutten var kommet i skade for?
5. Hvad var det gutten lovte han aldrig skulde gjøre mer?
6. Hvad gjorde han da han fik se bukken igjen?
7. Hvem sendte Marit tilbake med bukken?
8. Hvorfor var Øyvind mindre glad i bukken nu end før?

LESSON XXXVIII.

VOCABULARY.

et ēventyr, —, tale; fairy tale.
en ĕlv, —e(r), stream; river.
en bæk, —ke(r), small stream; rivulet.
et hav, —, ocean.
en himmel, himle (def., **himmelen** or **himlen, himlene**), heaven; sky.
en sky [sjy], **—er**, cloud.
en fugl [ful], —e(r), bird.
et dyr, —, animal.
en flue, —r, fly.
et bryn, —, (also **øienbryn**), eyebrow.
forstand' [nn], c. g., sense; understanding.
ungdŏm, c. g. (def., **—men**), youth; young people.
en kăt, —te(r), cat.
en vinge, —r, wing.
at hilse, II, to greet.

at hvile, II, to rest.
at beskrive, to describe.
at synes—syntes—syntes, to think.
mæt, —, —te, condition of satisfied hunger; satiated.
træt, —, —te, tired; fatigued.
fornøi'et, —, —ede, satisfied; amused.

READING.

Andet kapitel.

Bukken gik bunden[1] ved stuevæggen; men Øyvind gik og saa op over berget. Moren kom ut til ham og sat hos ham; han vilde høre eventyr om det som var langt borte; ti nu var ikke bukken længer nok. Saa fik han høre om at engang kunde alting tale; berget talte til bækken og bækken til elven og elven til havet og havet til himmelen; men saa spurte han om ikke himmelen talte til nogen? Og himmelen talte til skyerne, men skyerne til trærne, men trærne til græsset, men græsset til fluerne, men fluerne til dyrene, men dyrene til børnene, men børnene til de voksne; og saaledes gik det endnu videre til det gik rundt, og ingen visste hvem som begyndte. Øyvind saa paa berget, trærne, sjøen, himlen, og hadde i grunden[2] aldrig set dem før. Katten kom ut i det samme og la sig paa hellen i solskinnet.

"Hvad sier katten?" spurte Øyvind og pekte.

Moren sang:

Solen skinner vakkert om kvelden,
katten ligger doven ut paa hellen.
"To smaa mus,
fløte av et krus,
fire stykker fisk
stjal jeg bak en disk
og er saa god og mæt,
og er saa doven og træt,"
sier katten.

Men hanen med alle hønerne kom. "Hvad sier hanen?" spurte Øyvind og slog hænderne sammen.

Moren sang:

Kyllinghønen vingerne sænker,
hanen staar paa et ben og tænker.
"Den graa gaas
styrer høi nok kaas;
men se til om den kan
naa en hane i forstand!
Ind, ind, høner, under tak,
solen kan gjerne faa lov for idag,"
sier hanen.

Men to smaa fugler sat og sang oppe paa mønen "Hvad sier fuglene?" spurte Øyvind og lo.

"Herre Gud, det er godt at leve
for den som slipper at stræve,"
sier fuglene.

Og han fik høre hvad altsammen sa like ned til myren som krøp gjennem mosen, og ormen som pikket i barken.

Samme sommer begyndte moren at lære ham at læse. Bøkerne hadde han eid længe og tænkt meget paa hvorledes det skulde gaa til naar ogsaa de begyndte at tale. Nu blev bokstaverne til dyr, fugler, og alt som til var[3]; men snart begyndte de at gaa sammen to og to; *a* stod og hvilte under et træ som het *b*, saa kom *c* og gjorde det samme; men da de kom sammen tre og fire, var det som de blev sinte paa hverandre; det vilde ikke rigtig gaa. Og jo længere utover han kom, des mere glemte han hvad de var; længst husket han paa *a*, som han holdt mest av; den var et litet sort lam og var venner med alle; men snart glemte han ogsaa *a*, boken hadde intet eventyr, men bare lekser.

Saa var det en dag moren kom ind og sa til ham: "Imorgen begynder skolen igjen, da skal du følge mig op til gaarden."[4]

Øyvind hadde hørt at skolen var et sted hvor mange gutter lekte, og det hadde han ingenting imot. Han var meget fornøid; paa gaarden hadde han været ofte, men ikke naar der var skole, og han gik fortere end moren op over bakkerne, for han længtet. De kom op til livørestuen[5]; en forfærdelig surr som av kvernhuset hjemme stod imot dem, og han spurte moren hvad det var.[6] "Det er ungdommen som læser," svarte hun, og han blev meget glad; for saadan var det ogsaa han hadde læst før han kjendte bokstaverne. Da han kom ind, sat der saa mange barn omkring et bord at der ikke var flere i kirken; andre sat paa sine nistekopper langs væggene, nogen stod i smaa hoper omkring en tabel; skolemesteren, en gammel, graahaaret mand, sat paa en krak nede ved gruen og stoppet sin pipe. Da Øyvind og moren traadte ind, saa de alle op, og kvernhus-surret stanste som naar de dæmmet i renden. Alle saa de paa de indtrædende, moren hilste paa skolemesteren, som hilste igjen.

"Her kommer jeg med en liten gut som vil lære at læse," sa moren.

"Hvad heter den kroppen?" spurte skolemesteren og grov ned i skindposen efter tobak.

"Øyvind," sa moren; "han kan bokstaverne, og han kan lægge sammen."[7]

"Aa nei da," sa skolemesteren, "kom hit, du hvithode!"

Øyvind gik bort til ham, skolemesteren fik ham paa fanget og tok huen av ham.

"For en vakker liten gut!" sa han og strøk ham i haaret.

Øyvind saa ham op i øinene og lo.

"Er det ad mig du ler?" han rynket brynene.

"Ja, det er det," svarte Øyvind og skratlo.

Da lo ogsaa skolemesteren, moren lo, børnene skjønte ogsaa de fik lov at le, og saa lo de allesammen.

Dermed var Øyvind kommet ind paa skolen.

Notes.—1. picketed; tied by rope.
2. i grunden [nn], in fact; really.
3. alt som til var = alt som var til. At være til, to exist.
4. Øyvind's father was a husmand, that is, he had a small piece of land belonging to a larger farm or gaard. This smaller piece of land was called en plads [plass]. For the privilege of using such a plads, the husmand was obliged to work for the owner. The people on the plads naturally refer to the home of the owner as gaarden.
5. livøre, that which is reserved when one surrenders his property to an heir.
6. The children sat around a large table. In studying their lessons, all read aloud at the same time.
7. lægge sammen, read by spelling and adding syllable to syllable.

COMPOSITION.

1. Øyvind asked (bad) his mother to tell him fairy-tales. 2. She told him that once upon a time everything could talk. 3. Øyvind thought it was queer that mountains, streams, trees, and animals could talk. 4. He had gotten books, and now he was to begin to read. 5. His mother was to teach him. He expected that the books could also talk. 6. He had never been to school before. This was to be *the* first time. 7. Øyvind liked all that noise. It reminded him of how he read when he first began. 8. When they came in she greeted the schoolmaster. 9. The schoolmaster asked him whom he was laughing at. 10. This was Øyvind's first day at [on the] school.

CONVERSATION.

1. Hvorfor vilde Øyvind høre eventyr?
2. Hvad var det han vilde høre eventyr om?
3. Hvad var det moren fortalte ham om?
4. Fortæl hvordan det gik da Øyvind skulde til at læse.
5. Hvad trodde Øyvind at skolen var for noget?
6. Hvad saa han da han kom ind?

7. Beskriv skolemesteren, saadan som du tror han ser ut.

8. Hvordan ser Øyvind ut?

LESSON XXXIX.

VOCABULARY.

en bøn [bønn], **—ner**, prayer.
en albue, —r, elbow.
en plads [p l a s s], **—e(r)**, a part of a **gaard**. See preceding lesson, note 4.
en bās, —ser, bass (bass singer; bass voice).
en diskant', —er, t r e b l e voice; soprano.
en virkning, —er, effect; influence.
en bygd, —er, neighborhood; community.
et sind [nn], —, mind.
at gjemme —gjemte —gjemt, to hide.
at dække, I, to cover.
at ĕnde [nn], II, to end.
at hŏlde [ll], to hold.
at holde av, to think of; to have affection for.
at passe, I, to watch; to take care of.
at spille — spilte — spilt (or **spillet**), to play.
at synge — sang — sunget, to sing.
rask, r, quick.
rolig, —, —e, quiet.
duelig, —, —e, able.
frygtelig, —, —e, fearful.

READING.

Da han skulde sætte sig, vilde de alle gjøre plads for ham; han saa sig ogsaa længe om; de hvisket og pekte; han dreide sig omkring til alle kanter med huen i haanden og boken under armen.

"Nu, hvad blir det saa til?" spurte skolemesteren, han holdt atter paa med pipen.

Idet gutten skal vende sig mot skolemesteren, ser han tæt ved siden av ham nede ved gruestenen og sittende paa en liten rødmalet løp, Marit med de mange navn; hun hadde gjemt ansigtet bak begge hænder og sat og gløttet hen til ham.

"Her vil jeg sitte!" sa Øyvind raskt, tok en løp og satte sig ved siden.

Nu løftet hun litt den armen som vendte imot ham, og saa paa ham under albuen; straks dækket ogsaa han sit ansigt med begge hænder og saa paa hende under albuen. Slik sat de og skapte sig til indtil hun lo, saa lo ogsaa han, ungerne hadde set det og lo med; da skar det ind med frygtelig sterk stemme, men som blev mildere efter hvert:

"Stille, troldunger, smaatøi, spilleverk![2] — stille og vær snilde mot mig, sukkergriser!"

Det var skolemesteren, som hadde for vis at fyke op, men bli god igjen før han endte. Straks blev det rolig i skolen indtil pepperkvernene atter begyndte at gaa; de læste høit hver i sin bok, de fineste diskanter spillet op, de grovere stemmer trommet høiere og høiere for at ha al overvegten, og en og anden hauket ind imellem; Øyvind hadde i sine levedage ikke hat slik moro.

"Er det slik her bestandig?" hvisket han til Marit.

"Ja, slik er det," sa hun.

Senere hen maatte de frem til skolemesteren og læse; en liten gut blev dernæst sat til at læse med dem, og saa fik de slippe og skulde gaa hen og sitte rolige igjen.

"Nu har jeg ogsaa faat en bukk," sa hun.

"Har du?"

"Ja, men den er ikke saa vakker som din."

"Hvorfor er du ikke oftere kommet op paa berget?"

"Bedstefar er ræd jeg skal falde utfor."

"Men det er ikke saa høit."

"Bedstefar vil ikke allikevel."

"Mor kan saa mange viser," sa han.

"Du kan tro bedstefar ogsaa kan."

"Ja, men han kan ikke om det som mor kan."

"Bedstefar kan om en dans, han. — Vil du høre den?"

"Ja, gjerne det."

"Men saa maa du komme længer hit, at ikke skolemesteren skal merke det."

Han flyttet sig, og saa sa hun frem en liten visestump fire-fem ganger saa gutten lærte den, og det var det første han lærte paa skolen.

"Op, unger!" ropte skolemesteren; "idag er det første dagen, saa skal I slippe tidlig; men først maa vi holde bøn og synge."

Der blev et leven i skolen, de hoppet av bænkene, sprang over gulvet, snakket i munden paa hverandre.

"Stille fantunger, skarvunger! — stille, og gaa vakkert over gulvet, smaabarn!" sa skolemesteren, og de gik rolige hen og stillet sig op, hvorefter skolemesteren gik foran dem og holdt en kort bøn. Siden sang de; skolemesteren begyndte med sterk bas, alle børnene stod med foldede hænder og sang med, Øyvind stod nederst ved døren sammen med Marit og saa paa; de foldet ogsaa hænderne, men de kunde ikke synge.

Dette var den første dag i skolen.

Tredje kapitel.

Øyvind vokste til og blev en rask gut; i skolen var han blandt de første, og hjemme var han duelig i arbeide. Det kom derav at hjemme holdt han av moren og i skolen av skolemesteren; faren saa han litet til; ti enten laa han paa fiske,[3] eller han passet deres kvern, hvor den halve bygd malte.

Det som i disse aar hadde mest virkning paa hans sind, var skolemesterens historie,[4] som moren fortalte ham en kveld de sat ved aaren. Den gik ned i hans bøker, den la sig under hvert ord skolemesteren sa, og smøg omkring i skolen naar der var stilt. Den gav ham lydighet og ærbødighet og likesom et lettere nemme for alt der blev lært.

Notes.—1. **at skape sig til**, to cut up, make faces.
2. **troldunger**, a naughty child is sometimes called a troldunge. **smaatøi**, lit., little things. **spilleverk**, **spille** + **verk** (works), music boxes.
3. **at ligge paa fiske**, to be out fishing.
4. The story of Baard takes up one chapter. This is omitted as the language offers some difficulties. The main facts are given in the composition exercises of this and the succeeding lesson.

COMPOSITION.

Baard was the name of the schoolmaster. He had a brother whose name was Anders. They thought much of each other. They became soldiers and went to war together. After they had returned, their father died. There was much property. They agreed to hold an auction and divide the money. Among other things there was a gold watch. Baard wanted to buy it, and so did Anders. Baard expected Anders to let him have [get] it, and Anders expected the same of Baard. After a while Baard bid fifty dollars. Anders raised him [bid over]. Then Baard laughed: "One hundred dollars, and my brotherhood on the bargain (paa kjøpet)," he said, and walked out. Soon after, some one came and told Baard that the watch was his; Anders had given in [given himself]. Then he realized [understood] what it meant. Now he thought only of [on] his brother, not of the watch. He stood a long while thinking about this. The people came out, and among them Anders. When he saw Baard standing by his horse, he said: *"Tak for uret, Baard. Du skal ikke se det gaa den dag din bror træder dig i hælene."* *"Heller ikke den dag jeg rider tilgaards igjen,"* answered Baard, mounted his horse (steg tilhest) and rode away.

CONVERSATION.

1. Hvem var Marit? Fortæl om Marits og Øyvinds første møter.
2. Hvorfor fik ikke Marit komme oftere paa berget?
3. Hvad var det første Øyvind lærte paa skolen?

4. Hvad var det som hjalp til at Øyvind blev saa flink?

5. Hvad var det hans far hadde at gjøre?

6. Hvad var det som hadde en saadan virkning paa Øyvinds sind?

LESSON XL.

VOCABULARY.

en religion', **—er**, religion.
en opdra'ger, **—e**, educator (lit., one who brings up).
en ildebrand [ll-nn], **—e**, fire.
en kjælke, **—r**, sled; coaster.
en bakke, **—r**, hill.
ski [shi] (pl.), ski.
en me'ster, **mestere**, master; champion.
en fri'stund [nn], **—er**, free hours.
en have, **—r**, orchard.
en gang, **—e(r)**, entry.
jagt, c. g., chase.
følge [ll], n. g., company.
konfirmation' [sjon], c. g., confirmation.
at blinke, I, to gleam.
at konfirme're, II, to confirm.
at liste, I, to move cautiously; to sneak.
at gjø, III, to bark.
at bry, III, to bother.
at bry sig om, to show concern for; to care for.
at laane, II, to loan; to lend.
ualmin'delig, **—**, **—e**, unusual.
underlig, **—**, **—e**, queer; strange.
mun'ter, **—t**, **—re**, lively; cheerful.
graa, **—t**, **—**, gray (**graat**, n. g. sing., short vowel; **graat**, imp. of **at graate**, long vowel).

Fjerde kapitel.

Om hans videre opvekst til ett aar før konfirmationen, er ikke stort at melde. Han læste om morgenen, arbeidet om dagen, og lekte om kvelden.

Da han hadde et ualmindelig muntert sind, varte det ikke længe før den nærmeste ungdom i fristunderne gjerne fandtes der hvor han var. Der løp en stor bakke nedover til bugten foran pladsen, langs berget paa den ene side og skogen paa den anden, som før meldt, og

den hele vinter var her hver godveirskveld og søndag kjælkebakke for bygdens akende ungdom. Øyvind var mester i bakken, eide to kjælker, "Skarptraaveren" og "Skabeistet"[1]; den sidste laante han ut til større følger, den første styrte han selv og hadde Marit i fanget.

Det første Øyvind i den tid gjorde naar han vaaknet var at se ut om det var tøveir, og saa han at det hang graat over buskene paa hin side bugten, eller hørte han det dryppet av taket, da gik det saa sent med paaklædningen som om der intet var at utrette den dag. Men vaaknet han — og helst en søndag — til knitrende kulde og klarveir, de bedste klær og intet arbeide, bare overhøring eller kirkegang om formiddagen, og saa hele eftermiddagen og kvelden fri, — hei! da stod gutten med et byks ut av sengen, klædte sig som til ildebrand, og kunde næsten intet spise. Saa snart eftermiddagen var der og den første gut kom staaende paa sine ski langs veikanten, svinget skistaven over hodet og ropte saa det gjaldet i aasene omkring vandet, og saa en efter veien paa kjælke, og nok en, nok en, — da gutten avsted med "Skarptraaveren", sprang hele bakken og stanste op imellem de sidstkomne[2] med en lang, skingrende hauking der lo langs bugten fra aas til aas og døde først langt borte.

Han saa da gjerne efter Marit; men var hun først kommet, brydde han sig heller ikke mere om hende.

Men saa kom der en jul da gutten saavelsom jenten kunde være saapas som i sit 17de aar og skulde begge konfirmeres til vaaren. Fjerde dag jul stod et stort lag paa den øvre av Heidegaardene hos Marits bedsteforældre, hos hvem hun var opdraget, og som hadde lovt hende dette lag nu paa tredje aaret, men endelig den helg maatte ut med det. Hit blev Øyvind indbudt.

Det var en halvklar, ikke kold kveld, ingen stjerner saaes; dagen efter maatte der komme regn. Der gik en

noget døsig vind over sneen, som var avføket hist og her paa de hvite Heidemarker, andre steder hadde den lagt skavl. Langs efter veien hvor ikke netop sneen laa, var der haalke, og den laa blaasort imellem sneen og den bare mark, og blinket stykkevis bortover saa langt en kunde se. Langs fjeldene hadde der gaat fonner; efter dem var der mørkt og tomt, men paa begge sider av deres leie, lyst og sneklædt undtagen hvor birkeskogen stak sig sammen og gjorde sort. Vand var ikke at se, men halvnakne moer og myrer laa op under fjeldene, sønderrevne og tunge. Gaardene laa i svære klynger midt paa flaten; de saa i vinterkveldens mørke ut som sorte klumper hvorfra lys skar ut over marken, snart fra ett vindu, snart fra et andet; det syntes paa lysene at man hadde det travelt[3] inde. Ungdommen, den voksne og halvvoksne, flokket sig sammen fra forskjellige kanter; de færreste gik veien, eller forlot den i alle fald naar de kom nær gaardene, og listet sig da frem, en bak fjøset, et par under stabburet, nogen for[4] længe bak laaven og skrek som ræver, andre svarte langt borte som katter, en stod bak ildhuset og gjødde som en gammel, sint hund for hvem kvinten var brusten, indtil der skedde almindelig jagt. Jenterne kom dragende i store flokker, hadde nogen gutter, helst smaagutter, med sig, som sloges omkring dem langs veiene for at synes karer.[5] Naar en saadan jenteflok kom tilgaards, og en eller anden av de voksne gutter fik se dem, skilte jenterne sig, fløi ind i gangene eller ned i haven og maatte drages frem og ind, en for en. Somme var saa rent undselige at der maatte gaa bud efter Marit; hun kom da ut og stivnødde[6] dem. Somme tider kom der ogsaa en som oprindelig ikke var buden, og hvis hensigt det slet ikke var at gaa ind, men bare se paa, indtil det blev saa at hun blot skulde ta en eneste dans. De som nu Marit likte godt, bad hun ind

til selve kaarfolkene i et litet kammer, hvor gamlen sat og røkte, og bedstemor gik omkring; de blev da skjænket[7] og vel tiltalt. Øyvind var ikke blandt dem, og dette faldt ham noget underlig.

Notes.—1. **Skarp, sharp, traaver, trotter, = fast trotter. Ska, damage, + beist, beast.**
2. **sidstkomne, perf. part. kommen, pl. komne.**
3. **at ha det travelt, to be busy.**
4. **for [o long and closed], imp. of at fare, = ran about.**
5. **faught....to show off.**
6. **stivnødde, stiv + imp. of at nøde (or nø), to urge.**
7. **skjænket, treated to drink of some kind, most likely home-made ale.**

COMPOSITION.

Anders and Baard were no longer friends. They did not speak to each other. Anders had a gaard. One evening his barn burned. That same evening people had seen Baard go down toward Anders' home.

From that day on [av] Anders began drinking. At last he took [became] sick. His wife came and told Baard [it]. He accompanied her home. Now the two brothers began talking together, and everything was [became] explained. It had happened this way (det var gaat til paa denne maate): Baard had often wanted to go to his brother, but there was always something in the way. One evening he had gone as far as to the door. He heard voices inside: "Baard went to communion today. I believe he was thinking about you." "I know him. He thinks only of himself," was answered (blev det svaret). Soon Anders came out. He drew a deep sigh and said: "Ja — ja — ja; — herre Gud, herre Gud!" Then he went in. Baard wanted to have spoken to him, but he was not able to do so. Baard went to the barn, lit a torch and hung the watch where Anders could find it the next morning. That night the barn burned. Now all was explained; but that day Anders died. Baard provided for (tok sig av) his wife and child.

But now Baard wanted to do some good, and so he became schoolmaster.

Se, denne historie var det som gik om den gamle skolemester, og i Øyvinds sind fik en saadan vekst at den blev ham baade til religion og opdrager.

CONVERSATION.

1. Hvor gammel var Øyvind da vi sidst hørte om ham, og hvor gammel er han nu?
2. Fortæl om Øyvind og kjælkebakken.
3. Hvad menes der med at Øyvind ikke brydde sig mere om Marit naar hun først var kommet?
4. Beskriv aftenen da laget skulde finde sted.
5. Hvordan bar ungdommen sig ad da de kom tilgaards?
6. Hvorfor syntes Øyvind det var underlig at han ikke blev budt med ind hvor de gamle var?
7. Hvorfor blev han ikke budt?

LESSON XLI.

VOCABULARY.

en skulder, —re, shoulder.
en tand [nn], **"er,** tooth.
en prĕst, —er, pastor.
en kamerat', —er, chum.
en smerte, —r, pain.
en tone, —r, tone.
en spøk (no pl.), joke.
at kaste, I, to throw.
at stirre, I, to stare (**at nidstirre, nid** is an intensive).
at spøke, II, to joke.
at glo, III, to stare.
at vŏkse—vokste—vokset, to grow.
at smile, II, to smile.
at vite — visste — visst, to know (to have knowledge of).
at kjĕnde [nn], II, to feel (also to know, i. e., be acquainted with).
rød [rø], r, red.
blaa, —t [blaatt], —, blue.
sort, —, —e, black.
vŏksen, —t, —ne, grown up.
stölt, —, —e, proud.
fin, r, fine; pretty.
ben, r, straight.
ti, because (seldom used in speech).
fŏr, because (most common).
fordi', because.

READING.

Bygdens gode spillemand kunde ikke komme før senere, saa de indtil da maatte hjælpe sig[1] med den gamle, en husmand som de kaldte Graa-Knut. Han kunde fire danser,[2] nemlig to springere, en halling og en gammel saakaldt Napoleonsvals; men litt efter litt hadde han maattet gjøre hallingen om til skotsk ved at forandre takten, og en springdans maatte paa samme maate bli til polka mazurka. Han spillet nu op og dansen begyndte. Øyvind turde ikke gaa med straks, ti her var for mange voksne; men de halvvoksne slog sig snart sammen, puffet hverandre frem, drak litt sterkt øl til hjælp, og da kom ogsaa Øyvind med[3]; hett blev der i stuen, lystigheten og ølet steg dem til hodet. Marit var mest paa gulvet den kveld, ventelig fordi laget stod hos hendes bedsteforældre, og dette gjorde at ogsaa Øyvind saa ofte til hende; men altid danste hun med andre. Han vilde gjerne selv danse med hende; derfor sat han over en dans for at kunne springe bort til hende straks den sluttet, og det gjorde han; men en høi, sortsmusket kar med sterkt haar kaster sig foran ham.

"Væk, unge!" ropte han og puffet til Øyvind saa han nær var faldt baklængs over Marit.

Aldrig var noget saadant hændt ham, aldrig hadde folk været andet end snilde med ham, aldrig var han blit kaldt "unge" naar han vilde være med; han blev blussende rød, men sa intet og trak sig tilbake dit hvor den nye spillemand netop var kommet og sat og stemte op. Der var stilt inde imellem flokken, man ventet paa at høre de første sterke toner av "ham selv"; han prøvde og stemte, det varte længe; men endelig hug han i[4] med en springer, gutterne skrek og kastet sig, par for par, svingende ind i kredsen. Øyvind ser paa Marit der hun danser med den sterkhaarete mand; hun lo over mandens skuldre saa de hvite

tænder vistes, og Øyvind kjendte en forunderlig stikkende smerte i brystet første gang i sit liv.

Han saa længer og længer paa hende; men hvorledes han end saa, forekom det ham at Marit var ganske voksen; det kan ikke være saa, tænkte han, ti hun er jo med i kjælkebakkerne endnu. Men voksen var hun dog, og den sterkhaarede mand drog hende efter endt dans ned paa fanget; hun slet sig løs, men blev dog sittende ved siden.

Øyvind ser paa manden; han hadde fine blaa klædesklær, blaaternet skjorte og silketørklæde; et litet ansigt hadde han, blaa, sterke øine, leende, trodsig mund; han var vakker. Øyvind saa mere og mere, saa endelig ogsaa paa sig selv; han hadde faat nye bukser til jul, som han var meget glad i; men nu saa han det var bare graat vadmel; trøien var av samme slags, men gammel og mørk, vesten av rutet hvergarn, ogsaa gammel, og med to blanke og en sort knap. Han saa omkring sig og syntes meget faa var saa daarlig klædt som han. Marit hadde sort livkjole av fint tøi, sølje i halstørklædet og et sammenlagt silketørklæde i haanden. Over bakhodet hadde hun en liten, sort silkehue, som var fæstet med store randete silkebaand under haken. Hun var rød og hvit, lo, manden talte med hende og lo; det spillet atter op, og de skulde atter danse. En kamerat kom og satte sig ved siden av ham.

"Hvorfor danser du ikke, Øyvind?" sa han blit.

"Aa nei," sa Øyvind; "jeg ser ikke saadan ut."[5]

"Ser ikke saadan ut?" spurte kameraten; men før han kunde komme videre, sa Øyvind:

"Hvem er han i de blaa klædesklærne, som danser med Marit?"

"Det er Jon Hatlen, han som længe har været borte paa en agronomskole og nu skal ta gaarden."

I det samme satte Marit og Jon sig.

"Hvem er den gutten med det lyse haaret, som sitter der bortved spillemanden og glor paa mig?" spurte Jon.

Da lo Marit og sa: "Det er husmandsgutten paa Pladsen."

Øyvind hadde jo altid visst han var husmandsgut; men før nu hadde han aldrig følt det. Han kjendte sig likesom saa liten i kroppen, kortere end alle andre; for at holde sig oppe maatte han forsøke at tænke paa alt det som hittil hadde gjort ham glad og stolt, like fra kjælkebakken til de enkelte ord. Da han ogsaa tænkte paa sin far og mor, der sat hjemme og trodde at han nu hadde det godt, syntes han næsten ikke at kunne holde graaten. Omkring ham lo og spøkte allesammen, felen ljomte like ind i øret paa ham; der var et øieblik hvor der likesom steg noget sort op; men saa husket han skolen med alle kamerater, og skolemesteren som klappet ham, og presten som ved sidste eksamen hadde git ham en bok og sagt han var en dygtig gut; faren hadde selv sittet og hørt paa og smilt bortover til ham.

"Vær nu snild, du Øyvind," syntes han skolemesteren si idet han blev tat paa fanget som da han var liten. [7]"Herre Gud, det er saa litet værdt altsammen, og i grunden er alle mennesker snilde; det ser bare ut som de ikke er det. Vi to skal bli dygtige, Øyvind, likesaa dygtige som Jon Hatlen; skal nok faa gode klær og danse med Marit i en lys stue, hundrede mennesker, smile og tale sammen, to brudefolk, presten, og jeg i koret, som ler over til dig, og mor i huset, og stor gaard, tyve kjør, tre hester, og Marit god og snild som paa skolen — —"

Notes.—1. maatte hjælpe sig med, had to get along with.
2. four tunes.
3. kom....med, joined in the fun.
4. hug i med, struck up (a tune).
5. ser....ut, look (appear).
6. ta gaarden, take charge of the gaard.
7. All in quotation marks is what it seemed to him that the schoolmaster was saying.

COMPOSITION.

1. Near Øyvind's home was a big hill. There the young people came together on Sunday afternoons and coasted. 2. Øyvind was cheerful and had many friends. He had no brothers and sisters (use one word). 3. When he awoke in the morning, the first *thing* he did was to look out through the window. 4. Øyvind had two sleds. One he used himself (selv) and the other he lent to others. 5. There was to be a party at Marit's home. Øyvind was also invited. 6. When the guests had arrived [were come], Marit's best friends were taken into another room to [for to] greet (hilse paa) her grandparents. 7. "Marit is already grown up," he thought to himself. "But she can't be entirely grown up either; she is along coasting yet." 8. He began to compare his clothes with Jon Hatlen's (J. H. sine). He felt that he was poorly dressed. He had not paid attention to such things (saadant) before. 9. Marit was talking with Jon Hatlen. "Who is that light complexioned boy sitting [who sits] over there," he asked. "Husmandsgutten," she answered. 10. Øyvind had always known that he was only a simple "husmandsgut." But now he felt it.

CONVERSATION.

1. Hvem var Graa-Knut?
2. Hvorfor danste Marit mere end de andre?
3. Hvorfor sat Øyvind over en dans?
4. Hvad syntes Øyvind om at bli kaldt en "unge"?
5. Hvorfor likte han ikke at Marit var blit voksen?
6. Hvad syntes han da han hadde sammenlignet andres klær med sine egne?
7. Hvem er Jon Hatlen?
8. Hvad forskjel er der paa Jon Hatlen og Øyvind?

LESSON XLII.

VOCABULARY.

en feil, —, mistake.
et skridt, —, step.
en skive [sjive], —**r**, slice.
en lomme, —**r**, pocket.
en lysning, —**er**, light (as of a fire in the distance).
en grund [nn], —**e**, reason (**grund til**, reason for).
at bøie — **bøide** — **bøiet** (or **bøid**), to bend.
at kŏste, I, to cost.
at tørre, I, to dry; to wipe.
at røre, II, to stir.
at foregaa — **gik**, — **gaat** [gaatt], to take place.
at taale, II, to endure.
at feile, II, to err; to ail.
at følge, [ll], — **fulgte** — **fulgt**, to follow.
at holde [ll] **op**, to stop, come to end.
at stanse — **stanste** — **stanset**, to stop.
at briste — **brast** — **brustet**, to break; to burst.
dŭm, —**t**, —**me**, stupid.
forle'gen, —**t**, —**ne**, embarrassed.
frĕm'over, forward; ahead.
allerede, already.

READING.

Dansen holdt op. Øyvind saa Marit foran sig paa bænken og Jon ved siden med ansigtet tæt op til hendes; en stor, stikkende smerte kom igjen i brystet, og det var som om han sa til sig selv: det er jo sandt, jeg har ondt.[1]

I det samme reiste Marit sig, og hun kom bent over til ham. Hun bøide sig ned over ham.

"Du skal ikke sitte saadan og nidstirre paa mig," sa hun; "du kan skjønne folk lægger merke til det; ta dig nu nogen og dans med."

Han svarte ikke, men saa paa hende og kunde ikke for det[2]: øinene løp fulde. Hun hadde allerede lettet sig for at gaa, da hun saa det og stanste; hun blev med en gang ildrød, vendte sig om og gik til sin plads; men der vendte hun sig igjen og satte sig et andet sted. Jon gik straks efter.

Han reiste sig fra bænken, gik ut mellem folket, ut

paa gaarden, satte sig inde i en sval og visste saa ikke hvad han skulde[3] der, reiste sig, men satte sig igjen; ti han kunde jo likesaa godt sitte der som et andet sted. At gaa hjem brydde han sig ikke om, gaa ind igjen heller ikke; det var ham det samme. Han var ikke istand til at samle noget av hvad der var foregaat; han vilde ikke tænke paa det; fremover vilde han heller ikke tænke; ti der var intet som han længtes til.

Men hvad er det ogsaa[4] jeg tænker paa? spurte han halvhøit sig selv, og da han hadde hørt sin egen stemme, tænkte han: tale kan du endnu, kan du le? og han prøvde paa: jo, han kunde le, og saa lo han, høit, endnu høiere, og da syntes han det var kostelig at han sat der og lo ganske alene, — og lo. Men Hans, den kamerat som hadde sittet ved siden av ham, kom ut efter ham.

"I Guds navn, hvad ler du ad?" spurte han og stanste foran svalen. Da holdt Øyvind op.

Hans blev staaende som[5] han ventet hvad der videre vilde ske; Øyvind reiste sig, saa sig forsigtig om, og da sa han sagte:

"Nu skal jeg si dig, Hans, hvorfor jeg har været saa glad før; det har været fordi jeg ikke rigtig har holdt av nogen; men fra den dag vi holder av nogen, er vi ikke længer glade," og han brast i graat.

"Øyvind!" hvisket det ute paa gaarden; "Øyvind!"

Han stanste og lyttet.

"Øyvind," sa det en gang til, litt sterkere.

Det maatte være den han tænkte.

"Ja," svarte han, ogsaa hviskende, tørret sig raskt av og traadte frem.

Da kom et kvindfolk stille over gaarden.

"Er du der?" spurte hun.

"Ja," svarte han og stod.

"Hvem er hos dig?"

"Det er Hans."

Men Hans vilde gaa; "nei, nei!" bad Øyvind.

Hun kom nu tæt hen til dem, men langsomt, og det var Marit.

"Du kom saa snart bort,"[6] sa hun til Øyvind.

Han visste ikke hvad han dertil skulde svare. Derved blev ogsaa hun forlegen; de taug alle tre. Men Hans listet sig væk saa smaat efterhaanden.[7] De to stod igjen, saa ikke paa hinanden, men rørte sig heller ikke. Da sa hun hviskende:

"Jeg har i hele kveld gaat med noget julegodt i lommen til dig, Øyvind; men jeg har ikke kunnet gi dig det før." Hun trak op nogen epler, en skive av en bykake og en liten pælflaske,[8] som hun stak[9] til ham og sa han kunde beholde.

Øyvind tok det; "tak," sa han og gav haanden frem; hendes var varm, han slap den straks som hadde han brændt sig.

"Du har danset meget i kveld."

"Jeg har saa," svarte hun; "men du har ikke danset stort," la hun til.

"Jeg har ikke det," svarte han.

"Hvorfor har du ikke det?"

"Aa —"

"Øyvind!"

"Ja."

"Hvorfor sat du og saa saadan paa mig!"

"Aa —"

"Marit!"

"Ja."

"Hvorfor likte du ikke at jeg saa paa dig?"

"Der var saa mange folk."

"Du danste meget med Jon Hatlen ikveld."

"Aa, ja."

"Han danser godt."

"Synes du?"

"Synes ikke du?"

"Aa, jo."

"Jeg vet ikke hvorledes det er, men i kveld taaler jeg ikke at du danser med ham, Marit!" han vendte sig bort; det hadde kostet ham at si det.

"Jeg forstaar dig ikke, Øyvind."

"Jeg forstaar det heller ikke selv; det er saa dumt av mig. Farvel, Marit, nu vil jeg gaa." Han gjorde et skridt uten at se sig om.

Da sa hun efter ham: "Det er feil, det du har set, Øyvind."

Han stanste: "At du alt er voksen jente er ikke feil set."

Han kom ikke med det hun hadde tænkt, derfor taug hun; men under dette ser hun lysning av en pipe ret foran sig; det var hendes bedstefar, som netop hadde dreiet om hjørnet og kom forbi. Han stanste:

"Er det her du er, Marit?"

"Ja."

"Hvem taler du med?"

"Øyvind."

"H v e m, sa du?"

"Øyvind Pladsen."

"Aa, husmandsgutten paa Pladsen; — kom straks og følg med ind."

Notes.—1. at ha ondt, to be ill.
2. kunde ikke for det, couldn't help it.
3. skulde der, was there for, had there to do.
4. A peculiar use of the word, but common in the spoken language; = What was I thinking about, anyhow.
5. som = som om.
6. at komme bort, to get away, to leave, to disappear.
7. saa smaat efterhaanden, gradually, little by little (efterhaanden is here used as an adverb of time).
8. pæl, liquid measure; half pint.
9. Stak til ham, handed him so no one could see it.

COMPOSITION.

1. "Why are you staring at me? Don't you see that people are noticing [pay attention to] it?" 2. Øyvind did not feel (reflexive) well. He got up and went out. There he sat all by himself [alone]. He did not understand what [there] had happened. 3. He did not care to think of the past; neither did he care to think of the future. There was nothing to long for. 4. He was surprised [it surprised him] to find that he could talk aloud. Then he tried to find out if he could laugh. 5. When he heard himself laugh, it struck him so funny that he laughed still more. While he sat there, one of his friends came out. 6. What were you laughing at? Oh (aa), nothing much (ikke noget videre). Why are you not dancing? Why have you not been dancing any this evening? 7. What is the reason? Are you sure [on that] there is no other reason? Perhaps there is, but I don't understand exactly what it is. 8. Are you ill? Are you not feeling well? Is there anything the matter with you (er det noget som feiler dig)? What is the matter [what is it]?

CONVERSATION.

1. Hvad mente Øyvind med at han hadde ondt?
2. Hvorfor vilde ikke Marit at folk skulde lægge merke til at Øyvind saa paa hende?
3. Hvorfor satte ikke Marit sig paa sin plads, men gik et andet sted og satte sig?
4. Hvorfor hadde Øyvind været glad før?
5. Hvorfor var han ikke glad nu længer?
6. Hvad var det Øyvind hadde set feil?

LESSON XLIII.

VOCABULARY.

en leilighet [leilihet], **—er**, occasion.
en skog, —e(r), woods.
en figur', **—er**, figure; design.
en farve, —r, color.
en nakke, —r, neck (see note).
en vŏt, —ter, mitten.
en haug, —e(r), pile; hill.
søvn, c. g., sleep (see **at sove, at sovne**).
sølv [søll], n. g., silver.
ved [ve], c. g., wood (see **ved**, prep.).
at vaakne, I, to awake.
at glimre, I, to glitter.
at huske, I, to remember.
at tynge, I, to depress (adj. **tung**); to weigh heavily.
at stunde [nn], I, to aspire to; to long for.
at skræmme — skræmte — skræmt, to scare.
at nævne, II, to mention.
stiv, r, stiff.
taus, —, —e, reticent.
tyst, —, —e, hushed; silent.
ussel, —t, usle, miserable; poor.
tungsindig, —, —e, sober (lit., heavy-minded); melancholy.
pludselig [plusseli or plutseli; **ds** = **ss** or **ts**], suddenly.
skikkelig, —, —e, proper.

READING.

Femte kapitel.

Da Øyvind den følgende morgen slog øinene op, var det fra en lang, kvægende søvn og lykkelige drømmer. Marit hadde ligget paa berget og kastet løv ned paa ham, han hadde tat imot[1] og kastet op igjen; det var gaat[2] op og ned i tusen farver og figurer; solen stod paa,[3] og hele berget glimret opunder. Idet han vaaknet, saa han sig om for at finde alt igjen; da husket han gaarsdagen, og den samme stikkende, saare smerte i brystet begyndte straks. Denne blir jeg nok aldrig mere kvit,[4] tænkte han og følte en slaphet som[5] faldt hele fremtiden fra ham.

"Nu har du sovet længe," sa moren, hun sat ved siden og spandt. "Op nu og spis; din far er alt i skogen og fælder ved."

Det var som denne stemme hjalp ham; han stod op med litt mere mot. Moren husket nok[6] sin egen dansetid; ti hun sat og trallet ved rokken mens han klædde sig og spiste; derfor[7] maatte han reise sig fra bordet og gaa til vinduet; den samme tyngsel og ulyst la sig over ham, han maatte ta sig sammen[8] og tænke paa arbeide. Veiret var slaat om,[9] der var kommet litt kulde i luften, saa det der igaar truet med at falde som regn, faldt idag som vaat sne. Han tok paa sig[10] snesokker, en lodden hue, sjømandstrøie og votter, sa farvel og gik med øksen paa nakken.[11]

Sneen faldt langsomt i store vaate dusker; han stræv-de opover kjælkebakken for til venstre[12] at bøie ind i skogen; aldrig, vinter eller sommer, var han før gaat kjælkebakkerne uten at huske noget som gjorde ham glad, eller som han længtes til. Nu var det en død, tung vei; han gled i den vaate sne, knærne var stive enten av dansen igaar, eller av ulyst; nu følte han det var forbi med kjælkebakkerne for iaar, og dermed for bestandig. Noget andet længtes han til der han gik ind mellem stammerne, hvor sneen faldt tyst; en skræmt rype skrek og flakset et par favne borte, og ellers stod alting som ventet det paa et ord der aldrig blev sagt. Men hvad det var han stundet efter, visste han ikke tydelig, kun var det ikke hjem, heller ikke bort, ikke til lystighet, ikke til arbeide; det var noget høit tilveirs, like[13] op som en sang. Litt efter samlet dette sig i et bestemt ønske, det var at bli konfirmert til vaaren, og ved den leilighet at være nummer en.[14] Brystet banket mens han tænkte derpaa, og førend han endnu kunde høre farens øks i de skjælvende smaatræer, hadde dette ønske sterkere slag[15] i ham end noget siden han blev født.

Faren sa, som sedvanlig, ikke stort til ham; de hugget begge to[15] og drog sammen i hauger. De kunde en og anden gang møtes, og ved et saadant møte lot Øyvind tungsindig falde:

"En husmand maa slite meget ondt."

"Han som andre," sa faren, spyttet i næven og tok øksen.

Da træet var fældet, og faren drog det op i velten, sa Øyvind:

"Var du gaardmand,[17] slæpte du ikke saa."

"Aa, da var der vel andre ting som tynget," han tok i med begge hænder.

Moren kom op med middagsmat til dem; de satte sig. Moren var munter, hun sat og trallet og slog føtterne sammen efter takten.

"Hvad skal du ta dig for[18] naar du blir stor, Øyvind?" sa hun pludselig.

"For en husmandsgut er der ikke mange veier," svarte han.

"Skolemesteren sier du maa[19] paa seminariet," sa hun.

"Kommer en frit dit?" spurte Øyvind.

"Skolekassen betaler," svarte faren, han spiste.

"Har du lyst til det?" spurte moren.

"Jeg har lyst til at lære noget, men ikke til at bli skolemester."

De taug alle tre en stund; hun trallet igjen og saa ut for sig.[20] Men Øyvind gik bort og satte sig for sig selv.

Notes.—1. at ta imot, to receive or catch.
2. var gaat op og ned, i. e., the showers of leaves had been going etc.
3. solen stod paa, the sun shone against the leaves and the cliff (see beginning of story).
4. at bli kvit, to get rid of.
5. som faldt = som om.....faldt. Notice the inverted order with om left out; this is very common. Om is also omitted with the regular word order.
6. husket nok...., i. e., it was plain to Øyvind that she remembered.
7. derfor, because of this (note 6).
8. ta sig sammen, to compose himself; to make an effort to control himself.

9. **slaa om, change.**
10. **at ta paa sig,** to put on. This idiom is used in connection with articles of dress: **at ta paa sig hatten, hanskerne, skoene** etc.
11. The word for neck is **hals; nakke** means the back of the neck. The English idiom would here use "his shoulder."
12. **for til venstre at bøie o. s. v.,** i. e., he walked up the hill, then turned to the left.
13. **like,** straight.
14. According to custom, those who were to be confirmed were placed in a certain order in the center aisle, the boys on one side, the girls on the other. It was considered a distinct honor to be placed at the head of the row.
15. **slag,** stroke; = took a firm hold.
16. **begge to,** lit., both two; a parallel form to **alle tre, alle fire,** etc.
17. **gaardmand,** owner of a **gaard. Var du....,** notice inverted order to designate condition, and past tense because of condition contrary to fact.
18. **at ta sig for,** to take to, to take up, to do (as an occupation, a life work).
19. The verb is here omitted after the modal auxiliary.
20. **saa ut for sig,** looked out into vacancy.

COMPOSITION.

1. It was late when Øyvind woke up the next morning. The sun was shining through the window. 2. He had slept well [good]. He had been dreaming. He dreamt about his first meeting with Marit. 3. When he awoke he remembered all that had taken [found] place the evening before. 4. "How shall I get rid of this stinging pain?" he asked himself, but could find no answer. 5. Øyvind had lost all his courage. His future seemed dark to him [him dark]. 6. I must take hold and begin to work. This will not do (gaar ikke an). 7. It was snowing. The snow was falling thick and heavy. It was hard [heavy] walking up the hill. 8. Øyvind did not know clearly what he was longing for. But after a while it became clear to him. 9. He wanted to win honor, and the highest honor he knew of was to be number one at his confirmation. 10. Now you are nearly grown up. What are you going to do? Are you going to school?

CONVERSATION.

1. Hvor hadde Øyvind været kvelden før?
2. Hvordan var det gaat ham der?
3. Hvad var det Øyvind hadde drømt?
4. Hvor var det Øyvind og far hans arbeidet?

5. Hvad er en kjælkebakke?
6. Hvilket ønske var det Øyvind gik og tænkte paa?
7. Hvad er en gaardmand?
8. Hvad er en husmand?
9. Hvad var det Øyvind hadde lyst til?
10. Hvorfor vilde han ikke bli skolemester?

LESSON XLIV.

VOCABULARY.

en sjæl, —e, soul.
en fristelse, —r, temptation.
en følelse, —r, feeling.
et maal, —, aim; goal.
en kvern, —e(r), mill.
en tvil, —, doubt.
en maate, —r, manner; way (in which things are done).
flid, c. g., diligence.
lyst, c. g., desire; (**at ha lyst,** to like, as to like to do, etc.).
at angre, I, to regret.
at betrag'te [kt], to view; to consider.
at stænge, II, to bar; to hem in.
at tvile, II, to doubt.
at male, II, to grind (also to paint).
at ake — akte — aket (or **ākt**), to coast.
at skille — skilte — skilt, to part (transitive; **skilles** is used for intransitive).

READING.

"Vi behøver just ikke at laane av skolekassen," sa hun da gutten var[1] gaat.

Manden saa paa hende: "Fattigfolk som vi?"

"Jeg liker ikke, Thore, du bestandig gir dig ut for[2] fattig, naar du ikke er det."

De skottet begge ned efter gutten om[3] han ikke kunde høre det. Derefter saa faren kvast paa konen: "Du snakker som du har vetet til."

Hun lo; "det er likesom[4] ikke at takke Gud for at det er gaat os vel," sa hun og blev alvorlig.

"Han kan vel takkes uten med sølvknapper paa," mente faren.

"Ja, men ved at la Øyvind gaa som igaar til dansen, takkes han heller ikke."

"Øyvind er husmandsgut."

"Derfor kan han klædes skikkelig, naar vi har raad[5] til det."

"Snak om det saa han selv hører det!"

"Han hører det ikke; ellers kunde jeg nok ha lyst til det," sa hun, og saa tappert paa manden, som var mørk og la skeen bort for at ta sin pipe.

"Slik ussel plads som vi har," sa han.

"Jeg maa le ad dig, som altid taler om pladsen; hvorfor nævner du aldrig kvernene?"

"Aa, du og de kvernene; jeg tror du taaler ikke høre dem gaa."

"Jo, Gud ske[6] lov og tak; bare de vilde gaa baade nat og dag."

"Nu har de staat siden før jul."

"Folk maler da ikke om juledagene."

"De maler naar der er vand; men siden de fik kvern ved Nystrømmen, gaar det skrøpelig."

"Han sa ikke saa, skolemesteren, idag."

"Jeg skal la en tausere kar styre med vore penger end skolemesteren."

"Ja, han burde sidst tale med din egen kone."

Thore svarte ikke herpaa, han hadde netop faat ild paa pipen, heldet sig nu op til en risbundt og flydde med blikket først for konen, siden for sønnen og heftet det ved et gammelt kraakerede som hang halvkvælvt bortpaa en furugren.

Øyvind sat for sig selv med fremtiden foran sig som en lang, blank is, hvorefter han for første gang lot det staa strykende avsted fra den ene strand til den anden.

At fattigdommen stængte til alle sider, følte han; men derfor gik ogsaa al hans tanke ut paa at komme den forbi. Fra Marit hadde den vistnok skilt ham for bestandig; hende betragtet han halvt som bortlovet til Jon Hatlen; men al hans tanke stod til[7] at kapløpe med ham og hende hele livet bortover. Ikke oftere at bli puffet som igaar, derfor holde sig borte til han var noget; og saa med den almægtige Guds hjælp bli noget, det tænkte han paa, og der faldt ikke en tvil i hans sjæl om at det vilde lykkes. Han hadde en dunkel følelse av at gjennem læsning vilde det gaa bedst; hvad maal den skulde bane, maatte han senere selv tænke paa.

Det blev kjælkeføre[8] om kvelden, barnene kom paa bakken, men ikke Øyvind. Ved aaren sat han og læste, og han hadde ikke et øieblik at spilde. Barnene ventet længe, tilsidst blev en og anden utaalmodig — kom op, la ansigtet til ruten og ropte ind; men han lot[9] som han ikke hørte. Der kom flere, og kveld efter kveld; de gik utenfor i stor forundring; men han vendte ryggen til og læste, kjæmpet trolig for at samle mening. Senere hørte han at Marit heller ikke kom. Han læste med en flid som selv faren maatte si gik for vidt.[10] Han blev alvorlig; ansigtet, der hadde været saa rundt og blødt, blev magrere, skarpere, øiet haardere; sjelden sang han, aldrig lekte han; det var som tiden ikke slog til.[11] Naar fristelsen kom paa ham, var det som nogen hvisket: "siden, siden!" og bestandig: "siden."

Barnene rendte, ropte og lo en stund som før; men da de ikke kunde kalde ham ut til sig hverken med sin egen akende lystighet eller sine rop ind med ansigtet paa ruten, blev de efterhaanden[12] borte; de fandt andre lekepladser, og snart stod bakken tom.

Notes.—1. at være used as tense auxiliary in place of at ha.
2. at gi sig ut for, to pretend; —fattig, to pose as poor.
3. i. e., to see if he could.....
4. likesom, as if. The exact shade of meaning is not expressed in the

literal translation. **Det er** refers to his way of acting and talking, to his attitude.

5. **at ha raad til**, to have the means, to afford.

6. **ske**, subjunctive (§47), lit., (to) God happen praise and thanks, = thank God.

7. **stod til**, was bent on.

8. In such composite words, **føre** is used to designate favorable condition; **kjælkeføre** = snow in fine condition for coasting; **skiføre**....for skiing.

9. **at la** (late) **som**, to act as if; to pretend. In English the negative expression would be used: did not let on that.....

10. **at gaa for vidt**, to go too far (in a figurative sense); to overdo. **At gaa for langt** is usually taken literally, but may also be used for going beyond bounds, limits, etc.

11. i. e., time seemed too short. **at slaa til** (of time), to reach.

12. **efterhaanden**, by and by.

COMPOSITION.

1. Is that your book, or have you borrowed it? 2. Whose book have you borrowed? 3. May I take your book [can I get *to* borrow]. 4. He pretended to be poorer than he really was. 5. He was not poor; he had money in the bank. 6. We have nothing to be thankful [to thank] for. 7. I have a notion to say this so he can hear [he hears] it. 8. I can't stand to hear all this noise. 9. I couldn't bear to hear those mills grinding (*use inf.*) day and night. 10. Øyvind sat by himself thinking about his poverty and his future. 11. He saw that his poverty [the poverty] stood in the way of [for] his future. 12. I must try to overcome that first of all. 13. He wished to attain to [to become] something and he did not doubt [doubted not on] that he would succeed [it would be succeeded him]. 14. He wanted to study, but he did not know what the goal would be. 15. He began to be [become] very diligent; he studied constantly. 16. His friends came to get him along coasting, but he pretended he did not hear them.

CONVERSATION.

1. Hvorfor behøvde ikke Øyvinds forældre at laane av skolekassen?

2. Hvorledes tjente de pengene?

3. Hvem var det som stelte med deres penger?

4. Hvad visste Øyvind om disse penger?

5. Hvorfor trodde Øyvind at fattigdommen skilte ham fra Marit?

6. Hvorfor vilde han "bli noget"?

7. Paa hvilken maate tænkte Øyvind han skulde bedst naa frem (i. e., attain his aim, succeed)?

8. Hvad har vi før læst om kjælkebakken?

9. Hvad menes der med at selv faren syntes det gik for vidt?

LESSON XLV.

VOCABULARY.

et syn, —, view; sight.
is, c. g., ice.
at merke, I, to notice.
at lŏkke, I, to coax.
at lete — lette — lett, to search.
at krænke, I, to offend; to hurt (one's feelings).
at sukke, I, to sigh.
at speile, I or II, to mirror.
at be (or **bede**) **— bad** [ba] **— bedt**, to ask; to request.
at tilstaa, to confess; to own up.
at gli (or **glide**) **— gled — glidd (gledet)**, to glide.
at bevæge, I, to move (**bevæget**, moved emotionally; agitated).
at bære — bar — baaret, to carry. (This verb is used intransitively as a verb of motion; the exact meaning depends upon the subject and context. **Maanen bar utover**, the moon sailed forth above it all).
skamfuld [II], r, ashamed.
slik, r, (adj.), such; (adv.), in the same way or manner.
nødvendig, —, **—e**, necessary.
ærgjer'rig, —, **—e**, ambitious (**ære**, honor, **gjerrig**, greedy).
flink, r, able (in text: become a good student).

READING.

Men skolemesteren merket snart det var ikke den gamle Øyvind, der læste fordi det faldt sig saa, og lekte fordi det var nødvendig. Han talte ofte med ham, lokket

og lette; men det vilde ikke lykkes ham at finde guttens hjerte saa let som i gamle dage. Han talte ogsaa med forældrene, og ifølge samraad kom han ned en søndagskveld sidst paa vinteren og sa, da han hadde sittet en stund:

"Kom nu, Øyvind, saa skal vi gaa ut, jeg vil gjerne tale med dig."

Øyvind tok paa sig[2] og fulgte. Det bar opover mot Heidegaardene, samtalen gik godt, men om intet vigtig; da de var kommet nær gaardene, bøide skolemesteren av mot en som laa i midten, og da de kom længer frem, hørte de rop og lystighet derifra.

"Hvad er her paafærde[3]?" spurte Øyvind.

"Her er dans," sa skolemesteren; "skal vi ikke gaa ind?"

"Nei."

"Vil du ikke gaa med paa dans, gut?"

"Nei, ikke endnu."

"Ikke endnu? Naar da?"

Han svarte ikke.

"Hvad mener du med: endnu?"

Da gutten ikke svarte, sa skolemesteren: "Kom nu, ikke slik snak."

"Nei, jeg gaar ikke!"

Han var meget bestemt og dertil bevæget.

"At[4] din egen skolemester skal staa her og be dig gaa til dans!"

Der blev lang taushet.

"Er der nogen derinde som du er ræd for[5] at se?"

"Jeg kan jo ikke vite hvem som[6] er der."

"Men k u n d e der være nogen?"

Øyvind taug.

Da gik skolemesteren like bort til ham, la haanden paa hans skulder: "Er du ræd for at se Marit?"

Øyvind saa ned, aandedrættet blev tungt og kort.

"Si det til mig, du Øyvind."

Øyvind taug.

"Du er kanske skamfuld for at tilstaa det, siden du ikke er konfirmert; men si mig det allikevel, du Øyvind, og du skal ikke angre det."

Øyvind saa op, men kunde ikke faa ordet frem og gled til side med øiet.

"Du er heller ikke[7] mere glad paa det sidste[8]; holder hun mere av andre end av dig?"

Øyvind taug fremdeles, skolemesteren følte sig litt krænket og vendte sig fra ham; de gik tilbake.

Da de hadde gaat et langt stykke, stanste skolemesteren saa vidt[9] at Øyvind kom paa siden av ham.

"Du længes vel efter at bli konfirmert?" sa han.

"Ja."

"Hvad tænker du saa at ta dig for?"

"Jeg vilde gjerne ind paa seminariet."[10]

"Og saa bli skolemester?"

"Nei."

"Du synes ikke det er stort nok?"

Øyvind taug. De gik atter et langt stykke.

"Naar du har været paa seminariet, hvad vil du saa?"

"Jeg har ikke rigtig tænkt paa det."

"Dersom du hadde penger, vilde du nok gjerne[11] kjøpe dig en gaard?"

"Ja, men beholde kvernene."

"Da er det bedst at du tar paa[12] agronomskolen."

"Lærer de saa meget der som paa seminariet?"

"Aa, nei; men de lærer hvad de siden skal bruke."

"Faar de nummer[13] der ogsaa?"

"Hvorfor spør du saa?"

"Jeg vilde gjerne bli flink."

"Det kan du vist bli uten nummer."

De gik atter tause, til de saa Pladsen; der skar lys ut av stuen, berget hang sort over nu i vinterkvelden, vandet laa nedenfor med blank, blinkende is, skogen stod omkring den stille bugt, men uten sne, maanen bar utover og speilte skogen i isen.

"Her er vakkert paa Pladsen," sa skolemesteren.

Øyvind kunde sommetider se paa den med de øine hvormed han saa da moren fortalte eventyr, eller med det syn han hadde naar han rendte i bakken; nu gjorde han dette: alt laa løftet og klart.

"Ja, her er vakkert," sa han, men sukket.

"Far din har hat nok i den plads; du kunde ogsaa ha nok i den."

Det glade syn av stedet var med én gang borte. Skolemesteren stod som han ventet svar; han fik intet, rystet paa[13] hodet og gik med ind. Han sat der en stund hos dem, men var mere taus end talende, hvorved ogsaa de andre blev tause. Da han sa farvel, fulgte baade manden og konen ham utenfor døren; det var som de begge ventet paa at han skulde si noget. De blev imidlertid staaende og se[15] op i kvelden.

"Her er blit saa uvant stille," sa endelig moren, "siden barnene har flyttet bort med sin lek."

"I har heller ikke længer noget b a r n i huset," sa skolemesteren.

Moren forstod hvad han mente. "Øyvind er ikke glad paa det sidste," sa hun.

"Aa, nei; den som er ærgjerrig, er ikke glad," han saa med den gamles ro op i Guds stille himmel.

Notes.—1. **det faldt sig saa**, it so happened; it was convenient.
2. **at ta paa sig**, to put on (articles of dress).
3. **paafærde** [—fære], = going on.
4. Elliptical statement beginning with a subordinate clause. Supply "The idea that (or of) ....."
5. In this idiom Norse requires the preposition, English does not: **ræd for at se**, afraid to see.
6. Rel. pro. after inter. pro. is used in dependent interrogative sentences.

7. **heller ikke** = nor....either; not....either.
8. **paa det sidste**, of late.
9. **saa vidt at....kom**, long enough for....to come.
10. **Et seminarium** corresponds to our Normal School.
11. **vilde du nok gjerne**, I presume (dare say) you would like to..... **gjerne** (60, 3).
12. **tar paa agronomskolen**, go (off) to (attend) the agricultural school.
13. **nummer**, grades of rank.
14. **at ryste paa hodet**, the Norse idiom requires the preposition instead of the possessive pronoun.
15. In place of using two participles, the second verb takes the infinitive form: not **blev staaende og seende**, but **blev staaende og se**.

COMPOSITION.

1. Øyvind was not as happy as he used to be. 2. Before he used to read because he had to, and play because it was necessary. 3. Now he had quit playing [with to play] and used all his time for reading (til læsning; til at læse i). 4. He asked if Øyvind would come out, he wanted to talk with him. 5. Øyvind asked what [there] was going on. 6. The schoolmaster answered that there was a dance, and asked him if he wouldn't come along in. 7. When Øyvind would not go in, the schoolmaster asked him if there was anyone in there whom he was afraid to meet (se; træffe). 8. Øyvind answered that he did not know who was there. 9. Øyvind was not confirmed yet; he was to be confirmed *the following* [to the] summer. 10. They stood *a long time* [long] looking at the beautiful view.

CONVERSATION.

1. Hvorfor hadde Øyvind læst, og hvorfor hadde han lekt?
2. Hvad var grunden til at han læste saa meget nu?
3. Hvorfor vilde ikke Øyvind ind i dansestuen?
4. Hvorfor følte skolemesteren sig krænket?
5. Hvad var det Øyvind tænkte at ta sig for naar han blev konfirmeret?
6. Hvorfor vilde han ikke bli skolemester?
7. Hvorfor vilde Øyvind vite om man fik nummer ved agronomskolen?

8. Naar var det hans mor hadde fortalt ham eventyr?
9. Hvad var det hun fortalte ham om?
10. Hvordan saa pladsen ut nu mens han tænkte paa den tid da moren fortalte eventyr?
11. Hvordan saa den ut da skolemesteren mente han "kunde ogsaa ha nok" i pladsen?
12. Hvorfor var ikke Øyvind glad længer?

LESSON XLVI.

VOCABULARY.

en bi'bel, —ler, Bible; **bibelhistorie,** Bible-history.
en profet', —er, prophet.
et bud, —, commandment.
en fot, føt'ter, foot.
en støvle, —r, boot; shoe.
ros, c. g., praise.
angst, c. g., fear, dread; anxiety.
en prøve, —r, test; trial.
en draape, —r, drop (**regndraape,** rain-drop).
adfærd, c. g., behavior; conduct.
at hulke, I, to sob.
at velsig'ne [—singne], I, to bless. (**velsignet mand,** kind man).
at slippe — slăp — sluppet, transitive: to let go; intr.: to escape; (here used for passing the confirmation test).
at gripe — grep — grepet, to catch (as with a grip. Compare Eng. gripe).
at ut'sætte — utsatte — utsat, to postpone.
at ūt'ta (uttage) — uttok — uttat (uttaget), to select (to take out).
sik'ker, —t, —re, certain; **se sikkert,** see clearly.
forun'derlig, —, —e, strange.
kjærlig, —, —e, kind; affectionate (**kjær,** dear; **kjærlighet,** love).
inderlig, —, —e, heartfelt; an intensive expressing heartiness; **inderlig venskap,** intimate friendship; **inderlighet,** cordiality.
umu'lig, —, —e, impossible.
omkring', about, around.
nĕmlig, namely.
iblandt', among.
slĕt, an intensive adverb; **slet ikke,** not...at all.

READING.

Sjette kapitel.

Et halvt aar efter, om høsten nemlig (konfirmationen var blit utsat til da), sat hovedsognets konfirmanter i prestens borgestue for at uttages; iblandt dem Øyvind Pladsen og Marit Heidegaardene. Marit var netop kommet ned fra presten, hvor hun hadde faat en vakker bok og megen ros; hun lo og snakket med sine veninder til alle sider og saa omkring sig mellem gutterne. Marit var fuldvoksen jente, let og fri i al sin adfærd, og gutterne saavelsom jenterne visste at bygdens bedste ungkar, Jon Hatlen, gik paa frieri[2] til hende; hun kunde sagtens være glad,[3] der hun sat. Nede ved døren stod nogen jenter og gutter som ikke var sluppet frem; de graat, mens Marit og hendes veninder lo; iblandt dem var en liten gut i sin fars støvler og sin mors kirketørklæde.

"Gud, aa Gud!" hulket han, "jeg tør ikke gaa hjem igjen."

Og dette grep dem der endnu ikke hadde været oppe, med samfølelsens magt; der blev almindelig taushet. Angsten stod dem i hals og øine, de kunde ikke se sikkert og heller ikke svelge, hvortil de følte en bestandig trang.

En sat og regnet over[4] hvad han kunde, og skjønt han blot nogen timer i forveien hadde fundet ut at han kunde alt, fandt han nu like saa sikkert ut at han kunde intet, ikke engang læse indenad.[5]

En anden la sammen sit synderegister[6] fra han var saa stor han kunde huske til nu han sat der, og han fandt det just ikke underlig av Vorherre om han lot ham gaa tilbake.[7]

En tredje sat og tok merke av alle utvortes ting[8]; dersom klokken, som netop skulde slaa, ikke fik slaget

frem før han kom til 20, saa slap han; dersom den han hørte i gangen, var gaardsgutten Lars, saa slap han; dersom den store regndraape som arbeidet nedover ruten, kom saa langt som til listen, saa slap han. Den sidste og avgjørende prøve skulde være om han fik den høire fot snodd omkring den venstre, og dette var ham aldeles umulig.

En fjerde visste med sig selv at blev han bare hørt om Josef i bibelhistorien, og om daapen i forklaringen, eller om Saul, eller i hustavlen, eller om Jesus, eller i budene, eller — han sat endnu og prøvde da han blev ropt ind.

En femte hadde lagt en forunderlig elsk paa[9] bjergprækenen; han hadde drømt om bjergprækenen, han var viss paa at bli hørt i bjergprækenen, og han ramset op bjergprækenen for sig selv; han maatte gaa ut ved husvæggen for at læse over bjergprækenen, — da han blev kaldt op for at eksamineres om de store og smaa profeter.

En sjette tænkte paa presten, som var en velsignet mand og kjendte saa godt hans far, tænkte ogsaa paa skolemesteren, som hadde et saa kjærlig ansigt, og paa Gud, som var saa inderlig god og hadde hjulpet mange før, baade Jakob og Josef, og saa tænkte han paa at mor og hans søsken sat hjemme og bad for ham, saa det visst vilde hjælpe.

Den syvende sat og slog av paa[10] alt det han hadde tænkt at bli her i verden. Engang hadde han tænkt at ville drive det til[11] konge, engang til general eller prest, nu var den tid forbi; men like til han kom hit, hadde han dog tænkt at ville gaa tilsjøs og bli kaptein, kanske sjørøver, og handle sig frygtelige rigdommer til[12]; nu slog han først av rigdommen, saa sjørøveren, saa kapteinen, styrmanden, han stanste ved matrosen, i

det høieste baatsmanden, ja, det var mulig han slet ikke gik tilsjøs, men tok plads under sin fars gaard.[12]

Notes.—1. This refers to a fixed custom. Before confirmation, all candidates meet for private examination in the **Forklaring** (explanation to the Catechism) and in Bible-history. Those who pass (slipper frem) get confirmed; those who fail must attend classes for another year (**gaa tilbake**). Each gets a number which shows his grade and determines his position in the aisle at the ceremony.
2. **at gaa paa frieri (til)**, to court.
3. **kunde sagtens være glad**, of course she ought to be happy; well, she ought to be happy. **der hun sat** is added for emphasis; this addage is very common in colloq. language: **Du er bra fin, der du gaar.**
4. **at regne over**, (**at regne**, to count, to figure), reckoning over; figuring out; testing himself.
5. **indenad**, in or from the book; **utenad**, by heart; from memory.
6. **synd**, sin, register, index. **at lægge sammen**, to sum up.
7. **gaa tilbake**, note 1.
8. i. e., took note of (made omens of) external things.
9. **at lægge elsk paa**, to take a liking to.
10. **at slaa av paa**, to renounce.
11. **at drive det til**, to work (himself) up to become.
12. **at handle sig rigdomme til**, (handle til sig —), to gain riches through trading.
13. **at ta plads** (part of a **gaard**), to become **husmand**.

COMPOSITION.

1. The confirmation had been postponed from [the] summer till [the] autumn. 2. It is now half a year since the schoolmaster came [for] to get Øyvind along to a dance [on dance]. 3. The boys and girls of the neighborhood had [were] met up at the pastor's home. 4. Some were confident [sure on] that they would pass, but others were afraid they would not [afraid for they not should]. 5. Those who had [were] passed were laughing, while those who had not passed sat crying. 6. One sat thinking about [on] what he would do if he passed. 7. Another was figuring out what he knew and what he did not know. 8. Only a little while ago he found he knew it all by heart; now he finds that he can't even read from the book. 9. One sat taking note of things about him; the last test was to twist one (at sno det ene) leg around the other. 10. Another was sure that he would be examined on (hørt i) the Sermon on the Mount; he was called in and asked about the prophets.

CONVERSATION.

1. Hvad hadde Marit faat ros for?
2. Hvem er Jon Hatlen?
3. Hvor har vi læst om ham før?
4. Hvorfor turde ikke gutten gaa hjem?
5. Her fortælles om syv av gutterne; hvordan bar den første sig ad? Den anden? den tredje? osv.

LESSON XLVII.

VOCABULARY.

en nabo, —er, neighbor.
et ansvar, —, responsibility.
en dommer, —e, judge.
en byrde, —r, burden.
en tanke, —r, thought.
et haap, —, hope.
en begyn'delse, —r, beginning.
et forsæt, —ter, resolution.
en negl [neil], **—e(r),** finger nail.
uorden, c. g., confusion; disorder.
naade, c. g., mercy.
rĕt, c. g., right; justice.
at tygge, I, to chew.
at sladre, I, to gossip; to tattle.
at lyve — løi — løiet, to lie.
at vænne sig til, I, to accustom oneself to; to get used to.
at vænne sig av med, to break one's habit of—.
at nærme sig, I, to draw near.
at undre sig, I, to wonder at; to marvel.
blid [bli], r, gentle; mild.
at smyge — smøg — smøget, to slink; to creep.
glăt, —, —te, smooth.
mægtig, —, —e, mighty.
ledig, —, —e, idle; superfluous.
vemo'dig, —, —e, sad; mournful.
bestan'dig, —, —e, constant (adv., always).
selv [sĕl], adv.: even.

READING.

Den ottende var mere viss i sin sak, dog ikke sikker; ti selv den flinkeste var ikke sikker. Han tænkte paa de klær han skulde konfirmeres i, hvad de skulde

brukes til hvis han ikke slap. Men slap han, skulde han til byen og faa klædesklær og komme hjem igjen og danse i julen til misundelse for alle gutter og forbauselse for alle jenter.

Den niende regnet anderledes; han oprettet en liten kontrabok med Vorherre, hvori han paa den ene side satte som "debet": han skal la mig slippe frem, og paa den andre siden som "kredit": saa skal jeg aldrig mere lyve, aldrig mere sladre, bestandig gaa i kirke, la jenterne være[1], og vænne mig av med at bande.

Men den tiende tænkte at hadde Ole Hansen sluppet ifjor, var det mere end uretfærdighet om ikke han slap iaar, som altid hadde været bedre paa skolen og desuten var av bedre folk[2].

Ved siden av ham sat den ellevte, som droges[3] med de rædsomste hevnplaner i tilfælde av[4] at han ikke slap, enten at brænde ned skolen, eller rømme bygden og komme igjen som prestens og hele skolekommissionens tordnende dommer, men høimodig la naade gaa for ret. Til en begyndelse[5] vilde han ta tjeneste[6] i nabobygden hos nabopresten og der til næste aar staa nummer 1 og svare saa hele kirken maatte undre sig.

Men den tolvte sat for sig selv under klokken med begge hænder i lommen og saa vemodig ut over forsamlingen. Ingen her visste hvad byrde han bar, hvilket ansvar han stod i. Hjemme var der en som visste det; ti han var forlovet. En stor, langbenet kongle gik hen ad gulvet og nærmet sig hans fot; han pleide at træ paa det ekle insekt; men idag løftet han kjærlig foten for at den i fred kunde gaa dit den vilde. Hans stemme var blid som en kollekt[7], hans øine sa vedholdent at alle mennesker var gode, hans haand gjorde en ydmyg bevægelse ut av lommen og op i haaret for at lægge det mere glat. Blot han kunde smyge lempelig igjennem dette farlige naaleøie, vilde han nok

vokse ut igjen paa den andre siden, tygge tobak og gjøre forlovelsen offentlig.

Men nede paa en lav skammel med benene i krok[8] op under sig sat den urolige trettende; hans smaa, gnistrende øine løp hele stuen rundt tre ganger i sekundet, og under det sterke, stride hode veltet alle de tolvs tanker i en broget uorden, fra det mægtigste haap til den mest sønderknusende tvil, fra de ydmygste forsætter til de mest bygde-ødelæggende hevnplaner, og imidlertid hadde han spist op alt det ledige kjøt paa sin høire tommelfinger, holdt nu paa med neglene og sendte store stykker bortover gulvet.

Notes.—1. at la en være, to let (leave) one alone.
2. av bedre folk, i. e., as to social rank.
3. droges, imp. tense of at drages, to wrestle.
4. i tilfælde av, in the event that; in case of.
5. til en begyndelse, to begin with.
6. at ta tjeneste, to take service; to hire out.
7. This refers to the reading of a portion of Scripture in the church ritual.
8. = with his legs drawn up under him.

COMPOSITION.

1. What shall I use my confirmation suit [clothes] for if I don't pass? 2. The ninth decided that if he passed he would neither lie nor swear, but always go to church. 3. When he passed, I ought to pass too; I used to know my lessons better than he did. 4. If I don't pass, I shall skip the country [neighborhood] and never come back for a long time (paa længe). 5. To begin with I shall hire out in a neighboring district and be confirmed there. 6. No one knows what a burden I bear, nor what responsibility I am in. 7. If I only can slink through this needle's eye, I shall bulge out on the other side all right. 8. The thirteenth was sitting on a low stool by the door; in his head tumbled the thoughts of the other twelve in motley confusion.

CONVERSATION.

1. Hvad var det den ottende tænkte paa?
2. Hvad lovte den niende at gjøre dersom han slap frem?
3. Av hvilke grunde ventet den tiende at slippe frem?
4. Hvad vilde den ellevte gjøre dersom han ikke slap?
5. Hvorfor vilde den tolvte saa gjerne tro at alle mennesker er gode?
6. Hvad vilde han (den 12te) gjøre dersom han slap?
7. Hvordan saa den trettende ut?
8. Hvad tænkte han paa?

LESSON XLVIII.

VOCABULARY.

et blĭk, —, glance.
en an'strengelse, —r, exertion.
en forsa'gelse, —r, self-denial; renunciation.
kund'skap [nn], c. g., knowledge.
lykke, c. g., luck; good fortune.
løn [lønn], c. g., reward.
op'muntring, c. g., encouragement.
lat'ter, c. g., laughter.
at skuffe, I, to disappoint.
at ryste, I, to shake.
at storme, I, to storm.
at trykke, I, to press.
endelig, —, —e, final.
at forla'te — forlot' — forlatt', to leave; to forsake.
foreløbig, —, —e, temporary; adv.: for the present.
færdig, —,—e, ready; through.
omhyg'gelig, —, —e, careful; painstaking.
streng, r, strict.
overlegen, —t, —ne, superior.
heller...end, rather...than.

READING.

Øyvind sat borte ved vinduet, hadde været oppe og hadde svaret paa alt hvorom han blev spurt; men ikke

hadde presten sagt noget, ei heller skolemesteren; han hadde i over et halvt aar tænkt paa hvad begge vilde si naar de fik vite hvad han hadde arbeidet, og han følte sig nu meget skuffet, tillike krænket. Der sat Marit, som for ulike mindre anstrengelse og kundskap hadde faat baade opmuntring og løn; det var netop for at staa stor i hendes øine han hadde arbeidet, og nu naadde hun leende hvad han hadde arbeidet til med saa megen forsagelse. Hendes latter og spas brændte ham paa sjælen; den frihet hvormed hun bevæget sig, gjorde ham ondt. Han hadde undgaat omhyggelig at tale med hende siden hin kveld; der skal gaa aar hen, tænkte han; men synet av hende, saa glad og overlegen hun sat der, det trykket ham til jorden, og alle hans stolte forsætter hang som vaatt løv.

Han forsøkte dog litt efter litt at ryste av. Det kom an paa[2] om han idag blev nummer en, og herpaa ventet han. Skolemesteren pleide at bli litt efter hos presten for at ordne[3] ungdommen, og siden gaa ned og fortælle dem utfaldet; det var jo ikke den endelige avgjørelse, men det var hvad presten og han foreløbig var kommet overens[4] om. Samtalen i stuen blev livligere efterhvert som flere blev prøvet og slap; men nu begyndte de ærgjerrige at sondre sig sterkt ut fra de glade; de sidste gik saa snart de hadde faat følge, for at meddele forældrene sin lykke, eller de ventet for andres skyld, som ikke var færdige; de første derimot blev mere og mere stille, øinene saa spændt mot døren.

Endelig var ungdommen færdig, de sidste var kommet ned, og skolemesteren talte altsaa[5] nu med presten. Øyvind saa til Marit; hun var like glad, men blev dog sittende, — om for sin egen skyld eller andres, visste han ikke. Hvor vakker Marit var blit; blendende fin i huden var hun som ingen[6] han før hadde set, næsen var litt opkastet, munden smaaleende[7]. Øinene var

halvlukkede naar hun ikke netop saa paa en, men derfor kom blikket altid med uventet magt naar det kom, — og som hun selv vilde lægge til at hun ikke mente noget med det, smilte hun halvt i det samme. Haaret var heiler mørkt end lyst, men det var smaakruset, og laa langt frem til begge sider saa at det sammen med de halvlukkede øine gav noget dulgt som man aldrig kunde bli færdig med. Man var ikke ganske sikker paa hvem det var hun saa efter naar hun sat for sig selv og imellem flere; heller ikke hvad hun egentlig tænkte naar hun saa vendte sig til en og talte; ti hun tok likesom straks tilbake hvad hun gav. Indunder alt dette er vel egentlig[8] Jon Hatlen gjemt, tænkte Øyvind, men saa dog bestandig paa hende.

Da kom skolemesteren. Enhver forlot sin plads og stormet omkring ham.

"Hvad nummer har jeg?"

"End jeg?"

"End jeg, jeg?"

"Hys, opløpne unger, intet spektakel her! — rolige[9], saa skal I faa høre det, barn!" Han saa sig langsomt om. "Du er nummer 2," sa han til en gut med blaa øine, der saa bønlig paa ham, og gutten danste ut av kredsen. "Du er nummer 3," — han slog paa en rødhaaret, rask liten en som stod og slet ham i trøien; "du er nummer 5, du nummer 8," osv. Han fik se Marit: "Du er nummer 1 av jenterne"; hun blev blussende rød over ansigt og hals, men forsøkte at smile. "Du nummer 12, har været doven, din knegt, og en stor skøierfant; du nummer 11, ikke bedre at vente, gutten min; du nummer 13, maa læse dygtig, møte frem til overhøring, ellers gaar det dig galt!"

Øyvind kunde ikke holde det ut længer; nummer 1 var vistnok ikke nævnt; men han stod den hele tid saaledes at skolemesteren kunde se ham.

"Skolemester!" — han hørte ikke; "skolemester!" — tre ganger maatte han gjenta det før det blev hørt.

Endelig saa skolemesteren paa ham. "Nummer 9 eller 10, husker ikke sikkert hvilket," sa han og vendte sig til en anden.

"Hvem er nummer 1 da?" spurte Hans, som var Øyvinds bedste ven.

"Det er ikke dig, du krushode!" sa skolemesteren og slog ham paa haanden med en papirrulle.

"Hvem er det da?" spurte flere, "hvem er det, ja hvem er det?"

"Det faar den vite som har nummeret," svarte skolemesteren strengt; han vilde ikke ha flere spørsmaal. — "Gaa nu vakkert hjem, barn, tak eders Gud, og glæd eders forældre! Tak ogsaa eders[10] gamle skolemester; I hadde sittet der net og gnaget ben[11], hadde ikke han været!"

De takket ham og lo, de drog jublende avsted; ti i dette øieblik da de skulde hjem til forældrene, var de alle glade. Blot en var igjen, som ikke straks kunde finde sine bøker, og som, da han fandt dem, satte sig ned som skulde han paany til at læse dem over.

Notes.—1. **ei heller** = not....either.
2. **det kommer an paa**, it depends on (upon).
3. **ordne**, give them their respective places.
4. **at komme overens**, to agree (come to an agreement).
5. See sentence having note 3.
6. **ingen** also excludes Marit. Such expressions are logical errors, but they are allowed in usage.
7. **smaa** (pl. of liten) + **leende** (pres. part. of **at le**). Such composite forms with **smaa** are very common.
8. **vel egentlig**, used to express supposition (**vel, 60, 5.**)
9. **rolige**, = **vær rolige.**
10. **eders.** See §11, note 2.
11. i. e., you would have been in a pretty fix, etc.

COMPOSITION.

1. Øyvind had answered all the questions, and now he expected the minister to say something. 2. But the minister had not said anything when he was through (ready). 3. This was what Øyvind had been working

for, and now he felt very much disappointed. 4. Marit, who had merely been playing and amusing herself, was given (fik) both praise and presents. 5. Everything depends on my getting number one. 6. It was not always the one who was most diligent who received this number. 7. It was often given to those who had rich parents. 8. The children rushed toward him to find out which number each was to get. 10. There was one who did not leave [go] with the rest [others], but took his books and sat down as though [som om] he was going to begin reading again.

CONVERSATION.

1. Hvad ventet Øyvind at presten og skolemesteren skulde si?
2. Hvorfor hadde han læst saa flittig?
3. Hvad var det Øyvind hadde "forsaget" for at lære saa meget?
4. Hvad menes der med "de ærgjerrige"?
5. Hvad menes der med "de glade"?
6. Hvordan ser Marit ut?
7. Hvem er Hans? Hvor har vi før hørt om **ham**?
8. Hvordan gik det med Øyvind?

LESSON XLIX.

VOCABULARY.

en pagt, —er, covenant.
en utsigt, —er, chance; opportunity.
et aandedrag [nn], —, breath (lit. breath-draw).
en stilling, —er, position.
en synd [nn], **—er,** sin; **synder** [with d pronounced], **sinner.**
taknem'melighet, c. g., gratitude.
sedvane, c. g., custom.
kris'tendŏm, c. g., Christianity.
forfæn'gelighet, c. g., vanity.
ærgjer'righet, c. g., ambition.
vrede, c. g., anger.
hast, c. g., hurry.

at hæve, I, to raise.
at lĕtte, I, to lift; to raise.
heftig, —, —e, violent.
travel, r, busy.
barnslig, —, —e, childish; childlike.

READING.

Skolemesteren gik bort til ham: "Nu, Øyvind, skal du ikke gaa med de andre?"

Han svarte ikke.

"Hvorfor slaar du op[1] dine bøker?"

"Jeg vil se hvad jeg har svart galt idag."

"Du har vistnok ikke svart noget galt."

Øyvind saa da paa ham, taarerne stod ham i øinene, han saa ufravendt paa ham, mens en efter en randt nedover; men han sa ikke et ord.

Skolemesteren satte sig foran ham: "Er du ikke glad nu, at du er sluppet frem?"

Det bævret om munden, men han svarte ikke.

"Din mor og far vil være meget glade," sa skolemesteren og saa paa ham.

Øyvind kjæmpet længe for at faa et ord frem, endelig spurte han sagte og avbrutt: "Er det...fordi jeg .. er husmandsgut, .. at jeg staar nummer 9 eller 10?"

"Vistnok er det derfor," svarte skolemesteren.

"Saa nytter det jo ikke mig at arbeide," sa han klangløst og sank sammen over alle sine drømmer. Pludselig løftet han hodet, hævet den høire haand, slog den i bordet med al sin magt, kastet sig ned paa sit ansigt og brøt ut i den heftigste graat.

Skolemesteren lot ham ligge og graate, rigtig graate ut. Det varte længe; men skolemesteren ventet til graaten blev barnsligere. Da tok han om hans hode med begge hænder, lettet det op og saa ind i det forgrædte ansigt.

"Tror du det er Gud som nu har' været hos dig?" sa han og holdt ham venlig imot sig.

Øyvind hulket endnu, men kortere, taarerne randt mere stille; men han turde ikke se paa ham som spurte, ei heller svare.

"Dette, Øyvind, har været løn som forskyldt[2]. Du har ikke læst av kjærlighet til din kristendom og dine forældre; du har læst av forfængelighet."

Der blev stilt i stuen mellem hver gang skolemesteren talte, Øyvind kjendte hans blik hvile paa sig, og han blev optødd og ydmyg under det.

"Med saadan vrede i dit hjerte kunde du ikke ha møtt frem for at ta pagten av din Gud; kunde du vel, Øyvind?"

"Nei," stammet han saa godt som han formaadde.

"Og stod du der med forfængelig glæde over at du var nummer 1, stod du da ikke frem med en synd?"

"Jo," hvisket han og skalv om munden.

"Du holder endnu av mig, Øyvind?"

"Ja"; han saa op for første gang.

"Saa skal jeg si dig at det var mig som fik dig flyttet ned; ti jeg holder saa av dig, Øyvind."

Den anden saa paa ham, blinket nogen ganger, og taarerne randt tæt ned.

"Du har ikke noget imot mig derfor?"

"Nei"; han saa fuldt og klart op, skjønt stemmen var kvalt.

"Mit kjære barn; jeg vil være om[3] dig saa længe jeg lever."

Han ventet paa ham til han fik ordne sig og samle sine bøker, sa saa at han vilde følge ham hjem. De gik langsomt hjemover, i begyndelsen var Øyvind endnu stille og kjæmpende; men litt efter litt vandt han paa sig selv[4].

Han var saa overtydet om[5] at det forefaldne[6] var

det bedste som nogensinde kunde ha truffet ham, og før han kom hjem, var troen derpaa blit saa sterk at han takket sin Gud og sa det til skolemesteren.

"Ja, nu skal vi tænke paa at naa noget i livet," sa skolemesteren, "og ikke løpe efter blindmænd[7] og numre. Hvad sier du om seminariet?"

"Jo, jeg vilde gjerne dit."

"Du mener agronomskolen?"

"Ja."

"Den er vistnok ogsaa den bedste; den gir andre utsigter end en skolemesterstilling!"

"Men hvorledes skal jeg komme dit? Jeg har inderlig lyst, men ikke raad."

"Vær flittig og bra, saa skal der nok bli raad!"

Øyvind følte sig ganske overvældet av taknemmelighet. Han fik denne tindren[8] for øiet, det lette aandedrag, den uendelige kjærlighetens ild som bærer frem naar man føler menneskers uventede godhet. Hele fremtiden forestiller man sig et øieblik som at vandre i frisk fjeldluft; man bæres mere end man gaar.

Da de kom hjem, var begge forældre i stuen og hadde sittet der i stille venten, skjønt det var arbeidstid og travelt. Skolemesteren kom først ind. Øyvind efter, begge smilte.

"Nu?" sa faren, han la en salmebok bort, hvor han netop hadde læst "en konfirmants bøn."

Moren stod ved gruen, turde ingenting si; hun lo, men hun var usikker paa haanden; hun ventet øiensynlig noget godt, men vilde ikke røbe sig.

"Jeg maatte bare følge med for at glæde eder med at han svarte paa alt han blev spurt om, og at presten sa, da Øyvind var gaat, at han ikke hadde hat flinkere konfirmant."

"Aa, nei[10]!" sa moren og blev meget bevæget.

"Det var jo bra," sa faren og rømmet sig usikkert.

Efterat det hadde været længe stilt, spurte moren sagte: "Hvad nummer faar han?"

"Nummer 9 eller 10," sa skolemesteren rolig.

Moren saa paa faren, denne først paa hende, saa paa Øyvind.

"En husmandsgut kan ikke vente mere," sa han.

Øyvind saa paa ham igjen; det var som atter noget vilde op i halsen; men han betvang sig ved i en hast at huske paa kjærlige ting, den ene efter den anden, saalænge til det gik ned igjen.

"Nu er det bedst jeg gaar," sa skolemesteren, nikket og vendte sig.

Begge forældrene fulgte efter sedvane ut paa stenhellen; her tok skolemesteren sig en skraa og sa smilende:

"Han blir nummer en allikevel; men det er ikke værdt[11] han faar vite noget om det før dagen kommer."

"Nei, nei," sa faren og nikket.

"Nei, nei," sa moren, hun nikket ogsaa; derpaa tok hun skolemesteren i haanden; "du faar ha tak for alt du gjør imot ham," sa hun.

"Ja, du faar ha tak," sa faren, og skolemesteren gik; men de stod endnu længe og saa efter ham.

Notes.—1. at slaa op (speaking of books), to open; at slaa op side...., to turn to page.....
2. løn som forskyldt (reward as deserved or caused), = you have gotten what you deserve.
3. at være om, to stand by (as a protector).
4. vandt paa sig selv, gained self-control.
5. at være overtydet om, to be convinced.
6. forefaldne, that which has taken place.
7. blindmænd (lit., blind men), bubbles, illusions.
8. tindren, verbal noun from at tindre, to sparkle.
9. venten, from at vente (n. 8).
10. Negative particle used as interjection.
11. ikke værdt, i. e., it is best not to.....; better not to.....

COMPOSITION.

1. The schoolmaster asked him why he did not leave when the others did [with the others], but he would not answer. 2. Did I answer wrong? What have I an-

swered wrong? What was wrong in my answers? 3. Don't you think your parents will be very much pleased to hear that you have passed? 4. It is of no use to work if one is to be kept [held] back because he is poor. 5. You have gotten what you deserve, neither more nor less; you have read from [of] ambition and vanity. 6. Now, take your books and we shall go home and tell your parents how well you have done [able you have been]. 7. Øyvind was satisfied with going to the agricultural school; he was tired of chasing after numbers. 8. I merely came to tell you that Øyvind is the most able candidate (konfirmant) the minister has ever had. 9. After a while the mother asked what number he was to have. 10. The schoolmaster told them that he was to have number one just the same; but he was not to find it out yet.

CONVERSATION.

1. Hvorfor slog Øyvind bøkerne sine op?
2. Hvad var størst for Øyvind, at bli konfirmert, eller at staa nummer 1?
3. Hvad menes der med at han sank sammen over sine drømmer?
4. Hvilke drømmer tales der her om?
5. Hvilke drømmer har vi før hørt om?
6. Fortjente Øyvind den "løn" han fik? Hvorledes?
7. Hvorav kom det at skolemesteren hadde saadan magt over Øyvind?
8. Hvorfor fik skolemesteren ham flyttet ned?

LESSON L.

VOCABULARY.

en bøn [bønn], **—ner**, prayer.
en pligt, —er, duty.
et mid'del, mid`ler, means.
et indtryk, —, impression.
et speil, —, mirror.
en krave, —r, collar.
en vilje, —r, will.
et alter, —e, altar.
altergang, c. g., communion; **at gaa til alters**, to go to communion.
reise, c. g., journey; departure.
avsked [avsje], parting; **at ta avsked**, to bid farewell.
tillid, c. g., confidence.
tro, c. g., faith.
ære, c. g., honor.
trods [tröss], spite; defiance.
at trække — trak — trukket, to draw.
at beun'dre, I, to admire.
at forberede, II, to prepare.
at reise, II, to leave.
at synes om, to like.
at øve, I, to practice.
at øve sig, to train oneself.
lykkelig, —, —e, happy.
bløt, r, soft.
varsom, —t, —me, careful.
tidlig [ti'li], **—, —e**, early.
vant (til or **med)**, accustomed to; used to.

READING.

Syvende kapitel.

Skolemesteren hadde tat rigtig øiemerke[1] da han bad presten prøve om Øyvind taalte at staa nummer en. I de tre ukers tid som hengik indtil konfirmationen, var han hos gutten hver dag; ett er at en ung, bløt sjæl kan gi efter for[2] et indtryk, et andet er hvad den med tro skal besidde. Mange mørke timer faldt paa gutten førend han lærte at ta sit fremtidsmaal av bedre ting end ære og trods. Ret[3] som han sat i fuldt arbeide, slap han lysten og arbeidet: hvortil, hvad vinder jeg? — og saa en stund efter husket han skolemesteren, hans ord og hans godhet; men dette menneskelige middel trængte han at stige op igjennem hver gang han paa ny faldt ned fra forstaaelsen av sin høiere pligt.

I de dage man paa Pladsen forberedte sig til konfirmationen, forberedte man sig ogsaa paa hans reise til landbruksskolen; ti dagen efter skulde den foregaa. Skrædder og skomaker[4] sat i stuen, moren bakte i kjøkkenet, faren arbeidet paa en kiste. Der taltes meget om hvad han vilde koste dem i to aar, om at han ikke kunde komme hjem den første julen, kanske heller ikke den anden, og hvor tungt det vilde være at findes skilt saa længe. Der taltes ogsaa om den kjærlighet han maatte ha til sine forældre, der vilde strække sig saa langt[5] for sit barns skyld. Øyvind sat som den der hadde været ute og forsøkt paa egen haand, men hadde kuldseilet og nu var tat op av kjærlige mennesker.

En saadan følelse gir ydmyghet, og med den kommer meget andet. Da den store dag nærmet sig, turde han kalde sig forberedt og turde se fremover med tillidsfuld hengivenhet. Hver gang Marits billede vilde være med, skjøt han det forsigtig til side, men kjendte smerten ved at gjøre det. Dette forsøkte han at øve sig i, men blev dog aldrig sterkere derved, tvertimot, det var smerten som vokste. Derfor var han træt den sidste kveld, da han efter en lang selvprøvelse bad at i dette stykke[6] maatte Vorherre ikke prøve ham.

Skolemesteren kom da det led[7] paa. De satte sig ind i stuen, efterat alle hadde vasket og redt[8] sig som sedvanlig aftenen før man skal gaa til alters eller høimesse. Moren var bevæget og faren taus; avskeden laa bak morgendagens høitid, og det var uvisst naar de atter kunde sitte sammen. Skolemesteren tok salmebøkerne frem, de holdt andagt og sang, og bakefter sa han en liten bøn, saadan som ordene vilde falde[9].

Disse fire mennesker sat nu sammen til det led langt paa kvelden, og tanken drog ind til sig selv; de skiltes da med de bedste ønsker for den kommende dag

og hvad den vilde bringe. Øyvind maatte indrømme da han la sig, at aldrig hadde han lagt sig saa lykkelig; i kveld gav han nemlig dette en egen fortolkning, han forstod dermed: aldrig har jeg lagt mig saa hengiven i Guds vilje og saa glad i den. — Marits ansigt vilde straks frem igjen, og det sidste han endnu sanste var at han laa og fristet sig selv: ikke ganske lykkelig, ikke ganske, — og at han svarte: jo, ganske —; men atter igjen: ikke ganske, — jo ganske; — nei, ikke ganske —.

Da han vaaknet, husket han dagen straks, bad og følte sig sterk, som man gjør om morgenen. Han hadde siden i sommer ligget paa lemmen[10] for sig selv; han stod nu op, iførte sig sine nye, smukke klær varsomt; ti han hadde aldrig hat saadanne paa før. Især var der en rund klædestrøie som han mange ganger maatte føle paa før han blev vant til den. Han fik op et litet speil da han hadde faat kraven paa og for fjerde gang ogsaa trak trøien paa. Da han nu saa sit eget fornøiede ansigt med det ualmindelig lyse haar omkring ligge og le i speilet, faldt det ham ind[11] at dette atter bestemt var forfængelighet. Ja, men velklædt og ren maa da folk faa være, svarte han idet han trak ansigtet fra speilet som var det synd at se deri. — Vistnok, men ikke fuldt saa glad i sig selv for den saks skyld. — Nei visst; men Vorherre maa da ogsaa like at en synes om at se godt ut. — Kan vel være; men han likte vel bedre du var det uten selv at lægge saa meget merke dertil. — Det er sandt; men se, det kommer nu av at alting er saa nyt. — Ja, men saa maa du ogsaa litt efter litt lægge det av. — Han grep sig i at han snart over dette emne, snart over hint gik og førte saadan selvprøvende samtale, at ikke en synd skulde falde ned paa dagen og plette den; men han visste ogsaa at der maatte mere til[12].

Notes.—1. at ta ſiemerke, to size up; to judge.
2. at gi efter for, to yield to.
3. ret som han sat, = while sitting.
4. Tailors and shoemakers would go from house to house and do the work needed.
5. at strække sig saa langt, to put themselves so much out.
6. stykke, matter (i. e., in the matter of keeping her picture out of his thoughts of the future).
7. led, imp. tense of at lide, a verb which expresses passing of time. Det led ut paa kvelden, it was late in the evening.
8. redt, p. part. of at rede, somewhat equivalent to the expression "fix up". It is used in various idioms.
9. i. e., not a prayer committed to memory.
10. lem, upstairs.
11. at falde en ind, to occur to one.
12. maa mere til, more is required.

COMPOSITION.

1. There were three weeks left till the day of confirmation. During [in] this time they were together every day. 2. They were preparing for the confirmation. At the same time they were getting [kept on to make themselves] ready for his departure. 3. This was to take place the day after the confirmation. 4. He was to leave for (han skulde paa) the agricultural school and stay (bli) there two years. 5. This was the last evening. The next day he would be confirmed and then he was to leave. 6. There were two things Øyvind had to struggle with: the thought of Marit, and his vanity. 7. Whenever [each time] he felt happy, either the one or the other—and sometimes both—would come up in his thoughts, against his will. 8. He awoke early and remembered immediately what was to take place that day. 9. He lay a long time thinking about that he was to leave the next day and be gone (bli borte) two long years. 10. He caught [took] himself in admiring his looks in the mirror. "This is vanity," he thought, and turned [looked] away.

CONVERSATION.

1. Hvordan prøvde presten Øyvind?

2. Hvad menes der med at Øyvind hadde tat livsmaal av ære og trods?

3. Hvad slags forberedelser blev der gjort da Øyvind skulde reise?
4. Naar skulde han avsted?
5. Hvor skulde han hen?
6. Hvorlænge skulde han bli der?
7. Hvad var det Øyvind hadde forsøkt paa egen laand?
8. Hvad menes der med at han hadde kuldseilet?
9. Hvor har vi før hørt om Øyvinds klær?
10. Hvorfor trak han ansigtet fra speilet?

LESSON LI.

VOCABULARY.

en samling, —er, collection.
en skare, —r, crowd; multitude.
en ŏrdre, —r, order.
et følge [ll], **—r,** company.
et bedrag', —, deception.
en plan, —er, plan.
en lykønsk'ning, —er, congratulation.
hellighet, c. g., holiness; sanctity.
opmerk'somhet, c. g., attention.
hĕlse, c. g., health.
fravær, n. g., absence
undervis'ning, c. g., instruction.
alvŏr, n. g., earnestness.
at jage, I, to chase.
at dirre, I, to quiver.
at grue — grudde — gruet (grudd), to dread.
at savne, I, to miss.
at skimte [sj—], I, to catch a glimpse of.
at klage, I, to complain; **— over,** to complain of.
at tilskrive, to ascribe to.
at sætte til, to add (to something).
lummer, —t, —re, sultry.
bar, r, bare.
fort, fast.

READING.

Da han kom ned, sat forældrene fuldt paaklædt og ventet ham med maten.[1] Han gik bort og tok dem i haanden med tak for klærne, og et "slit dem med

helsen[2]" fik han igjen. De satte sig til bords, bad stille[3] og spiste. Moren tok av bordet og bar ind nisteløpen til kirkefærden. Faren drog paa sig trøien, moren heftet sine tørklær, de tok sine salmebøker, laaste huset og gik opover. Saa snart de var kommet op paa den øvre vei, møtte de kirkefarende folk, kjørende og gaaende, konfirmanter indimellem, og i ett og andet følge hvithaarete bedsteforældre som endnu denne ene gang maatte avsted.

Det var en høstdag uten solskin, som naar veiret er ved at slaa over[4]. Der gik skyer sammen og skiltes igjen, somme tider blev der av en stor samling tyve mindre, som jaget bortover med ordre til uveir; men nede paa jorden var der endnu stilt, løvet hang avsjælet og dirret ikke engang[5], luften var litt lummer; folk bar med sig reiseplag, men brukte dem ikke. En ualmindelig stor skare hadde samlet sig omkring den fritliggende kirke; men konfirmationsungdommen gik straks ind i kirken for at bli stillet op[6] før gudstjenesten begyndte. Da var det at skolemesteren i blaa klær, frakke og knæbukser, høie støvler, stivt halsbind og pipen stikkende frem av baklommen, kom nedover, nikket og lo, slog en paa skulderen, talte et par ord til en anden om at svare høit og tydelig, og kom under alt dette[7] nedover til fattigblokken hvor Øyvind stod og svarte paa alle sin ven Hans's spørsmaal i anledning av reisen.

"God dag, Øyvind, vakker dag," — han tok ham ved trøiekraven som vilde han tale med ham; "hør du, tror alt godt om dig. Nu har jeg talt med presten; du faar beholde pladsen din; gaa op paa nummer en og svar tydelig!"

Øyvind saa forbauset op paa ham, skolemesteren nikket, gutten gik nogen skridt, stod, atter nogen

skridt, stod; jo visst er det saa, han har talt til presten for mig; og gutten gik fort opover.

"Du skal jo være nummer en allikevel;" hvisker en til ham.

"Ja," svarte Øyvind sagte, men visste endnu ikke rigtig om han turde.

Opstillingen var færdig, presten kommet[8], de ringte sammen, og folk holdt paa at strømme ind. Da saa Øyvind Marit Heidegaardene staa like foran sig, hun saa ogsaa paa ham; men begge var saa bundne av stedets hellighet at de turde ikke hilse. Han saa blot hun var skinnende vakker og hadde bart haar, mere saa han ikke. Øyvind, som i over et halvt aar hadde bygget saa store planer paa at staa like overfor hende, glemte, da det kom til stykket[9], baade pladsen og hende, og at han nogensinde hadde tænkt paa dem.

Efterat alt var endt, kom slegtninger og kjendinger for at avlægge sine lykønskninger, dernæst kom hans kamerater for at ta farvel med ham, da de hadde hørt han skulde reise den næste dag; saa kom mange smaa som han hadde aket med i bakkerne, og som han hadde hjulpet paa skolen, og det var ikke frit at de putret litt ved avskeden. Sidst kom skolemesteren, tok ham og forældrene taust i haanden og gjorde tegn til at gaa; han vilde følge. De fire var atter sammen, og det skulde nu være sidste kveld. Paa veien var der endnu mange som tok farvel og ønsket ham til lykke[10]; men ellers taltes de ikke ved indbyrdes før de sat hjemme i stuen.

Skolemesteren prøvde paa at holde dem ved godt mot; det var ikke mere end saa at de alle tre grudde nu, naar det kom til stykket, for hele to aars fravær, da de hittil ikke hadde været skilt en dag; men ingen vilde være ved det[11]. Jo længer det led, jo mere be-

klemt blev Øyvind, han vilde gaa ut for at komme litt til ro[12].

Det var halvmørkt nu, og en forunderlig susning i luften; han blev staaende paa stenhellen og saa op. Da hørte han fra bergkanten sit eget navn nævne, ganske sagte, det var intet bedrag; ti det gjentokes to ganger. Han saa op og skimtet at et kvindfolk sat paa huk[12] mellem trærne og saa ned.

"Hvem er det?" spurte han.

"Jeg hører du skal reise," sa hun sagte, "saa maatte jeg gaa til dig og si farvel, siden du ikke vilde komme til mig."

"Kjære, er det dig, Marit! Jeg skal komme op til dig."

"Nei, gjør ikke det; jeg har ventet saa længe, og da maatte jeg vente endnu længer; ingen vet hvor jeg er, og jeg maa skynde mig hjem."

"Det var snildt av dig at du vilde komme," sa han.

"Jeg kunde ikke holde ut at du skulde reise slik, Øyvind; vi har kjendt hinanden fra vi var smaa."

"Vi har saa."

"Og nu har vi ikke talt med hinanden paa et halvt aar."

"Nei, vi har ikke det."

"Vi skiltes ogsaa saa rart den gang."

"Ja; — jeg tror jeg maa komme op til dig."

"Aa, nei; gjør ikke det! Men si mig: du er vel ikke sint paa mig?"

"Kjære, hvor kan du tro det?"

"Farvel da, Øyvind, og tak for det vi har hat sammen!"

"Nei Marit!"

"Jo, nu maa jeg gaa; de savner mig."

"Marit, Marit!"

"Nei jeg tør ikke være længer borte, Øyvind. Farvel!"

"Farvel!"

Siden gik han som i en drøm, og svarte langt borte fra naar de talte til ham; de tilskrev det avreisen, som ventelig kunde være[13], og denne hadde ogsaa hans hele opmerksomhet i det øieblik skolemesteren om kvelden tok avsked og gav ham noget i haanden, som han siden saa var en femdalerseddel. Men siden, da han la sig, tænkte han ikke paa avreisen, men paa de ord der var kommet ned fra bergkanten og gik op igjen. Som barn fik hun ikke lov til at komme paa bergkanten fordi bedstefaren var ræd hun skulde falde nedfor. Kanske kommer hun nedfor allikevel!

Notes.—1. = waited breakfast for him.
2. Wear them with good health.
3. said grace in silence.
4. var ved...., was about to change.
5. ikke engang, did not....even.
6. stillet op, put in their places according to the number each had been given.
7. under alt dette, while doing this; meanwhile.
8. Presten var kommet. The original has presten....kommen, the participle being inflected for agreement in gender.
9. when it came to the point.
10. at ønske en til lykke, to congratulate.
11. at ville være ved, to admit; let on.
12. to calm himself.
13. som ventelig kan være, as might be expected.

COMPOSITION.

1. Øyvind was away for [in] three years. After he had been there two years, the school gave him one year's instruction free. 2. During these years he wrote many letters home to his parents. 3. The schoolmaster read them. He also wrote to the schoolmaster. Once he sent him a letter for [to] Marit. 4. He wanted to know how she was getting along [how she had it]. She answered with a short letter. He was to burn it. 5. The next letter from Øyvind was somewhat (noget) longer. He wanted to know how she was getting along "in every way" (i alle maater).

6. She answered that she ate well, slept well, and went to church when there was not too much snow. 7. She added in a joking (spøkefuld) way that if he hadn't gotten to know what he wanted to know, he would have to (saa fik han) write again. 8. He answered that he was no longer the boy who sat with tears in his eyes watching (og saa paa) her dance. 9. She must have understood what he meant. He ended with a last farewell. Soon Øyvind got a letter from the schoolmaster. 10. He complained [over] that Marit's tears and sweet words had made him [gotten him] to send a letter with hers. 11. Øyvinds answer is very friendly and full of hope. With this the chapter ends.

CONVERSATION.

1. Hvad var det som skulde foregaa den dag som vi nu læser om?
2. Hvad tid paa aaret var det?
3. Naar skulde konfirmationen ha fundet sted?
4. Hvordan var veiret?
5. Hvordan saa skolemesteren ut?
6. Ved hvilke anledninger har vi før hørt om Hans?
7. Hvad menes der med at skolemesteren nu trodde alt godt om Øyvind?
8. Hvorfor blev Øyvind forbauset?
9. Hvem kom for at lykønske Øyvind efterpaa?
10. Hvad menes der med den sidste sætning?

LESSON LII.

VOCABULARY.

en baat, —er, boat.
en aare, —r, oar.
en ŏvn, —e(r), stove; range.
en stŏk, —ke(r), staff; cane.
en besty'rer, —e, president; manager of a school.
en for'beredelse, —r, preparation.
en attĕst', —er, certificate.
en kraft, kræfter, power; force.
indbild'ningskraft [nn-ll], c. g., imagination (power of —).
støv, n. g., dust.
stans, c. g., stop.
sigte, sight.
etsteds [etstĕs], some place.
fart, speed.
at snuble, I, to stumble.
at tindre, I, to beam; to sparkle.
at straale, II, to radiate.
at pakke, I, to pack; **at pakke ut,** to unpack.
at ro, III, to row.
at strø, III, to strew.
at skynde [nn] **sig,** II, to hurry.
at undres — undredes — undres, to wonder.

READING.

Niende kapitel.

En lørdag midsommers rodde Thore Pladsen over vandet for at hente sin søn, som om eftermiddagen skulde komme fra landbruksskolen, hvor han var færdig. Moren hadde hat leiekone flere dage i forveien, alt var rent og skurt, kammeret var gjort i stand[1] for lang tid siden, ovn var sat ind, og der skulde Øyvind bo. Idag bar moren friskt løv derind, la rent linned tilrette, redte sengen og saa ut alt imellem,[2] om nogen baat skulde ro over vandet. Inde var stor opdækning, og altid noget som manglet, eller fluer at jage væk, og i kammeret var støv, bestandig støv. Endnu kom ingen baat; hun hvilte sig paa vinduskarmen og saa utover; da hørte hun skridt tæt ved sig oppi veien og vendte hodet; det var skolemesteren, som langsomt kom nedover, støttende sig til en stok; ti hoften var

daarlig. De kloke øine gik rolig i hodet; han stanste og hvilte, nikket til hende: "Endnu ikke kommet?"

"Nei, jeg venter dem hvert øieblik."

"God høitørke idag."

"Men hett at gaa for gammelt folk."

Skolemesteren saa smilende paa hende: "Har ungt folk været ute idag?"

"Har saa, men er gaat igjen."

"Ja visst, ja; skal vel træffes i kveld etsteds."

"Skal vel saa, ja; Thore sier de skal ikke møtes i hans hus før de har de gamles samtykke."

"Rigtig, rigtig."

Om en stund ropte moren: "Der tror jeg næsten de kommer."

Skolemesteren saa længe bortover.

"Jo, det er dem;" hun gik fra vinduet, og han gik ind.

Da han hadde hvilt li[illegible] og drukket, drog de ned til sjøen; men baaten pilte fremover mot dem med sterk fart; ti baade far og søn rodde. De roende[3] hadde kastet trøien, det hvitnet under aaren, derfor var baaten snart side om side med dem. Øyvind vendte hodet og saa op, han traf de to ved støen, hvilte aarene og ropte: "God dag, mor, god dag, skolemester!"

"For voksent maal han har faat!" sa moren, hun tindret i ansigtet; "aa nei, aa nei, han er like lys," la hun til.

Skolemesteren tok støt[4] mot baaten, faren la aarene ind, Øyvind sprang forbi ham og op, gav først moren haanden, saa skolemesteren, han lo og lo igjen, og ganske mot bønders skik[5] fortalte han straks i en rivende strøm om eksamen, reisen, bestyrerens attest og gode tilbud; han spurte om aarsveksten, kjendinger — undtagen en. Faren holdt paa og bar op av baaten, men vilde nok[6] ogsaa høre, mente[7] derfor det kunde staa

hen, og fulgte med. Og saa bar det opover, Øyvind lo og fortalte, moren lo med, for hun visste slet ikke hvad hun skulde si. Skolemesteren drog sig langsomt ved siden og saa klokt paa ham, faren gik ærbødig litt længer borte. Og saadan kom de hjem. Han var glad over alt han saa, først over at huset var malt, saa over at kvernhuset var utvidet, saa over at blyvinduerne var uttat i stuen og kammeret, hvitt glas kommet i stedet for grønt, og vinduskarmen større. Da han kom ind, var alting saa forunderlig smaat, som han slet ikke hadde husket det, men saa muntert. Klokken kakket som en fet høne, stolene var utskaarne[8], næsten som de vilde snakke, hver kop paa det dækkede bord kjendte han, gruen smilte saa hvitkalket velkommen; løv stod og duftet langs væggene, ener[9] laa strødd paa gulvet og talte om høitid. De satte sig ned for at spise; men der blev dog ikke stort spist, ti han snakket uten ophør. De betragtet ham nu hver enkelt med mere ro, opdaget forskjel og likhet, saa paa det som var aldeles nyt ved ham, like til de blaa klædesklær han gik i. Engang han hadde fortalt en lang historie om en av sine kamerater og endelig sluttet saa der blev en liten stans, sier faren:

"Jeg forstaar næsten ikke et ord av hvad du sier, gut, du taler saa overhændig fort."

De slog i en latter allesammen, og Øyvind ikke mindst; han visste meget godt det var sandt, men det var ham ikke mulig at tale langsommere. Alt det nye han paa sin store utfærd hadde set og lært, hadde saaledes grepet hans indbildningskraft og opfatning, og saaledes jaget ham ut av vante forhold at kræfterne, der længe hadde hvilt, var som opskræmte, og hodet kom i uavladelig arbeide. Endvidere la de merke til at han hadde for vane[10] hist og her rent vilkaarlig at ta to, tre ord op igjen, atter og atter op igjen av lutter

travelhet; det var som han snublet over sig selv. Somme tider faldt det latterlig, men saa lo han, og glemt var det. Skolemesteren og faren sat og speidet om noget av omtanken var gaat bort; men det lot ikke saa[11]: han husket alt, var selv den som mindte om at de burde losse baaten, pakket straks ut sit tøi og hængte op, viste frem sine bøker, sit ur, alt det nye, og det var vel bevaret, sa moren. I sit lille værelse var han overmaate glad; han vilde være hjemme for det første, sa han, hjælpe til med høionnen, og læse. Hvor han siden skulde hen, visste han ikke; men det var ham akkurat det samme. Han hadde faat en raskhet og kraft i tænkningen som forfrisket, og en livlighet i at uttrykke sin følelse, som gjør den saa godt der hele aaret igjennem blot lægger an paa[12] at holde tilbake. Skolemesteren blev 10 aar yngre.

"Nu er vi kommet saa langt med ham," sa han straalende, da han reiste sig for at gaa.

Da moren var kommet ind fra det sedvanlige følge til stenhellen, bad hun Øyvind ut i kammeret. "Der er en som venter paa dig kl. 9," hvisket hun.

"Hvor?"

"Oppaa berget."

Notes.—1. **at gjøre istand**, to put in order; to fix up.
2. **alt imellem**, every now and then; meanwhile.
3. **roende**, the ones rowing; the oarsmen.
4. i. e., braced against....; drew in the boat.
5. The peasants are usually quiet and reserved.
6. Observe the force of **nok**.
7. = remarked that it could be put off till later.
8. **utskaarne**, perf. part. plural, of **at skjære ut**, to carve. The artistic wood-carving of the Norse peasants has won renown.
9. **ener** (sing., ene), juniper. Refers to the custom of strewing juniper twigs on the newly washed floors before festive occasions like Christmas, Easter, etc.
10. **at ha for vane**, to be in the habit of.
11. this did not seem to be the case; it didn't seem like it.
12. **at lægge an paa**, to endeavor to; to strive to.

COMPOSITION.

1. She was waiting for [on] some one. She stood looking out through the window. 2. From there one

could see far out on the water. The boat must soon be in sight (sigte) she thought. 3. I wonder if he has changed much in these three years he has been away? 4. While she stood thinking about this, she heard some one come walking. 5. She turned to see who it was. It was the schoolmaster. 6. Soon a boat came into view (til syne). It came toward land with great speed. 7. There were two rowing [who rowed]; both were in their shirtsleeves. 8. "There they come," cried the mother. She hurried from the window and started for (la ivei mot) the shore. 9. Everything seemed smaller now than it did before. He had been sure he remembered how everything looked. 10. He found it all interesting.

CONVERSATION.

1. Hvilke forberedelser var der blit gjort for Øyvinds hjemkomst?

2. Fortæl hvor han hadde været, og om hvordan det var gaat ham.

3. Hvad menes der med at "ungt folk" hadde været ute?

4. Hvad var det gamle ved Øyvind?

5. Hvad var det nye ved ham?

LESSON LIII.

VOCABULARY.

et ekorn, —, squirrel.
en hund [nn], —**e(r)**, dog.
en opda'gelse, —**r**, discovery.
en beskri'velse, —**r**, description.
et øielok [—låk], —, eyelid.
et møte, —**r**, meeting.
et stĕvnemøte, —**r**, tryst.
at møte — møtte — møtt, to meet; **at møtes**, to meet each other.
at passe, I, to watch; **at passe op**, to keep an eye on, to keep watch of.
at nynne, I, to hum.

at knurre, I, to snarl, growl.
at gjø, III, to bark.
at røre, II, to stir.
at løse, II, to loosen.
at begri'pe — begrep — begrepet, to understand; to comprehend.
at kjende igjen, to recognize.
at frelse, II, to save.
at klyve — kløv — kløvet, to climb.
støi, c. g., noise.
pynt, c. g., finery; ornament (see note 5).
troskyldig —, —e, unsuspecting.
gal, r, crazy; frantic.
rasende, furious.

READING.

Øyvind saa paa klokken, og den gik til 9. Inde kunde han ikke vente, men gik ut, kløv op over berget, stanste deroppe og saa. Hustaket laa tæt opunder; buskene paa taket var blit store, alt ungtræ omkring hvor han stod, var ogsaa vokset, og han kjendte hvert ett. Han saa nedover veien, som gik langs berget og hadde skogen paa den andre siden. Veien laa graa og alvorlig, men skogen stod med alt slags løv; trærne var høie og bent voksne, inde i den lille bugt laa et fartøi for slappe seil[1]; det var lastet med planker og ventet vind. Han saa ut over vandet, som hadde bæaret ham frem og tilbake; det laa stille og blankt, nogen sjøfugle fløi over, men uten skrik; ti det var sent. Faren kom gaaende fra kvernen, stanste paa stenhellen, saa utover likesom sønnen, gik derefter ned mot vandet for at forsyne[2] baaten mot natten. Moren kom ut paa den ene side av huset; ti hun kom fra kjøkkenet; hun saa op mot berget idet hun gik over tunet med noget til hønsene, saa atter op og nynnet. Han satte sig ned for at vente; smaaskogen vokste tæt saa han ikke kunde se langt indover, men han lyttet til den mindste støi. Længe var det blot fugl[3] der fløi op og narret ham, snart igjen et ekorn som hoppet over i et andet træ. Men endelig knaker det længer borte, stanser litt, knaker igjen; han reiser sig, hjertet banker og blodet

sprøiter[4] ham til hodet; da bryter det i buskene tæt ved ham; men det er en stor, lodden hund, som kommer og ser ham, stanser da paa tre ben og rører sig ikke. Det var hunden paa Øvre-Heidegaardene, og tæt bak den knaker det igjen, hunden vender hodet og 'logrer; nu kommer Marit.

En busk holdt kjolen, hun vendte sig for at løse, og saadan stod hun da han først saa hende. Hun hadde bart, oprullet haar, saadan som jenterne pleide at gaa i hverdagslaget, hun hadde en sterk, rutet livkjole uten ærmer, intet om halsen uten den nedfaldende linnedkrave; hun hadde stjaalet sig like fra markarbeidet og hadde ingen pynt turdet gjøre[5]. Nu saa hun op paa skakke og smilte; det lyste i de hvite tænder og under de halvlukkede øielok; hun stod saadan litt og pillet; men saa kom hun og blev mere og mere rød for hvert skridt. Han gik hende til møte, tok hendes haand mellem begge sine. Hun saa dypt ned, og saadan stod de.

"Tak for alle dine brev," var det første han sa, og da hun nu saa op litet grand og lo, følte han at hun var det mest skjelmske trold[6] han kunde møte i en skog; men han var fangen, og hun var det nok ikke mindre.

"Hvor stor du er blit!" sa hun, og mente noget ganske andet. Hun saa mere og mere paa ham, lo mere og mere, han lo ogsaa; men de sa ingen ting. Hunden hadde sat sig paa skrenten og saa ned paa gaarden; Thore bemerket dette hundehode nede fra vandet, og kunde for sit liv ikke begripe hvad det var som viste sig oppaa berget.

Men de to hadde nu sluppet hinanden og begyndte saa smaat at tale. Og da han først hadde begyndt, blev han snart saa kringmælt at hun maatte le ham ut.

"Ja, ser du, det er naar jeg er glad, rigtig glad, ser

du; og da det blev godt imellem os to, da var det som der sprang op en laas inden i mig, sprang op, ser du."

Hun lo. Siden sa hun: "Alle de brev du sendte mig, kan jeg næsten utenad."

"End jeg dine da! Men du skrev bestandig saa kort."

"Fordi du bestandig vilde ha det saa langt."

"Men det er sandt; aldrig har du sagt mig hvorledes du blev kvit Jon Hatlen!"

"Jeg lo."

"Hvorledes?"

"Lo; vet du ikke hvad det er at le?"

"Jo, le kan jeg!"

"Faa se[7]!"

"Har du hørt slikt! jeg maa da ha noget at le ad."

"Det behøver ikke jeg naar jeg er glad."

"Er du glad nu, Marit?"

"L e r jeg nu da?"

"Ja, det gjør du!" han tok begge hendes hænder og slog dem sammen, klask i klask, mens han saa paa hende.

Her begyndte hunden at knurre, siden reiste[8] den haar og satte i at gjø bent ned, den blev sintere og sintere, tilsidst ganske rasende. Marit sprang forskrækket tilbake, men Øyvind frem og saa ned. Det var hans far den gjødde paa; han stod tæt under berget med begge hænder i lommen og saa op paa hunden.

"Er du der, du ogsaa? Hvad er det for en gal hund du har deroppe?"

"Det er en hund fra Heidegaardene," svarte Øyvind noget forlegen.

"Hvordan pokker er den kommet derop?"

Men moren hadde set ut fra kjøkkenet; ti hun hadde hørt den skrækkelige støi, og hun forstod alt, lo og

sa: "Den hunden farer her hver dag, saa det er ikke noget underlig."

"Det er da ogsaa en glubsk hund."

"Den blir bedre naar en klapper den," mente Øyvind og gjorde saa; hunden taug, men knurret. Faren gik troskyldig ned, og de to var frelste for opdagelse.

"Det var nu den gang," sa Marit da de atter møttes.

"Blir det værre siden, mener du?"

"Jeg kjender en, jeg, som vil passe os op."

"Din bedstefar?"

"Netop."

"Men han skal ikke gjøre os noget."

"Aldrig det slag."[9]

"Og det lover du?"

"Ja, det lover jeg, Øyvind."

"Nu maa jeg gaa, Øyvind."

"Jeg skal følge dig, jeg."

"Men ikke ut av skogen; da kan bedstefar se dig."

"Nei, ikke ut av skogen. Kjære, løper du?"

"Vi kan da ikke gaa side om side her."

"Men sligt er da ikke følgeskap!"

"Ta mig da!" — Hun løp, han efter, og hun hang snart fast saa han tok hende. — "Har jeg nu tat dig for bestandig, Marit?" han hadde haanden om hendes liv. — "Jeg tror det," sa hun sagte og lo, men var baade rød og alvorlig. Nei, nu maa det ske, tænkte han, og han tok og vilde kysse hende; men hun bøide hodet ned under hans arm, lo og løp. Hun stanste dog borte ved de sidste trær; "naar skal vi saa møtes igjen?" hvisket hun.

"Imorgen, imorgen!" hvisket han tilbake.

"Ja, imorgen! — Farvel!" hun løp.

"Marit!" og hun stanste. "Du, det var rart at vi møttes oppe paa berget."

"Ja, det var saa," hun løp igjen.

Han saa længe efter hende, hunden for foran og gjødde, hun efter og hysset. Han vendte sig, tok huen og kastet den ende op, tok den igjen og kastet; "nu tror jeg nok jeg begynder at bli glad, jeg," sa gutten og sang hjemover.

Notes.—1. **laa for slappe seil, lay with slack sails.**
2. **at forsyne, to provide; here, to fasten, or to take the boat under cover.**
3. **fugl, concrete nouns used in indefinite form, have the force of collective nouns.**
4. **We would say rushed, or surged (strømmet).**
5. **at gjøre pynt, to dress up; to fix up.**
6. **In Norse folk-lore, the sylvan elfs would bewitch the lonesome wanderer and take him away. This is the allusion in the words trold, fangen.**
7. **faa se = la mig faa se.**
8. **reiste haar, i. e., the dog's hair bristled.**
9. **Not in the least.**

COMPOSITION.

1. What time is it? Can you tell me what time it is? It is past eight. It is a quarter of nine. 2. He recognized every bush and tree. The smaller ones had become much larger than when he left. 3. But the older ones stood straight and proud as they used to do. 4. It was late. Below, the water lay without the least ripple. 5. A few boats were gliding to and fro, and a large ship lay waiting for wind. 6. Thore had been down to the shore [sea] to see to the boat. When he came back he noticed a dog on the edge of the cliff [upon the cliff-edge]. 7. He stood a long time looking up. He could not imagine what that meant [should mean]. 8. Have you learned it by heart? Let me see if you can read them from memory. 9. This was Øyvind's first evening at home. He had been gone a long time. 10. Much had been [was become] changed since he left. But it was himself who had changed the most.

CONVERSATION.

1. Hvad skulde Øyvind paa berget?
2. Hvor har vi før hørt om at hustaket laa tæt opunder berget?
3. Hvordan saa Pladsen ut derfra hvor Øyvind stod og saa utover?
4. Hvor har vi før hat en beskrivelse av Pladsen?
5. Hvilken tid av aaret var det da, og hvilken er det nu?
6. Hvordan saa Marit ut den kveld hun møtte Øyvind paa berget?
7. Naar hadde de før møttes paa berget?
8. Hvad mente hun da hun sa han var blit stor?
9. Hvem er det som vil komme til at passe dem op?
10. Hvorfor fik ikke Øyvind og Marit træffes hjemme hos hans forældre?

LESSON LIV.

VOCABULARY.

et erende [nn], —**r**, errand.
et las [lass], —, load; burden.
et hŏp, —, jump; leap.
en mark, —**er**, meadow; ground.
en sĕd'del, sed`ler, note.
en trille, —**r**, trill.
høi, n. g., hay.
en høisaate, —**r**, hay-cock; small pile of hay.
laave, c. g., hay-mow.
at løpe — løp — løpet, to run.
at rake, II, to rake.
at springe — sprang — sprunget, to run.
at børste, I, to brush.
at tørre, I, to dry; to wipe.
at trille, I, to trill; to roll.
at bestille, II, to do.
ubelei'lig, —, —**e**, inopportune(ly).
pudsig [ds=ss], —, —**e**, comical.
trodsig [ds=ss], —, —**e**, stubborn.
hidsig [ds=ss], —, —**e**, quick-tempered.

READING.

Tiende kapitel.

En eftermiddag ut paa sommeren, da moren og en pike rakte høi sammen, faren og Øyvind bar ind, kom en liten barfotet og barhodet gut hoppende nedover bakkerne og bortover marken til Øyvind, som han gav en seddel.

"Du løper godt, du!" sa Øyvind.

"Jeg har betaling for det," svarte gutten.

Paa spørsmaal om han skulde ha svar, lød det nei, og han tok veien hjem igjen over berget; ti der kom nogen efter ham oppi veien, sa han. Øyvind aapnet brydsomt seddelen; ti den var først lagt sammen i en strimmel, dernæst var den knyttet, saa forseglet og tillakket, og i sedlen stod:

"Nu er han paa marsen[2]; men det gaar langsomt. Spring paa skogen og gjem dig!

Den du vet."

'Nei om jeg gjør,"[3] tænkte Øyvind og saa trodsig opover bakkerne. Det varte heller ikke længe før en gammel mand viste sig øverst i bakkerne, hvilte, gik litt, hvilte igjen; baade Thore og konen stanste for at se paa. Men Thore smilte snart, konen derimot skiftet farve.

"Kjender du ham?"

"Ja, her er just ikke let at ta feil."

Far og søn begyndte paa ny at bære høi; men den sidste passet det saa at de altid fulgtes. Den gamle oppi bakken kom langsomt nærmere likesom et tungt vestenveir. Han var meget høi og noget førlig; han hadde onde ben, og gik fot for fot med svær holdning[4] og stav. Han kom snart saa nær at de kunde se ham nøie; han stanste, tok huen av hodet og tørret svetten med et tørklæ. Han var ganske skaldet langt bak-

over; han hadde et rundt, sammenfoldet ansigt, smaa gnistrende, plirende øine, buskete bryn, og alle tænder i munden. Naar han talte, var det med en skarp, gneldrende stemme, der hoppet som over grus og sten; men paa et og andet "r" hvilte den med stort velbehag, trillet saa henover det i flere alens længde og gjorde i det samme et vældig hop i tonen. Han hadde i yngre dage været bekjendt for en munter, men hidsig mand; paa sine gamle[5] var han ved mange slags motgang blit ilter og mistænkelig.

Thore og sønnen gjorde mange vendereiser før Ole kunde vinde frem; de forstod begge at han ikke kom for det godes skyld, derfor var det saa meget pudsigere at han aldrig naadde[6]. De maatte begge gaa der meget alvorlige og tale ganske sagte; men da dette aldrig tok ende, blev det løierlig. Blot et halvt ord som træffer, kan under saadanne omstændigheter tænde latter, og allerhelst naar der er fare forbundet med at le. Da han tilsidst var nogen favner borte, men som aldrig tok ende, sa Øyvind ganske tørt og sagte: "Han maa føre tungt lass, den mand," — og mere skulde der ikke til[7].

"Jeg mener du er ikke klok," hvisket faren, skjønt han nok selv lo.

"Hm, hm!" kremtet Ole oppi bakken.

"Han lager[8] halsen til," hvisket Thore. Øyvind faldt paa knæ foran høisaaten, stak hodet ind i høiet og lo. Faren bøide sig ogsaa ned. "La os gaa ind paa laaven," hvisket han, tok et fang høi og travet i vei[9]; Øyvind tok en liten dusk, sprang efter, kroket av latter, og slap sig først ned indpaa laaven. Faren var en alvorlig mand; men fik nogen ham ind paa latteren, smaaklukket det først i ham, derpaa blev det altid længer, men avbrutte triller, indtil de fløt sammen i en eneste lang ulyd, hvorefter der kom bølge paa bølge med altid

længere sug[10]. Nu var han kommet i vei, sønnen laa paa gulvet, faren stod over, og begge lo saa det brakte. De hadde sig en gang imellem slikt lattertak; men "dette kom ubeleilig," sa faren. Tilsidst visste de ikke hvorledes dette skulde gaa; ti den gamle maatte jo være kommet tilgaards.

"Jeg vil ikke ut," sa faren; "jeg har ingenting med ham at bestille."

"Ja, saa gaar heller ikke jeg," svarte Øyvind.

"Hm-hm," lød det like utenfor laavevæggen. Faren truet til gutten: "Vil du bare ut med dig!"

"Ja, gaa du først!"

"Nei, vil du bare pakke dig!"

"Ja, gaa først!" — og de børstet av hinanden og gik meget alvorlige frem.

Da de kom nedenfor kloppen, saa de Ole staa vendt mot kjøkkendøren som om han betænkte sig; han holdt huen i den haand hvormed han holdt staven, og tørret med et tørklæ svetten av det skaldete hode, men rusket ogsaa op i bustene bak øret og i nakken saa de stak ut som pigger.

Øyvind holdt sig bak faren; denne maatte derfor staa stille, og for at gjøre en ende paa det sa han uhyre alvorlig: "Er saa gammelt folk ute og gaar?"

Ole vendte sig, saa kvast paa ham og satte huen tilrette før han svarte: "Ja, det læg's til[12]."

"Du kan[13] være træt, vil du ikke gaa ind?"

"Aa, jeg kan hvile her jeg staar; jeg har ikke langt erende."

Notes.—1. lød, sounded, = there was answered.
2. mars = marsj, march.
3. i. e., I'll do no such thing.
4. svær holdning, erect carriage (svær, great, ponderous).
5. Supply dager.
6. Supply frem.
7. more was not needed.
8. at lage til, to prepare.
9. trave ivei, lægge ivei: ivei in these idioms is equivalent to off.
10. sug, gasp.
11. at pakke (reflexive), to be off; to get away.

12. **læg's til** = **lægges til**; passive of **at lægge til**, to add. The idea is: things come to pass so one must (in his case, take this long walk).
13. See § 77, d.

COMPOSITION.

Write in your own words a summary of the story in lessons 36 and 37.

CONVERSATION.

1. Hvad læste vi om i sidste time?
2. Hvad tid paa aaret finder det sted som vi idag læser om?
3. Hvad var det folket paa Pladsen holdt paa med?
4. Hvad stod der i seddelen?
5. Hvorfor sprang ikke Øyvind paa skogen?
6. Hvordan saa bedstefaren ut?
7. Vet vi noget om hvad motgang han har hat?
8. Hvad er det han vil?

LESSON LV.

VOCABULARY.

en stav, —e(r), cane.
en ei`endŏm, —me, property.
en hindring, —er, hindrance; obstacle.
beta'ling, c. g., pay; recompense.
værdighet, c. g., dignity.
vagt, c. g., watch; guard.
harme, c. g., anger.
skyld [ll], c. g., fault; blame.
at beskyl'de [ll], II, to blame; to accuse.
at op'drage, to bring up.
at nytte, I, to be of use (transitive: to make use of).
at sørge for, I, to take care of; to provide for.
at hindre, I, to hinder.
at gifte sig, I, to marry.
at slutte, I, to quit.
at søke, II, to seek.
at leve're, II, to deliver; to hand over.
at bevi'se, II, to show; to prove.
at sope, II, to sweep.

tryg, —t, —ge, safe.
gift, —, —e, married.
uviss, r, uncertain.
lovlig [å], —, —e, lawful.
skikkelig [sj-], —, —e, decent; respectable.
alde'les, entirely.
natur'ligvis, of course.

READING.

Der var en som gløttet paa kjøkkendøren; imellem hende i kjøkkendøren og Thore stod gamle Ole med hueskjermen nedover øinene; ti huen var for stor nu siden haaret var gaat bort. For at kunne se heldet han hodet dygtig bakover, staven holdt han i høire haand, og den venstre holdt han spændt i siden[1] naar han ikke gestikulerte; men det gjorde han aldrig sterkere end ved at sende den halvt ut fra sig og holde den stille der som en vagt om sin værdighet.

"Er det søn din som staar bak dig?" begyndte han med rask stemme.

"De sier saa."

"Øyvind heter han, ikke saa?"

"Jo, de kalder ham Øyvind."

"Han har været paa en av disse akerskolerne[2] der syd paa?"

"Det var noget slikt, ja."

"Nei, jenten min, hun datterdatter min, Marit ja, hun er blit gal paa det sidste."

"Det var leit[3]."

"Hun vil ikke gifte sig."

"Nu da?"

"Hun vil ingen ha av alle de gaardgutter som byr sig til[4]."

"Ja saa!"

"Men det skal være hans skyld, hans som staar der."

"Ja saa?"

"Han skal ha gjort hende hodetullen[5]; ja, han der, søn din, Øyvind."

"Det var som pokker."

"Ser du, jeg liker ikke at nogen tar hestene mine naar jeg slipper dem tilfjelds, liker heller ikke at nogen tar døtrene mine naar jeg slipper dem til dans, liker det slet ikke."

"Nei, det forstaar sig."

"Jeg kan ikke gaa efter; jeg er gammel, jeg kan ikke passe paa."

"Nei-nei; nei-nei!"

"Ja, ser du, jeg vil holde skik og orden[6]; der skal stabben staa, og der skal øksen ligge, og der kniven, og der skal de sope, og der skal de kaste ut, ikke utenfor døren, men der i kroken, der netop, ja, og ikke noget andet sted. Altsaa, naar jeg sier til hende: ikke ham, men ham! saa skal det være ham — og ikke ham!"

"Naturligvis."

"Men slik er det ikke; i tre aar har hun sagt nei, og i tre aar har det ikke været godt imellem os. Dette er ondt; og det er ham som er grunden; saa vil jeg si ham saa du hører det, du som far er, at det nytter ham ikke; han faar slutte."

"Ja ja."

Ole saa en stund paa Thore, da sa han: "Du svarer saa kort!"

"Den pølse er ikke længer[7]."

Her maatte Øyvind le, skjønt hans sind ikke var til det. Men hos freidige mennesker staar frygten altid paa grænsen av latter, og nu fik han heldning til det sidste.

"Hvad ler du ad?" spurte Ole kort og skarpt.

"Jeg?"

"Ler du ad mig?"

"Be Gud bevare mig!" men hans eget svar gav

ham latterlyst. Dette saa Ole og blev aldeles rasende. Baade Thore og Øyvind vilde bøte av[8] med alvorlig ansigt og bøn om at gaa ind; men det var tre aars harme som søkte luft, og derfor var den ikke til at stanse.

"Du maa ikke tænke at gjøre nar av mig," begyndte han; "jeg gaar i lovlig erende, jeg sørger for mit barnebarns lykke saaledes som jeg forstaar den, og hvalpungers latter hindrer mig ikke. En opdrar ikke jenter for at kaste dem ned i den første husmandsplads som vil lukke op, og man styrer ikke hus i firti aar for at levere altsammen til den første som narrer jenten. Datter min gik og skapte sig[9] saa længe til hun fik gifte sig med en fark, og han drak dem overende[10] begge to, og jeg maatte ta barnet og betale moroen; men, dyre død[11] om det skal gaa datterdatter min paa samme maate, nu vet du d e t ! — Jeg skal si dig, at saa sandt jeg er Ole Nordistuen paa Heidegaardene, skal presten før lyse[12] til bryllups for huldrefolket oppe i Nordalsskogen end han skal slippe slike navn ned fra prækestolen som Marits og dit, din julebukk[13]! — Skal du kanske gaa og skræmme skikkelige friere fra gaarden, du? Ja, prøv paa at komme, saa skal du faa slik en reise nedover bakkerne at skoene skal staa bak efter dig som en røk. Din fliremikkel[14]! Du tror kanske jeg ikke vet hvad du tænker paa, baade du og hun? Jo, I tænker at gamle Ole Nordistuen skal vende næsen i veiret bortpaa kirkegaarden, og saa vil I trippe frem til alteret. Nei, nu har jeg levd 66 aar, — og jeg skal bevise dig, jeg, gut, at jeg skal leve saa I skal faa bleksot av det begge to! Jeg skal gi dig det til[15], jeg, at du skal faa lægge dig omkring væggene som nysne og endda ikke se hendes fotsaaler; for jeg sender hende ut av bygden, jeg sender hende dit hun er tryg, saa kan du flakse om her som en latterskrike og gifte dig med regn og nordenvind. Og saa taler jeg

ikke mere til dig; men nu vet d u som far er, min mening, og vil du h a n s vel som det her gjælder, da maa du faa ham til at bøie elven dit den kan løpe; over min eiendom er det forbudt." — Han vendte sig med smaa, forte[16] skridt, idet han løftet høire fot litt sterkere end venstre og smaaskjendte for sig selv.

Notes.—1. akimbo.
2. akerskolerne instead of agronomskolerne.
3. leit, = too bad. The meaning of this word (lei) varies with different idioms. Jeg er lei det, ...tired of it. Han er saa lei, He is so mean.
4. at by sig til, to volunteer.
5. hode + tullen (loony, to be out of one's right mind). Han skal (§66, c) o. s. v., = They say he has turned her head.
6. skik [sjik] og orden, = system in things.
7. Evidently a current saying, = that is all there is to it.
8. at bøte av, to make amends so as to ward off the outburst of anger.
9. skapte sig, acted up.
10. = drank them both to ruin.
11. dyre død, dear (costly) death, used as an oath.
12. at lyse til bryllups refers to the custom of announcing weddings from the pulpit at the close of services preceding the day of the ceremony.
13. julebuk (Christmas-goat). From the custom of making Christmas visits dressed up like clowns.
14. flire, to snicker, Mikkel, popular name for fox.
15. til, in addition; besides. Notice throughout the repetition of personal pronouns.
16. adv. used as adj.

COMPOSITION.

Write a summary of the story in lessons 38 and 39.

CONVERSATION.

1. Beskriv Ole saadan som han stod der og talte.
2. Hvad var det han beskyldte Øyvind for?
3. Hvad var det Øyvind lo ad?
4. Hvad faar vi vite om Oles motgang?
5. Paa hvilken maate vilde han holde Øyvind og Marit fra hinanden?

LESSON LVI.

VOCABULARY.

et opgjør, —, settlement.
en tunge, —r, tongue.
en harpe, —r, harp.
en sang, —e, song.
spøk, c. g., joke; jest.
et var'sel, —ler, **warning**; omen.
skræk, c. g., fear; scare.
glans, c. g., lustre.
at blande [nn], I, to mix.
at tone, I or II, to sound.
at juble, I, to exult; to express joy.
at true, I, to threaten.
at klinge — klang — klinget, to ring (the ring of a bell).
aldrig, never.
at tigge, I, to beg.
at svinge — svang — svunget (or I), to swing.
at bryte — brøt — brutt, to break.
at avstaa (av + staa), to desist.

READING.

Der var faldt fuldkommen alvor over de tilbakestaaende, et ondt varsel hadde blandet sig i deres spøk og latter, og huset stod et øieblik tomt som efter en skræk. Moren, som fra kjøkkendøren hadde hørt alt, saa bekymret paa Øyvind, næsten til taarer[1], og hun vilde ikke gjøre det tyngre for ham ved at si et eneste ord. Da de alle stiltiende[2] var gaat ind, satte faren sig ved vinduet og saa ut efter Ole med meget alvor over sit aasyn[3]. Øyvinds øie hang ved hans mindste minespil[4]; ti i hans første ord maatte jo næsten de to unges fremtid ligge. Satte Thore sit nei sammen med Oles, stod det neppe til at komme forbi[5]. Tanken løp skræmt fra hindring til hindring; han saa et øieblik bare fattigdom, motvilje, misforstaaelse og krænket æresfølelse, og enhver støtte han vilde ta til, gled under tanken. Det forøkte hans uro at moren stod med haanden paa kjøkkendørsklinken, uviss om hun hadde mot til at være inde og vente opgjør, og at hun tilsidst ganske tapte motet og listet sig ut. Øyvind saa ufravendt paa

faren, som aldrig vilde dra blikket ind; sønnen turde heller ikke tale, ti den anden maatte jo faa tænke fuldt ut. Men netop i samme stund hadde sjælen løpet sin angstens bane[6] helt ut og tok holdning igjen; "ingen uten Gud kan dog til syvende og sidst[7] skille os," tænkte han ved sig selv og saa paa farens rynkede bryn; — nu kom der snart noget. Thore drog et langt suk, reiste sig, saa indover og traf sønnens blik. Han stanste og saa længe paa ham.

"Min vilje var[8] det at du opgav hende; ti man skal nødig tigge eller true sig frem. Vil du ikke avstaa derfra, saa tør[9] du ved leilighet si mig til, og kanske jeg saa kan hjælpe dig." — Han gik til sit arbeide, og sønnen fulgte.

Men om kvelden hadde Øyvind sin plan færdig; han vilde søke om at bli amtsagronom og be bestyreren og skolemesteren hjælpe sig. "Holder hun saa ut, skal jeg med Guds hjælp vinde hende gjennem mit arbeide."

Han ventet forgjæves paa Marit den kveld; men han sang, mens han gik der, den sang han holdt mest av.

Løft dit hode, du raske gut!
Om et haap eller to blev brutt,
blinker et nyt i dit øie,
straks det faar glans av det høie![10]

Løft dit hode og se dig om!
Noget er der som roper: kom! —
noget med tusende tunger,
som om freidighet sjunger.[11]

Løft dit hode; ti i dig selv
blaaner[12] ogsaa et utstrakt hvælv[13]
hvor der med harper klinger,
jubler, toner og svinger!

Løft dit hode og sjung det ud:[14]
Aldrig kuer du vaarens skud;

hvor der er gjærende kræfter,
skyter det aaret efter.

Løft dit hode, og ta din daap
av det høie, straalende haap
som over verden hvælver
og i hver livsgnist skjælver!

Notes.—1. i. e., worried nearly to tears.
2. **stiltiende**, pres. part. of **at tie stille.**
3. **aasyn, ansigt.**
4. **mine**, facial expression, + **spil**, play.
5. i. e., the refusal of both Ole and his father would form an obstacle which could hardly be overcome.
6. **angstens bane**, (the) course of anxiety.
7. **til syvende og sidst**, ultimately; when it comes to the utmost, to a final issue.
8. imperfect used for present, to make it less direct.
9. **tør....si mig til**, may let me know. **ved leilighet, at** (your) convenience; here, when time comes.
10. **av det høie**, = from on high.
11. **sjunger** = **synger.**
12. **at blaane**, verb formed from adj. **blaa**; = to become blue.
13. **utstrakt hvælv**, expanded dome.
14. **ud** (= ut) an older spelling to rhyme with **skud** (budding leaves, stems, etc.).

COMPOSITION.

Write a summary of the story in lessons 40 to 42.

CONVERSATION.

1. Hvad betyr ordet tilbakestaaende?
2. Hvorfor var der faldt alvor over dem?
3. Hvorfor var det saa vigtig for Øyvind hvad hans far vilde si?
4. Hvad var Thores mening?
5. Paa hvilken maate kan faren hjælpe ham?

LESSON LVII.

VOCABULARY.

en vold [vŏll], **—e**, sward; lawn.
en slĕtte, —r, plain; meadow.
et tāk, —, hold.
en hensigt, —er, purpose.
et foredrag, —, lecture; **at holde —**, to deliver —.
en forbe'dring, —er, improvement.
et væ'sen, —er, being.

at vise, II, to show (— **sig**, to appear).
at forlan'ge, II, to demand.
at beha'ge, I, to please.
at forbe'dre, I, to improve.
at hive, **—de**, **—et**, to throw; to fling.
at beskytte [besjyt'te], to protect.
at rinde [nn] — **randt** — **rundet**, to flow.
tilfældig [ll], —, **—e**, accidental.
hĕmmelig, —, **—e**, secret.
utaalmo'dig —, **—e**, impatient.
træt, —, **—te**, tired.
bange, afraid.

READING.

Ellevte kapitel.

Midt i middagshvilen var det; folkene sov paa de store Heidegaarde, høiet laa kastet efter dem paa volden, og riverne stod staket i jorden. Nedenfor laavekloppen stod høislæderne, sæletøiet laa avsprættet ved siden, og hestene gik i tjor et stykke derifra. Foruten disse og nogen høns som var kommet borti akeren, saaes ikke et levende væsen paa den hele slette.

I fjeldet over gaardene var der et skar, og der gik veien ind til Heidegaardssætrene[1], store, græsrike fjeldsletter. Oppe i skaret stod idag en mand og saa nedover sletten, ret[2] som om han ventet nogen. Bak ham laa et litet fjeldvand, hvorifra den bæk løp ned som gjorde skar[3] i fjeldet; omkring dette vand gik paa begge sider kreaturveier indover mot sætrene, som han kunde se langt borte[4].

Men Øyvind var det som sat deroppe i middagssolen og ventet. Han sat i skjorteærmerne tæt ved den bæk som randt ut av vandet. Ingen viste sig endnu paa Heidegaardssletten, og han begyndte saa smaat[5] at bli bange, da pludselig en stor hund kom tungt dragende[6] utav en dør i Nordistuen, og efter den en jente i skjorteærmerne; hun sprang bortover voldene op mot berget; han hadde stor lyst til at hauke ned, men turde ikke. Han saa opmerksomt paa gaarden om

nogen tilfældig skulde komme ut og bemerke hende; men beskyttet var hun, og han reiste sig flere ganger av utaalmodighet.

Saa kom hun endelig arbeidende sig frem langs med bækken, hunden litt foran og lugtende i luften, hun med tak i smaabuskene og trættere og trættere gang. Øyvind sprang nedover, hunden knurret, og der blev hysset paa den; men straks Marit saa ham komme, satte hun sig paa en stor sten, rød som blod, træt og forkommen av varme. Han hivde sig op paa stenen ved siden av: "Tak for det du kom!"

"For varme og vei[7]! Har du ventet længe?"

"Nei. Siden de passer os op om kvelden, maa vi bruke middagen. Men herefter tænker jeg vi ikke skal ta det saa hemmelig og møisomt; det er netop derom jeg vil tale med dig." —

"Ikke hemmelig?"

"Jeg vet nok at alting behager dig mest som gaar hemmelig til[8], men at vise mot behager dig ogsaa. Idag kommer jeg til at tale længe med dig, og nu maa du høre."

"Er det sandt du søker om at bli amtsagronom?"

"Ja, og jeg blir det nok. Dermed har jeg en dobbelt hensigt, først den at vinde stilling, og dernæst og især den at utrette noget som din morfar kan se og skjønne. Det træffer sig saa heldig at de fleste opsittere paa Heidegaardene er unge folk som vil[9] forbedringer og forlanger hjælp; penger har de ogsaa. Saa begynder jeg der; jeg skal rette paa alt, fra deres fjøs til deres vandledninger, jeg skal holde foredrag og arbeide, jeg skal saa at si beleire gamlingen med gode gjerninger."

"Dette er kjækt talt; mere, Øyvind!"

Notes.—1. en sæter is an open plain up among the mountains where the peasants keep their cattle in summer. The name may also apply

to the cabin (chalet) where the dairy-girl (sæterjenten, the chalet-girl) stays.
2. ret som om, just as if.
3. gjorde skar (note the omission of art.), i. e., not only had been, but was still making a glen or pass.
4. In the original follows a splendid description which here has been omitted because of language difficulties. (About 20 lines. See Bj. Fortællinger, Jubilæumsutgave, p. 283.)
5. saa smaat, little by little.
6. tungt dragende, (dragging heavily), descriptive of the dog's movements.
7. For, = what, in exclamation; vei may refer to the path, to the distance, or to both.
8. gaar hemmelig til, takes place secretly.
9. = desire improvement.

COMPOSITION.

Write a summary of the story in lessons 43 to 45.

CONVERSATION.

1. Hvad var det som hændte i sidste kapitel?
2. Hvad kunde man se nede paa Heidegaardene fra der hvor Øyvind stod?
3. Hvorfor begyndte Øyvind at bli bange?
4. Hvad var det han vilde tale med Marit om?
5. Hvad hensigt hadde Øyvind med at ville bli amtsagronom?

LESSON LVIII.

VOCABULARY.

en hemmelighet, —er, secret.
en gjerning, —er, act; deed.
et ønske, —r, wish.
en fare, —r, danger.
en vogn [v a a n g n] **—e(r)**, wagon; carriage.
en mil, —, mile.
en vise, —r, song (used especially in speaking of folk-songs).
kjærlighet, c. g., love.
aapenhet, c. g., openness.
lydighet, c. g., obedience.
undseelse [unnsē'else], c. g., shyness.
skăm, c. g., shame.
stand [nn], c. g., rank; position.
takt, c. g., time; rhythm.
at ønske, I, to wish.
at frygte, I, to fear.
at plage, I, to torment.
at angaa (an + gaa), to concern.

at træde — traadte — traadt, to step.
at baktale, II, to back-bite; to slander.
øf'fentlig, —, —**e**, public.
aapen, —**t**, —**ne**, open.
pligtig, [p l i k t i], —, —**e**, obliged; in duty bound.

READING.

"Ja, det andet skal handle om os to. Du maa ikke reise."

"Naar han befaler det?"

"Og ikke ha noget hemmelig, hvad os to angaar."

"Naar han plager mig?"

"Men vi opnaar mere og beskytter os bedre ved at la alt bli offentlig. Vi skal netop være saa meget under folks øine at de altid maa tale om hvor[1] vi holder av hinanden; des[2] snarere ønsker de at det maa gaa os vel. Du maa ikke reise. Der er fare for dem som skilles, og der kan bryte snak ind imellem dem. Vi tror ikke noget det første aar; men vi kan begynde saa smaat at tro det andet. Vi to skal møtes en gang om uken og le bort alt det onde som de vil sætte imellem os; vi skal kunne[3] møtes paa en dans og træ takten saa det synger, mens de sitter rundt om som baktaler os. Vi skal møtes ved kirken og hilse til hinanden saa alle de ser paa det som kunde ønske os hundrede mil fra hinanden. Digter nogen en vise om os, saa sitter vi sammen og prøver paa at lage en som kan svare; det maa altid gaa naar vi hjælpes ad[4]. Ingen kan naa os naar vi holder sammen, og ogsaa v i s e r folk at vi holder sammen. Al den ulykkelige kjærlighet tilhører enten rædde folk, eller svake folk, eller syke folk, eller beregnende folk som gaar og venter paa en viss leilighet, eller listige folk som tilsidst svier for sin egen list, eller sanselige folk som ikke holder saa vidt av hinanden at stand og forskjel kan glemmes, — de gaar og stikker sig væk[5], sender brev, skjælver ved et

ord, og frygten, denne bestandige uro og stikken i blodet, tar de saa tilsidst for kjærlighet, føler sig ulykkelige og løses op som sukker. Pyt, sa'n[6], holdt de rigtig av hinanden, saa frygtet de ikke, saa lo de, saa gik de aapent like paa kirkeporten i hvert smil og hvert ord. Jeg har læst om det i bøkerne, og jeg har set det selv ogsaa: det er skralt med den kjærlighet som gaar bakveier. Den maa begynde i hemmelighet, fordi den begynder i undseelse; men den maa leve i aapenhet, fordi den lever i glæde. Det er som i løvskiftningen[7], at det ikke kan gjemme sig, det som skal vokse, og i alt fald saa ser du at alt det som er tørt paa træet, falder av i den samme stund løvsprættet begynder[8]. Ho-i, jente, de skal bli glade av at se os glade; to forlovede som holder ut, gjør folk en velgjerning, for de gir dem et digt som deres barn lærer utenad til de vantro forældres skam. Jeg har læst om saa mange saadanne, der lever ogsaa nogen i folks mund[9] her i bygden, og netop børnene av dem som engang forvoldte alt det onde, er det som nu fortæller og røres. Ja, Marit, nu skal vi to gi hinanden haanden, saadan, ja, og saa skal vi love hinanden at holde ihop, saadan, ja, og saa skal det gaa, hurra! —" Han vilde ha fat i hodet; men hun vendte det væk og lot sig glide ned av stenen.

Han blev sittende, hun kom igjen, og med armene paa hans knæ blev hun staaende og talte med ham, idet hun saa op. "Hør nu, Øyvind, naar han nu vil jeg skal reise, hvad saa?"

"Saa skal du si nei, rent ut."

"Kjære, gaar det an[10]?"

"Han kan da ikke bære dig ut i vognen!"

"Om han ikke netop gjør det, saa kan han paa mange andre maater tvinge mig."

"Det tror jeg ikke; lydighet er du jo pligtig[11] saalænge den ikke er synd; men du er ogsaa pligtig at la

ham vite fuldt ut hvor tungt det denne gang er dig at være lydig. Jeg mener han betænker sig naar han ser det; nu tror han som de fleste, at det bare er barnefjas. Vis ham det er noget mere."

"Du kan tro han er ikke grei[12]. Han vogter mig som en tjoret gjet."

"Men du sliter tjoret flere ganger om dag."

"Det er ikke sandt."

"Jo, hver gang du hemmelig tænker paa mig, saa sliter du det."

"Ja saadan. Men er du ogsaa viss paa at jeg tænker saa ofte paa dig?"

"Ellers sat du ikke her."

"Kjære, du sendte jo bud at jeg skulde komme!"

"Men du gik fordi tankerne drev."

"Heller fordi veiret var saa vakkert."

"Du sa nylig det var for varmt."

"Til at gaa i m o t bakkerne, ja, men n e d igjen!"

"Hvorfor gik du saa op?"

"For at kunne springe ned."

"Hvorfor er du ikke alt sprunget?"

"Fordi jeg maatte hvile."

"Og tale med mig om kjærlighet?"

"Jeg kunde gjerne gjøre dig den glæde at høre paa."

"Mens fugler sang —"

"— Og de andre sov —"

"— Og de klokker klang —"

"— I den grønne skov[13]."

Notes.—1. hvor...., = how (much) we think of each other. Notice that hvor is used without adverb in this case. Compare: Hvor glad han er! Hvor han maa være glad!
2. des snarere, the sooner.
3. See § 77.
4. at hjælpes ad = at hjælpe hinanden.
5. at stikke sig væk, to hide.
6. Pyt, interjection expressing indifference or unimportance; sa'n = sa han.
7. løv, foliage, + skiftning, verbal noun of at skifte, to change.
8. A few lines omitted.

9. i. e., — in tradition; in current stories.
10. **gaar det an**, would that do? **at gaa an**, is a difficult idiom. Compare: **Dette gaar ikke an**, This won't do. **Det gik an saalænge vi var sammen**, It was alright as long as we were together.
11. **du er pligtig til lydighet** = ...til at være lydig.
12. **grei**, clear; not tangled. **Han er ikke grei**, It is not easy to have anything to do with him.
13. **skov** [skaav] = **skog**.

COMPOSITION.

Write a summary of the story in lessons 46 and 47.

CONVERSATION.

1. Hvilke planer talte Øyvind om i sidste lekse?
2. Hvilke planer fortæller han om i denne lekse?
3. Hvor har vi før hørt om at Marit skulde reise bort?
4. Hvor er det Øyvind og Marit er mens de taler sammen?
5. Hvorfor var de kommet sammen der?
6. Hvor skulde de træffes fra nu av?

LESSON LIX.

VOCABULARY.

en kjæmpe, —r, giant.
en følge [ll], **—r**, effect; consequence.
et utfald [ll], **—**, outcome; result.
et spark, —, kick.
et hyl, —, howl.
et bær, —, berry.
en klokke, —r, bell; **klokkesnor**, bell-rope.
en snor, —e(r), line; rope.
at ringe, II, to ring.
at fore'ne, I or II, to join.
at ane, —te, —et, to suspect.
at plukke, I, to pick.
at rusle, I, to saunter.
søvnig, —, —e, sleepy.
vred, —, —e, angry.
tilsidst [sst], at last; to the last.

READING.

Her saa de begge Marits bedstefar komme ruslende ut paa gaarden og saa gaa hen til klokkesnoren for at ringe folkene op. Folkene[1] drog sig frem av laaver,

skjul og stuer, gik søvnige til hestene og riverne, spredte sig paa marken, og om en stund var alt liv og arbeide paa nyt. Kun[2] bedstefaren gik ut av det ene hus og ind i det andet, tilsidst op paa den høieste laaveklop og saa utover. En liten gut kom springende hen til ham, ventelig hadde han ropt paa ham. Gutten ganske rigtig nedover[3] i den retning Pladsen laa, bedstefaren imidlertid rundt om gaarden, idet han ofte saa opover, og ante vel mindst at det sorte oppe paa "Skorstenen" var Marit og Øyvind. Men anden gang var Marits store hund til uleilighet[4]. Den saa en fremmed hest kjøre ind paa Heidegaardene, og idet den trodde at den stod midt i sin gaardsforretning, gav den sig til at gjø av alle livsens[5] kræfter. De hysset paa hunden; men den var blit vred og vilde ikke holde op; bedstefaren stod nede og stirret ende i veiret. Men det blev endnu værre; ti alle gjæternes hunder hørte med forbauselse den fremmede stemme og løp til. Da de saa at det var en stor, graabenlignende[6] kjæmpe, forente alle de stridhaarte finnehunder sig om denne ene. Marit blev saa forskrækket at hun løp uten farvel, Øyvind midt op i slagsmaalet, spændte og slog; men de bare flyttet kampplads og saa[7] atter isammen under grusomme hyl og spark, han efter paa nyt, og saaledes like til de valset sig bort til bækkebrinken; da løp han til, hvorav følgen var at de væltet allesammen ned i vandet just et sted hvor det var rigtig dypt, drog sig da skamfulde fra hverandre, og saaledes endte dette skogslag. Øyvind gik skogen[8] bortover til han naadde bygdeveien; men Marit møtte bedstefaren oppe ved skigarden; det hadde hunden forvoldt hende.

"Hvor kommer du fra?"

"Fra skogen!"

"Hvad gjorde du der?"

"Plukket bær."

"Det er ikke sandt."

"Nei, det er det heller ikke."

"Hvad gjorde du da?"

"Jeg talte med en."

"Var det med Pladsegutten?"

"Ja."

"Hør nu, Marit, imorgen reiser du."

"Nei."

"Hør nu, Marit, jeg vil bare si dig en eneste ting, bare en: du s k a l reise."

"Du kan ikke løfte mig i vognen."

"Ikke? Kan jeg ikke?"

"Nei, for du vil ikke."

"Vil jeg ikke? Hør nu, Marit, bare for moro, ser du, bare for moro vil jeg fortælle dig at jeg skal slaa rygstykkerne[9] istykker paa den fillegutten[10] din."

"Nei, det tør du ikke!"

"Tør jeg ikke? Sier du jeg ikke tør? Hvem skulde gjøre mig noget, hvem?"

"Skolemesteren."

"Skole-skole-skolemesteren? Bryr han sig om ham, mener du?"

"Ja, det er ham som har holdt ham paa agronom-skolen."

"Skolemesteren?"

"Skolemesteren!"

Notes.—1. **folkene** = the servants. When used as a collective; the def. is folket.

2. i. e., All went to work again except the grandfather, who kept on going out of one house and into another, etc.

3. **Gutten....nedover**, verb omitted, commonly so in spirited style. Other examples in this passage: **bedstefaren.....rundt..... Øyvind midt op i...., (de)....atter isammen....han efter.....**

4. **at være til uleilighet**, to be to inconvenience; to cause trouble.

5. **livsens** (sign of gen. added both to noun and article; so regularly in Old Norse) = **livets**; **alle livsens kræfter**, for dear life; of all (his) might.

6. **graaben**, wolf, lignende, from **at ligne**, to resemble or be alike.

7. **Saa.....atter**, then again. See note 3.

8. **skogen**, used adverbially, = he walked along (or through) the woods.

9. **ryg**, back, + **stykker**, pieces, = backbone.

10. **fille**, rag, often prefixed to show worthlessness.

COMPOSITION.

Write a summary of the story in lessons 48 and 49.

CONVERSATION.

1. Fortæl hvad der staar i de første linjer i dette kapitel.
2. Fortæl hvad der staar i de første linjer i denne lekse.
3. Hvorfor løp gutten nedover mot Pladsen?
4. Naar hadde hunden før været til uleilighet?
5. Fortæl om slagsmaalet.
6. Hvad blev der sagt da Marit møtte bedstefaren?

LESSON LX.

VOCABULARY.

en sŏrg, —er, sorrow; grief.
en a'ker, a`kre(r), field; cultivated ground.
en når, narre, fool.
bedrø'velse, c. g., sadness.
føde, c. g., food; daily bread.
folkesnak, n. g., talk (of the people).
at forsør'ge, I, to provide for.
at sørge for, to tend to; to take care of.
at banke, I, to thrash.
at forstyr're, I, to disturb.
at spaa, III, to foretell; to prophesy.
fornuf'tig, —, —e, sensible.
forfær'det, —, —ede, terrified.

READING.

"Hør nu, Marit, jeg vil ikke vite av[1] dette rend[2], du skal ut av bygden. Du gjør mig[3] bare sorg og bedrøvelse. Jeg er en gammel mand, jeg vil se dig godt forsørget, jeg vil ikke leve i folkesnak som en nar for den saks skyld[4]; jeg vil bare dit eget bedste; du skal skjønne paa[5] det, Marit. Snart er det forbi med mig, saa staar du der[6]; hvordan vilde det ha gaat mor din

hadde ikke jeg været? Hør nu, Marit, vær vitug[7], lyd paa[8] hvad jeg sier; jeg vil[9] bare dit eget bedste."

"Nei, det vil du ikke."

"Saa? Hvad vil jeg da?"

"Ha din vilje frem, det vil du; men du spør ikke om min."

"Du skulde kanske ha vilje, du, din maaseunge?[10] Du skulde kanske forstaa dit eget bedste, du, din nar? Jeg skal gi dig litt ris[12], skal jeg, saa stor og lang du er. Hør nu, Marit, la mig godsnakke med dig. Du er i grunden ikke saa gal, men du er forstyrret[12]. Du skal høre paa mig, jeg er en gammel og fornuftig mand. Vi skal godsnakke litt, det staar ikke saa rart til[13] med mig som folk tror; en fattig, løs fugl kan snart flyve væk med det lille jeg har; far din tok haardt paa det, han. La os sørge for os selv i denne verden, den er ikke bedre værd. Skolemesteren har godt for at snakke, for han har penger selv; det har presten med[15], de kan præke, de. Men vi som skal trælle for føden, med os er det en anden sak. Jeg er gammel, jeg vet meget, jeg har set mange ting; kjærlighet, ser du, det kan være vel nok saadan til at snakke om, ja, men det duger ikke; det er godt nok for prestefolket og de dele[16]; bønderne maa ta det paa en anden maate. Først maten, ser du, saa gudsord, og saa litt skrivning og regning, og saa litt kjærlighet, hvis det saa kan lage sig; men det nytter bitterdød[17] ikke at begynde med kjærligheten og ende med maten. Hvad svarer du nu, Marit?"

"Jeg vet ikke."

"Vet du ikke hvad du skal svare?"

"Jo, det vet jeg."

"Nu da?"

"Skal jeg si det?"

"Ja visst skal du si det!"

"Jeg holder meget paa den kjærligheten."

Han stod et øieblik forfærdet, husket saa hundrede lignende samtaler og med lignende utfald, rystet paa hodet, vendte ryggen til og gik.

Han eglet sig ind[18] paa husmændene, overfuste jenterne, banket den store hund, og skræmte næsten livet av en liten høne som var kommet i akeren; men til hende sa han intet.

Den kveld var Marit saa glad da hun gik op for at lægge sig, at hun aapnet vinduet, laa i karmen, saa ut og sang. Hun hadde faat en liten fin kjærlighetsvise, den sang hun:

Holder du av mig,
holder jeg av dig
alle mine levedage;
sommeren var kort,
græsset blegner bort,
kommer med vor lek tilbage.[19]

Hvad du sa ifjor,
husker jeg iaar,
sitter som en fugl i karmen, —
kakker paa[20] og slaar,
synger litt og spaar
lykke under solevarmen.

Notes.—1. **vil ikke vite av dette.....**, will have none of this.....
2. **rend**, run (or running), refers to her going to meet Øyvind.
3. **gjør mig.....**, causes me.....
4. **for den saks skyld**, on account of this matter.
5. **skjønne paa**, understand and appreciate.
6. **saa staar du der**, nearly equivalent to: and there you are.
7. **vitug** = fornuftig.
8. **lyd** [ly] **paa** = mind; obey.
9. **vil**, = desire; intend.
10. **Maase**, dialect word for maage, gull or sea-gull. Notice use of possessive **din** where English requires pers. pro. nominative.
11. **ris**, a switch of twigs used to punish with; corresponds to the proverbial "rod" or "shingle".
12. i. e., not so bad....but you have lost your senses.
13. **det staar ikke saa rart til**, things are not in such very good condition; I am not as well fixed as.....
14. **han har godt for (at snakke)**, it is easy for him.....
15. **med**, used colloquially; = ogsaa.
16. **og de dele**, and the like.
17. **bitter + død**, bitter death.

18. picked up quarrels with.
19. tilbage (= tilbake) to rhyme with levedage.
20. at kakke paa, to rap (on a door).

COMPOSITION.

Write a summary of the story in lessons 50 and 51.

CONVERSATION.

1. Fortæl om Marits mor.
2. Hvad er det bedstefaren vil efter hvad han selv sier?
3. Men hvad sier Marit han vil?
4. Hvordan er det med hans rigdom?
5. Hvad var Marit glad for?

LESSON LXI.

VOCABULARY.

et optrin, —, scene.
en ti'tel, tit`ler, title.
en perm, **—er**, cover of a book.
en æt, **—ter**, family (including ancestors).
et ættled, —, generation.
et bud, —, message; messenger.
briller, pl., glasses.
dyrkning, c. g., cultivation.
pleie, c. g., care; tending.
bryderi', n. g., trouble.
at blade, I, to page (through a book); to turn over the leaves.
at slænge, II, to throw carelessly; to sling.
at bøie — bøide — bøiet (also I), to bend.
at lukke, I, to shut.
at lukke op, to open.
at glæde, I, to please; to make happy.
at hænge, II, to hang.
at gro, III, to grow (in speaking of vegetation; see **vokse**).
likegyldig, —, **—e**, indifferent; careless.
for'an, adv. prep.: before; ahead of; in front of.

READING.

Tolvte kapitel.

Nogen aar er gaat hen siden sidste optrin.

Det er ut paa høsten, skolemesteren kommer gaa-

ende op til Nordistuen, lukker op den ytre dør, findei ingen hjemme, lukker op en til, finder ingen hjemme, gaar saa stedse videre ind til det inderste kammer i den lange bygning; der sitter Ole Nordistuen alene foran sengen og ser paa sine hænder.

Skolemesteren hilser og hilses; han tar en krak og sætter sig foran Ole. "Du har sendt bud paa[1] mig," sier han.

"Jeg har saa."

Skolemesteren bytter skraa[2], ser sig om i kammeret, tar en bok som ligger paa bænken, og blader i den. "Hvad var det du vilde mig?"

"Jeg sitter just og tænker paa det."

Skolemesteren gir sig god tid[3], leter frem[4] sine briller for at læse bokens titel, tørrer dem og sætter dem paa. "Du blir gammel nu, Ole."

"Ja, det var derom jeg vilde tale med dig. Det gaar bakover; jeg ligger snart."

"Da faar du se til at du kan ligge godt, Ole," — han lukker boken og sitter og ser paa vinduet.

"Det er en god bok, den du der har imellem hænderne."

"Den er ikke ilde; — er du ofte kommen forbi permen, Ole?"

"Nu paa det sidste, saa[5] —"

Skolemesteren lægger boken bort og gjemmer brillerne. "Du har det nok ikke som du vil, nu, Ole?"

"Det har jeg ikke hat saa langt tilbake som jeg kan mindes."

"Ja, det var ogsaa længe slik med mig. Jeg levde usams med en god ven og vilde at h a n skulde komme til mig, og saa længe var jeg ulykkelig. Da fandt jeg paa at gaa til h a m, og siden har det været bra."

Ole ser op og tier.

Skolemesteren: "Hvorledes synes du det gaar med gaarden, Ole?"

"Bakover som med mig selv."

"Hvem skal ta den naar du gaar bort?"

"Det er dette jeg ikke vet; det er ogsaa dette som graver[6] mig." —

"Med naboerne dine gaar det godt nu, Ole."

"Ja, de har den agronomen til hjælp, de."

Skolemesteren, mens han likegyldig vender sig mot vinduet: "Du skulde ha hjælp, du ogsaa, Ole. Stort kan du ikke gaa, og litet kjender du av det nye stel[7]."

Ole: "Der er nok ingen som vil hjælpe mig."

"Har du b e d t om det?"

Ole tier.

Skolemesteren: "Jeg hadde det længe slik med Vorherre, jeg. — Du er ikke god mot mig, du, sa jeg til ham. — Har du b e d t mig om det? spurte han. Nei, jeg hadde ikke det; saa bad jeg, og siden har det rigtig gaat godt."

Ole tier, men nu tier ogsaa skolemesteren.

Endelig sier Ole: "Jeg har et barnebarn; hun vet hvad som vilde glæde mig før jeg bares bort; men hun gjør det ikke."

Skolemesteren smiler: "Kanske det ikke vilde glæde hende." Ole tier.

Skolemesteren: "Der er mange ting som graver dig; men saa vidt jeg kan forstaa, dreier de sig dog tilsidst allesammen om[8] gaarden."

Ole sier stille: "Den har gaat gjennem mange ætled og er god i jorden[9]. Alt det far efter far har slitt sammen, ligger i den; men nu gror det ikke. Ei heller vet jeg, naar de kjører mig bort, hvem som skal kjøre ind. Av ætten blir han ikke."

"Hun som er datterdatter, vil opholde ætten."

"Men han som tar hende, hvorledes vil han ta gaar-

den? Dette maatte[10] jeg vite før jeg la mig. Det har hast, Baard, baade med mig og gaarden."

De tier begge; da sier skolemesteren: "Skal vi gaa litt ut og se paa gaarden i det gode veir?"

"Ja, la os det; jeg har arbeidsfolk oppe i lien[11], de tar løv, men arbeider ikke uten hver gang jeg ser paa." Han stolprer hen efter den store hue og stokken og sier imidlertid: "De liker nok ikke at arbeide hos mig; jeg forstaar det ikke." Da de var vel kommet ut, og de bøide om huset, stanste han. "Her, ser du? Ingen orden; veden slængt utover, øksen ikke hugget i stabben, han bøide sig med bryderi, løftet den og hug den fast. "Her ser du en feld som er faldt ned; men har nogen hængt den op?" han gjorde det selv. "Og her stabburet[12]; mener du trappen er tat bort?" han bar den til side.. Da stanste han og saa paa skolemesteren og sa: "Saaledes hver eneste dag."

Notes.—1. **bud paa** = **bud efter.**
2. takes another "chew" (or quid) of tobacco.
3. **at gi sig tid**, to take one's time.
4. **at lete frem**, to hunt up.
5. **saa** —, this is often added in colloquial style; it is equivalent to a repetition of what has gone before.
6. i. e., worries.
7. You are not able to walk about much, and you know very little about the new ways of doing things (lit., management).
8. **dreier sig om**, turns about; centers on.
9. **god i jorden**, good soil.
10. See § 78.
11. **li**, a gently sloping mountain-side, where leaves and grass can often be gathered and used as fodder.
12. **stabbur**, a building where the food-supplies were stored, built on low pillars and so constructed that rats or other animals could not get in.

COMPOSITION.

Write a summary of the story in lessons 52 and 53.

CONVERSATION.

1. Hvad var det som hændte i 11te kapitel?
2. Hvor længe er det siden?
3. Hvorfor hadde Ole N. sendt bud efter skolemesteren?

4. Hvem var det skolemesteren hadde været "usams" (uvenner) med? Fortæl om det.

5. Hvem var Ole uvenner med?

6. Hvad menes der med at det hadde hast baade med Ole og med gaarden?

LESSON LXII.

VOCABULARY.

en gren, —e(r), branch.
en busk, —e(r), bush.
en tŏp, —pe(r), top.
en niste, lunch; lunch-bag or basket.
en dal, —e, valley.
et kind [kjinn], —er, cheek.
magt, c. g., power; strength.
tilsyn, n. g., supervision; care.
tvang, c. g., restraint.
skarp'het, c. g., sharpness; shrillness.
ensomhet, c. g., loneliness.
luft, c. g., air.
at savne, I, to miss (here: shows lack of).
at nikke, I, to nod.
at risle, I, to purl; to ripple.
at rulle, I, to roll.
at snøre, II, to lace; to tie up.
at bruse, II, to rush (as a turbulent stream).
at fylde [II], to fill.
kvĭk, —t, —ke, quick; lively.
kŏstbar, r, expensive; costly.
mun'ter, —t, —re, merry.

READING.

Som det[1] gik opover, hørte de en munter sang fra lierne.

"Nu, de synger til arbeidet," sa skolemesteren.

"Det er lille Knut Østistuen som synger; han tar løv for sin far. Derborte arbeider m i n e folk; de synger nok ikke."

"Det er ikke av bygdens viser, dette!"

"Nei, jeg hører det."

"Øyvind Pladsen har været meget derborte i Østistuen; kanske det er av dem han har ført til bygden; ti der følger megen sang med ham."

Herpaa svartes ikke.

Marken de gik over, var ikke god; den savnet pleie. Skolemesteren bemerket[2] dette, og da stanste Ole. "Jeg har ikke magt til mere," sa han næsten rørt. "Fremmede arbeidsfolk uten tilsyn falder for kostbart[3]. Men det er tungt at gaa over slik mark, kan du tro."

Da der blev tale fremover mellem dem om hvor stor gaarden var, og hvad som mest trængte dyrkning, besluttet de at gaa op i lien for at overse det hele. Da de langt om længe[4] var naadd op til et høit sted og tok det i øiesyn[5], var den gamle bevæget: "Jeg vilde ret ikke gjerne gaa fra den slik[6]. Vi har arbeidet dernede, baade jeg og mine forældre, men det vises ikke."

Da skar der en sang like ned over deres hoder, men med den eiendommelige skarphet som en guttestemme har naar den rigtig stormer paa. De var ikke langt fra det træ i hvis top lille Knut Østistuen sat og fældte løv for sin far, og de maatte lye[7] paa gutten.

Naar du vil paa fjeldesti[8]
og skal nisten snøre,
læg saa ikke mere i
end du let kan føre!
Drag ei med dig dalens tvang
i de grønne lider,[9]
skyl den i en freidig sang
ned ad fjeldets sider!

Fugler hilser dig fra gren,
bygdesnakket viger,[10]
luften bliver mere ren,
høiere du stiger.[11]
Fyld dit glade bryst og syng,
og smaa barneminder
nikke vil blandt busk og lyng
frem med røde kinder.

Stanser, lytter du engang,
vil du faa at høre

ensomhetens store sang
bruse til dit øre.
Blot en fjeldbæk risler kvikt,
blot en smaasten ruller,
føres hit din glemte pligt
med en verdens bulder.

Bæv, men bed, du bange sjæl,
mellem dine minder!
Gak[12] saa frem: den bedre del
du paa toppen finder.
Der som før gaar Jesus Krist
med Elias, Moses;
ser du dem, skal ganske visst
farten[13] evig roses.

Ole hadde sat sig ned og gjemt hodet i sine hænder. "Her vil jeg tale med dig," sa skolemesteren og satte sig ved siden.

Notes.—1. The impersonal det gik (it went) for de gik (they walked).
2. bemerket, mentioned, commented upon.
3. falder for kostbart, comes too high; is too expensive.
4. langt om længe, after some (a long) time; at length.
5. at ta i øiesyn, to take a view of.
6. I should not like to leave it in this condition.
7. lye paa = høre paa.
8. fjeldesti = fjeldsti (fjeld + sti, path).
9. lider = lier, the d retained to rhyme with sider.
10. at vige (or vike), to yield; to recede.
11. høiere = jo høiere (des høiere), the higher.
12. gak = gaa.
13. farten, the journey.

COMPOSITION.

Give summary of story in lessons 54 to 56.

CONVERSATION.

1. Hvor er Ole og skolemesteren?
2. Hvad var det arbeidsfolkene holdt paa med?
3. Hvorfor syntes Ole det var tungt at gaa over marken?
4. Fortæl med egne ord hvad der staar i første vers.

LESSON LXIII.

VOCABULARY.

en mølle, —r, mill.
en hylde [ll], **—r**, shelf.
en erin'dring, —er, memory; recollection.
et saar, —, sore; wound.
et kŏrs, —, cross; **i kors**, crosswise.
et tilbud, —, offer.
et gevær', —, gun.
et besøk', —, visit.
mel, n. g., flour (compare: **mølle, male, mel**).
vind [nn], c. g., wind.
sno, c. g., biting wind (**sno** conveys more the idea of "biting" than of wind).
kŏrn, n. g., grain.
tŏr'den, c. g., thunder.
lynild, c. g. (or **lyn**, n. g.), lightning.
at læne, I or II, to lean.
at mangle, I, to lack; to be lacking.
at begjæ're, II, to desire; to wish; to ask for.
at saa, III, to sow (as to sow grain).
at høste, I, to reap.
at lønne sig, I, to pay (as: it pays to do this).
at stryke — strøk — strøket, to stroke; to sweep, or do something with a sweeping gesture.
at gjengi, —gav, —git, to give (again); to reproduce.
at utbryte, —brøt, —brutt, to exclaim (lit., to break out).
at tordne [tŏrne], I, to thunder.
at lyne, II, to lighten.
undse'lig [nn], **—, —e**, embarrassed.
blek, r, pale (see **blegne**).
ihjĕl', to death.

READING.

Nede paa Pladsen var Øyvind netop kommet hjem fra en længere[1] reise, skydsen var endnu for døren, da hesten hvilte. Skjønt Øyvind nu hadde god fortjeneste som amtsagronom, bodde han endnu i sit lille kammer nede paa Pladsen og hjalp til i hver mellemtid. Pladsen var opdyrket fra ende til anden[2], men den var saa liten at Øyvind kaldte det hele[3] dukkespillet til mor; ti det var især hende der drev[4] med jordbruket.

Han hadde netop nu byttet[5], faren var kommet ind fra møllen, hvit av mel, og hadde ogsaa byttet. De

stod just og snakket om at gaa litt før kveldsmaten, da moren kom ganske blek ind: "Her gaar rart fremmedfolk til hus; kjære, se ut!"

Begge mænd til vinduet, og Øyvind var den som først utbrøt: "Det er skolemesteren og — ja, jeg tror det næsten; — jo visst er det ham!"

"Jo, det er gamle Ole Nordistuen," sa ogsaa Thore, idet han vendte sig fra vinduet for ikke at sees; ti de to var alt foran huset.

Øyvind fik et blik av skolemesteren i det samme han forlot vinduet; Baard smilte og saa tilbake paa gamle Ole, der strævde i vei med stok og de smaa, korte skridt, hvortil et ben stadig løftedes høiere end det andet. Utenfor hørtes skolemesteren at si: "Han er nok nylig kommet hjem," og Ole to ganger at si: "Naa-naa."

De stod længe stille ute i gangen, moren var krøpet op i en krok hvori melkehylden stod, Øyvind hadde sin yndlingsplads, nemlig ryggen lænet op til det store bord og ansigtet mot døren, faren sat der ved siden av. Endelig banket det paa, og ind traadte da skolemesteren og strøk hatten av, siden Ole[6] og strøk huen av, hvorefter han vendte sig mot døren for at lukke den; han var lang i vendingen[7], han var aabenbart undselig. Thore reiste sig, bad dem sitte indpaa; de satte sig side om side paa bænken foran vinduet, Thore satte sig ned igjen.

Men saaledes som nu skal fortælles, gik frieriet til.

Skolemesteren: "Vi fik et vakkert veir allikevel i høst."

Thore: "Det har laget[8] sig nu paa det sidste."

"Han[9] staar nok ellers længe, siden han er sprunget over paa den kant."

"Er I færdige med høstningen[10] deroppe?"

"Ikke det; Ole Nordistuen her, som du kanske

kjender, ønsker gjerne din hjælp, du Øyvind, hvis ellers intet var i veien."

Øyvind: "Naar den blir begjært, skal jeg gjøre hvad jeg kan."

"Ja, det var ikke saa ganske for det snare[11] han mente. Det gaar ikke frem med gaarden, synes han, og han tror det er den rette driftsmaate og tilsyn som mangler."

Øyvind: "Jeg er saa litet hjemme."

Skolemesteren ser paa Ole. Denne føler han nu maa rykke i ilden,[12] rømmer sig et par ganger og begynder fort og kort.

"Det var, det er — ja, det er meningen, at du likesom skulde ha fast, .. at du skulde, ja, likesom ha det hjemme deroppe hos os, — være der naar du ikke var ute."

"Du skal ha mange tak for tilbudet, men jeg vil gjerne bo hvor jeg bor."

Ole saa paa skolemesteren, som sier: "Det gaar nok likesom i bulder[13] for Ole idag. Saken er at han har været her en gang før, og erindringen derom lægger ordene litt i kors for ham."

Ole rask: "Saaledes er det, ja; jeg for[14] galmandsfærd, jeg droges saa længe med jentungen til træet fliste sig[15]. Men glemt skal være gjemt; vind bryter kornet ned, men ikke sno; regnbækken løser ikke stor sten; sneen i mai blir ikke længe liggende; det er ikke tordenen som slaar folk ihjel."

De ler alle fire; skolemesteren sier: "Ole mener at du skal ikke huske dette længer, og heller ikke du, Thore."

Ole ser paa dem og vet ikke om han tør begynde igjen. Da sier Thore: "Klungeren tar i med mange tænder, men river ikke saar. I mig sitter visst ingen tagger igjen."

Ole: "Jeg kjendte ikke gutten den gang. Nu ser jeg det gror der han saar; høst svarer vaar; der sitter penger i fingerenderne paa ham, og jeg vilde gjerne ha fat i ham."

Øyvind ser paa faren, denne paa moren, hun fra dem paa skolemesteren, og saa alle paa ham.

"Ole mener at han har en stor gaard —"

Ole avbryter: "Stor gaard, men ilde brukt; jeg kan ikke mer, jeg er gammel, og benene gaar ikke hodets erender. Men det kan lønne sig at ta i deroppe."

"Den største gaard i prestegjeldet og vel saa det," falder skolemesteren ind.

"Den største gaard i prestegjeldet; det er netop ulykken; for stor sko falder av; det er bra geværet er godt, men det maa kunne løftes." (Med rask vending mot Øyvind). "Du kunde kanske ta et tak i med, du?"

"Jeg skulde altsaa være gaardbestyrer?"

"Netop, ja; du skulde faa gaarden."

"Skulde jeg f a a gaarden?"

"Netop, ja; saa skulde du styre den."

"Men —"

"Vil du ikke?"

"Jo, naturligvis."

"Ja, ja; saa er det avgjort da, sa hønen, hun fløi paa vandet."

"Men —"

Ole ser forundret paa skolemesteren.

"Øyvind spør nok om han ogsaa skal faa Marit?"

Ole fort: "Marit paa kjøpet, Marit paa kjøpet!"

Da slog Øyvind i en latter og hoppet ende op, efter ham lo alle tre, Øyvind gned hænderne, for frem og tilbake paa gulvet og gjentok uophørlig: "Marit paa kjøpet, Marit paa kjøbet!" Thore lo med dype klunk,

moren oppe i kroken med øinene uavvendt paa sønnen til de fik taarer.

Notes.—1. **længer**, the comparative used for the positive.
2. **fra ende til anden**, from one end to the other.
3. **det hele**, the whole (thing).
4. **drev med** (imp. tense of **at drive**), carried on the work; did the work on the farm.
5. **at bytte**, to change (clothes).
6. **siden (traadte) Ole (ind) og.....**
7. i. e., slow in his movements.
8. i. e., the weather has turned out **alright** (changed for the better).
9. **han**, the wind, the weather.
10. **høstningen** or **indhøstningen**, from **at (ind)høste**, to harvest.
11. **snare**, wk. form of **snar**, = a short time.
12. Military term: enter the fray.
13. i. e., things sort of get mixed up.....
14. **for**, imp. tense of **at fare**, to go. From this we get **færd** in **galmandsfærd**.
15. **at flise sig**, to become splintery, as a worn piece of wood. an apt comparison with his irritability on his former visit.
16. **og vel saa det**, and more than that; and then some (see §60, 5).

COMPOSITION.

Write a summary of the story in lessons 57 to 60.

CONVERSATION.

1. Hvordan er det gaat med Øyvind siden vi sidst hørte om ham?
2. Fortæl om Oles første besøk paa Pladsen.
3. Hvordan er det gaat med Ole siden den gang?
4. Beskriv Oles og skolemesterens besøk (saa langt som til samtalen).
5. Gjengi samtalen med egne ord.

LESSON LXIV.

VOCABULARY.

et lys, —, light; candle.
et hjul, —, wheel.
et kor, —, chancel.
en kone, —**r**, wife.
en hustru, —**er**, wife.
forbau'selse, c. g., surprise; astonishment.
glød [glø], c. g., glow.
kŭl, n. g., coal; coals.
leiefolk, hired people.
at passe, —**te**, —**et**, to fit; to match.
at betragte [betrak'te], I, to look at; to watch.

at støie, I, to make noise.
at gape, II, to gape.
at komme sig, to recover.
at gni(de) — gned — gnedet (or **gni**, III), to rub.
sedvan'lig, —, —**e**, usual.

READING.

Ole meget spændt: "Hvad mener du om gaarden?"

"Ypperlig jord!"

"Ypperlig jord, ikke sandt?"

"Makeløs buhavn."

"Makeløs buhavn! Det kan gaa?"

"Det skal bli den bedste gaard i amtet!"

"Den bedste gaard i amtet! Tror du det? Mener du det?"

"Saa sandt jeg staar her!"

"Ja, er det ikke det jeg har sagt!" De talte begge like fort og passet hinanden som to hjul.

"Men penger, ser du, penger! Jeg har ingen penger."

"Det gaar langsomt uten penger, men det gaar."

"Det gaar! Ja visst gaar det! Men h a d d e vi penger, gik det fortere, sier du?"

"Mange ganger fortere."

"Mange ganger? Vi skulde hat[1] penger! Ja, ja; den kan ogsaa tygge som ikke har alle tænder; den kommer nok frem som kjører med okser."

Moren stod og blinket til Thore, der saa kort, men ofte paa hende fra siden av, mens han sat og vugget med overkroppen og strøk sine hænder ned over knærne; skolemesteren pliret til ham, Thore hadde munden oppe, kremtet lit og forsøkte; men Ole og Øyvind talte uavladelig i munden paa hinanden, lo og støiet saa en ikke kunde faa lyd.

"I faar tie litt; Thore har noget han vil si," falder skolemesteren ind.

De stanser og ser paa Thore. Denne begynder en-

delig ganske sagte: "Det har været slik paa denne plads at vi har hat en kvern; i den sidste tid har det været slik at vi har hat to. Disse kverner har altid git en liten skilling mellem aar og dag; men hverken far min eller jeg har brukt av de skillinger uten den gang Øyvind var borte. Skolemesteren har styrt med dem, og han sier at de har trivdes godt der de stod; men nu er det bedst Øyvind faar dem til Nordistuen."

Moren stod borti kroken og gjorde sig ganske liten, mens hun med tindrende glæde betragtet Thore, som sat meget alvorlig og saa næsten dum ut: Ole Nordistuen sat overfor ham med gapende mund; Øyvind var den første som kom sig av forbauselsen, brøt ut: "Er det ikke som lykken følger mig?" gik dermed over gulvet til faren, slog ham paa skulderen saa det sang. "Du far!" sa han, gned hænderne og gik videre.

"Hvor mange penger kan det være?" spurte endelig Ole, men sagte, skolemesteren.

"Det er ikke saa litet."

"Nogen hundreder?"

"Litt til."

"Litt til? Øyvind, litt til! Gud bevare dig for gaard det skal bli!" Han reiste sig og storlo.

"Jeg maa følge med dig op til Marit," sier Øyvind; "vi bruker skydsen som staar utenfor, saa gaar det fort."

"Ja, fort, fort! Vil du ogsaa ha alting fort?"

"Ja, fort og galt."

"Fort og galt! Akkurat som da jeg var ung, akkurat!"

"Her er huen og stokken; nu jager jeg dig!"

"Du jager mig, ha, ha! men du følger, ikke sandt, du følger? Kom I andre med; i kveld maa vi sitte sammen saa længe der er glød i kullet; kom med!"

De lovte dette, Øyvind hjalp ham i vognen, og de kjørte avsted op til Nordistuen. Deroppe var ikke den store hunden den eneste som blev forundret, da Ole Nordistuen kjørte ind paa gaarden med Øyvind Pladsen. Mens Øyvind hjalp ham ut av vognen, og tjenere og leiefolk gapte paa dem, kom Marit ut i gangen for at se hvad hunden gjødde saa vedholdende paa, men stanste som fasttryllet[2], blev sprutende[3] rød og løp ind. Gamle Ole ropte imidlertid saa forfærdelig paa hende, da han kom i stuen, at hun maatte møte frem igjen. "Gaa hen og fli[4] dig jente; her er han som skal ha gaarden!"

"Er det sandt?" sier hun, uten selv at vite av det og saa høit at det klang.

"Ja, det er sandt!" svarer Øyvind og klapper i hænderne; dermed svinger hun om paa taaen, kaster det hun har i haanden langt fra sig og løper ut; men Øyvind efter. —

Snart kom skolemesteren, Thore og konen; den gamle hadde faat lys paa bordet, dækket med hvit duk; vin og øl bødes, og selv gik han bestandig omkring, løftet benet endnu høiere end sedvanlig, men dog bestandig høire fot længer op end venstre.

*

Førend denne lille fortælling ender, kan meldes om at fem uker efter blev Øyvind og Marit viet i sognets kirke. Skolemesteren styrte[5] selv sangen den dag, da hans hjælpeklokker[6] var syk. Han var brusten i maalet nu, for han var gammel; men Øyvind syntes det gjorde godt at høre ham. Og da han hadde git Marit haanden og ført hende op til alteret, nikket skolemesteren mot ham fra koret, akkurat som Øyvind hadde set det da han sørgmodig sat ved hin dans; han nikket igjen mens taarerne vilde op.

Hine taarer ved dansen var indgangen til disse her, og imellem dem laa hans tro og hans arbeide.

Her ender fortællingen om en glad gut.

Notes.—1. **skulde hat** = **skulde ha hat.**
2. **fasttryllet**, rooted to the spot as by magic; from **fast**, + **trylle**, to charm.
3. **sprutende** is here merely an intensive adverb, = blushed crimson.
4. **at fli sig**, to fix up; to dress up. Used only in vulgar speech.
5. **styrte sangen** = **ledet sangen.**
6. The **klokker** assists the pastor; he announces the hymns and leads in the singing.

COMPOSITION.

Write a summary of the remainder of the story.

APPENDIX

THE ALPHABET.

1. Both the Roman and the German characters are used; but the latter are rapidly yielding to the former.

Roman.	*German.*	*Roman.*	*German.*
A a	𝔄 𝔞	P p	𝔓 𝔭
B b	𝔅 𝔟	Q q	𝔔 𝔮
C c	ℭ 𝔠	R r	ℜ 𝔯
D d	𝔇 𝔡	S s	𝔖 ß ſ
E e	𝔈 𝔢	T t	𝔗 𝔱
F f	𝔉 𝔣	U u	𝔘 𝔲
G g	𝔊 𝔤	V v	𝔙 𝔳
H h	ℌ 𝔥	W w	𝔚 𝔴
I i	ℑ 𝔦	X x	𝔛 𝔵
J j	𝔍 𝔧	Y y	𝔜 𝔶
K k	𝔎 𝔨	Z z	ℨ 𝔷
L l	𝔏 𝔩	Æ æ	𝔄𝔈 𝔞𝔢
M m	𝔐 𝔪	Ø (Ö) ø	𝔒 𝔬
N n	𝔑 𝔫	Aa (Å) aa	𝔄𝔞 𝔞𝔞
O o	𝔒 𝔬		

PRONUNCIATION.

CONSONANT GROUPS.

2. *d* before *s* is either assimilated or hardened to *t*.

a.—ds = ss: *bedst, sidst, ældst, plads, hidsig, pudsig, ensteds, spids.*

b.—ds = ts: *tilfreds, pludselig, rædsel, fødsel.*

c.—In some words *d* may be pronounced as *s* or as *t*: *gods* [goss or gots] *trods* [trŏss or trŏts.]

3. *dt* is pronounced as *tt*: *godt, rødt, født.*

4. *gj* has the sound of Norse *j*: *gjøre, gjerne.*

5. As a rule the group *gn* causes the preceding vowel to become nasal: *agn* [angn], *vogn* [vångn], *ligne* [lingne]. Words with the root vowel *e* followed by *gn* vary in pronunciation: *regn* [rengn or rein], *egn* [engn or ein].

6. *gs* is pronounced as *ks*: *krigsmand.*

7. *gt* is pronounced as *kt*: *pligt, vigtigst.*

8. *h* before *j* and *v* is silent: *hjem, hvem.*

9. *kj* has no exact equivalent in English. It is a weaker fricative sound than *ch* in *chair.* A nearly correct sound may be obtained in the following manner: Pronounce *at you;* notice the fricative produced by the escaping breath between the words. Apply this sound in *kjær.* It will be found that this sound of *kj* requires the tongue to be placed farther forward than in pronoucing *ch.*

10. *ld* is usually pronounced *ll*: *fjeld, skulde, snild, fuld, falde.* Exceptions are derivatives in *-ig*: *fyldig, skyldig.* There are also other exceptions not easily classified: *alder, ældre, væld, hulder, skulder, gylden.*

11. *lv* is pronounced *ll* in *selv, sølv, tolv, tolvte, halv.*

12. *nd* is usually pronounced *nn* in primitive words: *mand, kvinde, hende, kjende, ind.* Derivatives as a rule have *d* pronounced:

a.—derivatives in *-ig*: *mandig.*

b.—derivatives in *-lig*: *mandlig.*

c.—derivatives in *-elig*: *kvindelig, kjendelig.*

d.—derivatives in *-el*: *handel, vandel.*

e.—derivatives in *-le*; *handle, vandle.*

f.—derivatives in *-else*: *kjendelse, frikjendelse.*

g.—most words in which *nd* is followed by *r* or *er* (except present tense): *aander* (pl. *of aand* [aann]), *andre, hindre, synder;* also *synde* [synde], but *synd* [synn].

13. *nk* has the sound *ngk*: *tænke* [tængke], *sænke, lænke.*

14. In many words with *rd,* the *d* is silent, the vowel remaining long as though followed by one consonant: *ord, jord, nord, bord, fjord, gaard, haard, gjærde, (paa)færde.* Others have retained the sound of *d* and short vowel: *byrde, færd, orden, ordre, verden, værd, lærd, Baard.*

15. *skj* is equivalent to *sj* (English *sh*): *skjære, skjælve.*

16. *vt* is pronounced as *ft*: *lavt, ellevte;* after *l* the *v* may be either assimilated or become voiceless (f): *tolvte* [tóllte or tölfte].

STRESS.

17. The subject of stress offers so many irregularities that classification is well nigh impossible. Then in addition to stress there is musical accent, a falling and rising inflection. Both stress and musical accent will here be spoken of as accent.

a.—In native primitive words accent falls on the first syllable. As words are freely compounded, there naturally will be an accented syllable in each member of the compound word: *kjendemerke* [kjen`nemer'ke]. In long compounds, especially with inflections, there will not only be a primary and secondary accent, but a certain rhythm due to the natural accent of the individual elements and to the logical emphasis: *gam`leka'rene'.*

b.—Native prefixes also take the accent as a rule:

av-, fra-, frem-, gjen-, gjennem-, om-, ind-, med-, ned-, op-, paa-, til-, und-, ut-. These prefixes are used to form a large number of words, especially verbs: *avgaa, fragaa, fremgaa, indgaa, gjengaa, gjennemgaa, nedgaa, opgaa, paagaa(ende), tilgaa(t), undgaa, utgaa.* If words thus formed are compounded, the original prefix loses its accent: *paalæg—løns'paalæg'; opgjør—aars'-opgjør'.*

c.—The foreign (German) prefixes *be-, er-, ge-,* do not take the accent: *begri'pe, erfa're, gehalt'.* The prefix *for-* follows the same rule when equivalent to German *ver*: *forla'te, forgri'pe, forlo've.* In its other meanings *for-* is usually accented in nouns and unaccented in verbs: *for`svar, forsva're.*

d.—The negative prefix *u-* is accented in nouns: *u`raad, u`ro, u`lykke.* This is also the case in perfect participles: *u`brukt, u`straffet.* Before adjectives of one syllable the prefix is accented; but in the large class of derivate adjectives in *ig* and *lig,* the tendency is to accent some other syllable: *uro'lig, ulyk'kelig.* This is especially the case with adjectives which only occur in the negative form: *uneg'telig, ustan'sclig.* But in the case of adjectives with a positive form (without u), the pronunciation varies, the logical emphasis often favoring accent on the prefix: *taalmo'dig—u'taalmodig.*

e.—The foreign suffixes *-inde* and *-eri* take the accent: *lærerin`de, tyveri', bedrageri'.* But many words formed with the suffix *-eri* are so commonly used that they have yielded to the native law and take the accent on the first syllable: *fri`eri.*

f.—Foreign words have as a rule retained the accent of the original language. The tendency, however, is to "naturalize" words, a process which first begins in colloquial speech.

MUSICAL ACCENT.

18. The stress in a word may be a rising inflection (simple musical accent) or a falling inflection followed by a rising inflection on the unstressed syllable or syllables (composite musical accent). The former is indicated by acute accent (′), the later by grave accent (`). Musical accent is in a sense the melody of the language, especially marked in words spoken individually and in the words receiving emphasis in connected speech. Unemphasized words of course lose their respective musical accent along with the syllable stress. The musical accent is also affected by the falling inflection at the end of a sentence. We may speak of musical accent in terms of musical intervals. In simple accent the voice rises a fourth. In composite accent the voice falls about a third on the stressed syllable, then rises about a fourth. Musical accent varies, however, in the different parts of Norway. The accent presented here is that of cultured speech in eastern Norway. (Christiania).

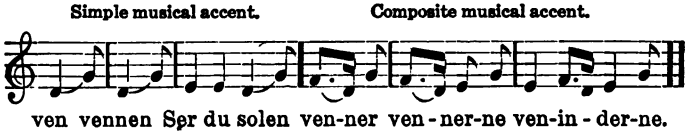

19. Composite musical accent belongs to words of more than one syllable. The definite forms of nouns, however, take the same accent as the indefinite. Thus a plural ending may change the accent of a word (*ven′*; *ven`ner*) while the postpositive article does not (*ven′nen*). For words of more than one syllable with simple musical accent see next paragraph.

20. Simple musical accent belongs primarily to words of one syllable. In such words the postpositive article singular does not affect the accent, nor does the

plural postpositive article in words that have the same form in both numbers. There are a great many words of more than one syllable that also take the simple musical accent. Note the following:

a.—Some native words which originally had one syllable: *aker, finger, skulder, hulder, fager, diger, tømmer.*

b.—Some native words with plural in *-er* and change of root vowel: *hænder, bøker, nætter, ænder, stænder, tænder, føtter, røtter.*

c.—The present tense of strong verbs: *skriver, griper;* also several verbs that now are weak but have been strong verbs: *læser, blaaser, tigger, vokser, galer, maler, kræver.* By analogy other weak verbs are pronounced with simple musical accent, while conversely the present tense of strong verbs are often pronounced with composite musical accent which is the correct pronunciation of all genuine weak verbs of two or more syllables.

d.—All words with the prefixes *be-, er-, ge-,* have simple musical accent. See §17, c.

e.—Foreign words which are but partly assimilated or "naturalized," are pronounced with simple musical accent.

f.—The definite form of nouns have the same musical accent as the indefinite. But in the case of neuter nouns of one syllable that now do not take a plural ending but formerly had plural *-e,* the pronunciation varies between simple and composite musical accent: *gulvene, fjeldene, husene, brevene, ordene, bladene, bordene, takene, togene, skibene,* etc. Preference should be given the composite accent.

g.—The following comparatives have simple musical accent: *bedre, mindre, større, værre, yngre, ældre, færre, længer, tyngre.*

h.—Simple musical accent occurs in compounds (1)

when the first member is in the possessive: *krigsmand;* (2) when the first member is a verb stem: *trækfugl, stikord, slængord;* (3) when the following are prefixed to verbs: *av, fra, frem, ind, med, ned, mot, und, op, an, gjen.* (N.B. Nouns derived from verbs by adding *-ing* and *-else* have the same accent as the verb: *frem'stilling, mot'sigelse*).

ARTICLES.

INDEFINITE ARTICLE.

21. The indefinite article is derived from the numeral *en,* from which it differs in not taking stress. It is evident that this article can only be used in the singular; its place in the plural may be filled by the indefinite pronoun *nogen*: *Her er en mand* (*nogen mænd*) *som vil tale med dig.* It is also evident that the indefinite article can only be used with the real common nouns, that is, nouns designating classes of things that can be counted. But when so used the article does not designate one of the class as opposed to a certain other number, but as opposed to all the other members of the same class. However, this article is sometimes used with abstract nouns: *en uendelig kjærlighet.* In such cases that which is designated by the noun becomes individualized. The same principle holdes good in the case of the indefinite article used with names of substances.

The use of the indefinite article differs from English chiefly in the following: The article is not used with unmodified predicate nouns (1) that denote position or profession: *Han er lærer, Han er prest, Han er farmer;* (2) that denote religion: *Han er lutheraner;* (3) that denote nationality: *Han er amerikaner.* (The predicate

nouns in 2 and 3 must not be confused with predicate adjectives in similar English expressions. Note the difference: He is American (adj.); He is an American). In some expressions words denoting relationship do not take the article: *Han er søn til den gamle;* but, *Han er en søn av den gamle.* Note also the following distinction: *Som mor* (being a mother) *taalte hun det. Hun taalte det som en mor.* In brief: when the class is thought of, the article is omitted; when an individual member or part of the class is thought of, the article is used. Hence the article may be used in all the above examples when an adjective is supplied: *Han er en flink lærer. Han er en god lutheraner. Han er en rik amerikaner,* etc.

DEFINITE ARTICLE.

22. According to its position the definite article is spoken of as prepositive and postpositive. For convenience grammarians often speak of two separate definite articles. While they are derived from different demonstrative pronouns and have different form, the function of the articles as such is in reality one; to make a noun definite. Whether one or the other form of the article is to be used depends generally upon the syntactical relation of the noun: nouns modified by adjectives generally take the prepositive article. While the function of the definite article is always the same, the meaning may vary.

a.—The article may signify that a noun designates an object or objects previously referred to or known: *Han fik et brev; brevet var fra hans bror.*

b.—The article may single out an object or objects from the class in general (separative meaning), in which case the noun is modified by an adjective: *den sorte hest.*

c.—The article may be used with a noun to designate the class (generic meaning): *Hesten er et nyttig dyr.*

d.—The article may be used with a singular noun in a distributive sense: *Han tjener to dollars (om) dagen* (i. e., each day).—By analogy the definite article has come to be used in many instances in which the noun is already definite. Thus Norse often uses the definite article with abstract nouns where English does not: *Livet er kort* (Life is short). Other instances are given in the discussions of the separate forms of the definite article.

Postpositive Article.

23. The postpositive article is derived from the demonstrative pronoun *hin.* This demonstrative was originally placed after the noun, followed by a modifying adjective as in "Peter the Great." In course of time the demonstrative became fused with the noun as a suffix. In the modern language this postpositive article has obtained extensive use also in cases where a definite article would logically seem unnecessary. Its use is naturally more common in the spoken language than in strict literary style. This article is principally used with unmodified nouns:

a.—With a noun previously mentioned: *Nu er bukken min, sa jenten.*

b.—With nouns whose reference is clearly understood: *Men alt da han sat opreist paa morens fang, lo han.* This use of the article is very common (1) in referring to relatives of the person spoken about (example given); (2) in referring to parts of the body: *Gutten stanste med den sidste bit i munden;* (3) in referring to personal belongings: *Han vendte sig, tok huen og kastet den ende op;* (4) in referring to things about a given place: *Heggen strødde blomster paa*

taket. Other examples: *Han reiste fra byen* (where he lived). *Han er paa kontoret* (his own office or the one in which he is employed). *Han gik til lægen* (the usual one; but this definite form is really equivalent to the indefinite). Observe that in the first three examples the article is equivalent to a possessive pronoun (his mother, his mouth, his cap).

c.—With nouns followed by a word denoting possession: *hatten min; huset hans; bukken til gutten; taket paa huset* (of the house).

d.—With geographical names and other place names of which a common noun is a component part: *Sognefjorden, Nordsjøen, Mjøsen, Telemarken, Heidegaardene, Østlandet, Vestlandet, Sørlandet.* (But other names with *land* do not take the article: *England, Tyskland, Nordland.*)

e.—With abstract nouns, names of materials and diseases, when used in a general sense: *kjærligheten, livet, guldet, gigten.*

f.—With a common noun used to represent the class (generic use): *Hesten er et nyttig dyr. Ulven er et rovdyr.*

g.—With a noun used in a distributive sense: *fire kroner dagen; en krone pundet; fem ganger om uken.*

h.—With nouns modified by the adjectives *hel, halv, al, samme, begge, selv*: *hele dagen, halve natten, alle gangene, samme stedet, begge guttene, selve kongen.* Other adjectives are occassionally used in the same manner, especially ordinals and superlatives: *paa slette marken, 3dje gangen, i øverste toppen.* Notice that these adjectives have the weak or definite form as they have with the prepositive article. But in rare cases the adjective may have the strong form: *Han var ikke stor gutten dengang.*

i.—The postpositive article is also commonly used with nouns preceded by the prepositive article and demonstrative pronouns: *Hvad tror du nu den lille bukken tænker om dig? Er den din, den bukken?*

Prepositive Article.

24. The prepositive article is derived from the demonstrative pronoun *den* (*det, de*), from which it differs in not taking stress. This article is used before nouns that are to be made definite, when modified by adjectives (except *selv, al, begge*). The article is also used with names modified by adjectives: *det store Amerika, den vakre Mjøsen, den rike Hansen.* But when a certain adjective becomes closely associated with a name, the article may be omitted: *gamle Norge, vesle Lisbet, store Per.* In Biblical language the prepositive article may precede the noun without an intervening adjective: *Brevet til de Hebræer, Johannes den døper, det Guds lam.*

NOUNS.

GENDER.

25. From a syntactical point of view gender merely signifies that the noun requires certain forms of the inflected modifying words such as articles, adjectives, possessive and demonstrative pronouns. Thus *mand* and *kvinde* are said to be common gender nouns, while *barn* and *menneske* are said to be neuter. As many of the modifying words have a final *-n* when used with a common gender noun and *-t* when used with a neuter noun, some grammarians prefer to call the former *n*-nouns and the latter *t*-nouns. The genders of nouns can best be learned by associating each noun with an article, definite or indefinite. The following classification may be of some help.

Common Gender.

a.—Names of living beings: *en bukk, en kat, en ørn, en flue.*

b.—Names of trees and plants: *en ek, en rose.*

c.—Natural divisions of land and water: *en ø, en sjø, en fjord.*

d.—Names of the heavenly bodies: *maanen, solen, en stjerne.*

e.—Names of the seasons and most divisions of time: *sommeren, en uke, en dag.* But *et aar, et sekund, en* or *et minut.*

f.—A great many derivatives, especially those having the suffixes *-dom, -else, -het, -ing, -sel*: *barndom, skabelse, kjærlighet, læsning, advarsel.*

Neuter Gender.

a.—Names of towns and places: *det store New York, det vakre Italien.*

b.—Nouns denoting substances: *det røde guld, det blanke sølv.*

c.—Names of letters and parts of speech: *et a, et b; et adjektiv, et verbum;* also words that are not nouns but spoken of as nouns: *et men, dit ja.*

d.—Nouns derived from verbs without the addition of an ending: *et slag, et hop.*

e.—Most nouns with the suffixes *-ri, -skab, -dømme, -maal*: *frieri, venskap, kongedømme, spørsmaal.*

Possessive Case.

26. The possessive case is formed by adding *-s* to the nominative. If a noun ends in *s, -es* or *-'s* is added; only the later form is permissible with proper nouns. When a group of words denotes a person or thing, the sign of possession is added to the last word: *Kongen av Norges trone.*

27. The possessive case is used to express several relations for which the preposition *of* is or may be used in English:

a.—Logical subject for the action implied in the modified word: ***en lærers arbeide,*** a teacher's work, the work of a teacher (i. e., the work a teacher does).

b.—Logical object for the action implied in the modified word: *Amerikas opdagelse,* the discovery of America. This relation may also be expressed by *av*: *opdagelsen av Amerika;* but possession can not be expressed by *av*:

c.—The relation of source or origin: *vindens sus,* the sighing of the wind; *bølgernes brusen,* the roar of the waves.

28. In many instances prepositional phrases take the place of possessives.

a.—*Guttens bukk, bukken til gutten.*

b.—*Husets tak, taket paa huset.*

c.—*Bokens blad, bladene i boken.*

d.—*Amerikas opdagelse, opdagelsen av Amerika.*

RELATIVE PRONOUNS.

29. The relative pronouns are *som, der, hvem, hvilken,* and *hvad.* The possessive is *hvis.*

a.—*Som* is the relative generally used. When governed by a preposition, the preposition comes last: *Her er pennen som han skrev med.* When used objectively, *som* may be omitted: *Her er pennen han skrev med.*

b.—*Der* is used as subject only. This relative is quite common in literature, but seldom used in spoken language. *Der* is used instead of the relative *som* when the adverbial conjunction *som* occurs in the same

sentence: *Han talte som* (like) *en der ikke har lært sproget.*

c.—*Hvilken* is inflected for number and gender: neuter *hvilket,* plural *hvilke.* This relative is used with a predicate as antecedent: *Han har læst mange bøker, hvilket jeg ikke har* (also *hvad jeg ikke har*). This relative is used adjectively: *Han kan læse godt, hvilken kunst er vanskelig at lære.* As *som* can not be used after a preposition, *hvilken* takes its place when the preposition precedes: *de maaneder i hvilke; det aar i hvilket.*

d.—*Hvem* is used as object and refers to persons only. When governed by a preposition, the preposition may come before the relative or at the end of the clause: *Han er en mand paa hvem du kan stole* (depend); *Han er en mand hvem du kan stole paa.*

e.—*Hvad* may refer (1) to a clause: *Han er amerikaner, hvad man let kan høre paa hans sprog;* (2) to an infinitive: *Han kan synge, hvad jeg ikke kan;* (3) to a predicate complement: *Han er sanger, hvad jeg ikke er;* (4) to the indefinite pronoun *alt*: *Alt hvad jeg har, er dit.*

30. As indefinite relative pronouns *hvem* and *hvad* do not have antecedents. When used as subject they are followed by the relatives *som* and *der*: *Hvem som vil kan komme; Hvad der er ret, bør ske.* In modern prose such indefinite relatives are rarely used, as preference is given to the use of the demonstrative followed by a relative clause: *Den* (*de*) *som vil, kan komme; Det som er ret, bør ske.*

STRONG VERBS.

31. Strong verbs usually have change of vowel in past tense and in the perfect participle. In some verbs the perfect participle has lost its original vowel and takes a form corresponding to that of participles in the weak verbs. On the basis of vowel change, strong verbs may be divided into six classes:

a.—First class: vowel series *a* (*æ*, y)—*a*—*u*.

binde	*bandt*	*bundet*
briste	*brast*	*brustet*
drikke	*drak*	*drukket*
finde	*fandt*	*fundet*
hjælpe	*hjalp*	*hjulpet*
klinge	*klang*	*klinget* (weak)
rinde	*randt*	*rundet*
række	*rak*	*rukket*
skjælve	*skalv*	*skjælvet* (weak)
skvætte	*skvat*	*skvættet* (weak)
slippe	*slap*	*sluppet*
spinde	*spandt*	*spundet*
springe	*sprang*	*sprunget*
stikke	*stak*	*stukket*
svinge	*svang*	*svunget*
synge	*sang*	*sunget*
synke	*sank*	*sunket*
træffe	*traf*	*truffet*
trække	*trak*	*trukket*

b.—Second class: *i, e, æ—a* (*aa*)—*i, e, æ* (*aa*).

be(de)	*bad*	*bed(e)t*
bære	*bar*	*baaret*
gi(ve)	*gav*	*gi(ve)t*
ligge	*laa*	*ligget*
se	*saa*	*set*
sitte	*sat*	*sittet*
stjæle	*stjal*	*stjaalet*
være (pres. *er*)	*var*	*været*

c.—Third class: *a* (*aa, e*)—*o*—*a* (*aa, e, o*).

dra(ge)	*drog*	*dra(ge)t*
fare	*for*	*faret*
grave	*grov*	*gravet*
la(te)	*lot*	*latt* (weak)
le	*lo*	*ledd* (weak)
staa	*stod*	*staat*
ta(ge)	*tok*	*ta(ge)t*

d.—Fourth class: vowel series *i*—*e*—*e*.

bli(ve)	*blev*	*blevet* (*blit*)
drive	*drev*	*drevet*
gli(de)	*gled*	*gledet* (*glidd*)
gni(de)	*gned*	*gnedet* (*gnidd*)
gripe	*grep*	*grepet*
lide	*led*	*ledet* (*lidt*)
rive	*rev*	*revet*
skrike	*skrek*	*skreket*
skrive	*skrev*	*skrevet*
slite	*slet*	*slitt* (weak)
stige	*steg*	*steget*
trive	*trev*	*trevet*

e.—Fifth class: vowel series *y*—*ø*—*u* (*ø*).

bryte	*brøt*	*brutt* (weak)
by(de)	*bød*	*buden* (*budt*)
flyte	*fløt*	*flytt* (weak)
fyke	*føk*	*føket*
klyve	*kløv*	*kløvet*
krype	*krøp*	*krøpet*
skyte	*skjøt*	*skutt* (weak)
smyge	*smøg*	*smøget*
stryke	*strøk*	*strøket*

f.—The sixth class has the same vowel in all principal parts.

falde	*faldt*	*faldt*
graate	*graat*	*graatt* (*grædt*)
hete	*het* (*hette*)	*hett*

holde	*holdt*	*holdt*
komme	*kom*	*kommet*
løpe	*løp*	*løpet*
sove	*sov*	*sovet*

g.—The following do not properly belong to any of the six classes:

faa	*fik*	*faat*
gaa	*gik*	*gaat*
flyve	*fløi*	*fløiet*
lyve	*løi*	*løiet*

32. Some verbs have both change of root vowel and tense endings. These are sometimes classed as mixed verbs:

bringe	*bragte*	*bragt*
følge	*fulgte*	*fulgt*
gjøre	*gjorde*	*gjort*
lægge	*la(gde)*	*lagt*
række	*rakte*	*rakt*
sælge	*solgte*	*solgt*
sætte	*satte*	*sat*
træ(de)	*traadte*	*traadt*
tælle	*talte*	*talt*
vække	*vakte*	*vakt*
vælge	*valgte*	*valgt*

NORSE-ENGLISH VOCABULARY.

A.

aa, —er, c. g., small stream.
aabenbar, r, revealed; plain.
aandedrag [nn], —, n. g., breath.
aandedræt, —ter, n. g., breath.
aapen, —t, —ne, open.
aapenhet, c. g., openness; frankness.
aar, —, n. g., year.
aare, —r, c. g., oar.
aare, —r, c. g., fireplace.
aarhun`drede, —r, n. g., century.
aars'tid, —er, c. g., season (of the year).
aars'vekst, c. g., year's growth (crop).
aas, —e(r), c. g., ridge; hill.
aa`syn, —, n. g., face; visage.
aatte, owned; an imperfect tense of **at eie.**
ad, at.
adfærd, c. g., conduct; behavior.
ad'jektiv, —er, n. g., adjective.
adver'bium, —bier, n. g., adverb.
affæ're, —r, c. g., affair.
af'ten, —er, c. g., evening.
aftensbord [af'tensbor], n. g., supper (table).
agronom'skole, —r, c. g., agricultural school.
ake, II (or **akte — aket**), to coast.
a'ker, a`kre, c. g., field.
a'kerbruk, n. g., farming.
akkurat', exactly.
al, —t, —le, all.
albue, —r, c. g., elbow.
alde'les, entirely; quite.
aldrig, never.
a'len, a measure of length (2 feet).
ale`ne, alone.
al'ler, intensive adverb (= of all).
allerede, already.
allerhělst, preferably.
allermindst, least of all; smallest of all.
allesam'men, all (together).
alli`kevel, nevertheless.
almin'delig, —, —e, usual; adv.: usually.
almægtig [alměk'ti] —, **—e,** almighty.
alt, all; everything; adv., already.
alter, —e, n. g., altar.
alt'for, too.

altid [al'ti], always.
al'ting, everything.
alt'saa, consequently; so; there.
altsammen, all, everything.
alvŏr, n. g., earnest.
alvor'lig, —, —**e,** sober; grave; adv., earnestly.
amt, —**er,** n. g., district, county.
amts'agronom, c. g., agriculturist (of a district).
andagt, c. g., devotion.
anden [an or annen], second; other.
anderledes, otherwise.
andet [ant or annet], n. g. of **anden.**
andre, others; the other.
ane, II, suspect; anticipate.
an'gaa — angik — angaat [gaatt], to concern; to relate to.
angre, I, to regret; to be sorry for.
angst, c. g., dread; apprehension.
anled'ning, —**er,** c. g., chance; opportunity; occasion.
an'se — ansaa — ansĕt, to consider; to esteem.
ansigt, —**er,** n. g., face.
an'strenge, II, to exert; to strain.
an'strengelse, —**r,** c. g., effort; exertion.
ansvar, —, n. g., responsibility.
an'tyde, I, to indicate.
an'vende [nn], II, to apply.
ar'beide, —r, n. g., work.
arbei'de, I, to work.
arbeidsom, —**t,** —**me,** industrious.
arkitektur', c. g., architecture.
arm, —**e(r),** c. g., arm.
art, —**er,** c. g., kind; sort.
at, conj., that; prep., to.
at [aa], to (sign of infinitive).
at'ter, again.
attĕst', —**er,** certificate; testimonial.
august, August.
av, of (see §52).
av'bryte — avbrøt — avbrutt, to interrupt.
av'føken, blown off or away.
av'gjøre, —**gjorde** [jore], —**gjort,** to decide.
av'gjørelse, —**r,** c. g., decision; close.
avgrund [nn], c. g., abyss.
avis', —**er,** c. g., paper (newspaper).
av'lægge, —**la,** —**lagt,** to put off; to quit.
avreise, c. g., departure.
avsides, remote; out of the way.
av'sjælet, un-souled.
avsked [avsje], departure.
av'sprætte, I, to cut (rip) off.
av'staa, to desist.
avsted [avste'], away.

B.

baade...og, both...and.
baand [nn], —, band.
baat, —**er,** c. g., boat.

båats'mand [ss—nn], boatswain.
båk, behind.
bake, II, to bake.
bak'efter, afterward.
bakhodet, n. g., back part of the head.
bakke, —r, c. g., hill.
baklomme, —r, hip-pocket.
baklængs, backward.
bak'over, backward.
baktale, II, to back-bite.
bakvei, —e(r), c. g., secret path; underhanded means.
bande [nn], II, to swear.
bane — bante — bant (or —et), to clear a way.
bane, —r, c. g., way; path; track.
bange, afraid.
banke, I, to thrash; to pound.
bar, r, bare.
bare, only; mere.
bark, c. g., bark.
barn, børn, n. g., child.
barnefjas, n. g., child-play.
barneminde [nn], —r, n. g., childhood memory.
barnslig, —, —e, child-like.
bås, c. g., bass (voice).
bassin [bassæng'], —er, n. g., reservoir.
bebo'elseshus, —, n. g., dwelling house.
be(de)—bad—bedt, to pray; to ask.
bedrag', n. g., deception; swindle.
be'dre, comp. of **god**.
bedrø've, I, to grieve; to sadden.
bedrø'velse, —r, c. g., grief; affliction.
bědst, supl. of **god**.
bedstefa(de)r, c. g., grandfather.
bedsteforældre, grandparents.
bedstemo(de)r, —mødre, c. g., grandmother.
befa'le, II, to command.
befolk'ning, c. g., population.
bega'vet, —t, —ede, gifted.
běgge, both.
begri'pe, —grep, —grepet, to understand; to comprehend.
begynde [bejyn'ne], II, to begin.
begyn'delse, —r, c. g., beginning.
begjær', —, n. g., desire.
begjære, II, to desire.
behag', n. g., pleasure.
beha'ge, I, to please.
behold [behŏl'], n. g., safety; keeping.
beholde [ll] — **beholdt** — **beholdt**, to keep.
behø've, —høvde, —høvet, to need.
bekjendt', —, —e, known.
beklěm'me, II, to oppress.
beklěmt', anxious; heart-sick.
bekvěm', —t, —me, comfortable; convenient.
bekym're [bekjym're], I, to trouble; to be concerned.
belei're, I, to besiege.
beměr'ke, I, to notice; to remark.
ben, —, n. g., leg; foot; bone.
ben, r, straight.

beregne [—rei'ne], I, to figure out; to calculate.
berg, —, n. g., cliff; mountain.
berge, I, to save.
bergkant, —**er**, c. g., edge of a cliff.
berømt', —, —**e**, famous.
besid'de, —**sad**, —**siddet**, to possess.
besid'delse, c. g., possession.
beskri've, —**skrev**, —**skrevet**, to describe.
beskri'velse, —**r**, c. g., description.
beskyl'de [—sjylle], II, to accuse; to charge with.
beskyt'te, I, to protect.
beslut'te, I, to decide, to resolve.
beslutning, —**er**, c. g., decision; resolve.
bestaa' av, to consist of.
bestan'dig, always; constantly.
bestĕmt', —, —**e**, definite.
bestil'le, II, to do.
besty're, II, to manage.
besty'rer, —**e**, c. g., manager.
besøk', —, n. g., visit.
besøk'e, II, to visit.
betal'e, II, to pay.
betaling, c. g., pay.
beto'ne, II, to accent; to emphasize.
betrag'te [kt], I, to view; to look at.
betving'e, —**tvang**, —**tvunget**, to coerce; — **sig**, to calm or control oneself.
bety', III, to mean; to signify.
bety'delig, —, —**e**, considerable.
betænke [—tæng'ke], to think (of); to reflect (on).
beun'dre, I, to admire.
beva're, II, to save; to protect.
bevis', —, n. g., proof.
bevise, II, to prove.
bevok'set, covered (with plants).
bevæ'ge, I, to move.
bevæ'gelse, —**r**, c. g., movement; motion; emotion.
bi'bel, —**ler**, c. g., bible.
Bibelen, (the) Bible.
bibelhistorie, —**r**, Biblical history.
bibliotek', —**er**, n. g., library.
billede, —**r**, n. g., picture.
bind [nn], —, n. g., volume.
binde [nn] — **bandt** — **bundet**, to bind; to tie.
birk, c. g., birch.
birkehei, —**e(r)**, c. g., a mountain side covered with birch trees.
bi'sætning, —**er**, c. g., subordinate clause.
bit, —, n. g., bite.
bi'tid, secondary tense.
bjĕlke, —**r**, c. g., log.
bjelkestue, —**r**, c. g., log house.
bjergpræken, c. g., Sermon on the Mount.
blaa, —**t**, —, blue.
blaase, II, to blow.

blaasort, —, —e, bluish black.
blaaternet, —, —e, blue-checkered.
blad [bla], —, leaf.
blade, I, to page; to turn over leaves.
blande [nn], I, to mix.
blandt, among.
blank, r, bright.
blek, r, pale.
bleksot, **blek**, pale + **sot**, sickness; anemia.
blendende, dazzling.
bli—blev—blit, to become; to remain.
blid [bli], r, mild; gentle.
blĭk, —, n. g., look; glance.
blind [nn], r, blind.
blindmænd [nn-nn], lit., blind men; illusions.
blinke, I, to gleam; to wink.
blod [blo], n. g., blood.
blŏmst, —'er, c. g., flower.
blŏt, only.
bluse, —r, c. g., blouse.
blussende, —, —, blazing; (a strong adj. used in speaking of blushing).
bly'ant, —er, c. g., lead-pencil.
bly'vindu, —er, n. g., window made of lead-glass.
blæk [blĕk], n. g., ink.
bløt, r, soft.
bo, III, to dwell; reside.
bok, "er, c. g., book.
bokskap, —er, n. g., bookcase.
bokstav, —er, c. g., letter (of the alphabet).
bolig, —er, c. g., dwelling; house.
bonde [nn], "er, c. g., farmer in Norway.
bord [bor], —, n. g., table.
bordtale, —r, c. g., after-dinner speech.
bŏrgestue, —r, c. g., servants' hall.
bort, away.
bort'i, over into.
bort'love, I, to promise away.
bort'over, lit., away + over.
bort'paa, over on.
bortved [bort'vẹ], over by.
bra, —, —, good; worthy.
brake, I, crash; rumble.
brăt, —, —te, steep.
brev, —, n. g., letter.
briller (pl.), glasses.
bringe — bragte — bragt, to bring.
briste — brast — brustet, to burst; to break.
bro, —er, c. g., bridge.
bro(de)r, brødre, c. g., brother.
broget, —, —ede, motley; many-colored.
brudefolk, n. g., bridal couple.
bruk, c. g., use.
bruke, II, to use.
brunsort, —, —e, brownish black.
bruse, II, to rush; to roar.
brusten, —t, —ne, broken; cracked.
bry, III, to bother.
bry sig om, to mind; to care about.

bryderi, n. g., bother; trouble.
brydsom, —**t**, —**me**, troublesome.
brygge, I, to brew.
brygge, —**r**, c. g., pier.
bryllŭp, —**er**, n. g., wedding.
bryn [brynn], —, n. g., eyebrow.
bryst, —, n. g., breast.
bryte — **brøt** — **brutt**, to break.
bræ, —**er**, c. g., glacier.
brænde [nn], II, to burn.
brød [also **brø**], —, n. g., bread; a loaf of bread.
bud, —, n. g., command, -ment; message; messenger.
bugt, —**er**, c. g., bend; bay. **at faa — med**, to master; to get the upper hand.
bugtning, —**er**, c. g., bend, curve.
bu'havn, c, g., pasture.
bund [nn], —**e(r)**, c. g., bottom.
bunden, see **binde**.
bukk, —**e(r)**, c. g., he-goat.
bukser, trousers.
bul'der, n. g., rumble.
burde, I (pres. **bør**), ought. See 79.
busk, —**e(r)**, c. g., bush.
busket, —, —**e**, bushy.
bust(e), —**(e)r**, c. g., hair.
bŭt, —, —**te**, stubby; adv., snappish.
butik', —**ker**, c. g., store; shop.
by, —**er**, c. g., town.
by(de), — **bød** — **budt**, to offer; to invite.
byg [bygg], c. g., barley.
bygd, —**er**, c. g., country district; neighborhood.
bygdevei, —**e(r)**, c. g., the highway of the district or parish.
bygge, I, to build.
bygning, —**er**, c. g., building.
by'kake, —**r**, c. g., (sweet) cake.
byks, —, n. g. jump.
byrde, —**r**, c. g., burden.
bytte, I, to trade, to exchange.
bæk, —**ke(r)**, c. g., brook.
bækkebrink, c. g., the brink of a stream (brook).
bænk, —**e(r)**, c. g., bench.
bær, —, n. g., berry.
bære — **bar** — **baaret**, to bear; to carry; — **sig ad**, to behave.
bæve, I, to quake.
bævre, I, to quiver.
bøie — **bøide** — **bøid** (—**et**), to bend; to inflect.
bøielig —, —**e**, bendable; capable of being inflected.
bøining, —**er**, c. g., inflection.
bølge, —**r**, c. g., billow; wave.
bøn, —**ner**, c. g., prayer; entreaty.
bønlig, —, —**e**, pleading.
børste, —**r**, c. g., brush.
børste, I, to brush.

C.

cellulo`se, c. g., cellulose.

D.

da, adv., then; conj., when.
daap, c. g., baptism.
daarlig, —, **—e**, poor; bad.
dag, **—e**, c. g., day.
dagdriver, **—e**, c. g., loafer.
dal, **—e**, c. g., dale; valley.
dalføre, **—r**, n. g., valley.
dame, **—r**, c. g., lady.
danne, I, to form; educate, refine.
dannelse, c. g., culture.
dannet, —, **—ede**, cultured.
dans, **—er**, c. g., dance.
danse, II, to dance.
datter, **døt're**, c. g., daughter.
datterdatter, granddaughter.
de [di], 3rd pers. pl., they; dem. pro. pl., those; pre-pos. art. pl., the.
De, second person in formal address.
děb'et, debit.
decěm'ber, December.
deilig, —, **—e**, beautiful.
del, **—e**, c. g., part.
dele, II, to part; to divide.
děm, objective of **de**.
děn, 3rd pers. sing., c. g., it; dem. pro., c. g., that; pre-pos. art., c. g., the.
denne (dette, disse), this.
der, adv., there; rel. pro., who, which, that.
der'av, thereof, from that.
derbor`te, over there; yonder.
der'for, therefor; for that.
der'hen, there; thither.
der'i, therein; in that.
der'ifra, from there (that).
der'imot, against that; on the contrary.
derinde [—in`ne], in there.
der'med [-mæ], therewith; with that.
der'næst, in the next place.
derop`pe, up there.
der'paa, then; thereupon.
der'til, to that (place); besides.
der'som, if; in the case.
der'steds [stěs], there; at that place.
des....des, the....the.
dessert [dessær'], c. g., dessert.
des'uten, besides.
desvær're, unfortunately; = I am sorry to say.
det [dæ, 3, 11, n], 3d pers. sing., n. g., it; dem. pro., n. g., that; pre-pos. art., n. g., the.
dig [dei], obj. of **du**.
digte, I, to compose.
dĭn — dĭt — dine, your(s).
dirre, I, to quiver.
disk, **—e(r)**, c. g., counter.
diskant', **—er**, c. g. treble (voice).
dĭt, n. g. of **din**.
dīt, thither.
dŏb'belt, double.
dog [dåg], however; still.
dŏl'lar, **—s**, c. g., dollar.
dŏm'kirke, c. g., cathedral.
dŏmmer, **—e**, c. g., judge.
doven [dåven], **—t**, **—ne**, lazy.

draape, —r, c. g., drop.
dra'ma, —er, c. g., drama.
dra(ge) — drog — draget, to draw; to go.
dreie, I, to turn.
drifts'maate, —r, c. g., management; way of (farming).
drikke — drak — drukket, to drink.
drive — drev — drevet, to drive.
drivkraft, c. g., motive power.
dryppe, I, to drip.
drøm, —me(r), c. g., dream.
drømme — drømte — drømt, to dream.
du, second pers. informal address (35, a), you; thou.
due, III, to be fit; to be able; **det duer ikke,** it is no good.
dufte, I, to give off odor.
duge, I, see due.
dugelig, —, —e, able; capable.
duk, —e(r), c. g., cloth; tablecloth.
dukke, —r, c. g., doll.
dukkespil, —, n. g., doll-game.
dulgt, hidden.
dum [domm], **—t, —me,** stupid.
dundre, I, to make racket.
dun'kel, —t, —`le, dark; dim.
dure, II, to rumble.
dusk, —e(r), c. g. tassel.
dygtig, —, —e, able; capable; plenty.
dyne, —r, feather-bed.
dyp, r, deep.
dyr, —, n. g., animal.
dyr, r, dear; high-priced.
dyrkbar, r, tillable.
dyrke, I, to cultivate.
dyrkning, c. g., cultivation.
dække, I or II, to cover.
dæmme, I, to dam.
dø — døde — (døde), to die.
død, c. g., death.
død [dø], r, dead.
dør, —e(r), c. g., door.
døsig, —, —e, drowsy.

E.

ĕfter, after; behind; next to.
efterat, after.
efterhaan'den, gradually.
efterhvert', little by little.
eftersom, as.
e'gen, c. g.; **eget,** n. g.; **eg`ne,** pl., own.
egennavn, —, n. g., proper name.
egenskap, —er, c. g., property; quality.
egentlig, —, —e, real.
ĕgg, —, n. g., egg.
ei, not.
eie — eide — eid (—et), to own.
eieform, c. g., genitive case.
eiendom, —me, c. g., property; possession.
ĕk'kel, —t, —`le, loathsome.
ekorn, —, squirrel.
eksa'men, —er, c. g., examination.

eksamine're, II, to examine; to quiz.
eksĕm'pel, **—ler**, n. g., example.
elev', **—er**, c. g., pupil.
ĕl'ler, or.
ĕllers, else; otherwise.
ĕlske, I, to love.
ĕlv, **—e(r)**, river.
ĕmne, **—r**, n. g., subject.
en, c. g.; **et**, n. g.; indefinite article.
en, c. g.; **ett**, n. g.; (numeral) one.
en (indefinite pronoun), one; they, people.
end [ĕnn], than; **— om**, what if: **— naar**, but when (if).
ĕndda, yet; even.
ĕnde [nn], **—r**, c. g., end.
ĕndelig, finally.
endnu [ĕnnu], yet; still.
e`ner, c. g., juniper.
e'ner, one (used as a noun).
eneste, only (one).
en'gang, once upon a time.
ĕng'elsk, English.
enhver', **ethvert**, every.
ĕn'kelt, single; simple; **—e** (pl.), some.
ensom, **—t**, **—me**, lonely.
ensomhet, c. g., loneliness.
ental, singular number.
enten...eller, either...or; after negative = whether... or.
entré [angtre'], c. g., entry.
ĕple, **—r**, c. g., apple.
erende, **—r**, n. g., errand.
erfa'ring, **—er**, c. g., experience.
erin'dre, I, to remember.
erin'dring, **—er**, c. g., recollection; remembrance.
ernæ're, II, to nourish; to feed; to support.
etage [eta'sje], **—er**, c. g., story; floor.
etsteds [etstĕs'], somewhere.
ĕventyr, **—**, n. g., fairy-tale; story in folk-lore.
evig, **—**, **—e**, eternal.

F.

faa, few; **faatalende**, taciturn.
faa — fĭk — faat [faatt], to get.
fabrĭk', **—ker**, c. g., factory.
fa(de)r, c. g., father.
fag, **—**, n. g., subject of study.
falde [ll] **— faldt — faldt**, to fall.
falsk, r, false.
fami'lie, **—r**, c. g., family.
fang, n. g., lap; armful.
fange, I, to catch.
fantunger, **fant**, gipsy.
fare, **—r**, c. g., danger.
fark, **—er**, c. g., a good-for-nothing.
farlig, **—**, **—e**, dangerous.
fart, c. g., speed.
fartøi, **—er**, n. g., boat; vessel.
farve, **—r**, c. g., color.
farvĕl', goodby.
fast, **—**, **—e**, firm; solid.
fast'tryllet, **—**, **—ede**, charmed.

fāt, —, n. g., dish; bowl.
făt, an adv. used idiomatically: **ta fat**, take hold; **Det er galt fat med...**, Things are not well with...
fatte, I, to understand; to catch; to comprehend.
fattig, —, **—e**, poor.
fattigblŏk, c. g., alms-box.
fattigdŏm, c. g., poverty.
favn, c. g., embrace; lap.
favne, I, to embrace.
februar, February.
fegte [fĕkte], I, to fence.
feil, c. g., mistake; error; fault.
feile, II or I, to err.
fĕld [ll], **—e**, bed-cover made of skins; a robe.
fele, **—r**, c. g., fiddle.
fĕm'dalerseddel, c. g., five-dollar bill.
fe'rie, **—r**, c. g., vacation.
figur', **—er**, c. g., figure; shape.
f.n, r, nice; fine; delicate.
finde [nn] — **fandt** — **fundet**, to find.
fin'ger, —`re, c. g., finger.
finnehund, Finland dog; (polar dog).
firskaaren, square-built.
fisk, **—e**, c. g., fish.
fisker, **—e**, c. g., fisherman.
fjĕld [ll], —, mountain; **—luft**, mountain air; **—sti**, mountain path; **—slette**, mountain plain; **—vidde**, mountain plateau; **—vand**, mountain lake.
fjern, r, distant.
fjord [fjor], **—e(r)**, c. g., fjord; long bay.
fjær, **—e**, c. g., feather.
fjære, **—r**, c. g., beach; strand.
fjøre = **fjære**.
fjøs, —, n. g., cow-barn.
flakse, I, to flap (wings).
flate, **—r**, c. g., plain.
flere, comp. of **mange**: several; more (in number).
flertal, plural number.
flest, superl. of **mange**: most.
flid, c. g., diligence.
flink, r, smart; able.
flittig, —, **—e**, diligent.
flŏk, **—ke(r)**, c. g., crowd; party.
flue, **—r**, c. g., fly.
fly, III, to flee; shun.
flyte — **fløt** — **flytt**, to flow; to float.
flytte, I, to move; to remove.
flyve — **fløi** — **fløiet**, to fly.
fløte, c. g., cream.
folde [ll], I, to fold.
fŏlk, n. g., people.
folkeoplysning, c. g., enlightenment of the people.
folkerik, r, populous.
fŏlkesnăk, —, n. g., talk; rumor; gossip.
fŏnn, **—er**, c. g., snowdrift.
fŏr, prep., for. See § 56.
fŏr, adv., too. See § 56, 7.
fōr, imp. tense of **at fare**.
fŏr'an, before; in front of.
foran'dre, I, to change.
for'at, in order that.
forbe'dre, I, to improve.
forbe'dring, **—er**, c. g., improvement.

for'ben, n. g., fore-leg.
for'berede, II, to prepare.
forbi', past; over with.
forbin'de [nn], — **bandt** — — **bundet**, to connect; to combine.
forby'(de), —**bød**, —**budt**, to forbid.
forbau'se, I, to surprise.
fordi', because.
fordŏb'le, I, to double.
fordŏb'ling, —**er**, c. g., doubling.
foredrag, —, n. g., lecture.
forefaldne, that which has taken place.
foregaa, to take place.
forekomme, —**kom**, —**kommet**, to occur (to one)
forelæsning, —**er**, c. g., lecture (in a course of instruction).
foreløbig, for the present; meanwhile.
fore'ne — **forente** — **forenet**, to unite.
forestille sig, I, to imagine.
forestilling, —**er**, c. g., concept; idea.
forfat'te, I, to compose; to write (a story).
forfløi'en, —**t**, —**ne**, heedless.
forfrisk'e, I, to refresh.
forfæng'elighet, c. g., vanity.
forfær'det, —, —**ede**, terrified.
forfær'delig, —, —**e**, dreadful.
forgjæ'ves, in vain.
forgrædt', —, —**e**, red from weeping.
forholdsvis [ll], comparatively.
forkla're, II, to explain.
forkla'ring, —**er**, c. g., explanation.
forklæ(de), —**r**, n. g., apron.
forkom'men, —**t**, —**ne**, overcome; exhausted.
forlan'ge, II, to demand.
forla'te, —**lot**, —**latt**, to forgive; to leave.
forla'telse, c. g., forgiveness; pardon.
forle'gen, embarrassed; perplexed.
forlove [—lå've], I, to betroth; — **sig**, to become engaged.
forlo'velse, c. g., engagement.
form, —**er**, c. g., form; shape; (gram.) voice, case.
formiddag, forenoon.
formaa', III, to be able (to do).
fornuft', c. g., reason; sense.
fornuftig, —, —**e**, sensible.
fornøi'e, I, to please; to delight; to gratify.
forrĕt'ning, —**er**, c. g., business.
forsa'gelse, —**r**, c. g., renunciation.
forsam'ling, —**er**, c. g., gathering.
forsegle [—sei'le], I, to seal
forsig'tig, —, —**e**, careful: cautious.
forskjĕl'lig, —, —**e**, different.
forskræk'ke, I, to scare.

forskyldt [-sjylt'], deserved; merited.
forstaa', — **stod** [sto], — **staat** [staatt], to understand.
forstaa'else, c. g., understanding.
forstand' [nn], intellect; sense; understanding.
forstyr're, I, to interrupt; to disturb.
forstyr'ret, —, —**ede**, deranged; crazy.
forsy'ne, II, to supply; provide.
forsæt, —**ter**, n. g., purpose; determination.
forsø'ke, II, to try.
forsør'ge, I, to provide for; to care for.
fort, fast.
fŏr'tid, past tense.
fortje'ne, II, to earn; to deserve.
fortje'neste, c. g., that which is earned or deserved.
fortŏl'ke, I, to interpret.
fortŏlk'ning, —**er**, c. g., interpretation.
fortæl'le, —**talte**, —**talt**, to tell; to narrate.
fortæl'ling, —**er**, c. g., story.
forun'derlig, —, —**e**, queer; strange.
forun'dre, I, to wonder; to marvel.
forun'dre, I, to surprise; — **sig**, to wonder; to marvel.
forun'dring, c. g., surprise; wonder.
foru'ten, without.
for'veien, beforehand; in advance.
forvŏl'de [ll], II, to cause.
foræl'dre, parents.
forø'ke, I or II, to increase.
fŏss, —**e(r)**, c. g., water fall.
fosse, I, to flow in torrents.
fot, *-ter, c. g., foot.
fotsaale, —**r**, c. g., sole of a foot.
fra, from.
frakke, —**r**, c. g., coat; overcoat.
fransk, French.
fravær, n. g., absence.
fred [fre], c. g., peace.
fre'dag, Friday.
freidig, —, —**e**, dauntless.
freidighet, c. g., dauntlessness.
frĕlse, II, to save.
frelse, c. g., salvation.
frĕm, forth; forward.
fremde'les, still.
fremmed, —, —**e**, strange.
frem'over, forward.
fremskridt, progress.
fremtid, c. g., future.
fremtidsmaal, n. g., aim (for the future); that toward which one strives.
fri, r, free.
frier, —**e**, c. g., wooer.
frieri, n. g., courtship.
fri'het, c. g., freedom.
frisk, r, well.
friste, I, to tempt; to try.
fristelse, —**r**, c. g., temptation.
fri'stund [nn], —**er**, c. g.,

spare moment; time in which one is free.
frō'kŏst, c. g., breakfast.
frugt, c. g., fruit.
frygt, c. g., fear.
frygte, I, to fear.
frygtelig, —, —**e**, fearful.
fugl [ful], —**e(r)**, c. g., bird.
fuld [ll], r, full.
fuldkommen, —**t**, —**ne**, perfect.
fuldvoksen, —**t**, —**ne**, full-grown.
furet, —, —**e**, furrowed.
furu, c. g., fir (tree); —**gren**, —branch.
futu'rum, future tense; —**eksaktum**, future perfect.
fyke — føk — føket, to fly.
fylde, II, to fill.
fyr, light.
fyr'taarn, —, n. g., light-house.
fysĭk', c. g., physics.
fæ, n. g., beast.
fælde, II, to drop; to cut down (trees).
fælles, common; —**kjøn**, common gender.
færdig, —, —**e**, ready; expert.
fær're, comp. of **faa**.
færrest, superl. of **faa**.
fæste, I, to fasten.
fæt'ter, —**e**, c. g., cousin (man).
føde, c. g., food; daily bread.
født, born.
føle, II, to feel.
følelse, —**r**, c. g., feeling.
følge [ll], —**r**, c. g., company; crowd; consequence.
følge — fulgte — fulgt, to follow; to accompany.
følgeskap, accompanying, following.
før, before.
føre, II, to lead; to carry.
før'end, [nn], before.
førlig, —, —**e**, corpulent.
før'nutid, pres. perf. tense.
først; first; in the first place.

G.

gaa — gĭk — gaat [gaatt], to go; — **til**, happen.
gaard [gaar], —**e(r)**, c. g., farm (in Norway); building.
gaardgut, —**ter**, c. g., heir to a **gaard**.
gaardmand, one who owns a gaard.
gaards'bestyrer, c. g., one who manages a **gaard**.
gaars'dagen, yesterday; the day of yesterday.
gaards'gut, —**ter**, c. g., hired man.
gaas, gjæs [jĕs], c. g., goose.
gaf'fel, gaf'ler, c. g., table-fork.
gal, r, mad; crazy; wrong.
gamling, —**er**, c. g., old man.
gammel, —**t**, —**le**, old.
gang, —**e(r)**, c. g., time; walk; corridor.
ganske, quite; entirely.
gape, II, to gape, to stare.
gardin', —**er**, n. g., or c. g., curtain.
garn, —, n. g., yarn; net.

gate, —r, street.
general', —er, c. g., general.
ge'nitiv, genitive.
ge'nus, voice.
gestikule're, II, to gesture.
gevær', —er, n. g., gun.
gi — gav — gĭt, to give.
gift, —, —e, married.
gifte, I, to marry.
gjalde, I, to ring; to resound (as of a horn in the woods).
gjĕmme — gjemte — gjemt, to hide.
gjengi [jĕn'ji], to render; to reproduce.
gjennem, through.
gjen'reise, II, to re-erect; to restore.
gjen'reisning, c. g., restoration.
gjĕnstand, —e, c. g., object; thing.
gjen'ta, —tok, —tăt, to repeat.
gjerne, gladly; rather. See § 60, 3.
gjerning, —er, c. g., act.
gjĕst, —er, c. g., guest.
gjĕt, —er, c. g., goat.
gjære, II, to ferment.
gjæte, II, to herd.
gjæter, —e, c. g., herdsman.
gjø, III, to bark.
gjøre — gjorde — gjort, to do.
gjøre plads, make room.
glad, —e, glad; happy.
glad i, fond of.
glane, II, to stare.
glans, c. g., splendor; lustre.
glăs, —, n. g., glass; tumbler.
glăt, —, —te, smooth; slippery.
glĕmme — glemte — glemt, to forget.
gli(de) — gled — gledet, to glide.
glimre, I, to glimmer; to glitter.
glitre, I, to glitter.
glo, III, to stare.
glubsk, —, —e, ferocious.
glytte, I, to peek.
glæde, —r, c. g., gladness; joy.
glæde, I, to gladden; to cheer; to please.
glæde sig, to rejoice.
glød, —er, c. g., glow; (pl.) embers.
gløtte, I, = glytte.
gnage, I, to gnaw.
gni(de) — gned — gnedet, to rub.
gnistre, I, to sparkle; to shoot fire.
gnældre, I, to whine.
god [go], **r,** good.
god'het, c. g., goodness; kindness.
goddag [godag'], a word of greeting.
godsnakke, I, to speak gently; to reason; to coax.
godveir [govær], fine weather.
godveirskveld, fine evening.
go'tisk, —, —e, Gothic.
graa, —t, —, gray.
graaben, c. g., wolf; **—lignende,** wolf-like.
graate — graat — graatt (grædt), to cry.

grad, —er, c. g., degree.
gradbøining, comparison (of adj. and adv.).
grān, c. g., spruce (tree).
grand [nn], n. g., (small) particle; **litet —,** a little.
grave — grov — gravet, to dig.
greie sig, —de, —d, to get along.
gren, —e(r), c. g., branch.
gripe — grep — grepet, to grasp; to clutch; to grab.
gris, —er, c. g., hog.
gro, III, to grow.
grov [gråv], r, coarse.
grue, III, to dread.
grue, —r, c. g., hearth; fireplace.
gruesten, —e, c. g., hearthstone.
grund [nn], **—e,** c. g., reason; cause; soil.
grunde [nn], I, to ponder.
grus, n. g., rubbish; gravel; ruin.
grusom, —t, —me, cruel; awful.
grænse, —r, c. g., limit; boundary.
græs [grĕs], n. g., grass.
græsrik, r, luxuriant.
græsk, Greek.
grøn, —t, —ne, green.
grønsaker, vegetables.
grønsvær, n. g., lawn; greensward.
Gud, God.
gud, —er, c. g., god.
gudin`de, —r, c. g., goddess.
guds'tjeneste, c. g., divine service.
guld [ll], n. g., gold.
gulerot, —røtter, c. g., carrot.
gulv, —, n. g., floor.
gŭt, —ter, c. g., boy.
guttestemme, —r, c. g., boy's voice.

H.

ha — hadde — hăt, to have.
haalke, c. g., ice (in a road).
haand [nn], **—er,** c. g., hand.
haap, —, n. g., hope.
haape, I, to hope.
haar, —, n. g., hair.
haard [haar], r, hard.
haardfør, r, hardy.
hagl, —, n. g., shot.
hake, —r, c. g., chin.
hale, —r, c. g., tail.
hale, II, to pull.
halling, —er, c. g., a dance.
hals, —e(r), c. g., neck; throat.
halsbind [nn], **—,** n. g., necktie.
halstørklæde, n. g., neck-(hand)kerchief.
halv [hall], r, half.
halvdel [hăldel], **—e,** c. g, half (part).
halvhøit, half-aloud; half-whisper.
halvkvalt, half-smothered.
halvkvælvt, half turned over.
hăm, him.
hăn, he.
hane, —r, c. g., rooster.

han'del, c. g., trade; business.
han'delsflaate, c. g., merchant marine.
handle, I, to trade; to act.
handle om, to treat of.
handling, —er, c. g., act; action.
hanske, —r, c. g., glove.
harme, c. g., wrath; anger.
harpe, —r, c. g., harp.
hast, c. g., hurry.
hăt, —ter, c. g., hat.
haug, —e(r), c. g., hill.
hauke, I, to shout; to call.
hav, —, n. g., ocean.
have, —r, c. g., garden.
havn, —e(r), c. g., harbor.
havre, c. g., oats.
hĕfte, I, to attach; — **blikket**, to fix one's gaze.
hĕftig, —, **—e**, violent; impetuous.
hĕgg, c. g., kind of cherry.
hel, r, whole.
hĕlde [ll], II, to lean.
hĕldig, —, **—e**, fortunate.
hĕldning, c. g., leaning.
hĕlg, c. g., festive time.
helle, —r, c. g., flat stone; slab.
heller, rather; (after negative) neither.
heller...end, rather...than.
hellighet, c. g., holiness; sanctity.
helse, c. g., health.
hemmelig, —, **—e**, secret.
hemmelighet, —er, c. g., secret.
hen, away; **senere hen**, later on.
hende [nn], her, acc. case.
hen'gi (sig), —gav, —gĭt, to devote oneself (to).
hengi'venhet, c. g., devotedness.
henrivende, fascinating.
hensigt, —er, c. g., purpose.
hensyn, —, n. g., regard; consideration.
hente, I, to fetch.
hen'vise, II, to refer.
her, here.
herlig, —, **—e**, glorious.
her'paa, on (to) this.
herre, —r, c. g., gentleman; master; (**hr.** = Mr.).
hest, —e(r), c. g., horse.
hĕt, r, hot.
hete — het(te) — hett, to be called.
hĕvn, c. g., revenge.
hevnplan, —er, c. g., plan for revenge.
hidsig [hissi], —, **—e**, quick-tempered.
hilse, II, to greet.
himmel, himle, c. g., heaven.
himmerike, n. g., kingdom of heaven.
hin (hint, hine), that, yon.
hinanden [hinan'], each other.
hindre, I, to hindre.
hindring, —er, c. g., hindrance.
hist, yonder.
histo'rie, —r, story; history.
hit, hither.
hĭt'til, to this time.

hive — hivde — hivd (—et), to throw; to fling.
hjem [jĕm], —, n. g., home.
hjemme, at home.
hjem'over, homeward.
hjerte, —r, n. g., heart.
hjul, —, n. g., wheel.
hjælp, c. g., help.
hjælpe — hjalp — hjulpet, to help.
hjørne, —r, n. g., corner.
hode, —r, n. g., head.
hodetullen, crazy; out of one's head.
hŏfte, —r, c. g., hip.
hŏlde [ll] **— holdt — holdt**, to hold.
holde av, to care for.
holde op, to quit.
holde ut, to endure.
holdning, c. g., carriage (as of a person).
hŏlme, —r, c. g., small island.
hŏnning, c. g., honey.
hōp, —e(r), c. g., crowd.
hŏp, —, n. g., jump.
hŏppe, I, to jump.
hōs, with; by; at.
hovedtid, principal tense.
hovedbygning, main building.
hovedsa'gelig, chiefly.
hovedsogn [—songn], n. g., principal parish.
hovedstad, —stæder, c. g., capital.
hud, c. g., skin; hide.
hue, —r, c. g., cap.
hueskjerm, —e(r), c. g., cap-visor.
hugge — hŭg — hugget, to chop; to cut.
hŭl, —, n. g., hole.
hul'der, —`dre, c. g., the fairy of the herd in Norse folk-lore.
hulke, I, to sob.
hund [nn], —e(r), c. g., dog.
husmand, see Lesson 38, note 4.
hus, —, n. g., house.
huske, I, to remember.
hustru, —er, c. g., wife.
hvad [va], what.
hval, —e(r), c. g., whale.
hvalp, —e(r), c. g., whelp; puppy.
hvalpunge, young whelp.
hvăs, r, sharp.
hvĕm, who; whom.
hver, —t, each; every.
hverandre, one another.
hvergarn, home-spun yarn.
hverdagslag, in reference to every-day affairs.
hverken, neither.
hver'mand, every man; everybody.
hvete, c. g., wheat.
hvile, c. g., rest.
hvile, II, to rest.
hvilken (hvilket, hvilke), which.
hvis, if; in case; whose.
hviske, I, to whisper.
hvit, r, white.
hvithaaret, —, —e, white-haired.
hvitne, I, to turn white.
hvor, where; (in exclamation) how.

hvor'av, whereof; of what.
hvor'dan, how.
hvor'fra, from what; whence.
hvor'for, why.
hvor'ledes, how.
hvor'med, wherewith.
hvor'om, about which.
hvor'til, to which; to what.
hvor'ved, whereby.
hvælv, —, n. g., vault; dome.
hvælve, I, to vault; to capsize.
hyl, —, n. g., howl.
hylde [ll], —r, c. g., shelf.
hys(s)! hush.
hysse, I, to hush.
hytte, I, to threaten (with the fist).
hænde [nn], II, to happen.
hænge — hang — hængt, to hang.
hæve, I, to raise.
høi, r, high.
høi, n. g., hay.
høide, —r, c. g., height.
høimësse, —r, c. g., morning service.
høire, right (side etc.).
høimodig, —, —e, high-minded; magnanimous.
høitid, —er, c. g., festival; holiday.
høiðnn, c. g., haying season.
høisaate, —r, c. g., hay-cock.
høislæde, —r, c. g., hay-sled.
høitørke, n. g., favorable weather for drying hay.
høne, —r, c. g., hen.
høns, poultry.
høre, II, to hear.
høst, c. g., autumn.
høste, I, to harvest.
høstning, c. g., harvest.

I.

i, in.
iaar', this year.
iaf'ten or **i aften**, this evening.
iblandt', among.
idag', today.
idet [idæ'], just as.
ifjor', last year.
ifra', from.
ifølge [ifø̀le], in company; according to.
iføre (sig), I, to put on (articles of dress).
igaar', yesterday.
igjen [iję̈n'], again; back.
igjen'nem, through.
ihjël', to death.
ihop', together.
ihu', **at komme ihu**, to remember.
ikke, not.
ikvëld [ll], this evening.
ild [ill], c. g., fire.
ilde [ille], bad. See §60, 1.
ildebrand [ll—nn], c. g., fire; conflagration.
ildhjul, —, n. g., fire-wheel.
ildrød [ilrø], r, crimson.
ildsted [ilste], n. g., fireplace.
il'ter, —t, —re, irritable.
imël'lëm, between.
imid'lertid', meanwhile.
imorgen [imå̀ren], tomorrow.
imorges [imå̀res], this morning.

'mot', against.
imper'ativ, imperative.
imperfĕk'tum, imperfect or past tense.
ind'bilde [nn—ll], II, to imagine; to make believe.
indbildning, c. g., imagination; something imagined.
indbildningskraft, c. g., power of imagination.
indbildsk, —, —**e**, conceited.
ind'by(de), —**bød**, —**budt**, to invite.
indbygger, —**e**, c. g., inhabitant.
indbyrdes, mutual(ly).
ind'dele, II, to classify.
inde [nn], inside.
indenad, **læse** —, to read from the book, as opposed to reading from memory.
inderlig, heartfelt.
inderst [in'nerst], innermost.
indhold [inhŏl], n. g., contents.
indĭk'ativ, indicative mode.
indre, inner.
indgang [nn], —**er**, c. g., entrance.
indsjø [nn], —**er**, c. g., lake.
ind'rømme [nn], I, to admit; to concede.
industri', —**er**, c. g., industry.
ind'til [nn], until; up to.
ind'trædende [nn—nn], the one (those) entering.
indtryk [nn], —, n. g., impression.
ingen, no one; no; none; nobody. See §66.
insekt, —**er**, n. g., insect.
intet, n. g. of ingen.
intetkjøn, neuter gender.
is, c. g., ice.
ismark, —**er**, c. g., ice-field.
iste'denfor or **istedetfor**, in the place of.
især', especially.

J.

ja, yes.
jage, I, to chase.
jagt, c. g., chase.
jeg [jei], I.
jĕnte, —**r**, c. g., girl.
jĕrn, n. g., iron.
jernbane, —**r**, c. g., railway.
jĕvn, r, even.
jo, yes; **jo længer**, the farther.
jord [jor], n. g., earth; soil.
jordbruk, n. g., farming.
jordbund [jorbunn], c. g., soil; ground.
jorddyrkning, c. g., farming.
jorden [jor'en], (the) earth.
ju'bel, c. g., jubilation; mirth.
juble, I, to express joy.
jul, c. g., Christmas.
juleferie, —**r**, c. g., Christmas vacation.
julegodt, Christmas-dainties.
ju'li, July.
ju'ni, June.
jægt, —**e(r)**, c. g., boat with one mast.

K.

kaas, c. g., course.
kafe', —**er**, c. g., café; restaurant.

kaf'fe, c. g., coffee.
kake, —r, c. g., cake.
kakke, I, to rap; to cackle.
kald [ll], —, n. g., call.
kalv, —e(r), c. g., calf.
kamerat', —er, c. g., companion; chum.
kam'mer, **kam`re**, n. g., room.
kamp, —e, c. g., fight; battle.
kamp'plads, c. g., place of battle.
kăn, pres. of **at kunne**. See §77.
kanske [—sje], perhaps.
kant, —er, c. g., direction; edge.
kapĭt'el, —ler, n. g., chapter.
kap'løp, —, n. g., race.
kap`løpe, to race.
kaptein', —er, c. g., captain.
kar, —er, c. g., man.
karaf'fel, **karafler**, c. g., decanter.
karakter', c. g., character.
karfolk, man; men-folk.
kaste, I, to throw.
ka'sus, c. g., case.
kăt, —te(r), c. g., cat.
katekis'mus, —er, c. g., catechism.
kate'ter, —re, n. g., (instructor's) chair or desk.
kemi [kjemi'], c. g., chemistry.
kind [kjinn], —er, n. g., cheek.
kirke [kjirke], —r, c. g., church.
kirkefarende, church-going (adj.).
kirkegaard, c. g., churchyard.
kirkegang, c. g., church-going.
kirketørklæde, n. g., **tørklæde**, (hand)kerchief.
kiste, —r, c. g., trunk.
kjede, —r, c. g., chain.
kjĕlder [ll], —e, c. g., cellar.
kjĕnde [nn], II, to know; to feel.
kjende igjen, to recognize.
kjending [nn], —er, c. g., acquaintance.
kjolebukse, c. g., a boy's garment.
kjæk [kjĕk], r, manly.
kjælke, —r, c. g., sled.
kjælkebakke, —r, c. g., hill for coasting.
kjæmpe, I, to fight.
kjær, r, dear.
kjærlig, —, —e, kind; loving.
kjærlighet, c. g., love.
kjærlighetsvise, c. g., love-song.
kjøk'ken, —er, n. g., kitchen.
kjøkkendørsklinken, the knob on the kitchen-door.
kjøn [kjønn], n. g., gender; sex.
kjøpe, II, to buy.
kjøre, II, to ride; to drive.
kjøt, n. g., meat.
klage, I, to complain.
klang, c. g., clang; ring of a bell; sound.
klangløs, r, dull-toned.
klappe, I, to pat; to palpitate.
klar, r, clear.
klarveir, n. g., clear weather.
klask, smack.
klasse, —r, c. g., class.

klas'sisk, —, —**e**, classic(al).
klĕmme, —**r**, c. g., pinch.
klemme — klemte — klemt, to pinch; to press (together).
klinge — klang — klinget, to ring; to sound.
klippe, —**r**, c. g., cliff.
klok, r, wise.
klŏkke, —**r**, c. g., watch; bell.
klokker, —**e**, c. g., a sexton; an assistant in church service.
klokkesnor, —**e**, c. g., bell-rope.
klŏp, —**per**, c. g., a log-bridge from the ground to the floor of the hay-mow.
klunk, —, n. g., a word to imitate the sound.
klump, —**er**, c. g., lump; clod.
klunger, c. g., brier; thorns.
klynge, —**r**, c. g., cluster.
klyve — kløv — kløvet, to climb.
klæ(de), II or III, to dress.
klæ(de)r, clothes.
klædesklær, clothes made of fine cloth.
klædestrøie, —**r**, c. g., **trøie**, coat or jacket.
knake, I or II, to creak.
knăp, —**per**, c. g., button.
knĕgt, —**er**, c. g., lit. a young man, but used as a term of contempt.
knitre, I, to crackle.
kniv, —**er**, c. g., knife.
knurre, I, to snarl; growl.
knytte, I, to tie; to double (a fist).
knæ, —**r**, n. g., knee.
knæbukser, knee-pants.
kŏk, —**ke(r)**, c. g., cook.
kŏkke, —**r**, c. g., a lady cook.
kōke, II, to cook.
kŏld [ll], r, cold.
kŏmme — kom — kommet, to come.
komme av, to be derived from; to be due to.
komme sig, to recover; to improve.
kommo`de, —**r**, c. g., commode.
kone, —**r**, c. g., wife.
konfirmant', c. g., candidate for confirmation.
konfirmation [—sjon'], c. g., confirmation.
konfirme're, II, to confirm.
kŏnge, —**r**, c. g., king.
kŏngle, —**r**, c. g., a large spider.
kŏnjugation' [—sjon], conjugation.
kŏnjuge're, II, to conjugate.
kŏn'junktiv, subjunctive.
konsonant', —**er**, c. g., consonant.
kontor', —**er**, c. g., office.
kŏn'trabok, —**er**, c. g., pass-book.
kŏp, —**per**, c. g., cup; kitchen utensil.
kōr, n. g., chancel; choir.
korn, n. g., grain.
kŏrs, n. g., cross.
kŏrt, —, —**e**, short.
kŏstbar, r, costly; expensive.
kŏste, I, to cost.

kŏstelig, —, —**e**, amusing.
kraake, —**r**, c. g., crow.
kraakerede, —**r**, n. g., crow's nest.
kraft, ¤**er**, c. g., power; might; strength.
krăk, —**ker**, c. g., low stool.
krambod, c. g., store, shop.
krave, —**r**, c. g., collar.
kreatur'vei, cow-path.
kredit', c. g., credit
kreds [krĕts], —**e**, c. g., circle.
krĕmte, I, to clear one's throat; to pretend to cough.
kridt, n. g., chalk.
krig, —**e**, c. g., war.
krigs'mand, ¤, c. g., warrior.
krigsskib, —, n. g., battle-ship.
kringle, —**r**, c. g., a cake shaped like the figure 8.
kringmælt, talkative; rapid in speech.
krist'endŏm, c. g., Christianity; Christian teaching.
krok, —**e(r)**, c. g., corner; nook; hook.
krŏp, —**per**, c. g., body; fellow.
krus, —, n. g., mug; dish.
krushode, —**r**, n. g., curly-head.
krusning, c. g., ripple.
kruset, —, —**e**, curly.
kry, —, —, proud.
krype — krøp — krøpet, to creep.
krænke, I, to offend.
ku, —**e(r)**, (or **kjør**), c. g., cow.
kue, I, to subdue.
kŭl, —, n. g., coal.
kulde, c. g., cold.
kuldseile, II, to capsize.
kule, —**r**, c. g., bullet.
kulglør, embers.
kultur', c. g., culture.
kŭn, only.
kund'skap [nn], —**er**, c. g., knowledge.
kunne — kunde [nn] — **kunnet** (pres. **kan**), to be able; to know. See §77.
kunst, c. g., art.
kur'sus, kur`ser, n. g., course.
kusi`ne, —**r**, c. g., cousin (lady).
kvart, c. g., a quarter (of a dollar).
kvart, n. g., quarter (as of an hour).
kvarter', —**er**, n. g., quarter of an hour.
kvăs, —**t**, —**se**, sharp.
kveld [kvĕl], —**e(r)**, c. g., evening.
kveldsmat, c. g., supper.
kvern, —**e(r)**, c. g., mill.
kvernhus, —, n. g., mill-house.
kvĭk, —**t**, —**ke**, quick; lively; alert.
kvinde [nn], —**r**, c. g., woman.
kvindfolk, n. g., woman; pl., women-folk.
kvint, treble (string).
kvĭt, rid.
kvæge, I, to refresh.
kvæle, II, to quench; to smother.
kylling [kjy—], —**er**, c. g., chick.

kyllinghøne, —r, c. g., hen with a brood of chicks.
kysse [kjy—], I or II, to kiss.
kyst [kjyst], **—er**, c. g., coast.

L.

laane, II, to loan.
laar, —, n. g., thigh.
laas, c. g. or n. g., lock.
laase, II, to lock.
laave, —r, c. g., barn-floor; hay-mow.
laaveklŏp, c. g., barn-bridge. See **klŏp**.
la, see **late**.
lag, —, n. g., party.
lage, I, to make.
lăm, —, n. g., lamb.
landbruksskole, agricultural school.
landskap, —, n. g., landscape.
lang, r, long.
langbenet, —, —bente, long-legged.
langs, along.
langsom, —t, —me, slow; tedious.
lass, —, n. g., load.
laste, I, to blame; to load (a ship).
lat, r, lazy.
late — lot — latt, to let; to seem; to pretend.
latin', c. g., Latin.
latinsk', —, —e, Latin (as adjective).
latin'skole, grammar school.
lat'ter, c. g., laughter.
lat'terlyst, c. g., desire to laugh.
latterskrike, —r, c. g., provincial name for a bird (shrike).
lattertak, laughing-spell.
lav, r, low.
lave, I, to make.
lave til, to prepare.
le — lo — ledd, to laugh.
ledig, —, —e, idle; superfluous.
lĕgg, —e(r), c. g., leg.
lei, r, troublesome; unpleasant.
leie, —r, n. g., bed (in this case, of an avalanche).
leiefolk, n. g., hired help (people).
leiekone, —r, c. g., hired woman.
leilighet, —er, c. g., occasion.
lek, —e(r), c. g., play; game.
leke, II, to play.
lekekamerat, —er, c. g., playmate.
lekeplads [—plass], **—e(r)**, c. g., playground.
lĕkse, —r, c. g., lesson.
lĕm, —mer, c. g., loft; upstairs.
lĕmpelig, —, —e, gentle; lenient.
lĕns, devoid.
lĕt, —, —te, light.
lēte — lette — lett, to hunt; to search.
lĕtte, I, to lighten; to lift.
lēve, —de, —d (—et), to live.
levebrød [—brø], n. g., livelihood.
levedage, (life) born days.

le'ven, n. g., uproar; noise.
leve're, II, to deliver.
ligge — laa — ligget, to lie (recline).
li, —er, c. g., mountain slope covered with vegetation.
ligne [lingne], I, to liken; to resemble.
lik, r, like.
like, adv. with various meanings: **like til**, clear to; **like godt**, just the same, just as well.
like, II, to like.
likegyldig, —, —e, indifferent.
likegyldighet, —er, c. g., indifference.
likesaa, also.
likesom, (just) as if.
linje, —r, c. g., line.
linned, n. g., linen.
linnedkrave, —r, c. g., linen collar.
list, c. g., cunning.
liste, I, to move stealthily; to sneak.
liste, —r, c. g., molding.
liten, n. g. **litet**, pl. **smaa**; def. **lille**, little; small.
litt, a little.
litteratur', —er, c. g., literature.
liv, n. g., life.
livkjole, —r, c. g., bodice.
livlig, —, —e, lively.
livs'gnist, c. g., spark of life.
livs'maal, n. g., life-aim.
livs'vilkaar, —, n. g., condition(s) of life.
ljome [ljome or jome], II, to resound.
lod'den, —t, —ne, furry.
lŏft, —, n. g., loft; upstairs.
lo'gisk, —, —e, logical.
lŏgre, I, to wag (the tail).
lŏkke, I, to call; to coax.
lokomotiv', —er, n. g., locomotive.
lomme, —r, c. g., pocket.
lŏsse, I, to unload (a boat).
lot, see **late**.
lov [låv], c. g., permission; leave.
love, II or I, to promise.
lovlig, —, —e, lawful; legal.
lue, —r, c. g., blaze; flame.
luft, c. g., air.
lŭg, c. g., hair; forelock.
lugte, I, to smell.
lukke, I, to close.
lun, r, cozy.
lund [nn], **—e**, c. g., grove.
lune, —r, c. g., mood.
lukke op, to open.
lum'mer, —t, —re, sultry.
lutter, pure(ly); sheer.
lyd, —, c. g., sound.
lydig, —, —e, obedient.
lydighet, c. g., obedience.
lye, III, to listen.
lykke, c. g., luck; happiness.
lykkelig, —, —e, fortunate; lucky; happy.
lykønsk'ning, c. g., wishing of good luck; congratulation.
lyn, —, n. g., lightning.
lyne, II, to lighten.
lyng, c. g., heather.

lys, —, n. g., light; candle.
lys, r, light (in color).
lyslet, —, —**te**, fair; blonde.
lysning, c. g., light (as of fire in the distance).
lyst, c. g., desire.
lystig, —, —**e**, jolly.
lystighet, c. g., merriment.
lytte, I, to listen.
lyve — løi — løiet, to lie.
lægge — la — lagt, to lay.
læne, II, to lean.
længe, long.
længe siden, long ago.
læng'er, longer.
længst, longest.
længte, I, to long.
lærd, —, —**e**, learned; erudite.
lære, II, to learn; to teach.
lærer, —**e**, c. g., teacher.
læs [læss], —, n. g., load.
læse, II, to read.
løfte, —**r**, n. g., promise.
løfte, I, to lift.
løierlig, —, —**e**, funny.
løn [lønn], c. g., reward.
lønne, I, to pay (wages).
lønne sig, to pay.
løp, —**er**, c. g., lunch-box.
løp, —, n. g., run.
løpe — løp — løpet, to run.
løs, r, loose.
løse, II, to loosen.
løse op, to untie; to dissolve.
løv, n. g., leaves; foliage.
løvskiftning, c. g., change of foliage.
løvspring, n. g., leafing; shooting of leaves.
løvspræt, n. g., budding.

M.

maa, must. Pres. of **at maatte**.
maal, —, n. g., measure; aim; voice.
maaltid, —**er**, n. g., meal.
maane, —**r**, c. g., moon.
maaned, —**er**, c. g., month.
maase (maage), —**r**, c. g., (sea) gull.
maate, —**r**, c. g., way; manner.
maatte, to be obliged to. See §78.
ma'ger, —**t**, —**re**, poor, thin.
magt, c. g., might; power.
mai, May.
make, —**r**, c. g., mate; counterpart.
makeløs, r, matchless.
male, II, to grind; to paint.
măn, ind. pro., man; one; they. See §63.
mand [mann], ", c. g., man.
man'dag, Monday.
mange, many.
mangle, I, to lack.
mangt, much; many things.
mark, —**er**, c. g., ground; field.
mark'arbei'de, n. g., field-work.
mars, March.
marsj, c. g., march.
marsje're, II, to march.
maski'ne, —**r**, c. g., machine.
maskineri', n. g., machinery.
mas'siv, r, massive.
mat, c. g., food.
matematik', c. g., mathematics.

matrŏs', —**er**, c. g., sailor.
matvare, —**r**, c. g., article of food.
mazur'ka, c. g., a dance.
med [mæ], with. See §55.
med'dele, II, to inform; to impart.
me'dens, see **mens**.
megen, n. g. **meget**, much.
mel, n. g., meal; flour.
mĕlde [ll], to report.
mĕlk, c. g., milk.
melke, I, to milk.
melkehylde [—hylle], —**r**, c. g., mik-shelf.
mĕllem, between.
mellemtid, c. g., interval; the intervening time.
mĕn, but.
mene, II, to mean; to express (as one's opinion).
mening, —**er**, c. g., opinion.
mĕnneske, —**r**, def. **menneskene**, man (in general).
menneskelig, —, —**e**, human.
mens, while; meanwhile.
mĕr(e), more.
merke, —**r**, n. g., mark; notice.
merke, I, to mark; to notice; — **sig**, to take note of.
merkelig, —, —**e**, remarkable; strange.
mĕsse, —**r**, c. g., mass.
mĕst, most.
mest'er, —**e**, c. g., master; champion.
meto`de, —**r**, c. g., method.
mid'dag, —**e**, c. g., dinner.
mid'dagshvil, c. g., noon rest.
midt, in the middle (of).
mid'del, **mid`ler**, n. g., means.
mig [mei], me.
mil, —, c. g., mile.
mĭn, n. g. **mĭt**, pl. **mīne**, my or mine.
minde, —**r**, n. g., memory; memorial.
mindre, less; smaller.
mindst, least; smallest.
mine, —**r**, c. g., facial expression.
minespĭl, n. g., play of facial expressions.
mis'forstaa, —**forstod**, —**forstaat**, to misunderstand.
misforstaaelse, c. g., misunderstanding.
miste, I, to lose.
mistænkelig, —, —**e**, suspicious.
misundelse [—un'nelse], c. g., envy.
mjauende, mewing.
mo, —**er**, c. g., heath; plain.
mo(de)r, **mødre**, c. g., mother.
modig, —, —**e**, brave.
moder'ne, —, —, modern.
morfar, c. g., grandfather (mother's father).
morgen [maaren], c. g., morning.
morgendagen, the morrow.
moro, c. g., fun.
mose, c. g., moss.
mot, n. g., courage.
mot, against.
motgang, c. g., adversity.
motvilje, —**r**, c. g., opposition; contrariness (on the part of others).
muldet, —, —**e**, soiled.

mulig, —, —e, possible.
mund [nn], —e, c. g., mouth.
mun'ter, —t, —re, cheerful.
mur, —e, c. g., (stone) wall.
mus, —, c. g., mouse.
musĭk', c. g., music.
myr, —e, c. g., marsh.
myr (or **maur**), c. g., ant.
mægtig, —, —e, mighty.
mæt [mætt], —, —te, satiated.
mø'bel, møbler, n. g., (piece of) furniture.
møblement' [—mang], furniture.
møisom, —t, —me, troublesome.
mølle, —r, c. g., mill.
møne, —r, c. g., ridge of a roof.
møn'ster, —re, n. g., pattern.
mørk, r, dark.
møte, —r, n. g., meeting.
møte — mødte — mødt, to meet.

N.

naa, III, to reach.
naade, c. g., mercy.
naal, —e(r), c. g., needle.
naaløie, —r, n. g., needle's eye.
naar, when.
nabo, —er, c. g., neighbor.
nabobgyd, —er, c. g., neighborhood.
naken, —t, —ne, naked.
nakke, —r, c. g., neck.
năr, —re, c. g., fool.
narre, I, to fool.
năt, ᵉ'ter, c. g., night.
natur', c. g., nature.
natur'lig, —, —e, natural.
natur'ligvis, of course.
navn, —, (or —e), n. g., name.
navnord [—ōr], n. g., noun.
ned [ne], down.
ned'ad, [or ne'ad], downward.
nedenfor, below.
ne'derst, nethermost.
nedfor [ne'fŏr], down.
nedre, nether.
neg, —, n. g., sheaf.
negl [neil], —e(r), (finger) nail.
nei, no.
nĕmlig, namely; that is.
nĕmme, aptness; ability (to learn).
nĕppe, hardly.
nĕt, neatly.
nĕtop, exactly; just.
nidstirre, I, to stare.
nikke, I, to nod.
nisse, —r, c. g., hobgoblin; an imaginary character in Norse folk-tales.
niste, c. g., lunch (for travel).
nistekŏp, c. g., utensil for carrying lunch.
nisteløp, c. g., lunch-box.
nogen [noen], some one. See §65.
nogenlunde [nn], somewhat.
nogensinde [nn], any time; ever.
nok, enough.
no'minativ, nominative.
nōn, lunch time (about 3 p. m)
nord [nor], north.

nordenvind [norenvinn], c. g., north wind.
nordlig, —, —e, northerly.
nordmand [nor'mann], — mænd, c. g., Norseman; Norwegian.
nordre, —, —, northern.
nŏrsk, Norse, Norwegian.
novĕl'le, —r, c. g., novel.
novĕm'ber, November.
nu, now.
num'mer, numre, n. g., number.
nu'tid, c. g., present (tense).
ny, r, new.
nybygger, —e, c. g., pioneer.
nylig, recently.
nynne, I, to hum.
nytte, I, to make use of; to be of use.
nær, near.
næringsvei, —e(r), c. g., way of earning a living; industry.
nærme (sig), I, to draw near.
næse, —r, c. g., nose.
næste, c. g., neighbor; fellow-man.
næsten, nearly.
næve, —r, c. g., hand; fist.
nævne, II, to name; to mention.
nævneform, nominative (case).
nødig, reluctantly.
nødven'dig, —, —e, necessary.
nøie, —, —, precise; particular.
nøken, —t, —ne, naked.

O.

ŏf'fentlig, —, —e, public.
ŏfte, often.
og [ŏ], conj., and.
ŏg, adv., also.
ogsaa [ŏs'saa or ŏk'saa], also.
okse, —r, c. g., ox.
okto'ber, October.
om [omm or ŏmm], about. See §53.
omegn [omein], c. g., environs.
omgi'velser, surroundings; environment.
om'handle, I, to treat of.
omhu, c. g., care.
omhyg'gelig, —, —e, careful.
omkring', (a)round; about.
om'ringe, I, to surround.
omstæn'dighet, —er, c. g., circumstances.
omtanke, c. g., discretion; forethought.
omtrent', about; nearly.
ond [onn], r, bad; evil.
onkel [ong'kel], —ler, c. g., uncle.
ons'dag, Wednesday.
op [ŏp or opp], up.
op'ad, upward.
op'bevare, II, to keep; to preserve.
op'dage, I, to discover.
opdagelse, —r, c. g., discovery.
op'drage, —drog, —draget, to bring up; to educate.
opdrager, —e, c. g., educator; one who brings (one) up.

op'dækning, c. g., used in speaking of a set table.
op'fatte, I, to understand; to construe.
op'fatning, **—er**, c. g., understanding; construction.
op'føre, II, to build; to erect.
op'gi, **—gav**, **—gĭt**, to give up.
opgjør, **—**, n. g., settlement (of affairs).
ophŏld [ll], **—**, n. g., stay; sojourn; intermission; support.
op'holde, **—holdt**, **—holdt**, to support; to delay.
opholde sig, to stay (at a place).
ophør, n. g., cessation.
op'løpen, **—t**, **—ne**, overgrown.
opmerk'som, **—t**, **—me**, attentive.
opmerk'somhet, c. g., attention.
op'muntre, I, to encourage.
op'muntring, c. g., encouragement.
op'mure, II, to build up (of stone).
op'naa, III, to reach; to attain.
op'pi (oppe i), up in.
op'reist, **—**, **—e**, erect.
op'rette, I, to erect; to establish.
oprin'delig, **—**, **—e**, original.
op'rulle, I, to roll up.
opsitter, **—e**, c. g., land-owner.
op'stille, I or II, to place.
op'stilling, c. g., arrangement.
op'ta, **—tok**, **—tăt**, to take up.
optrĭn, **—**, n. g., scene.
op'tø, III, to thaw; to melt.
opvar'te, I, to wait (on a table).
opvar'ter, **—e**, c. g., waiter.
opvart'ning, c. g., waiting.
opvĕkst, c. g., growing up.
ord [or], **—**, n. g., word.
ŏrden, c. g., order (in things).
ŏrdne, I, to arrange.
ŏrdre, **—r**, c. g., order; command.
ŏrm, **—e(r)**, c. g., snake; worm.
ost, c. g., cheese.
ŏ'ver, over. See §54.
overende [—en`ne], over, down.
overens', **at komme —**, to agree.
o'verfor, opposite; above.
o'verfuse, II, to abuse.
o'verføre, II, to transfer.
overhændig, **—**, **—e**, excessive; tremendous.
o'verhøre, II, to hear; to examine.
o'verhøring, c. g., examining; examination.
o'verkrŏp, c. g., upper part of the body.
o'verlate, **—lot**, **—latt**, to give over; to surrender.
overlegen, **—t**, **—ne**, superior; supercilious.
o'verraske, I, to surprise.
o'vertyde, I, to convince.

o'vervegt, c. g., over-weight; balance.
o'verveie, I, to consider; to think (something) over.
o'vervælde, I, to overwhelm.
ŏvn, **—e(r)**, c. g., oven; stove.

P.

paa, on. See §57.
paafærde [—fæ`re], going on.
paa'klædning, c. g., dressing.
paany', anew; over again.
paa'staa, **—stod** [sto], **—staat** [staatt], to claim; to assert.
pagt, **—er**, c. g., covenant.
pakke, I, to pack.
pakke ut, to unpack.
pakke sig, to be gone; to get (oneself) gone.
pande [nn], **—r**, forehead.
papir', n. g., paper.
papir'rulle, **—r**, c. g., paper-roll.
par, **—**, n. g., couple.
particip'(ium), **—ier**, n. g., participle.
passager [passasjēr'], **—er**, c. g, passenger.
passe, I, to watch; to be appropriate.
passe (en) op, to keep watch of.
paviljong', **—er**, c. g., pavillion.
peke, II, to point.
pĕn, **—ne(r)**, c. g., pen.
pēn, r, fine; nice.
pĕnge(r), money.
pepper, c. g., pepper.
pepperkvern, **—e(r)**, c. g., pepper-mill.
perm, **—er**, c. g., cover (of a book).
person', **—er**, c. g., person.
pigger, pegs.
pike, **—r**, c. g., girl.
pile, II, to move swiftly.
pille, I, to pick (at something).
pioner', **—er**, c. g., pioneer.
pipe, **—r**, c. g., pipe.
plads [plass], **—er**, c. g., place; part of a **gaard**.
plage, I, to torment.
plage, **—r**, c. g., torment; trouble.
plan, **—er**, c. g., plan.
planke, **—r**, c. g., plank.
pleie, c. g., care; tending.
pleie, **—de**, **—d (—et)**, to be wont to.
plĕtte, I, to stain; to mar.
pligt, **—er**, c. g., duty.
plire, II, to blink; to wink rapidly.
pludselig [plutselig], **—**, **—e**, sudden.
plukke, I, to pick.
pluskvamperfek'tum, past perfect tense.
poesi', c. g., poetry.
pŏl'ka, c. g., polka.
pose, **—r**, c. g., bag.
po'sitiv, r, positive.
potet', **—er**, c. g., potato.
prĕnt, print.

present [presang'], —**er**, c. g., present; gift.
prĕst, —**er**, c. g., pastor.
prestegjeld, —, n. g., parish.
pris, —**er**, c. g., price.
privat', —, —**e**, private.
procent [—sĕnt'], per cent.
produkt', —**er**, n. g., product.
profĕs'sor, —**so'rer**, c. g., professor.
profet', —**er**, c. g., prophet.
prono'men, —**er**, c. g., pronoun.
prædikat', —**er**, n. g., predicate.
prædikatsord, predicate (or attribute) complement.
prægtig, —, —**e**, grand; splendid.
prækestol, c. g., pulpit.
præposition' [—sjon], —**er**, c. g., preposition.
præ'sens, present tense.
prøve, —**de**, —**d** (—**et**), to try.
prøve, —**r**, c. g., test; trial.
pudsig [pussig], —, —**e**, queer; comical.
pŭf, —, n. g., push.
puffe, I, to push.
pult, —**er**, c. g., (writing) desk.
punkt, —**er**, n. g., point.
pust, —, n. g., puff; breath.
puste, I, to breathe.
pute, —**r**, c. g., pillow.
putre, I, to bubble; to cry.
pynt, n. g., finery (in dress).
pære, —**r**, c. g., pear.
pølse, —**r**, sausage.

R.

raad, n. g., means.
raadløs, r, bewildered.
rad, —**er**, c. g., row.
rage, I, to rise; to tower.
ragg, n. g., the he-goat's "whiskers."
rak, r, erect; straight.
rake, II, to rake.
ramse, I, to repeat hurriedly.
ran, see **rinde**.
rand [nn], **æ'der**, c. g., brim; edge; streak.
rank, r, straight.
rar, r, strange; remarkable.
rasende, —, —, furious.
rask, r, quick; brisk.
rask'het, c. g., briskness.
ravn, —**e**, c. g., raven.
real'kursus, —**ser**, n. g., scientific course.
rĕdde, I, to save.
rede, —**r**, n. g., nest.
rede, II, to put in order.
rē'fleksiv, r, reflexive.
re'gel, **reg'ler**, c. g., rule.
regelmæs'sig, —, —**e**, regular.
regn [rein], n. g., rain.
regnbæk [reinbĕk], —**ke(r)**, c. g., rivulet.
regne [reine], I or II, to rain.
regne, I or II, to reckon; to figure.
regning [reining], n. g., reckoning; computation.
reise, —**r**, c. g., journey; trip.
reise, II, to travel; to leave.

reisepläg, —, article of clothing for travel; plaid.
re'lativ, r, relative.
religion', —er, c. g., religion.
ren, r, pure.
rĕnd [nn], n. g., run; running (about).
rende [nn], **—r,** c. g., pipe; channel conducting water to the water-wheel.
restaurant [—rang'], **—er,** c. g., restaurant.
rĕt, —ter, c. g., dish (of food); (dinner) course.
rĕt, —, —te, right; correct.
retning, —er, c. g., direction.
rigdom, —me(r), c. g., wealth.
rigdomskilde, —er, c. g., source of wealth.
rigtig, —, —e, correct; right.
rik, r, rich.
rinde [nn], **ran(dt) — rundet,** to flow; (of time) to pass.
ringe, II to ring.
ringe, —, —, small; insignificant.
risbundt, —er, c. g., bundle of fagots.
risle, I, to purl; to ripple.
rive, —r, c. g., rake.
rive — rev — revet, to tear.
ro, c. g., rest; quiet.
ro, III, to row.
rŏk, —ke(r), c. g., spinning-wheel.
rokkesnor, —e(r), c. g., belt on a spinningwheel.
rolig, —, —e, quiet.
roman', —er, c. g., novel; romance.
rop, —, n. g., call, shout.
rope, II, to call; to cry (out).
ros, c. g., praise.
rŏtte, —r, c. g., rat.
rug, c. g., rye.
rulle, I, to roll.
rum [romm], **—,** n. g., **room.**
rundt, around.
ruske, I, to muss.
rusle, I, to saunter.
rute, —r, c. g., route.
rutet, —, —e, checkered.
ryg, —ge(r), c. g., back.
rykke, I, to jerk.
rynke, —r, c. g., wrinkle.
rynke, I, to wrinkle.
rype, —r, c. g., grouse.
ryste, I, to shake.
ræd [rĕd], **—, —de,** timid; scared.
rædsom, —t, —me, fearsome; dreadful.
række, —r, c. g., row, rank.
række — rakte — rakt, to reach; to extend (the hand).
ræk'verk, —, n. g., railing.
ræv, —e(r), c. g., fox.
røbe, I, to betray; to disclose.
røbe sig, to give oneself away.
rød [rø], r, red.
rødmalet or **—malt,** painted red.
røk, c. g., smoke.
rømme, I, to skip; **— sig,** to "hum and haw."
røre, II, to stir; to move (emotionally).

S.

saa, III, to sow.
saa, so; thus; then; as.
saa'dan, r, such; (adv.) thus.
saakaldt, so-called.
saa'ledes, thus; in this manner.
saalæn`ge, as long (as); a while.
saa'pas, about.
saar, —, n. g., wound.
saare, sorely.
saasnart', as soon.
saavel'som, as well as.
sagbruk, —, n. g., sawmill.
sagmølle, —r, c. g., sawmill.
sagte, slowly; softly.
sag'tens, easily; = I should think; I dare say.
sak, c. g., case; matter.
salme, —r, c. g., hymn.
salmebok, c. g., hymn book.
salt, n. g., salt.
samfølelse, c. g., sympathy.
samle, I, to gather.
samling, —er, c. g., collection.
samme, —, —, same.
sam'men, together.
samraad, n. g., joint consideration.
samtale, —r, c. g., conversation.
sam'tykke, n. g., consent.
sand [nn], r, true; real.
sandelig, certainly.
sand'het, —er, c. g., truth.
sang, —e, c. g., song.
sans, c. g., sense.
sanse, —te, —et, to notice; to remember.
sanselig, —, —e, sensuous.
savne, I, to miss; to lack.
sau, —er, c. g., sheep.
se — saa — set, to see.
sěd'del, —ler, c. g., note.
sedvane, —r, c. g., custom; habit.
sedvan'lig, —, —e, usual(ly).
seiltur, —e, c. g., sailing trip.
sekund' [nn], —er, n. g., second.
sělskap, —er, n. g., company; party.
sělv [sěll], self.
selvføl'gelig, of course.
selvprøvelse, —r, c. g., self-examination.
semĕs'ter, —re, n. g., semester.
semina'rium, —ier, n. g., seminary; normal school.
sen, r, late; slow.
sĕnde [nn], II, to send.
sĕng, —e(r), c. g., bed.
sengekammer, —, n. g., bedroom.
sen'nep, c. g., mustard.
septĕm'ber, September.
serve're, II, to serve.
servĭĕt', —ter, c. g., napkin.
si(ge) — sa(gde) — sagt, to say; pres. **sir, sier** or **siger.**
side, —r, c. g., side; page.
siden, later; since.
sidst [sist], last.
sigte, sight; view.
sik'ker, —t, —`re, sure; certain; safe.
sildestim, c. g., shoal of herring.
silke, c. g., silk.

sim'pel, —t, —`le, simple.
sĭn, possessive pro. corresponding to the reflexive **sig.**
sind [nn], —, n. g., mind.
sīne, pl. of **sin.**
sint, —, —e, angry.
sĭt, n. g. of **sin.**
sitte — sat — sittet, to sit.
sjelden, —t, —ne, rare; adv. seldom.
sjæl, —e, c. g., soul.
sjø, —er, c. g., sea; wave.
sjømand, c. g., seaman; sailor.
sjømandstrøie, —er, c. g., sailor's jacket.
sjørøver, —e, c. g., pirate.
sjøfugl [—ful], **—e(r),** c. g., sea-bird.
skaal, —e(r), c. g., bowl; saucer.
skade, c. g., damage.
skăk, —t, —ke, bent; awry.
skăl, shall; pres. tense of **at skulle.** See §76.
skaldet, —, —e, bald.
skăm, c. g., shame.
skamfuld [—full], r, ashamed.
skam'mel, c. g., stool.
skape, II, to make; **— sig til,** to act up, to make faces.
skar, —, n. g., cut; glen.
skare, —r, c. g., crowd; host.
skarp, r, sharp.
skarp'het, c. g., sharpness; keenness.
skarvunger, skarv, scamp; **unge,** child.
skavl, —er, c. g., snow-drift.
ske [sje], **—er,** c. g., spoon.
ske, III, to happen.
ski [sji], —, c. g., ski.
skib, —, n. g., ship.
skifte, I, to change.
skigard [sji'gar], **—er,** c. g., fence.
ski'stav, —er, c. g., a staff used in skiing.
skĭk, —ke(r), c. g., custom.
skikkelig, —, —e, decent.
skille, I, to part.
skil'ling, —er, c. g., shilling, about equal to one cent.
skimte, I, to catch a glimpse of.
skĭn, n. g., light; shine.
skind [nn], —, n. g., skin.
skindpose, —r, c. g., leather-bag.
skingre, I, to ring (with a shrill sound).
skinne — skinte — skint, to shine.
skive, —er, c. g., slice.
skjeg [sjĕg], n. g., beard.
skjĕlm, —e(r), c. g., rogue.
skjorte, —r, c. g., shirt.
skjorteærm, —e(r), n. g., shirt-sleeve.
skjul, —, n. g., cover; hiding-place.
skjælve — skalv — skjælvet, to quiver.
skjænke, II, to treat; to give.
skjær, —, n. g., skerry.
skjære — skar — skaaret, to cut.
skjøn [sjønn], **—t, —ne,** beautiful.
skjøn'litteratur, c. g., fiction.
skjønne — skjønte — skjønt,

to understand; to comprehend; to surmise.
skjønt, though.
sko, — (or **skor**), c. g., shoe.
skog, —**e(r)**, c. g., forest; woods.
skogslag, —, n. g., forest-fight.
skole, —**r**, c. g., school.
skolekasse, c. g., school fund.
skolemester, —**e**, c. g., school master.
skoma'ker, —**e**, c. g., shoemaker.
skŏtte, I, to glance.
skŏtsk, schottish.
skraa, c. g., quid (of tobacco).
skral, r, frail.
skratlo, laughed boisterously.
skrĕnt, —**er**, c. g., edge of a cliff.
skridt, —, n. g., step; pace.
skrike — skrek — skreket, to scream.
skrive — skrev — skrevet, to write.
skrædder, —**e**, c. g., tailor.
skræk [skrĕk], c. g., fright.
skræmme — s k r æ m t e — skræmt, to scare.
skrøpelig, —, —**e**, fragile; feeble; bad (condition).
skuffe, I, to disappoint.
skul'der, —**`re**, c. g., shoulder
skulle — skulde [ll] — **skullet**, to be obliged. See §76.
skure, II, to scour.
skvætte — skvăt — skvættet, to jump, to start.
sky [sjy], —**er**, c. g., cloud.
sky, III, to shun.
skyds [sjyss], c. g., conveyance.
skyld [ll], c. g., fault; guilt.
skylle, I, to wash.
skynde [nn], II, to hurry.
skyte — skjøt — skutt, to shoot; to push (aside).
skøi'erfant, —**er**, c. g., rogue.
slaa — slog [slo] — **slaat** [slaatt], to strike.
sladre, I, to slander; to tell tales.
slag, —, n. g., strike (of a clock).
slags, kinds of.
slags'maal [gs = ks], —, n. g., fight.
slăp, —**t**, —**pe**, slack; dull.
slap'het, c. g., slackness; apathy.
slĕgtning, —**er**, c. g., relative.
slĕm, —**t**, —**me**, bad; horrid.
slĕt, —, —**te**, bad; wicked.
slĕt ikke, not at all.
slĕtte, —**r**, c. g., plain.
slik, r, such; like that; thus.
slippe — slăp — sluppet, to let go; to pass.
slite — slet — slitet (slitt), to pull (off); to wear out; to drudge.
slŏt, —**te(r)**, n. g., palace.
slukke, I, to quench; to put out.
slŭt, c. g., end; close.
slutte, I, to quit; to close.

slænge, II, to throw (carelessly).
slæpe, II, to drag; to work hard.
smaa, plural of **liten**; used as diminutive prefix with nouns and verbs.
smaaklukke, I, to chuckle.
smaakruset, slightly curly.
smaaskjende [nn], **skjende**, to scold.
smake, II, to taste.
smelte, I, to melt.
smerte, —**r**, c. g., pain; smart.
smil, —, n. g., smile.
smŭk, r, pretty; nice.
smule, —**r**, c. g. particle; trifle.
smyge — smøg — smøget, to slink; to sneak.
smør, n. g., butter.
smør(re)brød, n. g., dish (corresponding to sandwich).
smørkringle, —**r**, a kind of pastry in the shape of a figure 8.
snăk, n. g., talk.
snakke, I, to talk.
snar, r, quick.
snart, soon.
snartænkt, quick (of thought).
sne, c. g., snow.
sne, III, to snow.
snesŏk, —**ker**, c. g., snow-sock; legging.
snestorm, —**e(r)**, c. g., snow-storm.
snild [snill], r, kind, good.
sno, c. g., biting wind.
sno, III, to wind; to bend.
snor, —**e(r)**, c. g., string; rope.
snuble, I, to stumble.
snøre, II, to lace; to tie up.
so'fa, —**er**, c. g., sofa.
sogn [songn], —, n. g., parish.
sol, —**e**, c. g., sun.
soldat', —**er**, c. g., soldier.
solskĭn, n. g., sunshine.
sŏm, (rel. pro.) who; which; that.
sŏm, (conj.) as; — **oftest**, usually.
sŏmme, some.
sŏmmer, —**re**, c. g., summer.
sommetider, sometimes.
sŏndre, I, to sunder; to part.
sope, II, to sweep.
sŏrg, —**er**, c. g., sorrow; grief.
sort, —, —**e**, black.
sortsmusket, with dark complexion and beard.
sove [såve] — **sov** — **sovet**, to sleep.
sovekammer, sleeping-room; bed-room.
soveværelse, —**r**, n. g., bedroom.
sovne, I, to go to sleep.
spaa, III, to predict.
spark, —, n. g., kick.
spas, c. g., jest.
spasser'gang, —**e(r)**, c. g., walk, path for promenading.
speide, I, to spy; to look for.
speil, —, n. g., mirror.

speile, II, to reflect; — **sig,** to look in a mirror.
spekta'kel, —ler, n. g., racket.
spilde [ll], II, to waste; to spill.
spillemand, c. g., fiddler.
spinde [nn] — **spandt** — **spundet,** to spin.
spise, II, to eat.
sprede, II, to spread.
springe — **sprang** — **sprunget,** to run.
springer, —e, c. g., a Norse dance.
sprog [språg], —, n. g., language.
sprute, I, to spurt.
sprøite, I, to squirt; to surge.
spytte, I, to spit.
spænde [nn], II, to strain; to kick.
spændt, intently.
spøk, —, c. g., joke.
spøke, II, to joke.
spørre — **spurte** — **spurt** (pres. **spør**), to ask.
staa — **stod** [sto] — **staat** [staatt], to stand.
stabbe, —r, c. g., block; stump.
stabbur, —, n. g., storehouse built on pillars.
stake, I, to stake.
stamme, —r, c. g., stem; trunk (of a tree).
stand [nn], c. g., condition; rank (in social position).
stanse — **stanste** — **stanset,** to stop.
staur, —er, c. g,. pole.
statu'e, —r, c. g., statue.
stav, —er, c. g., cane; staff.
sted [ste], **—er,** n. g., place.
steil, r, steep.
stĕmme, —r, c. g., voice.
stemme (op), II, to tune (a violin).
stem'pel, n. g., stamp.
sten, —e(r), c. g., stone; **—mur,** stone wall.
stenet, —, —e, stony.
sterk, r, strong.
stĕvne, —r, n. g., tryst.
stevnemøte, —r, n. g., tryst.
stige — **steg** — **steget,** to rise; to step.
stikke — **stăk** — **stukket,** to stick.
stille, —, —, quiet; adv. also **stilt.**
stille, I, to place.
stilling, —er, c. g., position.
stirre, I, to stare.
stiv, r, stiff.
stivnø(de), III, to urge.
stjerne, —er, c. g., star.
stjæle — **stjal** — **stjaalet,** to steal.
stŏk, —ke(r), c. g., cane.
stŏl, —e(r), c. g., chair.
stŏlpre, I, to stagger; to walk awkwardly.
stŏlt, —, —e, proud.
stŏppe, I, to stuff; to stop.
stor, r, large; great.
storle, —lo, —ledd, to laugh boisterously.
stŏrm, —e(r), c. g., storm.
storme, I, to storm.
storslagen, —t, —ne, grand.

straale, —r, c. g., beam; ray.
straale, II, to beam; to radiate.
sträf, —fe, c. g., punishment.
straffe, I, to punish.
straks, immediately.
strand [nn], **—e(r)**, c. g., strand; shore.
strĕng, —e(r), c. g., string.
streng, r, strict; rigorous.
strid, c. g., strife.
strid [stri], r, coarse; bristly.
strim'mel, —`ler, c. g., strip.
stryke — strøk — strøket, to stroke; to sweep.
strække — strakte — strakt, to stretch; to extend.
strække — sträk — strukket, (intransitive), to reach.
strækning, —er, c. g., stretch.
stræv, n. g., toil.
stræve, —de, —d (or I), to toil.
strø, III, to strew.
strøm, —me(r), c. g., stream.
strømpe, —r, c. g., stocking.
strømpebaand [nn], —, n. g., garter.
studĕnt', —er, c. g., student (at a college or university).
stude're, II, to study.
stu'dium, —ier, n. g., study; subject of study.
stue, —r, c. g., room; parlor.
stum, —t, —me, silent; mute.
stund [nn], **—er**, c. g., time; while.
stunde [nn], I, to yearn.
styg [stygg], **—t, —ge**, ugly.
styggeveir, n. g., bad weather.
stykke, —r, n. g., piece; short distance.
stykkevis, part by part.
styre, II, to manage.
styr'mand, ˣ, c. g., mate (on a ship).
stænge, II, to bar.
stø, r, steady.
støi, c. g., noise.
støie, I, to make racket.
større, larger.
størrelse, —r, c. g., size.
støtte, I, to support; to sustain.
støv, n. g., dust.
støvle, —r, c. g., boot.
subjĕkt', —er, n. g., subject (of a sentence).
sub'stantiv, —er, n. g., substantive; noun.
sug, —, n. g., gasp.
sŭk, —, n. g., sigh.
sukke, I, to sigh.
suk'ker, n. g., sugar.
super'lativ, superlative.
suppe, c. g., soup.
sur, r, sour.
surr, n. g., buzz.
susning, c. g., murmuring; whizzing.
svak, r, weak.
sval, r, cool.
sval, —er, c. g., the entry outside the door.
svar, —, n. g., answer.
svare, II, to answer; **svare til**, correspond to.
svelge [ll], I, to swallow.
svette, c. g., sweat; perspiration.
svi, III, to burn; to smart.

svinge — svang — svunget, to swing.
svær, r, huge; ponderous.
syd, c. g., south.
sydlig, —, —e, southerly.
syk, r, sick.
syltetøi, n. g., sweet-meats; preserves.
syn, —, n. g., sight; view.
synd [nn], —er, c. g., sin.
synder, —e, c. g., sinner.
synderegister, n. g., catalogue of sins.
synes — syntes — syntes, to seem; — om, to like.
synge — sang — sunget, to sing.
synke — sank — sunket, to sink.
sæletøi, n. g., harness.
sælge [ll] — **solgte — solgt**, to sell.
sænke, II, to sink; to lower.
særlig, —, —e, special; especially.
særskilt, —, —e, distinct.
sæte, —r, n. g., seat.
sæ'ter, —`re, c. g., plain for grazing up among the mountains; chalet.
sætning, —er, c. g., sentence.
sætte — satte — sät, to set.
søke, II, to seek.
sølje, —r, c. g., brooch.
sølv [ll], n. g., silver.
søn, —ner, c. g., son.
søn'dag, Sunday.
søn'der, to pieces, asunder.
sønderreven, —et, —ne, torn (to pieces).
sønderknuse, II, to break (to pieces).
søndre, southern.
sørge, I, to grieve; to mourn.
sørgmodig, —, —e, sad; sorrowful.
søsken(de), n. g., collective for brother(s) and sister(s).
søskendebarn, —, n. g., cousin.
søster, —re, c. g., sister.
søvn, c. g., sleep.
søvnig, —, —e, sleepy.

T.

taa, tær, c. g., toe.
taale, II, to bear.
taalmo'dig, —, —e, patient.
taalmodighet, c. g., patience.
taare, —r, c. g., tear.
ta — tok — tät, to take.
taběl', —ler, c. g., table.
tagg, —er, c. g., peg.
täk, thanks.
tak, —, n. g., roof; hold (of something).
takke, I, to thank.
takněm'melig, —, —e, grateful.
takněm'melighet, c. g., gratitude.
takt, c. g., time; rhythm.
tal, —, n. g., number.
tale, —r, c. g., speech.
tale, II, to speak.
taler, —e, c. g., speaker.
taller'ken, —er, c. g., platter.
tand [nn], ¤'er, c. g., tooth.

tanke, —**r**, c. g., thought.
tante, —**r**, c. g., aunt.
tap'per, —**t**, —**`re**, brave.
taug, imp. tense of **at tie**, to be silent.
taus, r, silent; reticent.
taus'het, c. g., silence.
tavle, —**r**, c. g., slate.
te, c. g., tea.
tea'ter, —**e**, n. g., theater.
tegn [tein], —, n. g., sign; mark.
tĕppe, —**r**, n. g., cover; carpet; tapestry.
termin', —**er**, c. g., term.
ternet, —, —**e**, checkered.
terskel, —**ler**, c. g., threshold.
ti, because.
tid [ti], —**er**, c. g., time.
tidlig [ti'li], —, —**e**, early.
tigge, I, to beg.
til, to.
tilba`ke, back (again).
tilbakestaaende, (those) remaining.
tilbringe, —**bragte**, —**bragt**, to spend (time).
tilbud, —, n. g., offer.
tilbunds', to the bottom.
tilfjelds' [ll], lit. to mountain.
tilfreds [—frets], —, —, satisfied.
tilfælde, —**r**, n. g., case; instance.
tilfældig, —, —**e**, incidental.
tilgaards' [—gaars], to the gaard.
til'la(te), —**lot**, —**latt**, to permit.
til'lave, I, to prepare.
tillid, c. g., confidence.
tillidsfuld, r, confident.
tilli`ke, also.
til'lukke, I, to seal.
tilrĕt`te, aright.
tilsidst', to the last.
tilsjøs', to sea.
til'skrive, to ascribe.
til'staa, to confess; to admit.
til'stase, II, to fix up.
tilste`de, present; at the place.
tilstræk'kelig, —, —**e**, sufficient.
til'svare, to answer to.
tilsvarende, corresponding.
tilsyn, n. g., supervision.
til'tale, II, to address.
tilveirs', up in the air.
time, —**r**, c. g., hour.
tind [tinn], —**er**, c. g., (mountain) peak.
tindre, I, to sparkle.
tin'dren, sparkling.
tirs'dag, Tuesday.
ti'tel, —**ler**, c. g., title.
titt, often.
tjene, II, to serve; — **hos** —, to work for —.
tjener, —**e**, c. g., servant.
tjeneste, service.
tjor, —, n. g., picket-rope.
tjore, I, to tether.
tobăk', g., tobacco.
tog [tŏg or tåg] —, c. g., train.
toilet [toalĕt'], n. g., toilet.
tŏllekniv, —**er**, c. g., sheath knife.
tom'melfinger, c. g., thumb.

tomt, —er, c. g., lot; ground for building.
tone, —r, c. g., tone; tune.
tone, II, to sound.
tŏp, —pe(r), c. g., top.
tor'den, c. g., thunder.
tordne, I, to thunder.
tŏrs'dag, Thursday.
tralle, I, to hum.
trang, c. g., need; desire.
tran'sitiv, transitive.
trap(pe), —r, c. g., stair.
tra'vel, —t, —le, busy.
tra'velhet, c. g., bustle.
trille, —r, c. g., trill.
trille, I, to trill; to roll.
trĭn, —, n. g., step.
trippe, I, to mince.
trive — trev — trevet, to snatch.
trives, —des, to thrive.
tro, c. g., faith.
tro, III, to believe.
tro, —, —, true.
trods [trŏs], defiance.
trodsig [ss], **—, —e,** defiant.
trold [trŏl], **—,** n. g., troll; elf.
trolig, —, —e, credible.
tromme, I, to drum.
troskyldig [—sjy—], **—, —e,** unsuspecting.
true, I, to threaten.
tryg [trygg], **—t, —ge,** safe.
trykke, I, to press.
trykkeri', —er, n. g., printing-office.
træ, —r, n. g., tree; wood.
træ(de) — traadte — traadt, to tread; to step.
træffe — träf — truffet, to hit; to find; to meet.
trække — trak — trukket, to drag; to pull.
trælle, I, to drudge.
trænge, II, to need.
træskjæring, c. g., wood-carving.
træt [trĕt], **—, —te,** tired.
trøie, —r, c. g., coat; jacket.
trøiekrave, —r, c. g., coat-collar.
trøisam, —t, —me, tiring.
tun, —, n. g., farm-yard.
tung [tong], r, heavy.
tunge, —r, c. g., tongue.
tungsindig, —, —e, melancholy.
turde, to dare; see §80.
turist', —er, c. g., tourist.
tvang, c. g., restraint.
tvert'imot', on the contrary; against.
tvil, c. g., doubt.
tvile, II, to doubt.
tydelig, —, —e, clear.
tygge, I, to chew.
tyk [tykk], **—t, —ke,** thick.
tynge, I, to weigh; to be heavy.
tyng'sel, c. g., burden.
tysk, German.
tyst, —, —e, hushed; quiet.
tælle — talte — talt, to count.
tænde [nn], to light; to ignite.
tænke, II, to think.
tæt [tætt], **—, —te,** close.
tøf'fel, —ler, c. g., slipper.
tøi, n. g., cloth; trash.

tøie, I, to stretch.
tøi`eri, n. g., foolery.
tøm'mer, n. g., timber.
tør, dare; pres. tense of **at turde**. See §80.
tør [tørr], r, dry.
tørke, I, to dry.
tørklæ(de), —r, n. g., handkerchief.
tørre, I, to dry; to wipe.
tøveir, n. g., thawing weather.

U.

ualmin'delig, —, —e, uncommon; extremely.
uavla'delig, —, —e, continual; —ly.
u'avvendt, unaverted.
ubelei'lig, —, —e, inopportune.
udmerket, —, —ede, splendid.
uen'delig, —, —e, endless.
u'fravěndt, fixed; intent; —ly.
uhy're, —, —, enormous; huge.
uke, —r, c. g., week.
ulei'lighet, c. g., that which is inopportune.
ulike, unequal.
ulyd, —, c. g., noise.
ulykke, —r, c. g., misfortune.
ulyk'kelig, —, —e, unhappy.
ulyst, c. g., dislike.
umu'lig, —, —e, impossible.
under [nn], under.
un'der, **un`dre**, n. g., wonder; miracle.
underlig, —, —e, queer; strange.
undervi'se, II, to instruct.
undervisning, c. g., instruction.
und'gaa, —gĭk, —gaat [gaatt], to avoid.
undre (sig), I, to wonder; to marvel.
undres — undredes — undres, to wonder.
undse'lig, —, —e, bashful; embarrassed.
undse'else, c. g., bashfulness.
undta'gelse, —r, c. g., exception.
undta'gen, except.
ung [ong], r, young.
ungdŏm, c. g., youth; young people.
unge, —r, child; youngster.
ung'kar, c. g., young man.
ungtræ, n. g., young tree; sapling.
universitet', —er, n. g., university.
uophør'lig, —, —e, ceaseless.
uŏrden, disorder.
uro, c. g., uneasiness; unrest.
uro'lig, —, —e, restless.
usams, unfriendly.
us'sel, —t, **us`le**, poor; wretched.
ut, out.
utaalmo'dig, —, —e, impatient.
utaalmo'dighet, c. g., impatience.
utal'lig, —, —e, numberless.

ut'bryte, —brøt, —brutt, to break out; to exclaim.
ute, out.
uten, without.
utenad, by heart; from memory.
utenfor, outside (of).
utenfra, from the outside.
utenom, outside (of).
utfald [ll], n. g., outcome; result.
utfor, off; down.
utfærd, c. g., trip.
utholdenhet, c. g., endurance.
ut'rĕtte, I, to accomplish.
ut'række, —rakte, —rakt, to extend.
utsigt, c. g., view.
ut'smykke, I, to decorate.
ut'sætte, —satte, —sătt, to postpone.
ut'ta, —tok, —tăt, to select; to pick out.
ut'tale, II, to express; to pronounce.
ut'trykke, I or II, to express.
uttryksmaate, —r, c. g., mode of expression.
ut'støte, II, to drop; to elide.
ut'støtelse, —r, c. g., dropping (of a letter); eliding.
ut'vi(de), I, to extend (a surface).
ut'vikle, I, to explain; to develop.
utvŏrtes, —, —, external; —ly.
uvant, —, —e, unaccustomed; unusual; —ly.
uveir, n. g., **storm.**
uventet, —, —ede, unexpected.
uviss, r, uncertain.

V.

vaage, I, to dare; to risk.
vaakne, I, to awake.
vaar, c. g., spring.
vaat, r, wet.
vadmel, c. g., homespun.
vagt, —er, c. g., watch; guard.
vak'ker, —t, vak`re, beautiful.
vals, —er, c. g., waltz.
valse, —te, —et, to waltz.
vand [nn], n. g., water.
vandflate, c. g., water surface.
vandledning, —er, c. g., aqueduct; canal for supplying water or draining.
vandre, I, to wander.
vandskille, n. g., divide.
vanskelig, —, —e, difficult.
vanskelighet, —er, c. g., difficulty.
vant, —, —e, accustomed.
van'tro, —, —, incredulous; disbelieving.
vare, II, to last.
varm, r, warm.
varme, c. g., warmth; fire.
var'sel, —ler, n. g., omen.
varsle, I, to signal.
varsom, —t, —me, careful.
ved [ve], c. g., wood.
ved [ve], with; by; at.
vedholdende, incessant.
vedholdent, continually

vedhugger, —e, c. g., wood-cutter.
vei, —e(r), c. g., way; road.
veikant, —er, c. g., road side.
veir [veir or vær], n. g., weather.
veirbitt, —, —e, weather-beaten.
věkst, c. g., growth.
věl, n. g., welfare.
věl, well. See §60, 5.
věl'behag, n. g., delight; pleasure.
velgjerning, —er, good deed.
velklædt, —, —e, well dressed.
vellyd, euphony.
velsigne [—sing`ne], I, to bless.
velt, c. g., pile (of wood).
vemodig, —, —e, sad.
věn, —ner, c. g., friend.
vende [nn], II, to turn.
vendereise, —r, c. g., trip (back and forth).
venin`de, —r, c. g., lady friend.
venlig, —, —e, friendly.
věnte, I, to expect; to wait.
ventelig, presumably.
ver'bum, —ber, n. g., verb.
ver'den, —er, c. g., world.
verk, —er, n. g., works (of an author, etc.).
vers, —, n. g., verse.
vers, verse; poetry.
vert, —er, c. g., host.
vertin`de, —r, c. g, hostess.
věst, c. g., west.
vest'enveir, n. g., storm from the west.
vestlig, —, —e, westerly.
vestre, western.
vet, n. g., sense.
vi, we.
vidde, —r, c. g., plain; expanse.
videnska'belig, —, —e, scientific.
vi'denskap, —er, c. g., science.
videre, further.
vie, I, to wed.
vigtig, —, —e, important; smart.
vigtighet, c. g., importance.
vilje, —r, c. g., will.
ville — vilde [ll] **— villet,** to will. See §76.
villig, —, —e, willing.
vin, —e, c. g., wine.
vind [nn], **—e,** c. g., wind.
vinde [nn] **— vandt — vundet,** to win.
vindu, —er, n. g., window.
vinduskarm, —er, c. g., window sill.
vinge, —r, c. g., wing.
vinke, I, to wave.
vin'ter, —`re, c. g., winter.
virkning, —er, c. g., effect.
vis, n. g., manner; way.
vis, r, wise.
vise, —r, c. g., (folk-) song.
visestump, c. g., a short song.
vise, II, to show.
viss, r, certain.
visst, certainly.
vist, adv. expressing possibility.
vistnok, no doubt.
vite — visste — visst (pres. **vet**), to know.
vitug, r, sensible.

vogn [vŏngn], **—e(r)**, carriage; wagon.
vŏgte, I, to watch.
vokal', **—er**, c. g., vowel.
vŏkse — vokste — vokset, to grow.
voksen, **—t**, **—ne**, grown (-up).
vŏld [ll], c. g., sward; green plain.
vor [vaar], r, our (-s).
Vorherre, our Lord.
vŏt, **—ter**, c. g., mitten.
vred, r, angry.
vrede, c. g., anger.
vugge, **—r**, c. g., cradle.
vugge, I, to rock.
væg [vĕg], **—ge(r)**, c. g., wall.
vægtavle, **—r**, c. g., blackboard.
vældig, **—**, **—e**, mighty.
vælte, I, to tip.
vænne, I or II, to accustom.
værdighet, c. g., dignity.
være — var — været [vært], (pres. **er**), to be.
værd(t), worth.
værelse, **—r**, n. g., room.
værre, worse.
værst, worst.
væ'sen, **—er**, n. g., being.
væve, I, to weave.

Y.

y'derst, outmost.
ydmyg, r, humble.
ydmyghet, c. g., humility.
yndig, **—**, **—e**, charming.
yndlingsplads [nn—ss], favorite place.
yngre, younger.
yngst, **—**, **—e**, youngest.
ypperlig, **—**, **—e**, excellent.
ypperste, most excellent.
ytre, outer.
yt'erst, **—**, **—e**, outmost.

Æ.

æ'del, **—t**, **æd`le**, noble.
ældre, older.
ældst, **—**, **—e**, oldest.
ælling, **—er**, c. g., duckling.
ærbø'dig, **—**, **—e**, respectful.
ærbødighet, c. g., respect.
ære, c. g., honor.
æresfølelse, **—r**, c. g., sense of honor.
ærgjer'rig, **—**, **—e**, ambitious.
ærlig, **—**, **—e**, honest.
ærme, **—r**, n. g., sleeve.
æt [ĕt], **—ter**, c. g., family (including ancestors).
ætled, **—**, n. g., generation.

Ø.

øde, desolate.
ødelægge, **—la**, **—lagt**, to destroy.
øie, **øine**, n. g., eye.
øieblĭk, **—ke**, n. g., moment.
øieblik'kelig, immediately.
øielŏk [—låk], **—**, n. g., eyelid.
øiemerke, **at ta —**, to size up; to judge.
øiensynlig, evidently.
øks, **—e(r)**, c. g., ax.

øl, n. g., ale; beer.
ønske, —r, n. g., wish.
ønske, I, to wish.
øre, —n, n. g., ear.
øst, c. g., east.
østlig, —, —e, easterly.
østre, eastern.
øve, I, to train; to practise.
ø'verst, —, —e, uppermost.
øvre, upper.

ENGLISH - NORSE VOCABULARY.

A.

a, an, en, c. g.; et, n. g.
able, flink, r; dugelig, —, —e.
about, om; omtrent; paa.
accompany, følge (med) — fulgte — fulgt.
add, føie til, I.
admire, beundre, I.
afraid, ræd, —, —de; bange, —, —.
after, efter.
afternoon, eftermiddag, —e, c. g.
again, igjen.
ago, siden.
agree, komme overens.
agricultural school, agronomskole, c. g.
all, al, —t, —le.
almost, næsten.
alone, alene.
along, med; langs.
aloud, høit.
alphabet, alfabet, —er, n. g.
already, alt.
also, ogsaa.
always, altid.
ambition, ærgjerrighet, c. g.
among, blandt.
amuse, more, I.
animal, dyr, —, n. g.
another, en anden.
answer, svare, II; svar, —, n. g.
any, nogen, c. g.; noget, n. g.; nogen, pl.
anybody, nogen.
anyhow, allikevel.
anything, noget.
anywhere, nogensteds.
apple, eple, —r, n. g.
apply, anvende, II.
April, april.
architecture, arkitektur, c. g.
arm, arm, —e(r), c. g.
arrive, komme, ankomme, I.
art, kunst, c. g.
as, da; siden; som; saa.
ask, spørre — spurte — spurt; be — bad — bedt.
asleep, isøvn.
at, ved; paa; ad; av.
August, august.
auction, auktion, —er, c. g.
aunt, tante, —r, c. g.
autumn, høst, c. g.
awake, vaakne, I; (adj.) vaaken, —t, —ne.
aware, at vite av (vite — visste — visst).
away, bort; borte.
awhile, en stund.

B.

back, (adv.) tilbake.
bad, ond, r.
bank, bank, —er, c. g.
bare, bar, r.
barn, fjøs, —, n. g.
battleship, krigsskib, —, n. g.
be, være (pres.: er) — var — været.
bear, bære — bar — baaret; taale, II.
beautiful, vakker, —t, —re; skjøn, —t, —ne.
because, fordi.
become, bli — blev — blit.
before, (adv.) før; førend.
begin, begynde, II.
believe, tro, III.
belong (to), høre med (til); tilhøre, II.
below, nedenfor; under.
best, bedst.
better, bedre.
between, (i)mellem.
beyond, bakenfor; bak.
bid, by — bød — budt.
big, stor, r.
black, sort, —, —e.
blackboard, vægtavle, —r, c. g.
blow, blaase, II.
boat, baat, —er, c. g.
book, bok, —er, c. g.
borrow, laane, II.
both, begge; **both**.....**and**, baade.....og.
boy, gut, —ter, c. g.
bread, brød, n. g.
breakfast, frokost, c. g.
bridge, bro, —er, c. g.
bright, blank, r.
bring, bringe — bragte — bragt.
broad, bred, r.
broom, sopelime, —r, c. g.
brother, bror (broder), brødre, c. g.
brotherhood, broderskap, n. g.
build, bygge, I.
building, bygning, —er, c. g.
bulge out, vokse ut.
burden, byrde, —r, c. g.
burn, brænde, II.
bush, busk, —e(r), c. g.
but, men; (adv.) bare.
butter, smør, n. g.,
buy, kjøpe, II.
by, ved.

C.

cake, kake, —r, c. g.; kringle, —r, c. g.
call, kalde, II, **is called**, kaldes; heter, II.
can, kan. See kunne.
capital, hovedstad, —stæder, c. g.
car, vogn, —e(r), c. g.
care, bry (sig), III or bry — brød — brydt.
case (in gram.), kasus, —, n. g.; form, —er, c. g.
cathedral, domkirke, —r, c. g.
catch, fange, I.
century, aarhundrede, —r, c. g.
ceremony, festlighet, —er, c. g.
chair, stol, —e(r), c. g.

chalk, kridt, n. g.
change, forandre (sig), I.
chapter, kapitel, —ler, n. g.
chase, jage, I.
cheap, billig, —, —e.
cheerful, munter, —t, —re.
cheese, ost, c. g.
chemistry, kemi, c. g.
child, barn, —, c. g.
children, barn.
Christmas, jul, c. g.
church, kirke, —r, c. g.
city, by, —er, c. g.
class, klasse, —r, c. g.
classic(al), klassisk, —, —e.
classify, inddele, II; klassificere, II.
classroom, klasseværelse, —r, n. g.
clear, klar, r; **—ly**, klart.
clear (adv.), like.
cliff, berg, —, n. g.; klippe, —r, c. g.
clock, klokke, —er, c. g.
close, avslutte, I; (adv.) nær; **close by**, nær ved, like ved.
clothes, klæ(de)r.
coast, ake — akte — aket.
coast, kyst, —er, c. g.
coffee, kaffe, c. g.
cold, kold, r.
collection, samling, —er, c. g.
come, komme — kom — kommet.
common gender, fælleskjøn, n. g.
communion, altergang; **go to —**, gaa til alters.
compare, sammenligne, I; komparere, II.
comparison, komparation, —er, c. g.; **gradbøining**, —er, c. g.
comparative, komparativ.
compose, digte, I; komponere, II.
complain, klage, I.
concept, forestilling, —er, c. g.
confirm, konfirmere, II.
confirmation, konfirmation, —er, c. g.
confusion, forvirring, —er, c. g.
consist, bestaa (av).
consonant, konsonant, —er, c. g.
constantly, stadig.
converse, konversere, II.
could, kunde.
country, land, —, n. g.
courage, mot, n. g.
course, kursus, kurser, n. g.
cousin, søskendebarn, —, n. g.
cover, dække, I.
cream, fløte, c. g.
cry, graate — graat — graatt; rope, II.
culture, dannelse, c. g.
cultured, dannet, —, —ede.
cup, kop, —per, c. g.
curtain, gardin, —er, c. g. or n. g.
cut, skjære — skar — skaaret.

D.

dance, danse — danste — danset; dans, —e, c. g.
dark, mørk, r.
daughter, datter, døtre, c. g.

day, dag, —**e**, c. g.
decide, beslutte, I; bestemme (sig) — bestemte — bestemt.
decision, beslutning, —**er**, c. g.
decorate, (ut)smykke, I.
deep, dyp, r.
degree, grad, —**er**, c. g.
departure, reise, c. g.
depend on, komme an paa; stole paa.
deserve, fortjene, II.
desk, pult, —**er**, c. g.; kateter, —**re**, n. g
dessert, dessert, c. g.
die, dø — døde (p. part. not used).
diligent, flittig, —, —**e**; flink, r.
dinner, middag, —**e**, c. g.
disappoint, skuffe, I.
dish, skaal; ret (mat).
divide, dele, II.
do, gjøre — gjorde — gjort.
dog, hund, —**e**(r), c. g.
door, dør, —**e**(r), c. g.
doubled fist, knyttede haand.
doubt, tvil, —, c. g.; tvile, II.
down, ned; nede.
drama, drama, —**er**, n. g.
draw, drage — drog — draget.
dream, drømme — drømte — drømt; (noun) drøm, —**me**(r), c. g.
dress, klæ (sig), III.
drink, drikke — drak — drukket.

E.

each, hver, c. g.; hvert, n. g.
each other (of two), hinanden; (of more than two), hverandre.
ear, øre, pl. øre(r) or øren, c. g.
early, tidlig, —, —**e**.
east, øst, c. g.
easy, let, —, —**te**.
eat, spise, II.
edge, kant, —**er**, c. g.
edge (of a cliff), bergkant.
egg, egg, —, n. g.
either..**or**, enten..eller; **not**..**either**, ikke..heller.
else, ellers; **anything else**, noget andet.
end (v.), ende, II; slutte, I.
engineer, togfører; lokomotivfører, —**e**, c. g.
entirely, aldeles.
entrance, indgang, —**e**(**r**), c. g.
erect, opføre, II.
especially, især.
evening, kveld, —**e**(r), c. g.; aften, —**er**, c. g.
ever, (= all time), altid; (= any time), nogen gang.
every, hver, c. g.; hvert, n. g.
everything, alting; alle ting.
exactly, akkurat; nøiagtig.
expect, vente, I.
explain, forklare, II.

F.

fairytale, eventyr, —, n. g.
fall, høst, c. g.
fall, falde — faldt — faldt.

far, langt.
farewell, farvel.
farm, farm, —e, c. g.
farmer, farmer, —e, c. g.
farther, længer(e).
father, far (fader), c. g.
feel, føle, II.
few, faa (comp. færre, supl. færrest).
fiction, skjønlitteratur, c. g.
figure, regne, I.
find, finde — fandt — fundet.
finger, finger, —re, c. g.
fire, ild, c. g.; varme, c. g.
fireplace, ildsted, —er, n. g.; aare, —r, c. g.; peis, c. g.
fjord, fjord, —e(r), c. g.; strand, —e, c. g.
floor, gulv, —, n. g.
flow, flyte — fløt — flytt.
fluently, flytende.
for, for; **for today**, til idag.
forest, skog, —e(r), c. g.
forget, glemme — glemte — glemt.
fork, gaffel, gafler, c. g.
form (v.), danne, I.
free, fri, r.
friend, ven, —ner (masc.); veninde, —r, (fem.).
from, fra; av.
fruit, frugt, c. g.
funny, (adj.) rar, r, (adv.) rart.
furniture, møbler; møbleement.
future, fremtid, c. g.; futurum.
future perfect, futurum eksaktum; førfremtid.

G.

gender, kjøn, (def. —net), n. g.
genitive, genitiv, c. g.; eieform, c. g.
gentleman, herre, —r, c. g.
get, faa — fik — faat.
get lost, gaa sig bort; tulle sig væk.
get rid (of), bli kvit.
give, gi — gav — git.
glacier, (sne)bræ, —er, c. g.
glide, gli(de) — gled — gledet.
glove, hanske, —r, c. g.
go, gaa — gik — gaat.
goal, maal, —, n. g.
goat (he-goat), bukk, —e(r), c. g.
god, gud, —er, c. g.
gold, guld, n. g.
gold watch, guldur, n. g.
good, god, r.
great, stor, r; storslagen, —t, —ne.
Greek, græsk; (adj.) græsk, —, —e.
greet, hilse, II.
grind, male, II.
grow, vokse; **grown up**, voksen, —t, —ne.
guest, gjest, —er, c. g.

H.

half, halv, r.
hang, hænge, II.
happen, hænde, II; ske, III.
happy, glad, —, —e; lykkelig, —, —e.

hard, haard, r; vanskelig, —, —e.
hat, hat, —ter, c. g.
head, hode, —r, n. g.
heart, hjerte, —r, n. g., **to know by heart,** at kunne utenad.
Heaven, him(me)len; himmerike (less common).
heavy, tung, r.
heights, høider (pl.).
here, her.
hero, helt, —e(r), c. g.
high, høi, r.
hill, bakke, —r, c. g.
hire out, ta tjeneste.
hold, take —, ta fat.
home, hjem, —, n. g.; **at home,** hjemme.
honor, ære, c. g.
horse, hest, —e(r), c. g.
hotel, hotel, —ler, n. g.
hour, time, —r, c. g.
house, hus, —, n. g.
how, hvorledes, hvordan; **how (many),** hvor (mange).
hurry, skynde (sig), II.
hut, hytte, —r, c. g.

I.

idler, dagdriver, —e, c. g.
if, om; dersom.
ill, syk, r.
imagine (=understand), begripe — begrep — begrepet.
immediately, straks.
imperative, imperativ.
important, vigtig, —, —e.
in, i; om; ind(e).
indicative, indikativ.
inflect, bøie — bøide (-et) — bøid (-et).
inflection, bøining, —er, c. g.
inhabitant, indbygger, —e, c. g.
ink, blæk, n. g.
inside, inde; indenfor.
instruction, undervisning, c. g.
interesting, interessant, —, —e.
interrogative, spørgende.
into, ind; ind i.
invite, indby — indbød — indbudt; be — bad — budt.
island, ø, —er, c. g.

J.

jump, hoppe, I.

K.

keep, beholde — beholdt — beholdt.
keep on, holde paa (med).
kind (n.), slag, n. g.; **many kinds of,** mange slags; (adj.) snild, r.
king, konge, —r, c. g.
kitchen, kjøkken, —er, n. g.
knife, kniv, —e(r), c. g.
know, kjende, II; vite — visste — visst (pres. t. vet); kunne — kunde — kunnet (pres. t. kan).

L.

lad, gut, —ter, c. g.
lady, dame, —r, c. g.
lake, indsjø, —er, c. g.; vand, —, n. g.
land, land, n. g.
large, stor, r.
last, sidst, —, —e.
late, sen, r.
Latin, latin, c. g.; (adj.) latinsk, —, —e.
laugh, le — lo — ledd; latter, c. g.
leaf, blad, —(e), n. g.
learn, lære, II.
least, mindst.
leave, (v.) gaa — gik — gaat; reise, II.
left, (adj.) venstre; (adv.) igjen.
leg, ben, — n. g.
lend, laane, II.
less, mindre.
lesson, lekse, —r, c. g.
let, la — lot — latt.
letter (of alphabet), bokstav, —er, c. g.
letter (of correspondence), brev, —, n. g.
library, bibliotek, —er, n. g.
lie (recline), ligge — laa — ligget.
lie, lyve — løi — løiet; (n.) løgn, —e, c. g.
light (weight), let, —, —te; (color), lys, r.
light, (v.) tænde, II.
lighthouse, fyrtaarn, —, n. g.
like, (v.) like, II; (adj.) lik, r.
line, linje, —r, c. g.
literature, litteratur, c. g.
little, (ad.) liten, c. g.; litet, n. g.; smaa, pl.; def. lille.
live, leve — levde — levet (to exist); bo, III (to reside).
long, lang, r.
long, længte, I; stunde (efter noget), I.
look, se — saa — set.
looks, utseende, n. g.
lose, miste, I.
low, lav, r.

M.

man, mand, ", c. g.
many, mange.
march, marsjere, II; (n.) marsj, —er, c. g.
mathematics, matematik, c. g.
may, kan. See kunne.
meal, maaltid, —er, n. g.
mean, bety, III; (adj.) slem, —t, —me.
meat, kjøt, n. g.
meet, møte — møtte — møtt; træffe — traf truffet.
meeting, møte, —r, n. g.
melody, melodi, —er, c. g.
melt, smelte, I.
memory, hukommelse, c. g.; **read from memory**, iæse utenad.
merely, bare.
middle (of), midt (i or paa).
might, magt, c. g.
milk, melk, c. g.
minute, minut, —ter, c. g.
mirror, speil, —, n. g.
mirror, speile, II.
mode (mood), modus; maate.

money, penger, (def.) pengene.
month, maaned, —er, c. g.
moon, maane, —r, c. g
more, mere; flere.
morning, morgen, —er, c. g.
mother, mor (moder), mødre, c. g.
motley, broget, —, —ede.
mountain, fjeld, —, n. g.
much, meget.
must, maa — maatte — maattet.

N.

name, navn, —, n. g.
narrow, smal, r.
near, nær.
nearly, næsten.
necessary, nødvendig, —, —e.
needle, naal, —e(r), c. g.; **needle's eye,** naaleøie, n. g.
neighborhood, b y g d, —er, c. g.
neighboring district, nabobygd, —er, c. g.
neither, heller (ikke); **neither of them,** ingen av dem; **neither..nor,** hverken..eller.
neuter gender, intetkjøn.
never, aldrig.
new, ny, r.
next, (adj.) næste; (adv.) næst.
nicely, fint; vakkert.
night, nat, ⁼ter, c. g.
no, nei.
noise, støi, c. g.
nominative, nominativ; nævneform, c. g.
Norse, norsk, c. g.; (adj.) norsk, —, —e.
not, ikke.
note, take note of, ta merke av.
noted, bekjendt, —, —e.
nothing, ingen ting; intet; ikke noget.
notice, merke, I; lægge merke til.
notion, have a notion to, ha lyst til.
noun, substantiv, —er, n. g.; navnord, —, n. g.
now, nu.
number, nummer, numre, n. g.; antal.

O.

ocean, hav, —, n. g.
of (sign of poss.) -s; (prep.) av; i.
office, kontor, —er, n. g.
often, ofte; titt.
old, gammel, —t, gamle.
oldest, ældst.
once, en gang; (adv.) engang.
one (numeral), en; ett.
one (indef. pro.), man; en.
only, bare.
or, eller.
other, anden, c. g.; andet, n. g.; andre, pl.
other things, andre ting; andet.
ought, burde.
out, ut; ute.
over, over; **over there,** derborte.

overcome, overvinde, —vandt, —vundet.
own, (adj.) egen, eget, egne; (v.) eie — eide — eid (or eiet).

P.

pain, smerte, —r, c. g.
paper, papir, —, n. g.; avis, —er, c. g.
parents, forældre; **grand parents**, bedsteforældre.
park, park, —er, c. g.
parlor, stue, —r, c. g.; salon, —er, c. g.
participle, particip, —ier, n. g.
part, part, —er, c. g.; del, —e, c. g.
party, selskap, —er, n. g.
pass, slippe (frem) — slap — sluppet.
passenger, passager, —er, c. g.
past, fortid, c. g.
past perfect, pluskvamperfektum; førfortid.
past tense, fortid, imperfektum.
pay, betale, II; **pay attention to**, lægge merke til.
pear, pære, —r, c. g.
pen, pen, —ner, c. g.
pencil, blyant, —er, c. g.
people, folk, n. g.
perhaps, kan hænde, II; kanske.
physics, fysik, c. g.
picture, billede, —r, n. g.
pier, brygge, —r, c. g.
place, sted, —er, n. g.; plads, —e(r), c. g.
plate, tallerken, —er, c. g.
play, skuespil, —, n. g.
play, leke, II; spille — spilte — spilt.
playmate, lekekamerat, —er, c. g.
poem, digt, —, n. g.
poetic, poetisk, —, —e.
poetry, poesi, c. g.; vers.
point, peke, II.
polite, høflig, —, —e.
poor, fattig, —, —e; **daarlig**, —, —e.
poorly, daarlig.
positive, positiv, r.
postpone, utsætte — utsatte — utsat.
potato, potet, —er, c. g.
poverty, fattigdom, c. g.
praise, ros, c. g.
praise, rose, II.
predicate, prædikat, —er, n. g.
predicate complement, prædikatsord, —, n. g.
prepare, forberede, II.
preposition, præposition, —er, c. g.
present, gave, —r. c. g.
present tense, præsens; nutid.
present perfect, perfektum; førnutid.
pretend, late (som) — lot — latt.
price, pris, —er, c. g.
principal tense, hovedtid.
private, privat, —, —e.

production, verk, —er, n. g.
pronoun, pronomen, —er, n. g.
pronounce, uttale, II.
property, gods, n. g.
protect, beskytte, I.
proud, stolt, —, —e.
proove, bevise, II.
pupil, elev, —er, c. g.

Q.

quarter (of an hour), kvarter or kvart, n. g.; (— of a dollar), kvart, c. g.
queer, rar, r.
question, spørsmaal, —, n. g.
quit, slutte, I.
quite, ganske; noksaa.

R.

railway, jernbane, —r, c. g.
raise, løfte, I.
read, læse, II.
reading, (gerund) at læse; (abst. n.) læsning.
ready, færdig, —, —e.
really, virkeli egentlig.
reason, grund, —e, c. g.
receive, faa — fik — faat.
recognize, kjende igjen, II.
reflexive, refleksiv.
relative, relativ.
remarkable, merkelig, —, —e.
remember, huske, I; komme ihu.
remind, minde, II.
reputation, ord, n. g.; rygte, —r, n. g.
require, kræve, —de, —et.
responsibility, ansvar, —, n. g.
return, (v.) komme tilbake; (n.) hjemkomst.
rich, rik, r.
'rid, get rid —, bli kvit —.
ride (a horse), ride — red — redet.
ripple, krusning, —er, c. g.
river, elv, —e(r), c. g.
road, vei, —e(r), c. g.
roof, tak, —, n. g.
room, værelse, —r, n. g.
row, ro, III.
rug, teppe, —r, n. g.
run, springe — sprang — sprunget.
rush, storme, I.

S.

salmon, laks, c. g.
same, samme.
satisfied, tilfreds, —, —e.
saucer, skaal, —e(r), c. g.
say, si(ge) — sa — sagt.
school, skole, —r, c. g.; **at school**, paa skolen.
schoolmaster, skolemester, c. g.
scientific, videnskabelig; **scientific course**, realkursus.
sea, sjø, —er, c. g.
season, aarstid, c. g.
seat, bænk, —e(r), c. g.
second, sekund, —er, n. g. or c. g.
secondary tense, bitid, —er, c. g.
see, se — saa — set.

seem, synes — syntes — syntes.
sell, sælge — solgte — solgt.
send, sende, II.
sentence, sætning, —er, c. g.
serve, servere, II.
several, mange; flere.
severe, streng, r.
shall, skal. See skulle.
shine, skinne, II.
ship, skib, —, n. g.
shirt-sleeves, skjorteærmer.
shore, strand, —e(r), c. g.
short, kort, —, —e.
should, skulde; burde.
show, vise, II.
sick, syk, r.
side, side, —r, c. g.
sigh, suk, —; (def.) sukket.
sign, tegn, —, n. g.
simple, simpel, —, —le.
sing, synge — sang — sunget.
sister, søster, søstre, c. g.
sit, sitte — sat — sittet.
skerry, skjær, —, n. g.
skip, rømme — rømte — rømt.
sled, kjælke, —r, c. g.
sleep, sove — sov — sovet; (n.) søvn.
slink, smyge — smøg — smøget.
small, liten, litet, smaa (pl.).
snow, (v.) sne, III; (n.) sne, c. g.
snowstorm, snestorm, —e(r), c. g.
so, saa.
soil, jord(bund), c. g.
soldier, soldat, —er, c. g.
some, nogen, c. g.; noget, n. g.; nogen (pl.).
somehow, paa en eller anden maate.
someone, nogen.
something, noget.
sometimes, sommetider.
son, søn, —ner, c. g.
soon, snart.
sorrow, sorg, —er, c. g.
speak, tale, II; snakke, I.
speaker, taler, —e, c. g.
speed, fart, c. g.
spend (time), tilbringe — tilbragte — tilbragt.
splendid, prægtig, —, —e.
spoon, ske, —er, c. g.
spring, vaar, c. g.
stairway, trap, —per, c. g.
stand, staa— stod — staat.
stand (to bear), taale, II.
star, stjerne, —r, c. g.
stare, stirre, I.
stay, bli — blev — blit.
steamer, damper, —e, c. g.; dampbaat, —er, c. g.
step, trin, —, n. g.
still, stille; **still more**, endnu mer.
sting, stikke — stak — stukket.
stool, bænk, —e(r), c. g.; krak, —ke(r), c. g.
stop, stoppe, I; stanse — stanste — stanset.
store, butik, —ker, c. g.
storehouse, stabbur, —, n. g.
story, fortælling, —er, c. g.; (— in a building), etage, —r, c. g.
straight, ben, r.

stream, strøm, —me, c. g.; elv, —e(r), c. g.; bæk, —ke(r), c. g.
street, gate, —er, c. g.
strike, slaa — slog — slaat.
striking, træffende; slaaende.
struggle, kjæmpe, I.
student, elev, —er, c. g.; student, —er, c. g.
study, studere, II; læse, II.
style (of building, writing, etc.), stil, c. g.
subject, fag, —, n. g.; (gram.) subjekt, —er, n. g.
subjunctive, konjunktiv.
succeed, he would succeed, det vilde lykkes ham.
such, saadan, —t, —ne.
sugar, sukker, n. g.
summer, sommer, —re, c. g.
sun, sol, —e, c. g.
Sunday, søndag.
sunshine, solskin, n. g.
superlative, superlativ.
supper, aftensmat, c. g.
sure, sikker, —t, —re.
surprise, overraskelse, —r, c. g.
surroundings, omgivelser (pl.).
swallow, svelge, I.
swear, bande, II.
sweet, søt, r.

T.

take, ta — tok — tat; **take dinner,** spise middag.
taste, smake, II.
tea, te, c. g.
teach, lære, II; undervise, II.
teacher, lærer, —e, c. g.
tear, taare, —r, c. g.
tell, fortælle — fortalte — fortalt.
tense, tid, —er, c. g.
term, termin, —er, c. g.
test, prøve, —r, c. g.
than, end.
thankful, taknemmelig, —, —e.
that, (rel. pron.) som; (conj.) at.
the, definite article. See §17.
then, da.
there, der.
thick, tyk, —t, —ke; tæt, —, —te.
thing, ting, —, c. g.
think, tænke, II; **think of** —, holde av —.
through, (i)gjennem.
thought, tanke, —r, c. g.
till, til; indtil.
timber, tømmer, n. g.
time, tid, c. g.; gang, c. g.
tired, træt, —, —te.
to, til.
today, idag.
together, sammen.
too, for; ogsaa.
torch, tyrispik, —ke(r), c. g.
toward, imot; henimot.
town, by, —er, c. g.
track, spor, —, n. g.; sporvei, —e(r), c. g.
train, tog, —, n. g.
tree, træ, —r, n. g.
trip, tur, —e, c. g.
trout, ørret, c. g.
truth, sandhet, —er, c. g.

try, prøve — prøvde — prøvd (or —et).
tumble, tumle, I.
tunnel, tunnel, —ler, c. g.

U.

uncle, onkel, —ler, c. g.
understand, forstaa — forstod — forstaat.
until, indtil.
up, op; oppe.
use, (v.) bruke, II; (n.) bruk, c. g.; **It is of no use**, Det nytter ikke.
usual, almindelig, —, —e.
usually, som oftest; almindelig.

V.

vacation, ferie, —r, c. g.
valley, dal, —e(r), c. g.; dalføre, —r, n. g.
vanity, forfængelighet, c. g.
vegetables, grønsaker.
verb, verbum, verber, n. g.
very, meget.
view, syn, —, n. g.
voice, stemme, —r, c. g.
voice (gram.), genus; form. **passive —**, passiv genus; lideform; **active —**, aktiv genus; handleform.
volume (of books), bind, —, n. g.
vowel, vokal, —er, c. g.

W.

wait, vente, I; **— on table**, opvarte, I.
walk, gaa — gik — gaat.
want, vil ha; **want to**, vil (plus infinitive).
war, krig, —e, c. g.
warrior, kriger, —e, c. g.; krigsmand, ", c. g.
watch, ur, —, n. g.
water, vand, —, n. g.
water fall, foss, —e(r), c. g.
wave, vifte, I.
way, vei; **in the way**, iveien.
week, uke, —r, c. g.
well, godt; vel. See § 60, 5.
what if, end om.
when, naar; da. See § 30.
where, hvor.
whether...or, enten...eller.
while, mens.
white, hvit, r.
whole, hel, r.
why, hvorfor.
wife, hustru, —er, c. g.
wild, vild, r.
wind, vind, c. g.
window, vindu, —er, n. g.
winter, vinter, —re, c. g.
wish, (v.) ønske, I; (n.) ønske, —r, n. g.
with, med.
without, uten.
wonder, undre sig, I; undres — undredes.
wood-carving, træskjæring, c. g.
word, ord, —, n. g.
work, (v.) arbeide, I; (n.) arbeide, —r, n. g.
works (books), verk, —er, n. g.

worse, værre.
worst, værst.
would, vilde. See ville.
write, skrive — skrev —skrevet.
writing (gerund), to write; (abs. noun), skrivning.
wrong, galt.

Y.

year, aar, —, n. g.
yell, skrike — skrek — skreket; (n.) skrik, —, n. g.
yesterday, igaar.
yet, endnu.
young, ung, r; **young people**, ungdom. c. g.

#1.50
KRKY

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY
BERKELEY

Return to desk from which borrowed.
This book is DUE on the last date stamped below.

JAN 24 1948
18Oct'50PA
27 ... 50PA
1FebRETD
Oct'51AL
11Nov'51LU
11Jan'52WBD
SEP 2 1953 LU
5Oct'53PB
NOV 24 1953 LU

11Dec'53MA
NOV 27 1953
18Jan54JB
JAN 20 1954 LU
31Mar'55RF
MAR 24 1955 LU
15Feb'56VW
FEB ... 1956 LU
MAR 22 1957 LU

22Mar'57WS
REC'D LD
MAR 12 1957
30Jul'57WJ
REC'D LD
JUL 18 1957
18Jan'61EM
REC'D LD
JAN ... 1961
REC'D LD
7Jul'65
7'65 -7 PM

LD 21-100m-9,'47(A5702s16)476

LD 21A-60m-7,'66
(G4427s10)476B

General Library
University of California
Berkeley

YC 52467

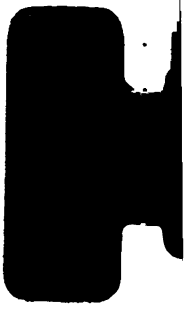

M249301

PI 2623
H6
1915

THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

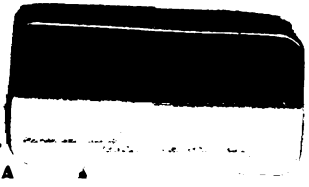

PAUL R. CARR
Oriental and
Linguistic Bookseller
WARWICK N Y U SA